

ZÁKLADNÍ ŠKOLA CHLUMEC NAD CIDLINOU

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM**

2025

OBSAH

Obsah.....	2
1. Identifikační údaje.....	4
2. Charakteristika školy a ŠVP	5
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
4. Učební plán	14
5. Jazyk a jazyková komunikace.....	16
5.1. Český jazyk a literatura	16
5.2. Německý jazyk.....	51
5.3. Anglický jazyk.....	59
5.4. Francouzský jazyk.....	74
5.5. Ruský jazyk	80
6. Matematika a její aplikace	86
6.1. Matematika	86
7. Informatika	115
7.1. Informatika	115
8. Člověk a jeho svět	133
8.1. Prvouka	133
8.2. Přírodověda	144
8.3. Vlastivěda	151
9. Člověk a společnost.....	157
9.1. Dějepis	157
9.2. Výchova k občanství	176
10. Člověk a příroda.....	190
10.1. Fyzika	190
10.2. Chemie	213
10.3. Přírodopis.....	225
10.4. Zeměpis	243
11. Umění a kultura	257
11.1. Hudební výchova	257
11.2. Výtvarná výchova	277
12. Člověk a zdraví	297
12.1. Tělesná výchova	297
13. Člověk a svět práce	320
13.1. Pracovní činnosti	320
14. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	337
15. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných situací.....	346
16. Realizace průřezových témat v ŠVP	347
17. Předmět speciálně pedagogické péče.....	351
Příloha č. 1 Školní družina	353
Dodatek č. 1 Slovenský jazyk	358

Dodatek č. 2	Třídnická hodina.....	362
Dodatek č. 3	Angličtina bez stresu	372
Dodatek č. 4	Přírodopis v terénu a laboratoři	375
Dodatek č. 5	Výtvarná tvorba.....	382
Dodatek č. 6	Tělo bez bolesti.....	385
Dodatek č. 7	Badatelství.....	389
Dodatek č. 8	Robotika	394

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název programu:	Mozaika – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracován dle RVP ZV
Název školy:	Základní škola, Chlumeck nad Cidlinou, okres Hradec Králové,
Adresa školy:	Kozelkova 123/IV, 503 51 Chlumeck nad Cidlinou
Ředitelka školy:	Mgr. Gabriela Masláková
Zástupkyně školy:	Mgr. Lenka Šilhánková – I. stupeň Mgr. Hana Kuchařová – II. stupeň
Koordinátorky ŠVP:	Mgr. Markéta Nováčková – I. stupeň Mgr. Hana Barešová – II. stupeň
Kontakty:	tel.: 495 484 570
Email:	maslakova@zschlumecknc.cz
Web:	www.zschlumecknc.cz
Zařazení do sítě škol:	
IZO:	048145785
DIČ:	CZ62695398
IČO:	62695398
Platnost dokumentu od:	1. 9. 2025 Zpracováno dle Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání Č. j.: A/0832/2025

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP

Úplnost a velikost školy

Základní škola Chlumec nad Cidlinou patří k velkým školám. Počet žáků se pohybuje kolem 800. Jsme úplnou školou, která poskytuje základní vzdělání v 1. – 9. postupném ročníku. Všechny ročníky mají tři až pět tříd. Škola je spádovou pro děti z Chlumce n. C., Olešnice, Kladrub, Lučic, Převýšova a na II. stupni Lovčic, Nového Města, Klamoše, Písku. Jelikož má škola kapacitu 900 žáků, navštěvují naši školu žáci i z řady dalších okolních obcí.

Areál školy se skládá ze čtyř budov a školního dvora, kde jsou umístěna hřiště (dvě s umělým povrchem, skateboardové, lanové, hřiště s prolézačkami a dalšími herními prvky). V nejstarší budově z roku 1889 (která je památkově chráněna a honosí se původním názvem „Palác škol“) jsou umístěny učebny II. stupně školy, některé učebny I. stupně, má zde pracovní školní psycholog a najdeme tu i školní bufet. Tato budova je spojena chodbou s velkou tělocvičnou (malá tělocvična je součástí staré budovy) a také s budovou I. stupně (z roku 1973). V samostatně stojící a zároveň nejmladší budově (z roku 1989) je umístěna školní družina, dílny pro výuku praktických činností, keramická dílna a do přízemí zřizovatel umístil školní jídelnu, což je samostatný právní subjekt. V roce 2001 byl přistavěn šatnový pavilon a v roce 2007 zřizovatel vybudoval v podkrovní historické budovy půdní vestavbu s odbornými učebnami. V roce 2011 byla zateplena budova ŠD, která prošla další rekonstrukcí v r. 2013 (rekonstrukce WC). Tento rok byla zmodernizovaná i kotelná pod starou školní budovou. V roce 2015 jsme zateplili budovu I. stupně. S nárůstem počtu žáků jsme zmodernizovali i nově vybudovali kmenové učebny na staré budově z bytu školníka a PPP (2016). Bezbariérovost jsme zajistili v roce 2018 vybudováním dvou výtahů. Školní dvůr se začal budovat v roce 2001 výhrou ve výtvarné soutěži a do dnešní doby se stále doplňuje a vyvíjí (výměna asfaltu za umělý povrch 2019). Již několik let využíváme uvolněné prostory v suterénu a přízemí budovy I. stupně.

Umístění školy

Škola je umístěna ve středu města. Výhodou školy je, že poskytuje žákům veškeré zázemí v jednom areálu. Pozitivní je i sousedství školního dvora s parkem u kostela Nejsvětější Trojice a možnost další relaxace.

Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky školy

Všechny třídy a učebny jsou připojeny k internetu a jejich součástí jsou interaktivní tabule a ve třídách je umožněna interaktivita pomocí dataprojektorů. Pro žáky i učitele je k dispozici knihovna. Ve spolupráci s místní knihovnou jsme navázali na dobré zkušenosti z čtenářských klubů. Chodby jsou vyčleněny jako školní galerie, kde se průběžně vystavují žakovské práce. Dnes patří vybavení školy k nejmodernějším a je stále zlepšováno – zatemnění, výměna nábytku a podlah, ... Školní družina má osm oddělení. Nárazově ji mohou využít i děti nepřihlášené (nepřízeň počasí, příjezdy a odjezdy autobusů). Svačinu a nápoje si mohou žáci zakoupit ve školním bufetu.

Učitelé mají vybavené kabinety, včetně počítačů připojených na školní síť a kopírku. Každý pedagog má k dispozici velké množství pomůcek, které umožňují hlavně názornost a praktické využití. Učebny chemie, fyziky, přírodopisu a informatiky jsou nově vybaveny moderními pomůckami (např. 3D tiskárna, robotické stavebnice). ŠVP „MOZAIKA IV.“ je sestaven na základě průzkumů a dotazníkových šetření. Klade důraz na možnost uplatnění jak žáků s vysokou, tak i nízkou školní úspěšností. Jsme velká škola venkovského typu pro široké spádové území mikroregionu CIDLINA.

Charakteristika žáků a pedagogického sboru

Základní školu v Chlumci nad Cidlinou navštěvují žáci z Chlumce nad Cidlinou a okolních spádových obcí. V ZŠ je skupina žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, kterým je věnována zvláštní péče. Máme i žáky, kteří navštěvují školu v zahraničí. V posledních letech vzdělává naše škola skupinu dětí cizích státních příslušníků, kteří se bez větších problémů

integrují do běžných tříd. Na škole dobře pracuje ŠPP, složené ze školní psycholožky, etopedky a speciálních pedagogů. Talentovaní žáci opouštějí naši školu po 5. ročníku a ve větší míře po 7. ročníku do víceletých gymnázií.

Pedagogický sbor

Členové pedagogického sboru se snaží o otevřenou komunikaci ve výchovně - vzdělávacím procesu, tedy s žáky, jejich zákonnými zástupci i veřejností. Pedagogičtí pracovníci naplňují předepsané klíčové kompetence širokým působením na žáky pomocí různých strategií a metod. Kolektiv pedagogických pracovníků na naší škole se dále rozvíjí pomocí dalšího vzdělávání (na naší škole čerpáme především z nabídky NIDV a CVKHK). Odborná kvalifikovanost pedagogického sboru vzhledem k velikosti naší školy je velmi vysoká.

Spolupráce školy s dalšími subjekty

Ve škole pracuje školská rada. Se školou spolupracuje občanské sdružení „SRPŠ“. Každá třída ZŠ má možnost mít ve výboru sdružení svého zástupce. Výbor sdružení zve na své schůzky zástupce vedení školy. Komunikace a spolupráce s rodiči probíhá prostřednictvím třídních schůzek a individuálních konzultací s rodiči žáků. Vedení ZŠ, výchovná poradkyně a metodická prevence a úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s PPP, s odborem sociálních věcí v Hradci Králové, s MP a Policií ČR. Se svým zřizovatelem se vedení ZŠ setkává dle potřeby obou stran.

Škola spolupracuje s okolními školami. Řadu výchovně vzdělávacích akcí a volnočasových aktivit organizujeme ve spolupráci s DDM, Klicperovým domem, muzeem Loreta, zámek Karlova Koruna a místními podnikatelskými subjekty.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ŠVP Základní škola je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím projektem pro základní vzdělávání. Vychází z podmínek školy, možností a potřeb žáků, požadavků rodičů. Základní škola v Chlumci nad Cidlinou je zaměřena na všeobecné vzdělávání žáků. Název ŠVP Mozaika IV. má toto zaměření navodit. Mnohostranné zájmy - to je motto našeho vzdělávacího programu. Ve všech předmětech chceme dětem poskytnout možnost nového poznání, se zapojením moderních vyučovacích metod, se zapojením techniky, internetu, ale hlavně se zapojením žáků do procesu vzdělávání.

Cílem je poskytnout žákům všeobecné vzdělání prostřednictvím rozvoje klíčových kompetencí.

- učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení s využitím v praxi
- zavádět do výuky efektivní metody, které vedou k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti, respektu
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií
- vést žáky k uvědomění si důležitosti výuky cizích jazyků
- vést žáky k pohybu, zdravému životnímu stylu
- klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině, ve které jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním, vlastnostmi
- nechceme preferovat pouze intelektuální nadání, ale stejně podporovat žáky i s nadáním manuálním, hudebním, výtvarným, pohybovým
- zaměřovat se na žáky nadané, vytvořit jim podmínky pro jejich rozvoj, umožnit jim účast na soutěžích, kde mají možnost prezentace
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, k jejich kulturním hodnotám, názoru, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti, uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali samostatně, zodpovědně, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- integrovat žáky se zdravotním postižením či s vývojovými poruchami učení ve třídách základní školy
- věnovat se žákům ze sociálně slabého prostředí
- chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravit to, co považujeme za nedostatky

Výchovně vzdělávací strategie

Při získávání všeobecného vzdělání pomáhají žákům klíčové kompetence, které jsou souhrnem vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Úroveň těchto kompetencí není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním životě.

Kompetence k učení

Umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení. Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Vedeme žáky k sebehodnocení. Individuálním přístupem maximalizujeme šanci prožít úspěch. Umožňujeme žákům realizovat jejich nápady, podněcujeme jejich tvořivost.

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě, operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů

Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, svoje řešení dokázali obhájit. V projektových dnech řeší žáci problémové úlohy z praktického života, podílejí se na přípravách, plánování a hodnocení těchto projektů. Podle svých možností se zapojují do soutěží.

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni. Učíme žáky prezentovat a obhajovat svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout názor druhých. Těchto kompetencí využijí při obhajobě závěrečné práce, kterou vypracovávají žáci 9. ročníků.

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých. Ve výuce využíváme metod skupinové práce, vedeme žáky ke vzájemné pomoci. Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Vedeme je k respektování dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je schopnosti odmítavého postoje ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

Připravujeme žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti. Ve třídních kolektivech se žáci podílejí na stanovování pravidel chování, která vycházejí ze školního řádu. Klademe důraz na environmentální výchovu.

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci. Vedeme žáky k sebehodnocení a objektivnímu posouzení jejich možností při uplatnění na trhu práce. Spolupracujeme s úřadem práce v oblasti volby povolání. Výuka je doplněna exkurzemi.

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Pomáháme žákům orientovat se v prostředí digitálních technologií, učíme je používat běžně dostupné techniky a seznamujeme je s novými. Zavádíme do výuky takové aktivity, úkoly a hodnocení, které vyžadují, aby žák vyjádřil, vyhledal, analyzoval a interpretoval informace. Klademe důraz na etiku používání, správnost, úplnost a spolehlivost informačních zdrojů a vliv na tělesné a duševní zdraví používání digitálních technologií.

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v novele školského zákona č. 82/2015 Sb., § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Podpůrná opatření 1. stupně

Škola volí podpůrná opatření prvního stupně tehdy, pokud žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách a výukových postupech, změny v organizaci výuky žáka, úpravy v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy); pokud se jedná o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu, je úprava věcí individualizace výuky a práce jednoho pedagoga. Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP) - stručný písemný dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem. Tento plán sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a za pomoci výchovného poradce, který organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Budou v něm také stanoveny metody práce s žákem, způsob kontroly osvojených dovedností a znalostí a dovedností. Škola nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO vyhodnocuje naplňování cílů PLPP, efektivitu zvolených úprav. Pokud se ani s dodatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší a nemá trend zlepšovat, nebo je jeho stav naopak setrvalý, nebo se horší - pak je vhodné žákovi a zákonným zástupcům doporučit, aby navštívili školské poradenské zařízení. Škola zajistí předání PLPP školskému poradenskému zařízení, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpůrných opatření.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Pokud žák navštíví Školské poradenské zařízení, obdrží škola Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb vychází ŠPZ ze sdělení rodiče a žáka, ze závěrů školy a PLPP pokud byl zpracováván, dále ze závěrů vyšetření lékařů a dalších odborníků, kteří se do té doby nebo i následně podíleli na péči o žáka. Pokud bude příprava ke vzdělávání žáka vyžadovat informace školy (zajištění pomůcek, přítomnost asistenta pedagoga ve třídě v případě, že již ve třídě asistent působí, uzpůsobení dalších podmínek pro vzdělávání žáka, tj. velikost třídy, organizace vzdělávání atd.) – pak před vydáním doporučení zástupce ŠPZ konzultuje se školou. Pokud rodič přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání žáka a způsobil tak žákovi obtíže při vzdělávání, protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže, v této situaci se může škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost. Tato varianta je považována za mezní. Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálně vzdělávací potřebou vystavuje školské poradenské zařízení.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu, je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice (vyhláška 27/2016 Sb.).

IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, o časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, o úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravy výstupů vzdělávání žáka. V případě podpůrného opatření (společného v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV

pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být v průběhu roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využívána metodická podpora na Metodickém portálu RVP.CZ.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.

Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Specifikace provádění podpůrných opatření žáků se SVP

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

V oblasti metod výuky

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti)
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy

V oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- v oblasti hodnocení žáka:
 - využívání různých forem hodnocení žáka
 - hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka)
 - práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka
 - podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení)
 - zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasné a srozumitelně formulována hodnotící kritéria
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Mimořádně nadaným žákem se rozumí žák, jehož nadání dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnou přípravu na vyučování v jednotlivých vyučovacích předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do větší hloubky.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory pro mimořádně nadaného žáka

- při zjištění nadání a mimořádného nadání informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce
- učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka, který vytváří za metodické podpory výchovného poradce a ostatních vyučujících, v jejichž předmětech se nadání žáka projevuje
- s PLPP seznámí zákonné zástupce a všechny vyučující daného žáka, kteří toto potvrdí svým podpisem
- poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními průběžně vyhodnocuje a aktualizuje v souladu s potřebami žáka, nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření podle PPLP výchovný poradce vyhodnotí, zda dochází k jejich cílům, pokud se zdají nedostatečná, doporučí zákonnému zástupci návštěvu poradenského zřízení
- pokud je PLPP dostačující, pokračuje se nadále v realizaci dle potřeb žáka

Postup při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává.

Vzdělávání nadaného a mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle IVP, který vychází ze ŠVP školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce. Individuální vzdělávací plán nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamenána do školní matriky. Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Specifikace provádění podpůrných opatření žáků nadaných a mimořádně nadaných

V oblasti metod výuky:

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším

V oblasti organizace výuky:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

V oblasti úpravy obsahu vzdělávání:

- obohacování učiva nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni)
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

4. UČEBNÍ PLÁN

Tabulka učebního plánu pro I. stupeň, 1. – 5. ročník

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	ŠUP I. stupeň							
		Ročník					Počet hodin		
		1.	2.	3.	4.	5.	Suma	Dle RVP	Disp. hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	8	9	7	6	39	33	6
	Cizí jazyk I. - Aj	0	0	3	3	3	9	9	0
Matematika a její aplikace		5	5	5	5	5	25	20	5
Informatika		0	0	0	1	1	2	2	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	6	11	1
	Vlastivěda	0	0	0	2	2	4		
	Přírodověda	0	0	0	1	1	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12	0
	Výtvarná výchova	1	2	1	1	2	7		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5	0
Třídnická hodina - Osobnostní a sociální rozvoj		0	1	1	1	1	4	0	4
Celková povinná časová dotace		21	22	25	25	25	118	102	16

Tabulka učebního plánu pro II. stupeň, 6. – 9. ročník

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	ŠUP II. stupeň						
		Ročník				Počet hodin		
		6.	7.	8.	9.	Suma	Dle RVP	Disp. hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16	15	1
	Cizí jazyk I. - Aj	3	3	3	3	12	12	0
	Cizí jazyk II – Nj, Rj, Fj, Sj	0	0	3	3	6	6	0
Matematika a její aplikace		5	5	5	5	20	15	5
Informatika		1	1	1	1	4	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1	2	7	10	1
	Výchova k občanství	1	1	1	1	4		
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	1	7	20	5
	Chemie	0	0	2	2	4		
	Přírodopis	2	2	2	2	8		
	Zeměpis	1	2	2	1	6		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	9	0
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	5		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3	3	2	2	10	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	4	3	1
Třídnická hodina - Osobnostní a sociální rozvoj		1	1	1	1	4	0	4
Volitelné předměty		1	0	0	0	1	0	1
Celková časová dotace		30	29	32	31	122	104	18

Volitelné předměty (dotace 1 vyučovací hodina týdně v 6. ročníku):

PřTL – Přírodopis v terénu a laboratoři, Bad – Badatelství, VT – Výtvarná tvorba, Rob – Robotika, TbB – Tělo bez bolesti, AjBS – Angličtina bez stresu

5. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v povinných vyučovacích předmětech – český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk, slovenský a ruský jazyk.

Všechny tyto vyučovací předměty mají vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim odpovídající nástroje pro jejich další vzdělávání. Jazyk chápeme především jako prostředek komunikace, prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je také jedním z prostředků myšlení.

5.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Cílem jazykové výuky je podpora rozvoje jazykových kompetencí. Výuka vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a uplatňovat výsledky svého poznávání. Poskytuje vědomosti a dovednosti nutné pro zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace, vytváří prostor pro samostatné získávání informací z různých zdrojů. Směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností.

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	9	8	9	7	6	4	4	4	4

Organizační vymezení

Žáci pracují během vyučování především v kmenové učebně nebo v učebně s nainstalovanou interaktivní tabulí. K výuce využívají různé formy a metody práce, vyučující používá dostupné pomůcky.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří složek, které se vzájemně prolínají:

- **Jazyková výchova**

získávání vědomostí a dovedností potřebných k osvojování spisovné podoby českého jazyka, žák se učí poznávat a rozlišovat další jeho formy

jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je předpokladem jasného a srozumitelného vyjadřování

- **Literární výchova**

získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky

umí číst s porozuměním

tvořivě interpretují text

žáci prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy

vnímají literaturu jako specifický zdroj poznání a prožitků

učí se poznat literární fikci od skutečnosti

- **Komunikační a slohová výchova**

žáci vnímají a chápou různá jazyková sdělení

umí mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k různým situacím, analyzovat jej

rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu

pochopení role v různých komunikačních situacích

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků, sledujeme pokrok všech žáků
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k navrhování různých řešení problémů, dokončování úkolů a zdůvodňování svých závěrů
- vedeme žáky, aby si vzájemně radili a pomáhali
- hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- vedeme žáky k výstižné argumentaci a prezentaci svých myšlenek a názorů
- vedeme žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu
- vedeme žáky k naslouchání promluvám druhých lidí a vhodným reakcím
- účinně zapojujeme žáky do diskuze a vedeme k vhodnému obhajování svých názorů

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vedeme k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- vedeme žáky k respektování pokynů pedagogů

Kompetence občanské

- využíváme literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- vedeme žáky k zvládnutí komunikace i ve vyhraněných situacích
- rozvíjíme pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vedeme k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k organizování a plánování učení
- zajímáme se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

- rozvíjíme schopnosti a dovednosti žáků v oblasti tvorby textu, obrazu a videa, zvukových souborů a jejich vzájemného kombinování
- rozvíjíme čtenářské strategie využívané při recepci a produkci textů z digitálního prostředí
- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií při zálohování důležitých materiálů, vytváření osobního elektronického portfolia, přípravě prezentací
- vedeme žáky k systematické práci s digitálními zdroji a jejich kritickému posuzování
- klademe důraz na respektování autorských práv a ne etické chování v prostředí elektronické komunikace

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura**

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká umí jednotlivá písmena a hlásky, správně přečíst, vyslovit a napsat rozumí pokynům přiměřené složitosti umí skládat a rozkládat slabiky, slova čte slabiky, slova tvoří jednoduché věty hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a správné dýchání rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat čtení s porozuměním jednoduché texty zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním rozlišuje psací a tiskací písmena umí napsat psací písmena velké a malé abecedy, dodržuje správný poměr výšky písmen, sklon a tvary písma umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět, opisuje a přepisuje krátké věty	analýza a syntéza písmena a hlásky čtení psaní	VDO – občanská společnost a škola – výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu, výchova k samostatnosti, k sebekritice a odpovědnosti OSV – prosociální chování, interpersonální a sociální empatie, EGS – Evropa a svět nás zajímá- rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí -výchova k životnímu prostředí MDV - vést žáky k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku VV – doplnění textu obrázkem	v rámci výuky jsou realizovány krátkodobé projekty na aktuální témata

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
převádí slova z mluvené do psané podoby, dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost umí tvořit smysluplné věty dokáže dramatizovat jednoduchý text dokáže vyprávět, co zažil dokáže vyjádřit svůj názor, je schopen naslouchat ostatním zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace, dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je u druhých dokáže vyprávět pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy, účastní se dramatizace příběhu naučí se zpměti básničku (min. 4 verše) dokáže básničku recitovat napodobování, identifikace, vzory v médiích vypravování (ústní slohová práce), hraní rolí zná křestní jména spolužáků, uvědomuje si svoji identitu, aktivně se zapojuje do her, umí dodržovat pravidla a umí přiznat chybu dokáže se soustředit na hru a na práci, vnímá všemi smysly okolní svět (barvy, tvary, zvuky, chutě, vůně) seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich příběh, účastní se dramatizace příběhu dokáže v rámci hry komunikovat na linkách tíšňového volání, ví, jak se zachovat v krizových situacích.	vyjadřovací schopnosti, sociální dovednosti vstupování do jevištních situací, jednání v nich. sociálně komunikační znaky dovedností rozvoj prostorového citění a smyslového vnímání rozvoj paměti, fantazie a prostorového citění vstupování do jevištních situací, jedná v nich nácvik komunikace v krizových situacích	OSV – rozvoj schopnosti poznávání a sebepoznávání. Mezilidské vztahy, komunikace, kreativita. Řešení problémů a rozhodovacích dovedností MV – multikulturalita, etnický původ	

Ročník: 2

20

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
umí rozdělit slovo na konci řádku rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě umí ze slov tvořit smysluplné věty zná a správně používá interpunkční znaménka pozná konec věty a začátek věty následující věty začíná velkým písmenem umí abecedu, řadí slova podle abecedy rozlišuje druhy vět – oznamovací, otázací, rozkazovací, přací, píše za nimi správná znaménka rozlišuje vlastní jména osob a zvířat píše velká písmena ve vlastních jménech rozlišuje slovní druhy v základním tvaru (podstatná jména, přídavná jména, slovesa, číslovky, slovesa, předložky, spojky) rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk umí se spisovně vyjadřovat ve větách pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev v mluveném projevu užívá správné gramatické tvary je schopen vyjádřit svůj názor, pocity umí naslouchat druhému, respektuje základní pravidla	vlastní jména vyjadřovací schopnosti slovní druhy vyjadřovací schopnosti představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí napiše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)	MKV – Lidské vztahy (sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci, empatii a harmonické mezilidské vztahy)	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
rozhovoru porozumí jednoduchým písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) uplatňuje kultivovaný mluvený projev rozlišuje herní a reálnou situaci reflektuje svůj zážitek z dramatického díla zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení opisuje a přepisuje krátké věty, zvládá diktát krátkých vět seznámení se s možnostmi nonverbální komunikace volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života popíše plány, minulé zážitky vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí psaní seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta základy společenského chování, rozvoj sociálně komunikačních dovedností, vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz) psaní komunikace	MV - základy neverbální komunikace OSV- rozvoj schopností poznávání a sebepoznávání. Mezilidské vztahy, komunikace, kreativita MV - multikulturalita, etnický původ	

Vyučovací předmět - Český jazyk a literatura

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma orientuje se v textu posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je, využívá četbu jako zdroj poznatků na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev vede správně dialog, telefonický rozhovor zná zdvořilé formy rozhovoru, má základy společenského chování a sociálních dovedností používá verbální i neverbální komunikaci při krátkém rozhovoru i při dramatizaci pohádky umí navázat kontakt s druhými, dokáže vyjádřit vlastní zážitek nebo názor, je schopen naslouchat umí slušně poprosit o pomoc, poděkovat nebo odmítnout, je schopen naslouchat ostatním je schopen vypravovat podle osnovy rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením	čtení, psaní, komunikační a slohová výchova tvoření slov slova souznačná a protikladná	MKV - kulturní diferenciacie - vlastní kulturní zakotvení, spisovatelé, básníci MV - kritické čtení - vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení MKV - lidské vztahy, princip slušného chování, tolerance, empatie a vžití se do role druhého dramatická výchova etická výchova MKV - lidské vztahy, kulturní difference	dokončení svými slovy - otevřený příběh, pohádka luštění a tvoření jednoduchých hádanek kladní i záporní hrdinové v literatuře slohové práce - vypravování, popis osmisměrky, křížovky, doplňovačky, obrázky

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
časové posloupnosti porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souhrnná, nadřazená a podřazená píše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování zná vyjmenovaná slova po jednotlivých obojetných souhláskách, poznává slova příbuzná, píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách, používá své znalosti v praktických cvičeních zvládá opis, přepis a diktát vět, zvládá doplňovací cvičení (po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách, v párových souhláskách) rozpozná znělé a neznělé souhlásky na konci i uvnitř slova vyjmenuje slovní druhy, určí je ve větách pozná podstatné jméno - umí určit rod, číslo, pád pozná sloveso - umí určit osobu, číslo a čas pozná předložky a umí je napsat umí abecedu a řadí slova podle abecedy	psaní velkých písmen vyjmenovaná slova párové souhlásky uvnitř slov podstatná jména slovesa další slovní druhy - přídavná jména, zájmena, číslovky, příslovce, předložky, spojky, částice a citoslovce	Pr - Místo, kde žiji a jeho okolí	VVP Moje vlast Rébusy, doplňovačky, omalovánky Didaktické hry

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět - Český jazyk a literatura**

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
seznámí se s jazykem jako s prostředkem komunikace pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem rozlišuje slova podle významu, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená) rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary, umí užívat slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená rozlišuje slova ohebná a neohebná určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu rozlišuje předpony a předložky a správně je píše rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a seznámí se s koncovkou ovládá pravopis vyjmenovaných a příbuzných slov zná vzory podstatných jmen umí určit rod, číslo, pád a vzor umí skloňovat podstatná jména podle vzorů umí časovat slovesa v času přítomném, minulém, budoucím	mateřský jazyk skladba – věta jednoduchá, souvětí, základní skladební dvojice syntaktický pravopis – shoda přísudku s holým podmětem slovo stavba slov vyjmenovaná slova podstatná jména morfologický pravopis (koncovky podstatných jmen) slovesa	MKV- etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost OSV – rodina, ve které žijeme, etika, lidské hodnoty, multikulturní tolerance k lidem jiných ras, kultur, náboženství a jiných názorů MKV- kulturní difference - poznávání vlastního kulturního	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
umí vyhledávat v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telef. seznam) správně vyslovuje a píše skupiny bě – bje, pě, vě – vje, seznámí se s pravidly používáním mě – mně umí uvést příklady užití ve větách vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti umí popsat jednoduchou věc při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, synonyma, citově zabarvená, rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu umí se vyjádřit v běžných situacích – vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry čte s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas i potichu reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do deníku	abeceda lexikální pravopis - skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně vyjadřovací schopnosti sebehodnocení, mluvený projev písemný projev čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) zážitkové čtení, přednes, dramatizace tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce přečteného nebo	zakotvení - lidské vztahy - uplatňování principu slušného chování, tolerance, solidarita, empatie MDV - vnímání mediálních sdělení -reklama MKV - lidské vztahy - vztahy mezi kulturami OSV – kreativita, komunikace VV – ilustrace k textu	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
seznámí se s různými typy textů při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy seznámí se s autory dětských knih: spisovatelé a básníci - B. Němcová, K. J. Erben, J. Seifert, F. Halas, Z. Kriebel, M. Macourek, H. Ch. Andersen, A. Lindgrenová, R. Kipling	slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod základní literární pojmy – literární druhy a žánry		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět - Český jazyk a literatura

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru čte s porozuměním přiměřené texty potichu i nahlas rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti sestaví popis objektu posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace, píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (pozdávka, oznámení, dopis) umí používat jazyk jako nástroj dorozumívání rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	slohová a komunikační výchova čtení reklama a klamavá reklama vypravování popis komunikační slohové žánry jazyková výchova stavba slova mateřský jazyk	OSV – Kreativita a komunikace, poznávání lidí (vypravování, popis prožitků o víkendu či o prázdninách, komunikační hry, říkanky) VDO - Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát EGS - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět (odlišný životní styl v jiných zemích, tradice) MKV - Lidské vztahy (sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci, empatii a harmonii společenského soužití) EV - Vztah člověka k prostředí MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozbor denního tisku, časopisy, internet) Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti (internet)	Vánoce, Velikonoce (+ projekty vhodné k ročnímu období, tématu ...) komiks (projekt)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách správně píše skupiny bě-bje, vje-vě, mě-mně správně píše předpony s-, z-, vz- určí rod, číslo, pád, vzor podst. jmen podst. jm. skloňuje podle vzorů určí druhy příd. jmen zná gramatiku měkkých a tvrdých příd. jmen zná gramatiku přivlastňovacích přídavných jmen -ovi, -ovy pozná základní druhy zájmen a číslovek správně užívá tvary zájmen i číslovek časuje slovesa ve všech časech v ozn. způsobu určí osobu, číslo a čas u sloves pozná všechny slovesné způsoby pozná zvrtné sloveso rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary zná pojem přičestí minulé a umí ho vytvořit	slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, homonyma a synonyma slovní zásoba a tvoření slov slovní druhy pravopis podstatná jména (koncovky u podstatných jmen) přídavná jména (koncovky u přídavných jmen) zájmena, číslovky slovesa	Tvorba mediálního sdělení Vv - ilustrace	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
rozlišuje neohebné slovní druhy rozpozná přímou řeč a větu uvozovací pozná podmět a přísudek správně určuje přívlastek rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný, vyjádřený a nevyjádřený rozlišuje přísudek holý, rozvitý, několikanásobný a jmenný se sponou užívá shodu přísudku s podmětem, zvládá základní příklady syntaktického pravopisu určí větu řídící a závislou určí větu hlavní a vedlejší odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje rozlišuje přímou a nepřímou řeč správně píše názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - rým, verš, sloka recituje básně (přiměřené věku)	příslovce, předložky, spojky, částice a citoslovce skladba základní skladební dvojice věta jednoduchá a souvětí věta hlavní a vedlejší přímá řeč, nepřímá řeč vlastní jména, názvy literární výchova přednes vhodných literárních textů tvořivé činnosti s literárním textem zážitkové čtení a naslouchání	Vlastivěda – státy, národnosti Vlastivěda – spisovatelé české i cizí národnosti Lit. dram. výchova	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
dokáže zdramatizovat vhodný text volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je			osobnost a dílo Eduarda Štorcha (regionálně zaměřený projekt)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
Rozlišuje útvary národního jazyka Zkvalitní schopnost užívání a rozeznávání spisovného jazyka a dalších jazykových útvarů Dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami (slovníky, Pravidla českého pravopisu) Odliší spisovný a nespisovný jazykový projev Umí rozlišit hlásky a písmena Pracuje s ukázkami spisovného a nespisovného jazyka Zná pravidla správné výslovnosti a zdokonaluje svůj mluvní projev Upevní si učivo o zvukové stránce jazyka (s důrazem na spisovnou výslovnost a správou větnou melodii) Zná význam slova slovní zásoba Provádí rozbor slootovorný a rozbor stavby slova Ovládá pravopisné jevy lexikální, slootovorné, syntaktické	Jazyk a jeho útvary Nářečí a nadnářeční útvary Seznámení s některými jazykovědnými příručkami Zvuková stránka jazyka Hláskosloví (Hlásky a písmeno, spisovná výslovnost samohlásek, spisovná výslovnost souhlásek) Slovní přízvuk Zvuková stránka věty (větná melodie, důraz, tempo a pauzy) Nauka o slově Tvoření slov (odvozování, slootovorný rozbor, slova příbuzná) Stavba slova (morfemický rozbor, tvarotovorný rozbor) Střídání hlásek při odvozování (střídání	D, Z – orientace v mapě ČR, místní odlišnosti v nářečí OV – místní regiony - jazykově správný a výrazný projev při ústním zkoušení	Pravopis – v průběhu celého školního roku Mluvní cvičení Možnost projektu: „Neboj se pravidel.“

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
Dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy Tvoří spisovné tvary slov a umí je používat ve vhodné komunikační situaci Určí mluvnické kategorie u podstatných jmen Pozná podstatné jméno konkrétní a abstraktní Rozezná podstatné jméno pomnožné, hromadné, látkové Rozezná jméno obecné a vlastní Zařadí jméno správně ke vzorům Seznámí se s odchylkami od pravidelného skloňování Pozná přídavná jména Dovede určovat jejich druhy Zná spisovné tvary skloňování Umí přídavná jména stupňovat Vyhledává zájmena v textu, dokáže je zařadit k	samohlásek, střídání souhlásek) Pravopis slova (Zdvojené souhlásky, Skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně, Předpony s-/se- z-, ze-, vz-/vze-, Předložky s/se, z/ze, Psaní i/í, y/ý) Tvarosloví Slovní druhy Podstatná jména (Druhy podstatných jmen, podstatná jména konkrétní a abstraktní, podstatná jména pomnožná, hromadná, látková, podstatná jména obecná a vlastní) Přídavná jména (Druhy přídavných jmen, Skloňování příd. jmen, Stupňování příd. jmen)	Z – místopisné názvy Př – názvy rostlin a zvířat D – názvy historických postav a událostí F, M – odborné názvy	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
jednotlivým druhům Používá správné tvary zájmen jak v mluveném, tak psaném projevu Rozlišuje použití delších a kratších tvarů Rozlišuje zájmeno v roli větného členu Rozlišuje správné použití zájmena svůj a můj Vyhledá číslovky v textu, umí je zařadit k jednotlivým druhům a vzorům Správně zapisuje jejich podobu Vyhledá v textu sloveso Dovede určovat jejich tvary a mluvnické kategorie Umí rozeznat a správně použít podmiňovací způsob Ovládá pravopis sloves Pozná základní a rozvíjející větné členy Rozlišuje a správně určuje souvětí a věty jednoduché Osvojí si pravidla užívání přímé řeči	Zájmena (Druhy zájmen, Skloňování zájmen, tvary zájmena já, ten, náš, váš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj) Číslovky (Druhy číslovek, skloňování číslovek) Slovesa (Mluvnické významy sloves – slovesný způsob, slovesný čas) Skladba Skladba větná Základní větné členy (přísudek, podmět, shoda přísudku s podmětem, shoda přísudku s několikanásobným podmětem) Informace o rozvíjejících větných členech Věta jednoduchá a souvětí Tvoření vět Stavba textová (opakování o přímé řeči)	HV – tvary zájmen v českých lidových písních TV – správné užití číslovek při měření a zaznamenávání sportovních výkonů M, Z – využití číselných záznamů D – poznání a užití logiky ve větě, nalezení jádra sdělení	

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Osvojí si základní postupy vypravování Samostatně připraví vypravování Umí sestavit osnovu vypravování Využívá vhodné vyjadřovací prostředky k oživení (dějová slovesa, ich -forma, přímá řeč, přídavná jména, příslovce) Dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč Osvojí si základní postupy popisu Ovládá grafickou úpravu – odstavce, členění Dokáže vytvořit logicky uspořádaný návod Využívá vhodné vyjadřovací prostředky (přídavná jména, přirovnání) Vyhledá klíčová slova, hlavní myšlenky textu Pořizuje si výpisky z odborného textu Sestavuje výtah z odborného textu Pracuje s encyklopedickými hesly	Vypravování Popis Popis předmětu Popis osoby Popis dějový a popis pracovního postupu Popis a vypravování Práce s informacemi Výpisky a výtah Encyklopedická hesla Reklamní a propagační texty	OSV – rozvoj kreativity, komunikačních schopností (mluvní cvičení) MKV – kulturní diferenciacce, multikulturalita MDV – kritický přístup ke zpravodajství a k reklamě Čj (lit.) - práce s lit. texty - popis postav Možnost projektu: tvorba Lexikonu strašidel. Možnost projektu: tvorba vlastního mediálního sdělení. Pč – domácnost a vaření Naukové předměty	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Uceleně reprodukuje přečtený text Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je Jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla Vlastními slovy interpretuje smysl díla Rozeznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora Rozlišuje základní literární druhy a žánry Zvládá dramatizaci jednoduchého textu	Mýty, báje, pohádky, pověsti Cestopisy Dobrodružná literatura Humor v literatuře	OSV – verbální a neverbální sdělování MDV – kritické čtení EGS – život dětí v jiných zemích VV – mýty etnických kultur, kresba – zvířecí motivy D – Přemyslovci Z – Amerika Ov – vzájemné vztahy, komunikace Př – živočišstvo	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova rozdlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémách správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace rozdlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí rozdlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov vybere slova, která jsou slovtvorně příbuzná, rozliší i vytváří slova složená v pís. projevech nedělá základní pravopisné chyby	Tvarosloví: podstatná jména (skloňování, velká písmena, pravopis) přídavná jména (jmenné tvary) zájmena (skloňování, vztažná zájmena) číslovky slovesa (tvary sloves, slovesný rod) příslovce (tvoření, stupňování) Pravopis: (i/y, s/z, souhláskové skupiny) Nauka o slově: (význam slov, slovní zásoba, tvoření	Z – zeměpisné názvy D – jména významných osob M – psaní číslovek řadových atd. D – významná data	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
určí větný člen	slov) Skladba: větná stavba věty jednočlenné, dvojčlenné, větné ekvivalenty	Informatika – práce s ICT – procvičování pravopisu, webové stránky věnující se pravopisu a češtině Mediální výchova - jednoznačnost/mnohoznačnost v médiích	Procvičování pravopisu – v průběhu celého š. roku

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení rozpoznává manipulativní komunikaci dorozumívá se kultivovaně, výstižně odlišuje spisovný a nespisovný projev vhodně užívá spisovné jazykové prostředky v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	Vypravování Popis (popis pracovního postupu, návod, umělecký popis, popis osoby, charakteristika) Životopis Práce s informacemi Čtení – praktické, věcné, kritické, prožitkové Naslouchání Mluvený projev – zásady dorozumívání a kultivovaného projevu Písemný projev	OSV – komunikace, kreativita MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti OSV - hodnoty, postoje, praktická etika OSV - mluvní cvičení MDV - diskuze, druhy sdělovacích prostředků, sdělovací prostředky a my VDO - úřední styk občana s úřady EGS - vypravování z cest Mediální výchova - tvorba mediálního sdělení, vyhledávání informací	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
uceleně reprodukuje přečtený text jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností rozlišuje základní literární druhy a žánry vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek interpretace literárního textu dramatizace vlastní výtvarný doprovod k literárním textům způsoby interpretace literárních a jiných děl základy literární teorie a historie literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické vybrané žánry a jejich představitelé	MDV - Kritické čtení Texty, se kterými se v hodinách pracuje, tematicky zasahují do různých předmětů a oblastí lidského života Estetická výchova (hudební výchova, výtvarná výchova), Dějepis	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)**

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
Má přehled o slovanských a světových jazycích Rozezná spisovný a nespisovný jazyk, jejich útvary Seznámí se s některými nářečími Rozliší a na příkladech v textu doloží nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova Správně tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá Pozná přejatá slova, správně je zařadí ke vzoru, umí je skloňovat Správně třídí slovní druhy Tvoří spisovné tvary slov Samostatně pracuje s jazykovými příručkami Zná význam pojmu slovesný vid Umí vid poznat a správně užívat Správně určuje slovesný čas u sloves dokonavých Na základě vědomostí z nižších ročníků správně aplikuje psaní i/y v koncovkách podstatných a přídavných jmen, ve shodě podmětu a přísudku, v minulém i přítomném čase Rozl. psaní předložek podle pádů, se kterými se	Čeština jako jeden ze slovanských jazyků Nauka o slově Slovní zásoba a tvoření slov Obohacování slovní zásoby: víceslovná pojmenování, slova cizího původu Tvarosloví Podstatná jména (procvičování probraného učiva, skloňování obecných jmen přejatých, skloňování jmen latinského a řeckého původu) Přídavná jména (procvičování probraného učiva, přídavná jména přivlastňovací pro označení rodin) Zájmena (procvičování probraného učiva, skloňování zájmena týž/tentýž)	Ukázky z české literatury Z – místa, kde se mluví nářečím D – Jan Hus, Národní obrození, vznik samostatného Československa Cizí jazyky - jména, názvy v jazyce, z kterého jsme slovo převzali D – dějiny Národního obrození, pronikání němčiny Lit. - citáty, přísloví, rčení Čj - jména spisovatelů cizí reálie D - názvy hist. postav a událostí Z - názvy míst	Pravopis a jazykový rozběr – v průběhu celého školního roku

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
pojí Navazuje na učivo nižších ročníků a rozlišuje pravopis jednotlivých skupin na základě znalosti předpon a slovtvorných základů slov, dále pak podle pravopisu slov příbuzných Zvládá pravopis lexikální, morfologický, syntaktický Vyhledá v textu neohebné slovní druhy Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí Užívá určité typy syntaktických struktur Rozpozná a určí základní a rozvíjející větné členy Určuje druhy vedlejších vět Pozná významové poměry mezi souřadně spojenými VV, VH i mezi větnými členy Rozliší souvětí souřadné i podřadné Vhodně užívá spojovací výrazy a interpunkci, zvládne jazykový rozbor	Číslovky (procvičování probraného učiva) Slovesa (procvičování probraného učiva, slovesa být, jíst, vědět, slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá, využití různých slovesných tvarů) Pravopis koncovek jmen a sloves Příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce Skladba Větná stavba (věta jednočlenné, dvojčlenné, větný ekvivalent) Zápor Základní větné členy Rozvíjející větné členy Několikanásobné větné členy (významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu) Větné členy v přístavkovém vztahu Znázornění stavby věty jednoduché Souvětí podřadné Souřadně spojené věty vedlejší Tvoření vět Stavba textová Souvětí souřadné (významový poměr mezi větami hlavními, psaní čárek v souvětí) Opakování učiva ze skladby	Odborné texty- časový sled, ohraničení děje Lit. - funkce věty jednoduché a souvětí v literárním díle M - logika	

Ročník: 8.

44

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
Chápe literaturu jako odkaz našich předků přibližující dobu, ve které žili Seznámí se s jejich životním stylem a tradicí Seznámí se s dramatickým uměním Seznámí se s historickými souvislostmi vzniku děl a umí zařadit do správného kontextu doby a literární tvorby stěžejní představitele naší literatury Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Setkání se starší literaturou Od romantismu a národního obrození do konce 19. století k moderní literatuře Science fiction	EGS – Objevujeme Evropu a svět MKV – Kulturní difference MDV – kritické čtení D - renesance, humanismus - umělecké směry 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol. (architektura, sochařství, malířství) VV, HV - umělecké směry 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol. Ov - humanismus	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Vývoj českého jazyka Zvuková podoba jazyka: (zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči, intonace, členění souvislé řeči) Nauka o slově: (slovní zásoba a tvoření slov, vybrané pravopisné jevy, význam slov) Tvarosloví: (slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov) Skladba: Větná stavba (věta, souvětí, větné členy, druhy vět, významové poměry, český slovosled) Textová stavba Pravopis: procvičování vybraných jevů	MV – fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu EGS – Evropa a svět nás zajímá Dějepis, Zeměpis V průběhu celého školního roku budou žáci připravováni na přijímací zkoušky na SŠ – v komplexních jazykových rozborech uplatní veškeré dosavadní znalosti	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)**

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z	Slohotvorní činitelé Mluvené a psané texty Oficiální projevy a formální vyučování Sloh a funkce textů Vybrané publicistické útvary (komentář, fejeton, reportáž, rozhovor) Přesvědčování a manipulace čtení naslouchání mluvený projev – zásady dorozumívání zásady kultivovaného projevu připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek referát, diskuse písemný projev – na základě poznatků	OSV – komunikace, kreativita MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika OSV - mluvní cvičení	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
přečteného textu samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	o jazyce a stylu vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu vlastní tvořivé psaní	MDV - diskuze, druhy sdělovacích prostředků, sdělovací prostředky a my VDO - úřední styk občana s úřady EV - vztah člověka k životnímu prostředí (reportáž) EGS - reportáž z cestování Mediální výchova - Tvorba mediálního sdělení	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
uceleně reprodukuje přečtený text jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu záznam a reprodukce hlavních myšlenek textu interpretace literárního textu dramatizace vytváření vlastních textů vlastní výtvarný doprovod k literárním textům interpretace literárních a jiných děl základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš) literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu,	MDV - Kritické čtení Texty, se kterými se v hodinách pracuje, tematicky zasahují do různých předmětů a oblastí lidského života Výchova k občanství, principy demokracie jako formy vlády (obrana státu, ochrana člověka za mimořádných situací atp.) – dopad válečných konfliktů na společnost + odraz v kultuře včetně literatury	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
	publicistické žánry) literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické hlavní vývojová období národní a světové literatury typické žánry a jejich představitelé příklady lit. 20. století	Estetická výchova (hudební výchova, výtvarná výchova), Dějepis	

5.2. Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk je vyučovací předmět, který představuje jeden z nabízených dalších cizích jazyků. Jeho postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Požadavky na vzdělávání ve výuce tohoto (dalšího) cizího jazyka směřují k dosažení úrovně A1, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	-	-	-	-	-	-	-	3	3

Organizační vymezení

Výuka probíhá zpravidla ve skupině vytvořené z žáků z různých tříd v rámci jednoho ročníku. Skupina pracuje v jazykových učebnách vybavených audiovizuální technikou. Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Obsahové vymezení

Cílem výuky je i probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum. Při výuce se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními). Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (německy mluvících) zemí. V používaných formách a metodách práce je v rámci možností preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení
- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme práci s chybou

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů

Kompetence komunikační

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu,
- respektujeme a hodnotíme práci vlastní i druhých
- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

Kompetence občanské

- vychováváme žáky jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňují svá práva a respektují práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie
- vedeme žáky k ochraně zdraví při práci
- pomáháme žákům při volbě jejich budoucího povolání
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- cíleně motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)
- na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k formulování písemného vyjádření různými formami

Průřezová témata

OSV (Sociální rozvoj, mezilidské vztahy, komunikace, osobnostní rozvoj)

EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)

MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ)

MDV (Tvorba mediálního sdělení)

EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)

VDO (Občanská společnost a škola)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět – Německý jazyk**

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák zvládne: - pozdravy, vyjádřit své jméno a bydliště - vyplnit jednoduchý formulář - hláskovat své jméno - vyjádřit, co má rád Žák zvládne: - počítat od nuly do 1000 - vyjádřit telefonní číslo - jednoduchý popis věcí a osob - vyjádření, co má a nemá rád - užívání osobní zájmen - užívání přivlastňovacích zájmen mein a dein - členy a chápe základní rozdíl mezi členem určitým a neurčitým Žák zvládne: - pojmenovat nejrozšířenější zvířata - porozumět jednoduchému textu o zvířatech - jednoduše popsat zvíře - časování slovesa sein a haben	Erste Schritte - Hláskování - Pozdrav, rozloučení - Poděkování - Číslovky Hallo, ich bin - Osobní údaje – představení se, tykání, vykání - Časování pravidelných sloves - Slovosled věty oznamovací - Slovosled W – otázek - Zápor - Sloveso mögen - Vyprávění o sobě Meine Familie - Časování pravidelných sloves - Přivlastňovací zájmena - Přídavné jméno v přísudku - Rodina - Povolání - Zvířata	OSV – rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, komunikace v různých životních situacích, rozšiřování sociálních dovedností, poznávání lidí EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - multikulturalita, kulturní difference NJ bude sloužit k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných zemí, napomáhá vzájemnému respektování odlišných kultur, (Vánoce, Velikonoce) MV – osvojení základních pravidel komunikace, dialogu.	rozumí otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. tolerance chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. metody, formy, nástroje, pomůcky – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, ústní reprodukce, samostatná práce, hry, soutěže, písničky, říkanky, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- 4. pád - ano/ne otázky Žák zvládne: - vyjádřit kolik je hodin - části dne a dny v týdnu - stručně popsat průběh jeho běžného dne - porozumět krátkému textu o škole - napsat krátký text o škole - představit se - užívání předložek um, von ... bis, am - správně vyslovovat ü Žák zvládne: - stručně pohovořit o svých koníčcích - říci co může a nemůže - požádat o dovolení - domluvit si schůzku - přečíst a popsat jednoduchou statistiku - základní užívání sloves s odlučitelnou předponou - základní užívání sloves se změnou kmenové samohlásky - správně vyslovovat ö	Ich und meine Schule - Člen určitý - Člen neurčitý - Zápor - Časování sloves se změnou kmenové samohlásky - Rozkazovací způsob - Školní potřeby - Popis věci Mein Tag... Wo und Wann - Určování času - Časové předložky - Způsobová slovesa - Časování sloves s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou - Popis činnosti během dne - Vyjádření povinností - Vyjádření co umím		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák zvládne: - popsat jednoduchý obrázek - porozumět textu o rodině a stručně pohovořit o své rodině - hovořit o povoláních - přivlastňovací zájmena v 1. pádě a přivlastňování pomocí –s - tvoření ženského rodu podstatných jmen spojených s povoláním (der Lehrer / die Lehrerin) - výslovnost koncovek –er a -e Žák zvládne: - vyjádřit cenu - vyjádřit, co by chtěl mít - vyjádřit, co považuje či nepovažuje za dobré - najít důležité informace v textu - slovosled v jednoduché německé větě - výslovnost ei, au, eu	Hobbys, Freizeit, Freunde - Stupňování - Přivlastňovací zájmena - Předložky se 3. pádem - Vyprávění o koníčcích - Pozvánka na oslavu - Roční období a měsíce Was esse ich gerne? - Vazba es gibt - Vazba ich möchte - Časování sloves - Předložky se 4. pádem - Vyjádření přání - Rozhovor – co bych si přál/a - Sdělení ceny - Objednání si jídla u kiosku		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět – Německý jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák zvládne: - pojmenovat základní pocity - popsat svůj pokoj - stručně hovořit o domácích činnostech - dávat základní pokyny - užití předložek místa s 3. pádem - časování slovesa müssen - tvoření rozkazu - výslovnost b/p, g/k, d/t Žák zvládne: - říci, co jí rád(a) /raději/nejraději - co jí ráno, v poledne a večer - stručně pohovořit o specialitách - porozumět jídelnímu lístku, popř. krátkému textu o pokrmech a stravovacích zvyklostech - objednat si u stánku s rychlým občerstvením - užívat nulový člen - tvořit odpovědi pomocí ja / nein / doch	Mein Zuhause Das schmeckt gut	OSV – rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, komunikace v různých životních situacích, rozšiřování sociálních dovedností, poznávání lidí EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - multikulturalita, kulturní difference NJ bude sloužit k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných zemí, napomáhá vzájemnému respektování odlišných kultur, (Vánoce, Velikonoce) MV – osvojení základních pravidel komunikace, dialogu.	rozumí otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. tolerance chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. metody, formy, nástroje, pomůcky – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, ústní reprodukce, samostatná práce, hry, soutěže, písničky, říkanky, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

5.3. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a svým obsahem patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka anglického jazyka představuje úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu a o pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a na zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	-	-	3	3	3	3	3	3	3

Organizační vymezení

Žáci pracují v kmenové učebně, v počítačové učebně a v učebně s nainstalovanou interaktivní tabulí. Využívají různé formy práce (dialogy, výklad, poslech, četba, ústní reprodukce textu, samostatná práce, práce se slovníkem, hry, soutěže, dramatizace, zpěv, krátkodobé projekty).

Obsahové vymezení

1. stupeň

Na 1. stupni se jedná především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku a vytváření pozitivního vztahu k tomuto vyučovacímu předmětu a zejména o rozvoj vhodných učebních postupů a strategií, které se mají stát základem pro celoživotní učení. Pozornost se věnuje převážně rozvoji dovedností poslechu a mluvení, pro něž se využívá audio-orální metody a jiných aktivizujících metod. K osvojování receptivních dovedností dochází rychleji než k osvojování dovedností produktivních (žák nejdříve porozumí sdělení v cizím jazyce, než začne reagovat a odpovídat na otázky).

Cizojazyčné vzdělávání na 1. stupni vede k dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

- žák se velmi jednoduše zapojuje do rozhovoru k jemu blízkým tématům;
- klade otázky a reaguje na otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny, bydliště, školy, volného času
- rozumí jednoduchým a krátkým textům s obrazovým doprovodem;
- reaguje na jednoduché pokyny učitele,
- rozumí jednoduchým pokynům v učebnici a správně na ně reaguje;
- napíše jednoduchý vzkaz, pozdrav, vyplní jednoduchý formulář se svým jménem a adresou
- hlásky vyslovuje se správnou výslovností.

2. stupeň

Na 2. stupni se věnuje pozornost rozvoji všech řečových dovedností, zvláště pak dovednostem produktivním a interaktivním, tj. dovednostem mluvení a dovednostem psaní. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Ve stále větším rozsahu se žáci seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti včetně příslušných sociokulturních aspektů. Žáci jsou vedeni k užítí ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

Cizojazyčné vzdělávání na 2. stupni vede k dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky

- žák se domluví s kamarády na tom, co budou dělat, kdy, kde a případně jakým způsobem
- v konverzaci reaguje na jednoduché otázky

- rozumí obsahu jednoduchých a krátkých textů
- rozumí jednoduché promluvě, pokud mu mluvčí pomáhá
- vyhledá jednoduché a konkrétní informace v krátkých textech
- sestaví jednoduché písemné sdělení k tématům, která mu jsou blízká
- seznamuje se s důležitými prvky života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, používání naučených jazykových prostředků, poznávání smyslu a cílů učení
- vedeme žáky k posouzení vlastního učení, vybírání vhodných způsobů a metod, vhodného plánování a organizování procesů vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností a získaných vědomostí a dovedností při řešení problémů
- vedeme žáky ke sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů
- vytváříme prostor pro objevování různých variant řešení
- klademe vhodné otázky, umožňujeme přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikační

- učíme žáky vhodně formulovat a vhodně vyjadřovat myšlenky a názory
- vedeme žáky k naslouchání druhým a zapojování se do rozhovoru
- pracujeme s texty přiměřenými věku a znalostem a vedeme žáky k vhodným reakcím na ně
- umožňujeme zapojení všech žáků do diskuse a osvojit si prostředky pro komunikaci
- vytváříme příležitosti k rozvoji mluveného i psaného projevu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, dvojicích a podílení se na tvorbě pravidel práce, na utváření příjemné atmosféry na základě ohleduplnosti, zdvořilosti a respektu
- učíme žáky spolupracovat s druhými, respektovat a oceňovat práci druhých
- vedeme žáky k vytváření si pozitivní představy o sobě samém
- využíváme hodnocení, která umožní žákům vnímat vlastní pokrok, a necháváme prostor pro sebehodnocení žáků
- vytváříme prostor pro poznání a vytváření různých rolí v pracovní činnosti

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování tradic, kulturních hodnot a názorů druhých
- vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání, ke zdravému životnímu stylu a pohybu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plnění svých povinností, k využívání pracovních materiálů a využívání znalostí z jiných předmětů
- využíváme získaných znalostí a zkušeností, napomáháme při cestě ke správnému řešení
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby, které využívá při učení
- samostatně rozhoduje, které technologie může pro jakou činnost použít
- využívá digitální technologii, aby si usnadnil práci
- učitel využívá digitální technologii běžně při výuce

Průřezová témata

OSV (Sociální rozvoj, mezilidské vztahy, komunikace, osobnostní rozvoj)

EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)

MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ)

MDV (Tvorba mediálního sdělení)

EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)

VDO (Občanská společnost a škola)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět – Anglický jazyk

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
zvládá pozdrav a představení, seznamuje se s výslovností, větou melodií. učí se rozumět jednoduchým pokynům, reaguje na ně, dokáže vyjádřit souhlas a nesouhlas. rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života s vizuální oporou, reaguje na ně. Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. zvládá slovní zásobu – slovíčka tematických okruhů, pracuje s abecedním slovníkem v učebnici. Píše slova a krátké věty na základě textové, vizuální a audio předlohy. ve formuláři vyplní jméno, bydliště, věk přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova nebo slovního spojení. zná základní gramatické struktury, ví, kdy je má použít, rozlišuje fonetickou a grafickou podobu slova umí užít předložky – u, v, na, vedle, před, za seznámí se s odlišností kultur naší země a anglicky mluvících zemí	pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, představení, poděkování reakce na pokyny běžné při výuce (sedněte si, otevřete učebnici na straně, podívejte, ukažte, vstaňte....) texty z učebnice k probíraným tématům a slovní zásobě, komiksy. tematické okruhy – pozdravy, barvy, čísla 1 – 20, školní potřeby, nábytek, zvířata, nálady, pocity, části těla, rodina, oblečení, jídlo, věci denní potřeby, abeceda, hračky, ovoce, zelenina, dům tvary sloves to be, to have v jednotném čísle, pořádek slov ve větách oznamovacích a tázacích, zápor, krátké odpovědi, použití what, where, otázka na počet, vazby There are, There is předložky – u, v, na, vedle, před, za seznámení s odlišnými tradicemi při oslavách Vánoc a Velikonoc, svátek Halloween, svátek sv. Valentýna	OSV – rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, komunikace v různých životních situacích, rozšiřování sociálních dovedností, poznávání lidí EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - multikulturalita, kulturní difference AJ bude sloužit k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných zemí, napomáhá vzájemnému respektování odlišných kultur, (Vánoce, Halloween, Velikonoce) MV – osvojení základních pravidel komunikace, dialogu.	rozumí otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. tolerance chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. metody, formy, nástroje, pomůcky – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, ústní reprodukce, samostatná práce, hry, soutěže, písničky, říkanky, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět – Anglický jazyk

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
zapojuje se do jednoduché konverzace, pozdraví, rozloučí se s dospělým i vrstevníkem, odpovídá na jednoduché otázky a poskytne základní informace o sobě samém, rodině, volném čase a dalších osvojovaných tématech, jednoduché otázky též pokládá (vše v rozsahu dané slovní zásoby) píše slova a krátké věty, sestaví krátké, gramaticky a formálně správné ústní i písemné sdělení z oblasti svých zájmů a každodenního života, vytvoří odpověď na otázku či jednoduché sdělení, vyplní své nejzákladnější osobní údaje do formuláře rozumí známým slovům, jednoduchým větám, otázkám, pokynům a jednoduchým konverzacím (vše se vztahem k osvojovaným tématům), jež jsou pronášeny s pečlivou výslovností, pomalu a zřetelně (využívá též vizuální oporu), na pokyny přiměřeně reaguje užívá slovesa to be, to have ve všech osobách rozumí jednoduchému čtenému i poslechovému textu (s vizuální oporou) z běžného života, vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci nebo známé výrazy a fráze, popř. vytvoří odpověď na otázku, vede krátký dialog	pozdrav a loučení (několika způsoby), představení v krátkých větách, vedení krátkého dialogu, základní pravidla komunikace v běžných situacích, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, žádost o pomoc, informaci, službu tematické okruhy: hudební nástroje, sporty, abeceda, místnosti v domě, nábytek, jídlo, zdraví, nemoc, obchody, činnosti o dovolené, počasí, škola, třída, televizní pořady, koníčky, zvířata, číselky 0-100, rodina, oblečení, domov, v městě, můj den, časový rozvrh slovní zásoba – osvojení a rozvíjení základní slovní zásoby pro ústní komunikaci a k vytvoření krátkého písemného sdělení (slovní zásoba pouze vztahující se, k probíraným tématům a komunikačním situacím) základní gramatické struktury a typy vět, věta oznamovací, tázací, zápor, krátká odpověď (pouze pamětné osvojení s tolerancí chyb při interpretaci) slovesa to be, to have sloveso can, přítomný čas prostý (2. osoba a 3. osoba), přítomný čas průběhový, základní předložky, určování času	EV – seznámení s tradicemi a kulturou v anglicky mluvících zemích (Vánoce, Velikonoce...), tolerance jiných kulturních hodnot, prohloubení mezinárodního porozumění Rodina – tolerance, spolupráce, vzájemná pomoc OSV – sociální rozvoj, porozumění, spolupráce, komunikace, práce ve skupině, vedení rozhovoru, pravidla slušného chování FG – seznámení s měnou a hodnotou cizí měny MKV – mezilidské vztahy, multikulturalita, soužití s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, chápání a tolerance odlišných zájmů, respektování práva druhého EGS – základní realie	seznámení se základními realii Velké Británie (hlavní město, rozdělení, vlajky) významné dny a svátky v ČR, Velké Británii a USA - Vánoce, Nový rok, svátek sv. Valentýna, Velikonoce, Halloween dramatizace pohádky (pamětná reprodukce textu) poslechy, hry, soutěže, písničky, říkanky, čtení, překlady krátkých textů, orientace v textu, odpovědi na otázky k textu, komiks – sledování dějové linie příběhu práce ve skupinkách a teamová práce zpracování jednoduchých projektů a porovnání výsledků se spolužáky práce s dvojjazyčným slovníkem využití moderních technologií při výuce (CD, DVD, IT, internet, počítačové programy)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
čte nahlas, plynule a foneticky správně krátké texty k danému tématu, stručně reprodukuje jejich obsah v rodném jazyce, orientuje se v textu		anglicky mluvících zemí a seznámení s rozdílnostmi života v jednotlivých zemích OSV – rozvoj kreativity VDO – společnost a škola	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět – Anglický jazyk**

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
aktivně se zapojuje se do jednoduché konverzace, pozdraví, rozloučí se s dospělým i vrstevníkem, odpovídá na jednoduché otázky a poskytne základní informace o sobě samém, přátelích, rodině, volném čase, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a dalších osvojovaných tématech, jednodušší otázky též pokládá (vše v rozsahu dané slovní zásoby) píše slova a krátké věty, sestaví krátké, gramaticky a formálně správné ústní i písemné sdělení z oblasti svých zájmů a každodenního života, napíše adresu, vyplní formulář, vytvoří odpověď na otázku či jednoduché sdělení, vyplní své nejzákladnější osobní údaje do formuláře rozumí známým slovům, jednoduchým větám, otázkám, pokynům a jednoduchým konverzacím (vše se vztahem k osvojovaným tématům), jež jsou pronášeny s pečlivou výslovností, pomalu a zřetelně (využívá též vizuální oporu), na pokyny učitele přiměřeně reaguje, odpovídá na otázky, aktivně používá slovní spojení, se kterými se během výuky setkal rozumí jednoduchému čtenému i poslechovému textu z běžného života (i bez vizuální opory), vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci nebo známé výrazy a fráze, popř. vytvoří odpověď na otázku, vede krátký dialog čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché, kratší texty obsahující známou slovní zásobu, stručně reprodukuje jejich obsah (v rodném jazyce), orientuje se v	oslovení, pozdravy a loučení, představení v krátkých větách, vedení krátkého dialogu, základní pravidla komunikace v běžných situacích, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, omluvy, poděkování, žádosti o pomoc, informaci či službu, popis obrázku, napsání pohlednice, vytvoření jednoduché objednávky v restauraci, rozhovor v obchodě tematické okruhy: části těla, rodina, osobní informace, počítač, popis člověka, dny v týdnu, škola, volnočasové aktivity, rozvrh hodin ve škole, sporty, činnosti během dne, části dne, dopis, místnosti v domě, nábytek, místa mého života – moje obec (popis), domácí práce, nakupování, móda a oblékání, číslovky 0-100 (i v písemné podobě), národní pohádky, počasí, roční období a měsíce, mapa, hodiny a povolání slovní zásoba – osvojení a rozvíjení základní slovní zásoby pro ústní komunikaci a k vytvoření krátkého písemného sdělení (slovní zásoba pouze vztahující se k probíraným tématům a komunikačním situacím) základní gramatické struktury a typy vět, věta oznamovací, tázací, zápor, krátká odpověď (tolerance chyb při interpretaci) slovesa to be, to have, přítomný čas prostý, otázka pomocí slovesa do/does, modální	EV – seznámení s tradicemi a kulturou v anglicky mluvících zemích (Vánoce, Velikonoce...), tolerance a poznání jiných kulturních hodnot, prohloubení mezinárodního porozumění Rodina – tolerance, spolupráce, vzájemná pomoc OSV – sociální rozvoj, posílení sebedůvěry, porozumění, spolupráce a komunikace při práci ve skupině, vedení rozhovoru, pravidla slušného chování FG – seznámení s měnou a hodnotou cizí měny, vzhled cizích bankovek a mincí (dolary, libry) MKV – mezilidské vztahy, multikulturalita, soužití s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, chápání a tolerance odlišných zájmů, respektování práva druhého EGS – základní realie anglicky mluvících zemí a seznámení s rozdílností života v jednotlivých zemích OSV – rozvoj kreativity	seznámení se základními realiami Velké Británie a dalších anglicky mluvících zemí (hlavní města, rozdělení, vlajky, jazyk, školní systém a volný čas) významné dny a svátky v ČR, Velké Británii a USA - Vánoce, Nový rok, svátek sv. Valentýna, Velikonoce, Halloween poslechy, hry, soutěže, písničky, říkanky, čtení, překlady krátkých textů, orientace v textu, odpovědi na otázky k textu, komiks – sledování dějové linie příběhu práce ve skupinkách, teamová práce, samostatná práce zpracování jednoduchých, krátkodobých projektů a porovnání výsledků se spolužáky rozšiřování slovní zásoby v jednotlivých tématech s využitím dalších doplňkových materiálů (časopisy, obrázky, mapky, jednoduché texty a poslechy) práce s dvojjazyčným slovníkem využití moderních technologií

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
textu	slovesa can, must, vazby there is/there are, přítomný čas průběhový, dodržování základní podoby vět oznamovacích a tázacích	VDO – společnost a škola	při výuce (CD, DVD, IT, internet, počítačové programy)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Anglický jazyk**

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Porozumí krátkému jednoduchému textu vztahujícímu se k danému osvojovanému tématu Rozumí běžným každodenním konverzačním výrazům a chápe jejich správný smysl a využití v různých životních situacích Zachytí konkrétní informace v pomaleji, zřetelně pronášeném projevu nebo v jednoduchých poslechových textech a tyto informace dovede dále využívat Vyhledá konkrétní informace, slova nebo slovní spojení v textu a umí je zapsat a dále s nimi pracovat Klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu (o sobě, o rodině, o místě kde žije, o spolužácích, o kamarádech, o věcech které vlastní) a na tyto otázky dovede správně odpovědět za použití krátkých, gramaticky správných odpovědí Sestaví jednoduché sdělení, příběh, popis místa, lidí, volnočasových aktivit, kalendářního roku atd. za použití logicky a gramaticky správně sestavených jednoduchých vět Vyplní základní informace a údaje o sobě ve formuláři Reaguje na nejjednodušší písemná sdělení Zapojí se do jednoduchého rozhovoru a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích Mluví o své rodině, přátelích, škole, volném čase a dalších tématech týkajících se moderního života	Témata týkající se domova, rodiny a vztahů v rodině, přátel, zvířat, volnočasových aktivit dětí, školy, kultury, sportu, moderních technologií, stravování a potravin, zábavy a lékařské péče a péče o tělo a lidské zdraví, počasí, dnů a měsíců v roce Pozdravy, seznámení, otázky a odpovědi, krátké odpovědi, sestavení popisu člověka a lidského těla Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématům a komunikačním situacím Gramatická část – člen určitý a neurčitý, předložky, vazba there is/are, čas přítomný prostý a přítomný průběhový, řadové číslovky, přídavná jména, zájmena v předmětovém tvaru, úvod do minulého času prostého (včetně nepravidelných tvarů), počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, stupňování přídavných jmen (i nepravidelné tvary), porovnávání, tvoření příslovčí a jejich využití ve větách Zvuková podoba jazyka – správná výslovnost souhlásek a samohlásek, částečné odvozování fonetické výslovnosti u jednodušších výrazů, přízvuk u slov, správná intonace	OSV – sociální rozvoj, porozumění, spolupráce, komunikace, práce ve skupině, vedení rozhovoru, pravidla slušného chování MKV – mezilidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, soužití s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, chápání a tolerance odlišných zájmů, respektování práva druhého EGS – základní realie anglicky mluvících zemí a seznámení s rozdílností života v jednotlivých zemích VDO – společnost a škola Etická výchova – seznámení s tradicemi a kulturou v anglicky mluvících zemích (Vánoce, Velikonoce, Den nezávislosti, Halloween...) FG – seznámení s měnou a pochopení hodnoty cizí měny, porovnání hodnoty peněz, zápis znaků měny, počítání s cizí měnou	Základní realie Velké Británie a Irska (jazyk, měna, hlavní město, školství, významné dny a svátky, prázdniny, stravování a potraviny, zdravotní péče, zábava, seznámení se základními historickými informacemi) Základní realie USA (jazyk, měna, hlavní město, školství, významné dny a svátky, seznámení se základními historickými informacemi) Zpracování jednoduchých projektů a porovnání výsledků se spolužáky Využití moderních technologií při výuce (CD, DVD, IT, internet, počítačové programy)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Čte plynule, nahlas a foneticky správně zadaný text se známou i neznámou slovní zásobou - neznámé výrazy vyhledá v zářezovém slovníku nebo ve dvojjazyčném slovníku, význam některých jednodušších výrazů dovede odvodit z textu Rozšíří svoji slovní zásobu o další výrazy a prohloubí znalost stávajících známých výrazů	jednoduchých vět, fonetická abeceda, stejně foneticky znějící slova Grafická podoba – ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby obsažené v daném ročníku a opakování již známé slovní zásoby z předchozích ročníků	OSV – rozvoj kreativity	Práce s dvojjazyčným slovníkem

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Anglický jazyk**

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Porozumí krátkému jednoduššímu textu vztahujícímu se k danému osvojovanému tématu Rozumí běžným každodenním konverzačním výrazům a frázím pronášeným pomalu a zřetelně, chápe jejich správný smysl a využití v různých životních situacích Zachytí nejdůležitější informace v pomaleji, zřetelně pronášeném projevu nebo v jednoduchých poslechových textech a tyto informace dovede dále využívat a pracovat s nimi Vyhledá konkrétní informace, slova nebo slovní spojení v textu a umí je zapsat a dále s nimi pracovat Klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu (o sobě, o rodině, o místě kde žije, o spolužácích, o kamarádech, o věcech které vlastní) a na tyto otázky dovede správně odpovědět za použití krátkých, gramaticky správných odpovědí Sestaví jednoduché sdělení nebo příběh, popis místa, lidí, volnočasových aktivit, událostí uskutečněných v minulosti, popíše plány do budoucnosti atd. za použití logicky a gramaticky správně sestavených jednoduchých vět Vyplní základní informace a údaje o sobě ve formuláři Reaguje na jednodušší písemná sdělení Zapojí se do jednoduchého rozhovoru, adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, je schopen sdělit, co se mu líbí/ nelíbí, co si přeje/nepřeje, může/nemůže...	Témata týkající se domova, rodiny, školy, volného času, kultury, sportu, moderních technologií, života teenagerů, mezilidských vztahů v rodině i společnosti, plánů do budoucnosti, popisu události v minulosti a dále pak školních pravidel a povinností, kulturního života, televize a televizních pořadů, dopravy a orientace ve městě, času a časové orientace, přírodních katastrof Popis plánů do budoucnosti, sestavení rodokmenu, udělení rady, sjednávání schůzek, sestavení rozhovoru, nakládání s volným časem, vyjádření návrhu na další možnost trávení volného času nebo vykonání volnočasové aktivity Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématům a komunikačním situacím Gramatická část – opakování a prohloubení přítomného času prostého a průběhového, využití obou časů ve větách, minulý čas prostý a průběhový, blízká budoucnost (vazba going to), budoucí čas, udávání směru a orientace v neznámém městě, způsobová slovesa (can, must, may) včetně opisných tvarů, čas předpřítomný, velká čísla, příslovce místa a času, neurčitá zájmena Zvuková podoba jazyka – správná	OSV – sociální rozvoj, porozumění, spolupráce, komunikace, práce ve skupině, vedení rozhovoru, pravidla slušného chování MKV – mezilidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, soužití s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, chápání a tolerance odlišných zájmů, respektování práva druhého, tolerance jiných etnik nebo ras EGS – základní realie anglicky mluvících zemí a seznámení s rozdílností života v jednotlivých zemích Etická výchova – seznámení s tradicemi a kulturou anglicky mluvících zemí VDO – společnost a škola EV – problémy životního prostředí, vztah člověka k přírodě, doprava a životní prostředí	Základní realie Velké Británie a Irska a Skotska (jazyk, měna, hlavní město, rodina, školství, prázdniny, kultura, významné dny a svátky, rozšíření základního historického přehledu) Základní realie USA a Kanady (jazyk, měna, hlavní město, rodina, školství, prázdniny, kultura, významné dny a svátky, opakování a rozšíření základního historického přehledu) New York (nejdůležitější části města, památky, kultura) Důležité osobnosti kulturního a politického života (základní přehled) Zpracování jednoduchých projektů a porovnání výsledků se spolužáky Využití vhodných cizojazyčných časopisů s výběrem jednodušších textů a přiměřeným počtem neznámých slov Využití moderních technologií při výuce (CD, DVD, IT, internet, počítačové programy) Práce s dvojazyčným slovníkem

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Mluví o své rodině, přátelích, škole, volném čase a dalších tématech týkajících se současného moderního života a současně je schopen vyjádřit myšlenky týkající se budoucnosti, přítomnosti i minulosti Čte plynule, nahlas a foneticky správně zadaný text se známou i neznámou slovní zásobou- neznámé výrazy vyhledá v žákovském slovníku nebo ve dvojazyčném slovníku, význam některých jednodušších výrazů dovede odvodit z textu Rozšíří svoji slovní zásobu o další výrazy a prohloubí znalost stávajících, již známých výrazů	výslovnost souhlásek a samohlásek na konci slov, výslovnost koncového -ed, částečné odvozování fonetické výslovnosti u jednodušších výrazů, přízvuk u slov a vět, správná intonace jednoduchých oznamovacích vět a otázek Grafická podoba – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby obsažené v daném ročníku a opakování již známé slovní zásoby z předchozích ročníků	FG – porovnávání hodnot cizích měn	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Anglický jazyk**

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Porozumí tématu nebo obsahu krátkého a jednoduchého zřetelně pronášeného popisu, vyprávění a rozhovorů souvisejícím s osvojovanými tématy Rozumí běžným každodenním konverzačním výrazům a frázím pronášeným pomalu a zřetelně, chápe jejich správný smysl a využití v různých životních situacích Zachytí nejdůležitější informace v pomaleji, zřetelně pronášeném projevu nebo v jednoduchých poslechových textech a tyto informace dovede dále využívat a pracovat s nimi Vyhledá konkrétní informace, slova nebo slovní spojení v textu a umí je zapsat a dále s nimi pracovat Klade otázky týkající se informací osobního rázu (o sobě, o rodině, o místě kde žije, o spolužácích, o kamarádech, o věcech které vlastní) a na tyto otázky dovede správně odpovědět za použití kratších, gramaticky správných odpovědí Sestaví a vypráví jednoduché sdělení nebo příběh, popis místa, lidí, volnočasových aktivit, každodenních činností za použití jednoduchých souvětí, vět, řazených za sebou propojených spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec Napíše jednoduchý příběh, popíše událost nebo napíše jednoduchý popis za použití jednoduchých souvětí, vět, řazených za sebou propojených spojkami a, ale, nebo,	Témata týkající se domova, rodiny, školy, volného času, kultury, sportu, moderních technologií, současného světa, světa práce a budoucího povolání, módy a odívání, života v minulosti v kontrastu se současností, zdraví a fitness, představ, slávy a bohatství, extrémních výkonů, spolupráce, života teenagerů, dopravy a dopravních prostředků, počasí a globálního oteplování Popis každodenních činností, sestavení inzerátu (hledání práce), sestavení jednoduché odpovědi na inzerát, sjednání schůzky, sestavení vlastního projektu na zadaná témata, vytvoření vlastní nové image, vytvoření vlastního domu módy, popis příběhu, události z minulosti, sestavení zdravého jídelníčku a fitness plánu, prohloubení slovní zásoby týkající se lidského těla, interview se slavnou osobností, sestavení delšího příběhu za pomoci kooperace ve skupině a spolupráce Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématům a komunikačním situacím Gramatická část – opakování přítomného času prostého a průběhového a jejich možné využití ve větách, předpřítomný čas prostý a průběhový a způsob jejich použití, modální slovesa včetně opisných tvarů a jejich použití v různých časech, jednoduché gerundiální vazby, porovnávání minulého prostého času a předpřítomného času, jednoduché podmínkové věty, trpný rod	OSV – sociální rozvoj, porozumění, spolupráce, komunikace, práce ve skupině, vedení rozhovoru, pravidla slušného chování MKV – mezilidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, soužití s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, chápání a tolerance odlišných zájmů, respektování práva druhého, tolerance jiných etnik nebo ras EGS – základní reálie anglicky mluvících zemí a seznámení s rozdílností života v jednotlivých zemích, problémy migrace obyvatel Etická výchova – seznámení s tradicemi a kulturou v anglicky mluvících zemích FG – management obchodu, kalkulace cen EV – životní styl, problémy životního prostředí, vztah	Základní reálie Velké Británie a Irska a Skotska (jazyk, měna, hlavní město, rodina, škola, volnočasové aktivity, prázdniny a prázdninové aktivity, kultura, stravování, nástin dějinných událostí) Základní reálie Austrálie (jazyk, měna, hlavní město, geografie, rodina, škola, kultura, stravování) Důležité osobnosti kulturního a politického života anglicky mluvících zemí Zpracování jednoduchých projektů a porovnání výsledků se spolužáky Využití vhodných cizojazyčných časopisů s výběrem vhodných

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec Vyplní základní informace a údaje o sobě ve formuláři Reaguje na jednoduchá písemná sdělení Zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká každodenních činností a potřeb, způsobu života, prostředí, v němž žije, kulturních nebo sportovních událostí, druhý mluvčí může být nápomocen v případě nutnosti Mluví o své rodině, přátelích, škole, volném čase a dalších tématech týkajících se současného moderního života a současně je schopen vyjádřit myšlenky týkající se budoucnosti, přítomnosti i minulosti Čte plynule, nahlas a foneticky správně zadaný text se známou i neznámou slovní zásobou - neznámé výrazy vyhledá v žákovském slovníku nebo ve dvojjazyčném slovníku, význam některých jednodušších výrazů dovede odvodit z textu. Porozumí krátkým a jednodušším textům, běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů, časů odjezdů/příjezdů, odletů/přiletů Rozšíří svoji slovní zásobu o další výrazy a prohloubí znalost stávajících, již známých výrazů Chápe jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa a dále jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání, který rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti	Zvuková podoba jazyka – správná výslovnost souhlásek a samohlásek na konci slov, správná výslovnost koncových hlásek, částečné odvozování fonetické výslovnosti u jednoduchých výrazů, přízvuk u slov a vět, správná intonace různých typů vět, rytmus věty, stažená slova ve větě Grafická podoba – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby obsažené v daném ročníku a opakování již známé slovní zásoby z předchozích ročníků	člověka k životnímu prostředí VDO – společnost a škola	textů a přiměřeným počtem neznámých slov Využití moderních technologií při výuce (CD, DVD, IT, internet, počítačové programy) Práce s dvojjazyčným slovníkem a seznámení s výkladovým slovníkem

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Anglický jazyk**

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Porozumí tématu nebo obsahu krátkého a jednoduchého zřetelně pronášeného popisu, vyprávění a rozhovorů souvisejícím s osvojovanými tématy Rozumí běžným každodenním konverzačním výrazům a frázím pronášeným v pomalejším tempu a zřetelně, chápe jejich správný smysl a využití v různých životních situacích Zachytí nejdůležitější informace v pomaleji, zřetelně pronášeném projevu nebo v jednoduchých poslechových textech a tyto informace dovede dále využívat a pracovat s nimi Vyhledá konkrétní informace nečíselné povahy, slova nebo slovní spojení v textu a umí je zapsat a dále s nimi pracovat Klade otázky týkající se informací osobního rázu (o sobě, o rodině, o místě kde žije, o spolužácích, o kamarádech, o věcech které vlastní) a na tyto otázky dovede správně odpovědět za použití kratších, gramaticky správných odpovědí Sestaví a vypráví jednoduché sdělení nebo příběh, popis místa, lidí, volnočasových aktivit, každodenních činností za použití jednoduchých souvětí, vět, řazených za sebou propojených spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec Napiše jednoduchý příběh, popíše událost a minulou událost, sestaví popis nebo napiše jednoduchý dopis či pozvánku za použití jednoduchých souvětí, vět, řazených za sebou propojených spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec Vyplní základní informace a údaje o sobě ve formuláři Reaguje na jednoduchá písemná sdělení Zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně	Témata týkající se domova, rodiny, školy, volného času, kultury, sportu, moderních technologií, budoucí kariéry, životního stylu, lidí kolem nás, generačního soužití, záhad a tajemství, zábavy a zálib současné mladé generace, nebezpečí a rizik okolního světa, násilí, ideálního místa k životu, zlepšování životních podmínek, solidarity a dobrovolnictví, cestování v současnosti a blízké budoucnosti Popis člověka, téma školního a domácího násilí, kriminality, šikany a prevence před těmito jevy, představování třetí osoby v rozhovoru, vytvoření nové, lepší identity žáka (osoby), popis činností v běžném pracovním týdnu a o víkendu, téma týkající se lásky a sexuální výchovy, vyjádření souhlasu a nesouhlasu v různých životních situacích, téma tolerance, slavné osobnosti showbusinessu, sjednání schůzky, posouzení pravdivosti nebo nepravdivosti různých článků, rozhovorů a jejich zhodnocení, různé záhady a tajemství, problémy se kterými se můžeme setkat v běžném životě, nebezpečí a nástrahy života, různá místa k životu, vyjádření vlastního názoru, zdravý životní styl a každodenní péče o lidské tělo, zlepšení životních podmínek, způsoby k dosažení vlastních cílů, budoucnost, cestování po planetě Zemi a cestování do vesmíru Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématům a komunikačním situacím Gramatická část – opakování přítomného času	OSV – sociální rozvoj, porozumění, spolupráce, komunikace, práce ve skupině, vedení rozhovoru, pravidla slušného chování MKV – mezilidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, soužití s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, chápání a tolerance odlišných zájmů, respektování práva druhého, tolerance jiných etnik nebo ras či pohlaví EGS – základní realie anglicky mluvících zemí a seznámení s rozdílnostmi života v jednotlivých zemích, problémy související s migrací obyvatel Etická výchova – seznámení s tradicemi, kulturou, školstvím a politickým zřízením v anglicky mluvících zemích FG – budování kariéry a hospodaření s vlastními úsporami	Geografie a vzdělávací systém Velké Británie, Irska, Skotska, Austrálie, Kanady a USA Nástin historických událostí vedoucích ke vzniku anglického jazyka Kulturní, společenský a politický život anglicky mluvících zemí (porovnání USA a Velké Británie) Zpracování jednoduchých projektů a porovnání výsledků se spolužáky Využití vhodných cizojazyčných časopisů s výběrem vhodných textů a přiměřeným počtem neznámých slov Využití moderních technologií při výuce (CD, DVD, IT, internet, počítačové programy)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, každodenních činností a potřeb, způsobu života, prostředí, v němž žije, kulturních nebo sportovních událostí, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci Mluví o své rodině, přátelích, škole, volném čase, o svých plánech, o počasí a dalších tématech a problémech týkajících se současného moderního života a současně je schopen vyjádřit myšlenky týkající se budoucnosti, přítomnosti i minulosti Krátce pohovoří na osvojené téma podle předem připravené osnovy a za použití obrázků Čte plynule, nahlas a foneticky správně zadaný text se známou i neznámou slovní zásobou - neznámé výrazy vyhledá v žákovském slovníku nebo ve dvojjazyčném slovníku, význam některých jednodušších výrazů dovede odvodit z textu Porozumí krátkým a jednodušším textům, běžným označením a informačním nápisům na veřejných místech, které se týkají orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů, časů odjezdů/příjezdů, odletů/přiletů Rozšíří svoji slovní zásobu o další výrazy a prohloubí znalost stávajících, již známých výrazů Chápe jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa a dále jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání, který rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti	prostého a průběhového, opakování času budoucího, minulého, minulého průběhového, předpřítomného času prostého i průběhového a způsob jejich využití v praxi, rozdíly v jejich využití, porovnávání, otázky, zápory, krátké odpovědi, modální slovesa včetně opisných tvarů a jejich použití v různých časech, jednodušší gerundiální vazby, podmínkové věty, trpný rod, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, opakování a shrnutí učiva o členech Zvuková podoba jazyka – správná výslovnost koncovek, částečné odvozování fonetické výslovnosti u jednoduchých výrazů, přízvuk u slov a vět, správná intonace různých typů vět, rytmus věty a nadvětých celků, stažená slova ve větě, vázání slov a frází Grafická podoba – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby obsažené v daném ročníku a opakování již známé slovní zásoby z předchozích ročníků	EV – zdravý životní styl, problémy životního prostředí, vztah člověka k životnímu prostředí VDO – prostředí školy a události týkající se školního násilí, šikany a kriminality, prevence VDO - společnost a škola	Práce s dvojjazyčným slovníkem a seznámení s výkladovým slovníkem

5.4. Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Francouzský jazyk je vyučovací předmět, který představuje jeden z nabízených dalších cizích jazyků. Jeho postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání ve výuce tohoto (dalšího) cizího jazyka směřují k dosažení úrovně A1, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	-	-	-	-	-	-	-	3	3

Organizační vymezení

Žáci pracují v kmenové učebně, v počítačové učebně a v učebně s nainstalovanou interaktivní tabulí. Využívají různé formy práce (dialogy, výklad, poslech, četba, ústní reprodukce textu, samostatná práce, práce se slovníkem, hry, soutěže, dramatizace, zpěv, krátkodobé projekty).

Obsahové vymezení

Věnuje se pozornost rozvoji všech řečových dovedností, zvláště pak dovednostem produktivním a interaktivním, tj. dovednostmi mluvení a dovednostmi psaní. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Ve stále větším rozsahu se žáci seznamují s realitami dané jazykové oblasti včetně příslušných sociokulturních aspektů. Žáci jsou vedeni k užití ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

- žák se domluví s kamarády na tom, co budou dělat, kdy, kde a případně jakým způsobem
- v konverzaci reaguje na jednoduché otázky
- rozumí obsahu jednoduchých a krátkých textů
- rozumí jednoduché promluvě, pokud mu mluvčí pomáhá
- vyhledá jednoduché a konkrétní informace v krátkých textech
- sestaví jednoduché písemné sdělení k tématům, která mu jsou blízká
- seznamuje se s důležitými prvky života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, používání naučených jazykových prostředků, poznávání smyslu a cílů učení
- vedeme žáky k posouzení vlastního učení, vybírání vhodných způsobů a metod, vhodnému plánování a organizování procesu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností při řešení problémů
- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností při řešení úkolů
- vedeme žáky ke sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů
- vytváříme prostor pro objevování různých variant řešení
- klademe vhodné otázky
- umožňujeme přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikační

- vedeme žáky k vhodným formulacím a vhodnému vyjadřování myšlenky a názoru, k naslouchání druhým a zapojování se do rozhovoru

- vedeme žáky k práci s texty přiměřenými věku a znalostem a vhodným reakcím na ně
- umožňujeme zapojení všech žáků do diskuse
- umožňujeme žákům osvojit si prostředky pro komunikaci
- vytváříme příležitosti k rozvoji mluveného i psaného projevu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, dvojicích a podílení se na tvorbě pravidel práce, na utváření příjemné atmosféry na základě ohleduplnosti, zdvořilosti a respektu
- učíme žáky spolupracovat s druhými, respektovat a oceňovat práci druhých
- vedeme žáky k utváření si pozitivní představy o sobě samém
- využíváme hodnocení, která umožní žákům vnímat vlastní pokrok
- necháváme prostor pro sebehodnocení žáků
- vytváříme prostor pro poznání a vytváření různých rolí v pracovní činnosti

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování tradic, kulturních hodnot a názorů druhých
- vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání
- vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu a pohybu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plnění svých povinností, k využívání pracovních materiálů a využívání znalostí z jiných předmětů
- využíváme získaných znalostí a zkušeností, napomáháme při cestě ke správnému řešení
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi

Průřezová témata

OSV (Sociální rozvoj, mezilidské vztahy, komunikace, osobnostní rozvoj)

EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)

MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ)

MDV (Tvorba mediálního sdělení)

EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)

VDO (Občanská společnost a škola)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět – Francouzský jazyk**

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: ✓ se zapojí do jednoduchých rozhovorů: Pozdraví, rozloučí se, představí, osloví osoby, vyjádří souhlas a nesouhlas ✓ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ✓ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ✓ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ✓ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ✓ Sestaví blahopřání k narozeninám ✓ Používá dvojjazyčný slovník.	Gramatika: • gramatické jevy související s namluvenými texty • slovesa s koncovkou <i>-er, être</i>: 1 -3. os. sg. kladně i v záporu • předložky <i>à, en</i> • přivlastňovací zájmena nesamostatná • člen určitý a neurčitý • zvrtná zájmena • stahování členu • blízká budoucnost, • ukazovací zájmena nesamostatná • předložka <i>de</i> ve funkci 2p. • <i>présent</i> jako <i>futur</i> Tématické okruhy • <i>Bienvenue dans le monde francophone</i> – představení se, pozdravy, jména, čísla od 1 do 20 • <i>Bonjour, c'est moi</i> – představení se (pokračování), různé národnosti a cizí jazyky • <i>C'est ma famille</i> – rodina a její členové, profese učitelů, domácí zvířata, jednoduchý fyzický popis osoby, její věk, počítání do 69 • <i>Ma vie chaque jour</i> – « <i>Langue de classe</i> » - pokyny vyučujícího, školní pomůcky	OSV – rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, komunikace v různých životních situacích, rozšiřování sociálních dovedností, poznávání lidí EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - multikulturalita, kulturní difference FJ bude sloužit k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných zemí, napomáhá vzájemnému respektování odlišných kultur, (Vánoce, Velikonoce) MV – osvojení základních pravidel komunikace, dialogu.	rozumí otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. tolerance chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. metody, formy, nástroje, pomůcky – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, ústní reprodukce, samostatná práce, hry, soutěže, písničky, říkanky, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	ky, barvy, dny v týdnu, části dne, hodiny, běžné denní činnosti • <i>Oui, j'aime ça!</i> – zájmy a záliby, známé osobnosti různých oblastí frankofonních zemí • <i>Bon anniversaire!</i> – názvy měsíců v roce, datum, oslava narozenin, výběr dárku, počítání do 100. • <i>Une journée en plein air</i> – Příprava projektu „Den v přírodě“, počasí, roční období, terminologie související s internetem • <i>Bientôt les vacances!</i> – prázdninové aktivity a místa, kde se provádějí; některé výrazy pro práci s počítačem		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět – Francouský jazyk**

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
žák ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ➤ v krátkých nahrávkách o běžných věcech i o vztazích mezi zeměmi rozpozná důležité informace ➤ čte texty vybraných témat ➤ osvojí si názvy měsíců – používá číslovky i hry s čísly ➤ dokáže říci, kolik je hodin ➤ rozliší základní informace o lidech, jejich rodině, jejich bydlišti, práci a koníčcích. ➤ Používá dvojjazyčný slovník.	Gramatika • <i>présent</i> jako <i>futur</i> • imperativ kladný i záporný • <i>passé composé</i> s <i>avoir</i> (minulý čas) a s <i>être</i> • předložky <i>à, en, dans</i> • číslovky řadové • blízká budoucnost <i>venir de + infinitif</i> • dělivý člen; zájmenná příslovce <i>y, en</i> • osobní zájmena ve 4 pádu (<i>COD</i>) • časování zvrtných sloves v <i>passé composé</i> • zápor <i>ne... plus (jamais, rien); imparfait</i>. • osobní zájmena ve 3. pádu (<i>COI</i>) • vztažné věty s <i>qui, que</i> • druhý stupeň přídavných jmen • podmiňovací způsob Tématické okruhy • <i>Rentrée des classes</i> – škola (rozvrh, školní předměty), dopravní prostředky, orientace ve městě. Ptání se na cestu	OSV – rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, komunikace v různých životních situacích, rozšiřování sociálních dovedností, poznávání lidí EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - multikulturalita, kulturní difference FJ bude sloužit k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných zemí, napomáhá vzájemnému respektování odlišných kultur, (Vánoce, Velikonoce) MV – osvojení základních pravidel komunikace, dialogu.	metody, formy, nástroje, pomůcky – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, ústní reprodukce, samostatná práce, hry, soutěže, písničky, říkanky, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	a její popisování. • <i>Chez moi</i> – bydlení, vlastní pokoj, orientace v prostoru, popis všedního dne • <i>A table!</i> – jídlo a stravování, nákup v obchodě, ptaní se, kolik co stojí, vyjádření množství. • <i>Fêtes et traditions en France et en République tchèque</i> – svátky, tradice a zvyky, důležitá data, Vánoce v Evropě, svátky v mém regionu • <i>C'est chic, c'est chouette!</i> – oblečení, módní doplňky, materiály • <i>Ca va mieux?</i> – lidské tělo, zdraví a nemoc, u lékaře, zdravotní stav. • <i>Vivre ensemble</i> – vztahy s přáteli, v rodině, ve škole a mezi národy, popis osoby, komunikace přes internet • <i>Les parcs animaliers</i> – určení směru (orientace), příroda a zvířata, názvy zvířat a jejich popis		

5.5. Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ruský jazyk je vyučovací předmět, který představuje jeden z nabízených dalších cizích jazyků. Jeho postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání ve výuce tohoto (dalšího) cizího jazyka směřují k dosažení úrovně A1, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	-	-	-	-	-	-	-	3	3

Organizační vymezení

Žáci pracují v kmenové učebně, v počítačové učebně a v učebně s nainstalovanou interaktivní tabulí. Využívají různé formy práce (dialogy, výklad, poslech, četba, ústní reprodukce textu, samostatná práce, práce se slovníkem, hry, soutěže, dramatizace, zpěv, krátkodobé projekty).

Obsahové vymezení

Věnuje se pozornost rozvoji všech řečových dovedností, zvláště pak dovednostem produktivním a interaktivním, tj. dovednosti mluvení a dovednosti psaní. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Ve stále větším rozsahu se žáci seznamují s realitami dané jazykové oblasti včetně příslušných sociokulturních aspektů. Žáci jsou vedeni k užití ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

- žák se domluví s kamarády na tom, co budou dělat, kdy, kde a případně jakým způsobem
- v konverzaci reaguje na jednoduché otázky
- rozumí obsahu jednoduchých a krátkých textů
- rozumí jednoduché promluvě, pokud mu mluvčí pomáhá
- vyhledá jednoduché a konkrétní informace v krátkých textech
- sestaví jednoduché písemné sdělení k tématům, která mu jsou blízká
- seznamuje se s důležitými prvky života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, používání naučených jazykových prostředků, poznávají smysl a cíl učení
- učitel vede žáky k posouzení vlastního učení, vybírá vhodné způsoby
- a metody, vhodně plánuje a organizuje proces vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností, získaných vědomostí a dovedností při řešení problémů a úkolů
- vedeme žáky ke sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů
- vytváříme prostor pro objevování různých variant řešení
- klademe vhodné otázky
- umožňujeme přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikační

- vedeme žáky k vhodným formulacím a vhodnému vyjadřování myšlenek a názorů
- vedeme žáky k naslouchání druhým a zapojování se do rozhovoru
- s žáky pracujeme s texty přiměřenými věku a znalostem, vedeme žáky k vhodným reakcím na ně

- umožňujeme zapojení všech žáků do diskuse
- umožňujeme žákům osvojit si prostředky pro komunikaci
- vytváříme příležitosti k rozvoji mluveného i psaného projevu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, dvojicích a podílení se na tvorbě pravidel práce, na utváření příjemné atmosféry na základě ohleduplnosti, zdvořilosti a respektu
- učíme žáky spolupracovat s druhými, respektovat a oceňovat práci druhých
- vedeme žáky k utváření si pozitivní představy o sobě samém
- využíváme hodnocení, která umožní žákům vnímat vlastní pokrok
- necháváme prostor pro sebehodnocení žáků
- vytváříme prostor pro poznání a vytváření různých rolí v pracovní činnosti

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování tradic, kulturních hodnot a názorů druhých
- vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání
- vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu a pohybu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plnění svých povinností, k využívání pracovních materiálů a využívání znalostí z jiných předmětů
- využíváme získaných znalostí a zkušeností, napomáháme při cestě ke správnému řešení
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu

Průřezová témata

OSV (Sociální rozvoj, mezilidské vztahy, komunikace, osobnostní rozvoj)

EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)

MKV (Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita, Etnický původ)

MDV (Tvorba mediálního sdělení)

EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)

VDO (Občanská společnost a škola)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět – Ruský jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
zvládá pozdrav a představení, seznamuje se s výslovností, větnou melodií. učí se rozumět jednoduchým pokynům, reaguje na ně, dokáže vyjádřit souhlas a nesouhlas. rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života s vizuální oporou, reaguje na ně. Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. naučí se odlišné hlásky od češtiny vyjmenuje azbuku, sestaví a později napíše svoje jméno zvládá slovní zásobu – slovíčka tematických okruhů, pracuje s abecedním slovníkem v učebnici. Píše slova a krátké věty na základě textové, vizuální a audio předlohy ve velmi krátkých jednoduchých textech najde známá jména, slova a fráze. uvede, o čem jsou krátké články, zvláště když jsou u nich obrázky užívá jednoduché obraty k tomu, aby se zeptal, jak se někomu daří, co dělá a sestaví na podobné otázky odpověď Rozhovory na téma: setkání (pozdrav, představení se, poděkování,	pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, představení, poděkování reakce na pokyny běžné při výuce (sedněte si, otevřete učebnici na straně, podívejte, ukažte, vstaňte....) texty z učebnice k probíraným tématům a slovní zásobě, komiksy. Azbuka tematické okruhy – pozdravy, barvy, čísla 1 – 20, školní potřeby, nábytek, zvířata, rodina, oblečení, jídlo, věci denní potřeby, hračky, ovoce, zelenina Práce s textem, poslech, porozumění Práce s textem, poslech, porozumění	OSV – rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, komunikace v různých životních situacích, rozšiřování sociálních dovedností, poznávání lidí EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - multikulturalita, kulturní difference RJ bude sloužit k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných zemí, napomáhá vzájemnému respektování odlišných kultur, (Vánoce, Velikonoce) MV – osvojení základních pravidel komunikace, dialogu.	rozumí otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. tolerance chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. metody, formy, nástroje, pomůcky – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, ústní reprodukce, samostatná práce, hry, soutěže, písničky, říkanky, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
rozloučení) Pozdraví, rozloučí se, představí, osloví osoby, vyjádří souhlas a nesouhlas Ve formuláři vyplní jméno, bydliště, věk Vytvoří jednoduché věty o tom, kdo je a čím je Vytvoří jednoduché věty o tom, kdo je a čím je Představí jednotlivé členy rodiny Osvojí si číslovky do deseti Samostatný projev na téma: rodina, škola (se základními vztahy; existenčními, prostorovými, časovými, kvalitativními a kvantitativními) slovní zásoba a tvoření slov Představí, kdo žije na vesnici a kdo ve městě Sestaví jednoduchý inzerát Pracuje s textem Vytvoří jednoduchý rozhovor Vytvoří jednoduché věty o tom, kdo je a čím je Popíše, kde žije, kam chodí do školy Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace Reprodukuje přiměřeně obtížný text. Sestaví blahopřání k narozeninám Osvojí si číslovky do dvaceti Seznámí se se základními potravinami - základní gramatické struktury a typy vět, lexikální princip pravopisu slov	Kdo je to Jak se jmenuješ Moji přátelé Moje rodina Život na venkově Škola Narozeniny, blahopřání, jídlo		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět – Ruský jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
V krátkých nahrávkách o běžných věcech i o vztazích mezi zeměmi rozpozná důležité informace. Poslech na téma: sport, kulturní život vzájemné vztahy mezi ČR a zeměmi dané jazykové oblasti se základními vztahy; existencionálními, prostorovými, časovými, kvalitativními, kvantitativními. osvojí si názvy měsíců – používá číslovky i hry s čísly dokáže říci, kolik je hodin. základní gramatické struktury a typy vět, lexikální princip pravopisu slov Rozliší základní informace o lidech, jejich rodině, jejich bydlišti, práci a koníčcích. Rozumí krátkým jednoduchým textům. Odhadne význam nových slov z kontextu textu. Napíše o své rodině, škole a koníčcích. Používá dvojjazyčný slovník. Čtení na téma: zájmová činnost Popíše části těla, svoje oblečení Klade jednoduché otázky a na ně odpovídá, dodržuje pořádek slov ve větě.	Rusko Kalendář, počítání do 100 Zájmy, záliby, volný čas Portrét, části těla		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Písenný projev na téma: životopis osobní dopis (pozdrav, sdělení) základní gramatické struktury a typy vět, lexikální princip pravopisu slov Pojmenuje názvy budov ve městě, zeptá se na cestu, popíše své bydliště. Rozhovory na téma: setkání (prosba, přání, žádost, čas) Samostatný projev na téma: slovní zásoba a tvoření slov, rozhovor základní gramatické struktury a typy vět, lexikální princip pravopisu slov	Naše město		

6. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Matematiku chápeme především jako metodu ke kvantitativnímu popisu světa. Matematika je v našem pojetí jednoduchá, názorná a aplikovatelná, vychází ze zkušeností žáka a odpovídá na otázky, které mají pro něho smysl. Z toho pohledu je Matematika vnímána jako předmět, který má silné mezipředmětové vazby. Nejde o to žáka dovést pouze k používání toho předmětu, ale podporujeme řešení úloh komplexnější povahy, takových úloh, které budou podnětem pro hlubší rozvíjení matematického myšlení. Důležitými vyjadřovacími prostředky jsou i různá grafická schémata a geometrické prvky.

6.1. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

Vzdělávání je zaměřeno a výchovu přemýšlivého člověka, který umí používat znalosti z matematiky v různých životních situacích. Žáci jsou motivováni k řešení matematických problémů, k matematizaci reálných situací a k posuzování věrohodnosti výsledků, k rozvíjení schopnosti správně se matematicky vyjadřovat

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Organizační vymezení

Žáci pracují během vyučovací hodiny především v kmenové učebně nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky. Během výuky jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže, zájmové útvary.

Obsahové vymezení

1. stupeň

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

čísla a početní operace

- osvojení aritmetických operací ve třech složkách:
- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná
- modeluje a určí část zlomku, používá zápis ve formě zlomku
- porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí n číselné ose desetinné dané hodnoty
- porozumí znaku - (mínus) pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

závislosti, vztahy a práce s daty

- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů geometrie v rovině a prostoru
- určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací
- zkoumání tvarů a prostoru

nestandardní aplikační úlohy a problémy

- uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života,

finanční gramotnost

- peníze a způsoby placení
- hospodaření domácnosti (rodinný rozpočet, příjmy, výdaje, úspory)
- finanční produkty (úspory)

2. stupeň

Na 2. stupni základního vzdělávání je nutné v matematice pokračovat v budování základů matematické gramotnosti.

Vzdělávací obsah zahrnuje čtyři tematické okruhy, které navazují na okruhy formulované pro 1. stupeň:

číslo a proměnná

- žáci porozumí pojmům přirozené číslo, celé a racionální číslo
- důkladná znalost operací s těmito čísly umožní žákům pochopit základní pojmy algebry, které jsou nezbytné pro práci s výrazy a rovnicemi

závislosti, vztahy a práce s daty

- žáci porozumí základním pojmům statistiky a umí je aplikovat v úlohách z běžného života využívají tabulky, diagramy a grafy jednoduchých závislostí

geometrie v rovině a v prostoru

- žáci se naučí základní orientaci v rovině a prostoru
- dokážou popsat, změřit a sestavit daný geometrický útvar, spočítat obsahy, povrchy a objemy různých geometrických útvarů v rovině a prostoru

nestandardní aplikační úlohy a problémy

- u žáků bude rozvíjeno logické myšlení, jejich argumentační dovednosti a dovednosti modelování v matematice

finanční gramotnost

- hospodaření domácnosti (rozpočet domácnosti, příjmy a výdaje, povinné platby)
- peníze (inflace)
- finanční produkty (půjčky a jejich úroky, investice, úspory)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním mat. jazyka včetně symboliky
- provádíme rozborů a zápisy při řešení úloh a zdokonalujeme grafický projev, rozvíjíme abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- srozumitelně vysvětlujeme, co se mají žáci naučit
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vedeme žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učíme žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadovat výsledky, volit správný postup, vyhodnocovat správnost výsledků
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- klademe otevřené otázky a vybízíme žáky k pojmenování cíle činnosti
- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- umožňujeme, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- podle potřeby žáků v činnostech pomáháme, pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dodáváme žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci
- vedeme žáky k práci v týmu
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- podněcujeme žáky k argumentaci
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanská

- při zpracovávání informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení,
- vedeme žáky k hodnocení své práce a práce ostatních
- žáci jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu
- umožňujeme žákům vnímat složitosti světa
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme a umožňujeme jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- vedeme žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- pro žáky s postižením vhodně přizpůsobujeme pracovní materiály
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vedeme žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- vytváříme příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

Kompetence digitální

- rozvíjíme informační a mediální gramotnost žáků
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, vyhledávání a zpracovávání informací
- rozvíjíme schopnosti žáků řešit problémy prostřednictvím digitálních technologií

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
- Kreativita; Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana (VDO):

- Formy participace občanů v politickém životě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS):

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

Environmentální výchova (EV):

- Základní podmínky života
- Vztah člověka k prostředí;
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova (MV):

- Tematické okruhy receptivních činností – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Ročník: 1.

89

Ročník: 2.

90

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
převody jednotek dokáže určit, které věci se kupují na m, l, kg, kusy umí si připravit pomůcky na rýsování (tužka, pravítko) zná pojem bod, přímka, čára (přímá, lomená, křivá), uzavřená a otevřená křivka úsečka – umí nakreslit nebo narýsovat dokáže určit, zda bod leží či neleží na dané přímce, úsečce narýsuje přímku a pojmenuje ji narýsuje úsečku dané délky v cm i mm umí změřit délku úsečky na cm i mm porovná úsečky podle velikosti (odhadem, proužkem papíru, provázkem, pravítkem) pozná geometrické tvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - určuje jejich strany a vrcholy pozná geometrická tělesa krychli, kvádr, kouli, válec – zná pojmy vrcholy, hrany, stěny kreslí obrázky podle osy souměrnosti kreslí obrázky a geometrické tvary ve čtvercové síti	jednotky, orientace v čase základní útvary v rovině a v prostoru	prvouka	

Ročník: 3.

92

zaokrouhluje přirozená čísla na desítky, stovky a tisíce, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel umí odhadnout a zkontrolovat cenu nákupu a vrácené peníze vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché statistické tabulky dokáže určit předměty denní potřeby, které se kupují na m, l, kg, kusy zná jednotky délky mm, cm, dm, m, km umí převádět jednotky délky umí změřit rozměry geometrických útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách umí narýsovat a označit bod, přímku, polopřímku, úsečku, narýsuje a označí základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec a obdélník ve čtvercové síti) zná pojem bod, umí ho vyznačit, pojmenovat dokáže určit, zda bod leží či neleží na dané přímce, úsečce zná pojem přímka, úsečka, polopřímka, opačná polopřímka, umí je narýsovat a označit určí obvod rovinného obrazce sečtením délek jeho stran zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem, seznámí se s rýsováním kružnice zná význam pojmu průsečík a umí ho určit	geometrie logická matematika	prvouka měření modelování – špejle, modelína, proužek papíru pracovní listy, práce ve skupinách
---	--	--

pozná krychli, kvádr, kouli, jehlan a kužel luští matematické hádanky, vymýšlí jiná řešení slovních úloh pracuje ve skupině na zadaném úkolu umí si zkontrolovat svůj úkol a vyhodnotí ho umí řešit jednoduché logické úlohy		OSV – sociální rozvoj, porozumění, spolupráce, komunikace, kritické myšlení, prosociální chování, hodnocení sebe a druhých, navazování kontaktu s druhými	pracovní listy – rébusy, matematické hádanky, logické úlohy
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Vyučovací předmět: Matematika**

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
využívá vlastnosti početních operací při pamětném i písemném počítání řeší jednoduché rovnice a nerovnice provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel – násobí jedno a dvojciferným činitelem, dělí jednociferným dělitelem řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran umí vypočítat obvod a obsah čtverce a obdélníku umí narýsovat rovnoběžky, kolmice, různoběžky umí sestrojit osu souměrnosti, kreslí osově souměrné útvary	přirození čísla, celá čísla, vlastnosti početních operací s čísly, počítání do 10 000, pamětné sčítání, pamětné násobení a dělení, orientace na číselné ose, práce s kalkulátorem, řešení jednoduchých rovnic a nerovnic písemné sčítání a odčítání, písemné násobení a dělení kontrola výpočtu pomocí kalkulátoru zápis slovních úloh, znázornění odpověď jednoduché složené slovní úlohy zápis zlomku, vyjádření části celku zlomkem, grafická znázornění základní útvary v rovině (lomená čára, přímka, polopřímka úsečka, měření délky úsečky, (porovnávání délky, grafický součet), čtverec, obdélník, kružnice, trojúhelník, kruh konstrukce trojúhelníku (pravoúhlý, rovnostranný), čtverce, obdélníku poloha dvou přímek v rovině, konstrukce s využitím kolmice, rovnoběžky	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, komunikace a kooperace MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení FG – sleva	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
zná základní prostorové útvary zná a používá jednoduchý zápis čísla pomocí římských číslic zná základní jednotky času, hmotnosti, jejich převody orientuje se v základních otázkách finanční gramotnosti umí vyhledat a třídit data	práce s kružítkem jednotky délky kvádr, krychle válec, koule jednotky objemu římské číslice zápis jednotek hmotnosti, času, jejich měření peníze, jejich získávání, pravidelné měsíční platby, osobní rozpočet, ceny základního zboží, odhad ceny nákupu, spoření, osobní rozpočet, kapesné orientace v tabulce, jednoduchém diagramu, praktické užití (jízdní řád, čtvercová síť)	OV – práce v týmu OSV – kritické myšlení	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Vyučovací předmět: Matematika**

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
umí zapsat a přečíst čísla do 1 000 000 orientuje se na číselné ose v oboru do milionu umí sčítat a odčítat z paměti i písemně do milionu využívá asociativnost a komutativnost sčítání a násobení umí násobit deseti, stem, tisícem umí zaokrouhlovat na tisíce, desetitisíce a statisíce, provádí odhady, kontroluje výsledky násobí písemně trojčiferným činitelem dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem řeší slovní úlohy v oboru do milionu, aplikuje osvojené početní operace převádí jednotky času, délky, hmotnosti a objemu umí vyhledávat údaje v jízdním řádu a řešit slovní úlohy s časovými údaji, vyhledává, sbírá a třídí data, čte a sestavuje jednoduché tabulky doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem,	přirozená čísla počítání do 1 000 000 sčítání, odčítání, nás., dělení dělení se zbytkem, počítání s velkými čísly, vlastnosti početních operací s čísly zaokrouhlování řešení slovních úloh jednotky času, délky, hmotnosti a objemu čtení diagramů (sloupcové, kruhové), sestavení jednoduchého diagramu a tabulky zlomky, znázornění na číselné ose,	 Finanční gramotnost – nákup OSV – kritické myšlení, řešení problémů a rozhodovací schopnosti, kooperace a kompetice, komunikace MV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení I. - cestování	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
vypočítá část z celku porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porovnává, sčítá a odčítá desetinná čísla zaokrouhlování desetinných čísel umí řešit rovnice a nerovnice řešení jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky orientuje se v základních otázkách finanční gramotnosti Geometrie narýsuje rovnoběžky a kolmice daným bodem rýsuje a znázorňuje rovinné útvary (čtverec, trojúhelník, obdélník, kružnice), užívá jednoduché konstrukce vypočítá obsah čtverce a obdélníka, používá jednotky obsahu, vypočítá obvod čtverce a obdélníka, určí obvod trojúhelníka a mnohoúhelníku součtem jeho stran rýsuje kružnice a kruh s daným středem a poloměrem	výpočet části z celku počítáme se zlomky desetinná čísla, zápis v desítkové soustavě, (číselná osa) porovnávání des. čísel, sčítání a odčítání, násobení zaokrouhlování des. čísel rovnice a nerovnice složené slovní úlohy, logické hádanky zná hodnotu peněz, ví, jaké jsou pravidelné rodinné výdaje, rodinný rozpočet, půjčka, úrok, splátky, exekuce, kreditní karta vzájemná poloha přímek základní rovinné útvary, konstrukce, vlastnosti obsah a obvod čtverce a obdélníka, jednotky obsahu, obvod trojúhelníku a mnohoúhelníku kružnice a kruh	Finanční gramotnost – výpočet slevy Přír. – podnebí a počasí, měření teploty, výpočet průměrných teplot Dopravní výchova – tvary zákazových, výstražných dopravních značek	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry sestojí střed úsečky a její osu zná některé vlastnosti trojúhelníku, dokáže je využít při konstrukci umí pojmenovat a popsat tělesa krychle a kvádr, umí vypočítat povrch krychle a kvádrů určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru dbá na přesnost a čistotu rýsování	úsečka, součet úseček střed úsečky, osa trojúhelníková nerovnost, pravoúhlý trojúhelník, rovnoramenná a rovnostranný trojúhelník kvádr a krychle obsah, jednotky, čtvercová síť osově souměrné útvary		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Desetinná čísla zaokrouhlovat desetinná čísla na daný řád násobit a dělit desetinná čísla 10, 100... převádět jednotky délky a hmotnost písemné operace s desetinnými čísly řešit sl. úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s des. čísly včetně úloh na výpočet obvodů a obsahů čtverce, obdélníku a povrchů kvádru a krychle provádět odhad a kontrolu výsledků řešení úloh užívat kalkulátor Základní pravidla rýsování rýsovat různé druhy čar a znát jejich užití využívat mat. symboliku řešit jednoduché praktické problémy	Desetinná čísla čtení a zápis desetinného čísla desetinný zlomek a jeho zápis desetinným číslem porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel sčítání a odčítání desetinných čísel násobení a dělení desetinného čísla 10, 100 převody jednotek délky a hmotnosti násobení desetinných čísel dělení desetinného čísla číslem přirozeným a desetinným slovní úlohy využití kalkulátoru při početních operacích s desetinnými čísly aritmetický průměr a jeho užití Základní pravidla rýsování druhy a užití čar technické písmo rýsování kolmic, rovnoběžek střed úsečky, osa úsečky	Pč - popis technických výkresů Fy - měření délky Fy - řešení početních úloh OSV – odhad a určení např. ceny nákupu..... OSV - rozvoj schopností poznávání – postup při řešení slovní úlohy - obvod, obsah OSV Kreativita – řeší zajímavé úlohy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – matematické hry Z - určování zeměpis. polohy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Úhel a jeho velikost narýsovat úhel dané velikosti ve stupních změřit velikost úhlu pomocí úhloměru užívat jednotky stupeň a minuta odhadnout velikost úhlu graf. sčítat a odčítat úhly sčítat a odčítat velikosti úhlů ve stupních a minutách násobit a dělit úhel a jeho velikost dvěma vyznačit vrcholové a vedlejší úhly, určit jejich velikost Osová a středová souměrnost určit shodné útvary umět narýsovat obrazy útvarů v os. a střed. souměrnost určit osu, střed souměr. užít shodná z. v praxi Celá čísla zapsat záporné a kladné číslo a zobrazit je na čís. ose určit opačné číslo k danému číslu určit absolutní hodnotu sčítat a odčítat celá čísla násobit a dělit celá čísla řešit úlohy na užití celá čísla	Úhel a jeho velikost úhel a jeho přenesení druhy úhlů jednotka velikosti úhlů (stupně a minuty); úhloměr měření velikosti úhlů osa úhlu – konstrukce kružítkem rýsování úhlů úhly vedlejší a vrcholové sčítání a odčítání úhlů násobení a dělení úhlů dvěma Osová a středová souměrnost shodnost geom. útvarů osová souměrnost v rovině osa souměrnosti osově souměrné obrazce středová souměrnost v rovině středově souměrné obrazce Celá čísla čísla celá – kladná, záporná, nula, číselná osa čísla navzájem opačná absolutní hodnota čísla porovnávání a uspořádání celých čísel sčítání a odčítání celých čísel násobení a dělení celých čísel záporná desetinná čísla		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Objem a povrch kvádru a krychle sestrojit a načrtnout obraz kvádru a krychle ve volném rovnoběžném promítání vypočítat objem a povrch kvádru znát a umět převádět jednotky objemu sestrojit síť kvádru a krychle řešit úlohy z praxe Trojúhelník třídit a popsat trojúhelníky sestrojit výšky a těžnice sestrojit kružnici opsanou a vepsanou určit velikost vnitř. úhlu, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitř. úhlů Dělitelnost přirozených čísel rozeznat prvočíslo a číslo složené provést rozklad přirozeného čísla na prvočinitele určit čísla určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel	Objem a povrch kvádru a krychle objem kvádru a krychle jednotky objemu síť krychle a kvádru Trojúhelník trojúhelníky – součet úhlů v trojúhelníku vnitřní a vnější úhly druhy trojúhelníků rýsování trojúhelníků ze tří stran trojúhelníková nerovnost těžnice trojúhelníku, těžiště výšky trojúhelníku kružnice opsaná a vepsaná Dělitelnost přirozených čísel násobek a dělitel znaky dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 6, 8, 10) prvočísla a čísla složená rozklad na prvočinitele čísla soudělná a nesoudělná nejmenší společný násobek největší společný dělitel	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Zlomky a racionální čísla vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla převede zlomky na desetinná čísla a naopak graficky znázorní zlomek vyjádří celek pomocí zlomku – graficky i zápisem zlomku převede smíšená čísla na zlomky a nepravé zlomky na smíšená čísla rozšíří a zkrátí zlomek zapiše řešení s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky porovná zlomky podle velikosti, znázorní je na číselné ose Početní operace se zlomky a racionálními čísly provádí základní početní operace s racionálními čísly upraví složený zlomek řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor matematického problému odhadne výsledek a ověří jeho reálnost	Zlomky a racionální čísla pojem zlomku, zápis desetinného zlomku celek, část vyjádření částí celku pomocí zlomků převádění zlomků na desetinné číslo a naopak základní tvar zlomku smíšené číslo převádění smíšených čísel na zlomky a nepravých zlomků na smíšená čísla rozšiřování a krácení zlomků uspořádání zlomků pojem racionální číslo Početní operace se zlomky a racionálními čísly sčítání zlomků a smíšených čísel odčítání zlomků a smíšených čísel násobení zlomků číslem celým násobení zlomků dělení zlomků složený zlomek slovní úlohy	Fy, Ch, D - numerické výpočty OSV - rozvoj schopností poznávání – cvičí pozornost a soustředění při operacích se zlomky	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Shodnost trojúhelníků vysvětlí pojem shodnost rovinných útvarů, shodnost trojúhelníků a matematicky je vyjádří uvede věty o shodnosti trojúhelníků využije osvojených vět o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách- sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu dodržuje zásady správného rýsování Poměr objasní pojmy poměr a postupný poměr zapiše poměr velikostí dvou veličin provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování vypočítá jednotlivé díly celku určené daným poměrem Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy narýsuje jednoduchý plán (mapu) ve vhodném měřítku vyřeší slovní úlohy s využitím dovednosti přepočtu měřítek sestrojí grafy přímé a nepřímé úměrnosti vyřeší slovní úlohy vedoucí k využití přímé a nepřímé úměrnosti vyřeší slovní úlohy z praxe pomocí poměru a trojčlenky	Shodnost trojúhelníků shodné útvary v rovině shodnost trojúhelníků – věty sss, sus, usu konstrukce trojúhelníků Poměr poměr, postupný poměr měřítko plánu, mapy Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka přímá úměrnost nepřímá úměrnost trojčlenka slovní úlohy	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – matematické hry Z - měřítko plánu, mapy Fy - vztahy mezi veličinami Ch - výpočty pomocí trojčlenky	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Procenta vysvětlí pojmy: procento, základ, procentová část, počet procent vypočítá jedno procento z daného základu použije algoritmus výpočtu procentové části, základu a počtu procent a vypočítá je aplikuje základy jednoduchého úrokování na příkladu použije získané znalosti při řešení slovních úloh z praxe provede rozbor slovní úlohy a stanoví postup řešení provede kontrolu reálnosti získaného výsledku Čtyřúhelníky, hranoly rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti vypočítá obsah a obvod těchto útvarů a trojúhelníku pomocí vzorce přesně a pečlivě narýsuje čtyřúhelník a n-úhelník řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu čtyřúhelníků a trojúhelníku pozná druhy hranolů podle podstaty načrtne hranol a načrtne jeho síť vypočítat objem a povrch hranolu	Procenta procento – základ, počet procent, procentová část výpočet procentové části výpočet počtu procent výpočet základu jednoduché úrokování slovní úlohy Čtyřúhelníky, hranoly třídění čtyřúhelníků rovnoběžníky a jejich vlastnosti lichoběžník a jeho vlastnosti konstrukce čtyřúhelníků a n-úhelníků obsah trojúhelníku hranoly	MV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – z daného mediálního sdělení (letáků) zkontroluje správnost vypočítané slevy Ch - koncentrace OSV Kreativita – řeší zajímavé úlohy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – matematické hry	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Mocniny uvede příklady praktického použití druhé mocniny a druhé odmocniny určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu racionálních čísel (mocniny čísel od 1 do 10, jejich desetinásobky, zlomky s těmito čísly v čitateli i jmenovateli) určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru vypočítá výraz s mocninami a odmocninami, určí jeho hodnotu Pythagorova věta uvede Pythagorovu větu, příklady jejího využití vypočítá třetí stranu trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty účelně používá kalkulačku a tabulky k základním výpočtům vyřeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty (zakreslí reálný náčrtek, matematickou symbolikou zapíše řešení příkladu, příklad vyřeší)	Mocniny druhá mocnina racionálního čísla určování druhé mocniny z tabulek a kalkulačky druhá odmocnina určování odmocniny z tabulek a kalkulačky Pythagorova věta Pythagorova věta výpočet přepony výpočet odvěsny praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty	Fy zápis jednotek fyz. veličin Fy vztahy mezi veličinami Fy řešení fyz. úloh	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
praktických úloh s využitím Pythagorovy věty odhadne výsledek a ověří jeho reálnost Mocniny s přirozeným mocnitelem vypočítá mocniny s přirozeným exponentem, některé z paměti, těžší na kalkulačce použije pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami provádí základní početní operace (+ , - , . , :) s mocninami umocní součin, podíl, mocninu zapiše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $a < 10$ určí mocninu s exponentem nula Výrazy vysvětlí pojmy výrazy číselný, s proměnnou jednočlen, mnohočlen, člen výrazu, rovnost dvou výrazů a uvede příklady určí hodnotu daného číselného výrazu zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými provádí základní operace (sčítání a odčítání) s mnohočleny provádí násobení a dělení mnohočlenů vytkne z daného výrazu vhodný výraz a	Mocniny s přirozeným mocnitelem n-tá mocnina čísla sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem mocnina součinu, podílu umocňování mocnin Výrazy číselné obory výrazy číselné, jejich hodnota výraz s proměnnou, určování hodnoty jednočlen, mnohočlen sčítání a odčítání mnohočlenů násobení mnohočlenu jednočlenem násobení mnohočlenů druhá mocnina dvojčlenu rozdíl druhých mocnin užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ dělení mnohočlenu jednočlenem	OSV-Rozvoj schopností poznávání - cvičí si pozornost a soustředění při operacích s mnohočleny	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
správně zapíše rozklad výrazů použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin pomocí vzorců upraví daný výraz Lineární rovnice vysvětlí pojmy rovnost dvou výrazů, proměnná, neznámá, řešení rovnice vyřeší jednoduché lineární rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav používá algoritmus řešení rovnic ke správnému vyřešení zadaných úloh matematicky správně a účelně zapíše postup řešení provede zkoušku řešení dosazením do rovnice vyřeší slovní úlohy (provede rozbor slovní úlohy, vyřeší úlohu, provede zkoušku správnosti svého řešení) vyjádří neznámou ze vzorce a vypočítá její hodnotu po dosazení všech daných veličin uvede příklady využití lineárních rovnic v praxi Kruh, kružnice, válec uvede rozdíl mezi kruhem a kružnicí uvede rozdíl mezi průměrem a poloměrem	vytýkání, rozklad vytýkáním, pomocí vzorců Lineární rovnice rovnost, vlastnosti rovnosti lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (řešení) lineární rovnice ekvivalentní úpravy lineárních rovnic zkouška řešení jednoduchých lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav provádění zkoušky správnosti řešení řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic výpočet neznámé ze vzorce Kruh, kružnice, válec vzájemná poloha přímky a kružnice, sečna, tečna		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
(jejich vzájemný vztah) vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců určí vzájemnou polohu kružnice a přímky a vzájemnou polohu dvou kružnic určí a sestrojí tečnu, sečnu a tětivu Konstrukční úlohy sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika prvky objasní pojem Thaletova kružnice, využije Thaletovu kružnici v konstrukčních úlohách používá základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost a čistotu projevu využívá vztahů mezi geometrické útvary k řešení konstrukčních úloh zakreslí náčrtek zadaného úkolu správně zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice Statistika Vysvětlí základní pojmy statistiky: statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost, aritmetický průměr, medián, modus, vypočítá aritmetický průměr	vzájemná poloha dvou kružnic délka kružnice obvod kruhu, obsah kruhu části kružnice, kruhu Konstrukční úlohy množiny bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice konstrukce trojúhelníků konstrukce čtyřúhelníků konstrukce kružnice s požadovanými vlastnostmi konstrukce tečen ke kružnici Statistika statistický soubor, statistické šetření jednotka., znak, četnost aritmetický průměr modus, medián	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - analyticky postupuje při konstrukci geometrického útvaru MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - čte a vyhodnocuje sdělení reálných diagramů, uvědomuje si problém objektivitu aritmetického průměru	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
určí z dané tabulky modus a medián provede jednoduché statistické šetření, zapiše jeho výsledky formou tabulky a znázorní pomocí sloupkového (kruhového) diagramu čte tabulky a grafy a interpretuje je v praxi čte a sestavuje různé diagramy a grafy – bodové, sloupkové, spojnicové, kruhové čte a sestavuje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech uvede příklady využití statistiky v praxi	grafy, diagramy (bodové, sloupkové, spojnicové, kruhové) statistika v praxi		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Opakování 8. ročníku + výrazy celá, des. čísla racionální čísla procenta rovnice a slovní úlohy druhá mocnina a odm., Pyth. věta konstrukční úlohy provede početní operace sčítání a odčítání mnohočlenů; násobení a dělení mnohočlenů aplikuje na příkladech vzorce: druhá mocnina součtu a rozdílu, rozdíl druhých mocnin; použije tyto vzorce ke zjednodušení výrazů upraví výraz vytýkáním před závorku rozloží daný výraz pomocí vzorců či vytýkáním na součin Lomené algebraické výrazy určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl zkrátí a rozšíří lomené výrazy provede početní operace (+, -, ·, :) s lomenými výrazy přehledně, stručně zapíše řešení úlohy	Opakování 8. ročníku + výrazy sčítání a odčítání mnohočlenů násobení a dělení mnohočlenů vzorce $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2 úprava mnohočlenů pomocí vzorců vytýkání, vytýkání čísla „-1“ rozklad výrazů na součin pomocí vzorců a vytýkání Lomené algebraické výrazy lomený výraz podmínky lomeného výrazu rozšiřování a krácení lomených výrazů sčítání a odčítání lomených výrazů násobení a dělení lomených výrazů složené lom. výrazy	OSV – sociální rozvoj, porozumění, spolupráce, komunikace, kritické myšlení, prosociální chování, hodnocení sebe a druhých, navazování kontaktu s druhými	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Rovnice a soustavy dvou rovnic o dvou neznámých vyřeší za pomoci ekvivalentních úprav rovnice se zlomky a závorkami, s neznámou ve jmenovateli provede zkoušku řešení matematicky správně a účelně zapíše postup řešení vyřeší slovní úlohy z praxe (provede rozbor slovní úlohy, vyřeší úlohu, provede zkoušku správnosti svého řešení) vyřeší vhodnou metodou soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Funkce rozezná funkční vztah od jiných vztahů vysvětlí pojem lineární funkce vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí i grafem sestrojí graf lineární funkce s důrazem na přesnost rýsování použije funkci při řešení úloh z praxe vyjádří danou kvadratickou funkci tabulkou sestrojí graf kvadratické funkce grafické řešení soustavy rovnic	Rovnice a soustavy dvou rovnic o dvou neznámých rovnice se závorkami rovnice se zlomky rovnice s neznámou ve jmenovateli slovní úlohy (s procenty, „na pohyb“, „na společnou práci“, „na směsi“) řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Funkce definice funkce lineární funkce a její vlastnosti graf lineární funkce praktické příklady na lineární funkci kvadratická funkce $y=ax^2$ graf a vlastnosti kvadratické funkce	OSV – čtení z grafů, jízdní řády	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Podobnost a její užití v praxi vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů, podobnost trojúhelníků; matematicky je vyjádří rozpozná podobné rovinné útvary, správně podobnost zapíše pomocí matematické symboliky určí poměr podobnosti na základě poměru podobnosti určí velikosti dalších útvarů použije poměru podobnosti při práci s plány a mapami sestrojí podobný útvar danému Goniometrické funkce ostrého úhlu žák definuje základní vztahy mezi stranami v trojúhelníku příslušných k danému úhlu definuje goniometrickou funkci ostrého úhlu vypočítá pomocí gon. fce daný prvek pravoúhlého trojúhelníka určí hodnoty funkcí pomocí tabulek a kalkulatoru aplikuje výpočet v úlohách z praxe odhadne výsledek a ověří jeho reálnost	Podobnost a její užití v praxi podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení poměr podobnosti- věty o podobnosti podobnost v praxi Goniometrické funkce ostrého úhlu pravoúhlý trojúhelník a gon. funkce ostrých úhlů: $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$, $\cot \alpha$ řešení úloh v trojúhelníku pomocí gon.fcí grafy goniometrických funkcí užití gon.fcí v planimetrii a stereometrii		Grafy funkcí sinus a kosinus na milimetrový papír

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Objem a povrch těles opakování mnohoúhelníků a hranolů uvede základní vlastnosti jehlanu, kužele a koule, načrtne tato tělesa vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule s užitím vzorce řeší slovní úlohy a reálné příklady z praxe vztahující se k výpočtu povrchu a objemu jehlanu, kužele a koule (využívá kalkulátor, potřebné informace pro práci vyhledá v tabulkách, literatuře) projekt na zadané téma Základy finanční matematiky rozumí pojmem dlužník, věřitel, kapitál, úrok. míra, úrok, roční úroková míra, výpočet úroku řeší úlohy z praxe na jedn. a slož. úrokování, daň z úroku, úvěr a splátky vyhledává a porovnává informace o nabízených službách	Objem a povrch těles jehlan kužel koule slovní úlohy a praktické příklady Základy finanční matematiky jednoduché úrokování složené úrokování finanční matematika v praxi	FG – orientace ve finančních otázkách, rozpočet, pravidelné platby, splátky MV – kritické přijímání mediálního sdělení – klamavá reklama OSV – kreativita, hledání řešení problémů, rozhodovací dovednosti	

7. INFORMATIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání. Informační technologie se stávají nepostradatelným pomocníkem.

7.1. Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávacího oboru Informatika. Umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou rozvoje profesní a zájmové činnosti.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	-	-	-	1	1	1	1	1	1

Organizační vymezení

Výuka probíhá v počítačové učebně, žáci jsou děleni do skupin.

Obsahové vymezení

1. stupeň

Žák využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie, respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady. Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím. Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty. Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru. Chápe nebezpečí závislosti a nebezpečí komunikace na sociálních sítích.

2. stupeň

Informatika je povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodina týdně v 6. až 9. ročníku. Výuka probíhá v odborných učebnách vybavených počítači. Při výuce je uplatňována zásada „jeden počítač pro jednoho žáka“. Z tohoto důvodu se třídy dělí na dvě skupiny, které se střídají po 14 dnech. Žáci mají k dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a kameru, interaktivní tabuli, dataprojektor a zálohovací zařízení (disketa, flash disk, CD a DVD disk).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídatnými zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s hotovými didaktickými programy.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací a jednoduchých webovských stránek. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Průřezová témata ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie jsou realizována především při práci s internetem (vyhledání informace, ověření její věrohodnosti, následné zpracování), při práci v textovém, grafickém editoru i tabulkovém procesoru, při prezentaci práce.

Dovednost ovládat široké možnosti výpočetní techniky žáci využijí při zpracování samostatných prací, referátů, projektů zaměřených na průřezová témata zadaná v ostatních vyučovacích předmětech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k využívání vhodných a efektivních způsobů; vedeme k organizaci a plánování vlastního učení
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentům; ke kritickému posuzování získaných

- výsledků a vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, na základě jejich propojení a pochopení využívání při procesu učení a v praktickém životě
- vedeme žáky k pochopení smyslu a cílů učení; umění posuzovat vlastní pokrok a určit si překážky, které mu brání v efektivním učení
- s žáky kriticky hodnotíme výsledky jejich učení

Kompetence k řešení problémů

- s žáky vnímáme problémové situace ve škole i mimo ni; vedeme k rozpoznávání a pochopení problému
- vedeme žáky k hledání způsobu, jak daný problém vyřešit, užívat při řešení logické a empirické postupy
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému; ověřujeme správnost řešení problémů a osvědčené postupy opětovně aplikujeme při řešení podobných situací

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k efektivní spolupráci se spolužáky a pedagogem; vedeme k přispívání k diskuzi v malé i velké skupině
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, společně se podílíme na vytvoření pravidel práce v týmu
- vedeme žáky k čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají, k respektování odlišných postupů a názorů na řešení daného úkolu

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo...)
- vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům při rozhodování o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření využíváním dovedností, znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- vhodným a bezpečným způsobem žáky vedeme k využívání nástrojů, vybavení a materiálů
- dbáme na dodržování pravidel, plnění povinností a závazků; adaptujeme žáky na nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

- vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro společnost
- vedeme žáky k získávání informací o nových technologiích, využíváme je ve výuce, ale také kriticky hodnotíme rizika jejich využívání
- s žáky vyhledáváme, získáváme, spravujeme a sdílíme data, informace a digitální obsah; kriticky hodnotíme informace, které získáme digitální cestou
- žáky učíme ovládat běžně používaná digitální zařízení a jejich aplikace; prakticky je využíváme při učení i při zapojení do života
- s žáky rozpoznáváme, které technologie pro jakou činnost, či řešený problém použít, využíváme digitální technologie k usnadnění práce a zautomatizování rutinní činnosti, vybíráme vhodné technologie ke zkvalitnění výsledků práce

Průřezová témata:

Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Osobní a sociální výchova, Environmentální výchova

Vzdělávací oblast: Informatika**Vyučovací předmět: Informatika**

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží	Digitální zařízení		
pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí	Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace		
edituje digitální text, vytvoří obrázek	Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Kreslení bitmapových obrázků		
přehraje zvuk či video	Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Přehrávání zvuku		
uloží svoji práci do souboru, otevře soubor	Ukládání práce do souboru Otevírání souborů		
používá krok zpět, zoom	Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)		
řeší úkol použitím schránky	Editace textu		
dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	Psaní slov na klávesnici		
uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst v textu rozpozná osobní údaje rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Práce se soubory Propojení technologií, internet Uživatelské jméno a heslo Sdílení dat, cloud Práce se soubory Osobní údaje Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Piktogramy, emoji Kód Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce		

Vzdělávací oblast: Informatika**Vyučovací předmět: Informatika**

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech	Data, druhy dat		
doplní posloupnost prvků	Doplňování tabulky a datových řad		
umístí data správně do tabulky	Kritéria kontroly dat		
doplní prvky v tabulce	Řazení dat v tabulce		
v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Vizualizace dat v grafu		
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů		
v programu najde a opraví chyby	Pohyb a razítkování		
rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát	Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy		
vytvoří a použije nový blok	Vlastní bloky a jejich vytváření		
upraví program pro obdobný problém	Kombinace procedur		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Systém, struktura, prvky, vztahy Kreslení čar Ladění, hledání chyb Pevný počet opakování Změna vlastností postavy pomocí příkazu Vlastní bloky a jejich vytváření Čtení programů Programovací projekt Náhodné hodnoty		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav v programu najde a opraví chyby používá události ke spuštění činnosti postav přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky upraví program pro obdobný problém ovládá více postav pomocí zpráv	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Animace střídáním obrázků Modifikace programu Spouštění pomocí událostí Čtení programů Programovací projekt Vysílání zpráv mezi postavami		

Vzdělávací oblast: Informatika**Vyučovací předmět: Informatika**

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě	Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Školní informační systém, Uživatelé, činnosti, práva, databázové relace Instalace aplikací, aktualizace Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Domácí a školní počítačová síť		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Fungování a služby internetu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Princip e-mailu Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Vytvoření programu Opakování Podprogramy		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost Opakování s podmínkou Události, vstupy		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Objekty a komunikace mezi nimi		

Vzdělávací oblast: Informatika**Vyučovací předmět: Informatika**

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav používá souřadnice pro programování postav používá parametry v blocích, ve vlastních blocích vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
diskutuje různé programy pro řešení problému hotový program upraví pro řešení příbuzného problému při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) řeší problémy výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Použití vzorců u různých typů dat Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat		

Vzdělávací oblast: Informatika**Vyučovací předmět: Informatika**

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Návrh postupu, klonování. Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
hotový program upraví pro řešení příbuzného problému zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní	Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu diskutuje o cílech a metodách hackerů vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		

8. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipována pouze pro I. stupeň základního vzdělávání. Rozvíjí základní poznatky žáka o životě společnosti, o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka. Vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáka, ze specifík místa, kde žije. Žák se učí nově nabyté znalosti a dovednosti uplatňovat v běžném životě.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět pomáhá žákům utvářet citový vztah k rodné zemi,

k nejbližšímu okolí. Žáci si vytvářejí základy hodnotového systému a zdravého životního stylu. Osvojují si a upevňují vhodné chování a jednání mezi lidmi, učí se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci a tolerovat je, navzájem si pomáhat a spolupracovat.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda, Výchova ke zdraví, které jsou koncipovány pro II. stupeň.

8.1. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, techniky, kultury, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do minulosti i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Rozvíjí zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	2	-	-

Organizační vymezení

Vyučovací hodina – skupinová práce, samostatná práce, výklad, práce s encyklopedií, výukové programy na PC, exkurze, beseda

Obsahové vymezení

Místo, kde žijeme

- poznávání nejbližšího okolí, znát riziková místa a situace
- chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti
- učit se bezpečnému pohybu v tomto světě
- důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a utváření přímých zkušeností žáků např. v dopravní výchově

Lidé kolem nás

- osvojování a upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomění významu tolerance, pomoci, solidarity např. při mimořádných krizových situacích
- seznámení se základními právy a povinnostmi, se světem financí
- výuka směřuje k výchově občan demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody

- poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

Člověk a jeho zdraví

- základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací.
- poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti
- první pomoc, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by mohli uspět
- vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí k upevňování preventivního chování
- vedeme žáky k orientaci ve světě informací
- propojujeme časové a místní historické, zeměpisné a kulturní informace
- pomáháme řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivujeme žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- upevňujeme s žáky účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- vedeme žáky k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti
- pomáháme žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učíme žáky pracovat s odbornou literaturou, využíváme různé informační zdroje

Kompetence komunikativní

- s žáky rozšiřujeme jejich slovní zásobu v osvojovaných tématech
- vedeme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenováváme pozorované skutečnosti a zachycujeme je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- vedeme žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- podporujeme u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemné pomoci

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupině, kde efektivně spolupracují na řešení problémů, přijetí rozhodnutí
- učí žáky respektovat názory druhých, tolerovat, akceptovat jiné společenské i národnostní skupiny
- žáky učíme přispívat k diskusi, přiměřeně se sebeprosazovat, zvládat agresivitu a soutěživost, bránit se manipulaci, učíme žáky věcně argumentovat, vedeme žáky k oceňování svých názorů a přínosů
- učíme žáky solidaritě, poznávání sociálních problémů a vyjadřování se k tomu, pomát rozvojovým oblastem

Kompetence občanské

- utváříme ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivujeme žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- vedeme žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- učitel zohledňuje soudobý stav a poznání a technického rozvoje

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné osobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Průřezová témata:

EV – vztah člověka k životnímu prostředí, ekosystémy...

VDO – občanská společnost a škola – pravidla chování...

MKV – princip sociálního smíru

Etická výchova – prosociální chování

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
zná cestu do školy a zpět zná název školy zná jméno třídní učitelky chová se ukázněně ve škole i mimo školu rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru, uplatňuje pravidla účastníka silničního provozu, zná pravidla pohybu na komunikaci (chodec, cyklista), uplatňuje pravidla účastníka silničního provozu, zná pravidla pohybu na komunikaci (chodec, cyklista), umí bezpečně přejít vozovku dokáže rozlišit nežádoucí formy chování, přijímá sebe sama, snaží se o přiměřené sebeprosazení, snaží se zvládat agresivitu a soutěživost, brání se manipulaci, dokáže řešit drobné konflikty v klidu a přijmout kritiku, je solidární, pomáhá slabším umí si připravit pomůcky do školy udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce umí si uspořádat pracovní místo rozlišuje čas k práci a odpočinku snaží se navázat přátelství, umí projevovat úctu k druhým, toleruje žáky z jiných společenských, náboženských a národnostních skupin dodržuje základní hygienické návyky	domov škola, bezpečná cesta do školy, činnosti ve škole, okolí školy osobní bezpečí dopravní situace chování lidí	VDO – Občanská společnost a škola - výchova dem. Občana v rámci třídního kolektivu výchova k samostatnosti, k seberealizaci, ke smyslu pro spravedlnost, odpovědnost a ohleduplnost EGS – Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropských kultur MKV – Kulturní difference. Etnický původ - poznávání etnických skupin EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí -výchova k životnímu prostředí Etická výchova – prosociální chování OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika	Vést žáky k uvědomění si nové pozice

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
zná základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. zná zásady správného chování u lékaře umí pojmenovat části lidského těla snaží se rozeznat úraz a nemoc zná názvy některých onemocnění ví, je poučen o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci, dochází k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina umí vyjmenovat dny v týdnu pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období umí popsat změny v přírodě podle ročního období umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta apod.) zná svoji adresu pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí – les, pole, potok apod.	péče o zdraví, lidské tělo, zdravý životní styl orientace v čase, rozlišování dějů v minulosti a přítomnosti a budoucnosti domov, prostředí domova, orientace v místě bydliště, partnerské vztahy obec, místní krajina, okolní krajina		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
pozná nejběžnější druhy volně žijících zvířat zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat rozezná savce a ptáky, podle obrázku popíše stavbu jejich těla umí vyprávět lidové pohádky s obrázkovou osnovou i bez osnovy, dramatizuje pohádky pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami rozlišuje ovoce a zeleninu, zná jejich význam ve výživě pozná a pojmenuje základní jehličnaté a listnaté stromy rozlišuje mezi hrou dětí prací dospělých, pozná výsledky lidské práce, napodobuje práci hrou chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, odmítne komunikaci, požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, nacvičuje komunikaci s operátory krizových linek	živočichové pohádky osobní nebezpečí, krizové situace, šikana, týrání formy násilí. Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví. mimořádné události a riziko ohrožení s nimi spojená		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět**Vyučovací předmět: Prvouka**

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti umí slušně požádat o pomoc a poděkovat zná vztahy rodina – příbuzní (sestřenice, bratranec apod.) osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu zná a dokáže popsat stavbu těla člověka zná a uplatňuje základní hygienické návyky rozezná nebezpečí různého charakteru využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých orientuje se v nejbližším okolí bydliště a okolí školy, napíše svoji adresu popíše a zvládne cestu do školy stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit zná a uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního	pravidla slušného chování, ochota pomoci, citlivost rodina člověk a jeho zdraví chování lidí obec, místní krajina mimořádné situace dopravní výchova	MKV – Lidské vztahy (harmonické vztahy v rodině) princip sociálního smíru a solidarity VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve třídě – tvorba třídního řádu) občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy, seznámení se se základními lidskými právy, principy soužití s minoritami) etická výchova - komunikace při vytváření výchovného kolektivu, základy asertivního chování pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství	Vánoce, Velikonoce (+ projekty vhodné k ročnímu období, tématu,..)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
chápe potřebu pravidelné péče o pokojové rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) pozná a rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny zná a umí pojmenovat domácí zvířata zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky rozezná savce a ptáky, charakterizuje je, popíše stavbu jejich těla provádí jednoduché pokusy	živočichové pokusy		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět**Vyučovací předmět: Prvouka**

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) zná základní údaje z historie a současnosti obce zná některé lidové a místní zvyky a tradice orientuje se v plánu obce ví, kde je muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod. určí hlavní a vedlejší světové strany v přírodě se umí orientovat podle světových stran umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz	domov škola obec, místní krajina kultura, současnost a minulost v našem životě obec, místní a okolní krajina současnost a minulost v našem životě regionální památky vlastnosti a změny látek vážení a měření živá a neživá příroda, voda a vzduch nerosty a horniny, půda živočichové	VDO - Občanská spol. a škola - vytváření pravidel chování, pravidla týmové spolupráce Hv - lidové písně EV - vztah člověka k prostředí - naše obec, životní styl VDO - Občan, občanská spol. a stát - práva a povinnosti, odpovědnost za své činy EV - Lidské akt. a problémy ŽP - hospodaření s odpady M- zápis a měření jednotek Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje Hv - písničky o zvířatech OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika	vycházka pracovní listy jednoduché pokusy vycházka

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje bezpečnostní způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy uplatňuje pravidla slušného chování, umí požádat o pomoc, odmítnout, poděkovat učí se mít úctu k přírodě, ke člověku jako jedinečné bytosti, váží si svého života poznává cizí kultury, etnika v obci a v blízkém okolí společně řeší hypotetickou situaci: „Co bys udělal v dané situaci?“ odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, vysvětlí, proč spořit	komunikace, asertivita, prosociální chování sebepoznání, komunikace kreativita a iniciativa pozitivní hodnocení druhých, sebeúcta interpersonální a sociální empatie	MKV - Princip sociálního smíru a solidarity - základní lidská práva, odstranění předsudků vůči etnickým skupinám FG – nákup, vrácení peněz, spoření (hra na obchod)	

8.2. Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vyučovací předmět Přírodověda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Navazuje na učivo prvouky z 1. – 3. ročníku. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří si ucelený obraz světa. Učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky a názory jiných. Seznamuje se s rozmanitostí přírody a podmínek života na Zemi, s ochranou zdraví, s technikou, ochranou životního prostředí.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	-	-	-	1	1

Organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenových učebnách, v terénu, exkurze.

Obsahové vymezení

Místo, kde žijeme

- domov, škola
- obec: poloha v krajině, minulost, dopravní síť, okolní krajina – místní oblast, region, zemský povrch, vodstvo, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů
- regiony ČR: Praha a další regiony, surovinové zdroje, výroba, služby, obchod,
- naše vlast: domov, národ, základy státního zřízení a politického systému, armáda ČR
- Evropa a svět

Lidé kolem nás

- vztahy mezi lidmi, rodina, soužití lidí, principy demokracie, chování lidí – pravidla slušného chování, osvojení si bezpečného chování a vzájemné pomoci ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality,
- seznámení a orientace ve světě financí
- úkoly důležitých politických institucí, činnost armády, kolektivní obrana
- rizikové situace a rizikové chování, předcházení konfliktům

Lidé a čas

- orientace v čase - kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost v našem životě
- regionální památky
- báje, mýty, pověsti

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů
- rizika v přírodě, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc, zdravý životní styl, prevence nemocí, první pomoc při drobných poraněních
- odpovědnost člověka za své zdraví
- upevňování preventivního chování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a chování při mimořádných událostech
- situace hromadného ohrožení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné osobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména EV (vztah člověka k prostředí, zodpovědnost a spoluodpovědnost za stav životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života) a dále OSV a VDO

Ročník: 4.

146

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života a k ochraně zdraví, zná význam sportovních aktivit pro lidské zdraví rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění, zná čísla tísňového volání zná negativní následky užívání návykových látek, ví, jak je odmítnout zná vlastnosti některých látek zná základní jednotky pozná některé horniny a nerosty, vysvětlí vznik půdy má základní informace o postavení Země ve vesmíru uvědomuje si podmínky života na Zemi umí vysvětlit význam Slunce pro život na Zemi seznámí se s působením magnetické a gravitační síly	lidské tělo, zdravý životní styl návykové látky (kouření, alkohol, drogy, herní automaty), projevy, zdravotní a další následky nadměrného užívání neživá příroda – horniny, nerosty třídění látek, změny skupenství, měření vlastností látek, základní jednotky (vzduch, voda, vznik půdy a její význam, hospodářsky významné nerosty a horniny podmínky nezbytné pro život, ochrana životního prostředí	EV-vztah člověka k prostředí a zdraví	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět**Vyučovací předmět: Přírodověda**

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
vysvětlí rozdíl živé a neživé přírody, rozlišuje vybrané horniny a nerosty, měří vlastnosti látek vyjmenuje základní podmínky pro život na Zemi vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím definuje jednotlivé podnebné pásy na Zemi vyjmenuje ekologické problémy a zdůvodní je, navrhne řešení aktivně se zapojuje do ochrany přírody v okolí školy a bydliště poznává a zařazuje organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislosti s rozdělením času a střídáním ročních období vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi popíše postavení Země ve vesmíru, vyjmenuje planety objasní pohyby Země, střídání dne a noci, ročních období	rozmanitost přírody neživá příroda – horniny, nerosty, měření vlastností látek životní podmínky podnebné pásy člověk a příroda – ekologické problémy třídění organismů, rostlin a živočichů ochrana přírody, ekologická otázka – chování člověka k přírodě sluneční soustava, Měsíc, Slunce vesmír a Země vesmírná tělesa střídání dne a noci střídání ročních období, pohyby Země	EV – Ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí (třídění odpadu, ochrana přírody, diskuse) VV – obrázky zvířat jednotlivých podnebných pásů VL – Evropa a svět	s odpady hravě (projekt o třídění odpadu) obrázky zvířat jednotlivých podnebných pásů - VV

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
charakterizuje Měsíc a jeho fáze seznámí se zkoumáním vesmíru seznámí se s jednoduchými stroji rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození, zdůvodní význam jednotlivých rolí v rodině umí popsat stavbu těla, některé orgány a orgánové soustavy pozná rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce uvede základní složky potravin a orientuje se v jejich významu pro organismus uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví, zná důležitá telefonní čísla, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista správně ovládá první lékařskou pomoc předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou, posoudí negativní vliv	výzkum a výpravy do vesmíru gravitační síla člověk a technika nakloněná rovina, páka, kladka, kolo člověk a jeho zdraví výchova k rodičovství lidské tělo (kostra, svaly, kůže, dýchací a oběhová soustava, trávicí soustava, močová a rozmnožovací soustava, smyslové ústrojí) zdravý životní styl první pomoc, čísla tísňového volání návykové látky, nebezpečí úrazu, prevence, zdravá strava	MV – Práce v realizačním týmu (skupinová práce u projektů) TV – zdravé cvičení, zimní víceboj	sportem ku zdraví (projekt na české sportovce, zimní víceboj o hodinách TV, zdravý životní styl) lidské smysly (projekt)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
návykových látek rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	bezpečné a ohleduplné chování		zásady první pomoci (projekt – první lékařská pomoc pro případ úrazu, správné chování v mimořádných situacích) ochrana člověka za mimořádných událostí (projektový den)

8.3. Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Navazuje na učivo prvouky z 1. – 3. ročníku. Žáci se seznamují s časově i místně vzdálenějšími ději, jevy i osobnostmi. Žáci se snaží vnímat vztahy mezi lidmi, vztahy v současné společnosti jako výsledek minulosti a východisko budoucnosti.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	-	-	-	2	2

Organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenových učebnách, v terénu, exkurze. Realizuje se střídáním počtu hodin v pololetích s předmětem přírodověda (1. pololetí 2 hodiny vlastivědy a 1 hodina přírodovědy, ve 2. pololetí 1 hodina vlastivědy a 2 hodiny přírodovědy).

Obsahové vymezení

Obsah předmětu tvoří základy pro vyučovací předmět Dějepis a Zeměpis. Výuka je zaměřena na osvojení základních pojmů a jejich porozumění. Je zde zahrnuto získávání uceleného přehledu o naší vlasti, o jejích jednotlivých částech, o její historii a základní poznatky o evropských zemích. Výuka zahrnuje praktické dovednosti – práce s mapou a orientace v prostoru.

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty,
- snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy
- ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu
- orientace v základních formách vlastnictví
- funkce peněz, půjčky, splátky
- charakteristika přírodních jevů a z nich vyplívající rizika vzniku mimořádných událostí, ochrana před nimi
- dopravní situace, jejich vyhodnocení a vyvození závěrů pro chování chodce a cyklisty
- riziko návykových látek, první pomoc
- bezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií

Lidé a čas

- orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována tato: MKV, EGS, VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost kraje
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanské

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události
- v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí,
- na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, kochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné osobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Průřezová témata

- v tomto předmětu jsou realizována tato: MKV, EGS

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurisy	Poznámky
zná základní údaje o zřízení v České republice zná hlavní orgány státní moci, symboly státu umí pracovat s mapou, zná světové strany, určí světové strany v mapě i přírodě rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapě ČR najde na mapě ČR jednotlivé kraje a stručně je charakterizuje, důraz klade na region východočeský najde na mapě ČR hlavní město a stručně jej charakterizuje najde na mapě ČR významná města, řeky, pohoří i nížiny pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	základní údaje o prezidentu, vládě, státních symbolech, politickém zřízení, státních svátcích, demokratických právech občanů, armáda ČR obsah, grafika, vysvětlivky map, měřítko, poledníky a rovnoběžky, globus, geografické značky poloha ČR, povrch a vodstvo ČR, nadmořská výška, města – vznik, vývoj a současná podoba, pohoří, vrchovina, nížina přírodní podmínky ČR, nerostné bohatství ČR, průmysl ČR, ochrana přírody a krajiny místo, kde žijeme naše vlast – domov, krajina, národ, vlastenectví regiony ČR – kraje Čech a Moravy minulost kraje a předků, domov, vlast rodný kraj, péče o památky	VDO – principy demokracie, obrana vlasti OSV – komunikace, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje, praktická etika EGS – využití zkušeností z běžného života EV – hodnocení důsledků jednání lidí ve vztahu k přírodě	vycházky do okolí významní rodáci

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
ví, že Praha je hlavní město ČR pracuje s časovými údaji a využívá je k pochopení vztahů mezi ději a jevy rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a některých významných dnů	průmysl, kultura, služby, vzdělávání, pověst o založení Prahy historie naší země – Pravěk, Slované, Velkomoravská říše Přemyslovci, staré pověsti české, Lucemburkové v Čechách, život ve středověku, husitství (Jan Hus), doba pohusitská, nástup Habsburků na český trůn	Čj – vypravování o cestování, vypravování z prázdnin VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování -	referát pro spolužáky

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
zná pravidla silničního provozu, seznámí se s obsahem a využitím KPZ seznámí se s hlavním městem Praha orientuje se na mapě ČR, stručně charakterizuje jednotlivé kraje orientuje se na mapě Evropy charakterizuje vybrané státy a města porovnává světadíly a oceány, popíše jejich polohu ukáže na mapě evropské státy a jejich hlavní města zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích charakterizuje vývojové etapy novodobé historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie, na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost zná život nejvýznamnějšího Habsburka na českém trůně seznámí se s reformami Marie Terezie a Josefa II.	pravidla silničního provozu, KPZ Hlavní město Praha kraje ČR ČR – přírodní, socioekonomická charakteristika Evropa – povrch a členitost, podnebí, rostlinstvo a živočišstvo, evropské státy a jejich hlavní města sousední země Evropská unie Vláda Habsburků v českých zemích Život v Baroku, vzdělávání v českých zemích (Komenský),		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
seznámí se s životem a dílem J. A. Komenského. seznámí se s životem lidí ve středověku seznámí se s průmyslovou revolucí seznámí se se vznikem Rakouska – Uherska využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti seznámí se se světovými válkami a 1. ČSR	Doba osvícenská, život ve středověku Průmyslová revoluce Vznik Rakouska-Uherska Knihovny, galerie a muzea v blízkém okolí 1. světová válka 1. ČSR 2. světová válka Přechod k demokracii (třetí republika)		návštěva knihovny a muzea

9. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot, k ochraně demokratické vlasti

9.1. Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a společnost. Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Výuka otvírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva vlastního národa, seznamuje s významnými historickými událostmi

a osobnostmi, které ovlivnili život předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě. Důraz je kladen na především na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským vývojem. Učivo je určeno k trvalému osvojení, mělo by přispívat ke komplexnějšímu pohledu na historii, k hlubšímu poznání jednotlivých období, k pochopení vzájemných vztahů mezi dějinami regionu, národa, okolních zemí a světa.

Časové vymezení

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	1	2

Organizační vymezení

Dějepis je vyučován jako samostatný předmět, výuka probíhá v kmenové třídě, v učebně s nainstalovanou interaktivní tabulí, v terénu. Realizují se výlety, projekty, exkurze. Využívají se různé metody vyučování. Používají se mapy, obrazový materiál, internet, časopisy.

Obsahové vymezení

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí a hrdosti na svou vlast
- utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjení vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu okruhu
- podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využíváme v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operujeme s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádíme věci do souvislostí
- propojujeme do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vedeme k vytváření komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vedeme k zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky přesnému a výstižnému vyjadřování, k věcnému argumentování
- zařazujeme do výuky diskuzi
- vedeme žáky k práci s různými typy textů
- vedeme k využívání informačních a komunikačních prostředků
- vedeme žáky k formulování a výstižnému vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu
- vedeme žáky k souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- vedeme žáky k účinnému zapojování do diskuse, obhajování svého názoru a vhodné argumentaci
- vedeme žáky k porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,...
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace k efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vedeme žáky k obecnému užívání termínů, znaků a symbolů, uvádění věcí do souvislostí, propojování do širších celků poznatků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vytváření komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vedeme ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků, využívání získaných vědomostí a dovedností
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů; ke zvolení vhodného způsobu řešení
- vedeme žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a obhájit je

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příznivé klima třídy, dodáváme žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- spolupracujeme ve skupině, vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu
- vedeme žáky k přispívání k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, k pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

- reflektujeme při výuce společenské i přírodní dění
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, být schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- učíme žáky odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- vedeme žáky k respektování, ochraně a oceňování našich tradic a kulturního i historického dědictví
- učíme žáky projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovat do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- dbáme na dodržování vymezených pravidel, na plnění povinností a závazků
- vedeme žáky k využívání svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činnosti s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí
- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost zdroje

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita,...

VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,...

EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů,...

MKV – sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita,...

EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír. poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce,...

MDV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika,...

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Vyučovací předmět: Dějepis**

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
vysvětlí smysl historického zkoumání, uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků, ale i příklad toho, jak se lidstvo často z dějin poučit nedokáže dá příklad historických pramenů, podle možnosti přinese některý konkrétní (staré mince, listiny apod.) orientuje se na časové ose (rozliší pojmy rok, století, tisíciletí, počítání před naším letopočtem a našeho letopočtu, doplní údaje do prázdné časové přímky, z vypracované přímky vyčte základní údaje) osvojí si základní periodizaci dějin, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu orientuje se v historické mapě dokáže pracovat s pojmy prostor, čas uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány objasní dvě varianty vzniku člověka – stvoření podle bible a Darwinovu vývojovou teorii rozpozná vývojová stadia člověka (člověk zručný, vzpřímený, rozumný, dnešního typu) seznámí se způsoby obživy a soužití lidí z časové přímky pro celý ročník vyčte, uvede: a)základní časové mezníky jednotlivých období, b) závěr o nerovnoměrnosti vývoje v různých částech světa (časové mezníky nejsou určeny pro memorování)	Úvod do učiva Pravěk Kde se vzal na zemi člověk Lidská společnost v pravěku (starší doba kamenná, střední mladší a pozdní doba kamenná, doba bronzová)	Z – světové strany, světadíly, zemědělské oblasti, orientace v mapě VV – pravěké malby, pojmy OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů EV – člověk a příroda	archivy, muzea, knihovny v regionu

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
vypráví o jednotlivých etapách římských dějin, především o: Začátku republiky Válkách s Kartágem Spartakově povstání Caesarovi a konci republiky Vzniku císařství Krizi císařství, pokusech o řešení, zániku říše Západořímské demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států a souvislost křesťanství s judaismem získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Vyučovací předmět: Dějepis**

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
Osvojí si periodizaci středověku Osvojí si poznatky o mimoevropské civilizaci Dokáže vysvětlit, že jde o pokračování antické kulturní tradice (návaznost na Východořímskou říši), uvede příklady byzantského slohu Popíše okolnosti vzniku islámu, jednoho z největších světových náboženství, objasní základní termíny, uvede příklady vyspělé arabské kultury Seznámí se s formováním národních států, s uspořádáním společnosti raně feudálních států, učí se chápat úlohu křesťanství a víry, uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu, seznámí se se státopornou úlohou panovnických dynastií, objasní podstatu lenního systému, z názvu feudum odvodí jedno z označení epochy – feudalismus, podá důkazy o významu Franské říše a osobnosti Karla Velikého, rozdělení říše dá do geografické souvislosti s dnešní Francií a Německem Učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního Popíše životní styl Vikingů, výborných mořeplavců, jejich výboje dá do souvislosti se vznikem sjednocené Francie a Anglie (zná jméno Vilém Dobyvatel a jeho úlohu v Anglii) Popíše život Slovanů v době jejich příchodu k nám, podá důkazy, že nepřišli do země „nedotčené rádlím“ (viz dřívější osídlení), shromáždí základní údaje o Sámovi, o úloze	Od bájného věku k prvním státům Evropy Úvod Asie, Afrika a Amerika (2. pol. 1. tisíciletí) Byzanc Arabská říše Nový etnický obraz Evropy, první středověké říše a státy v Evropě, románský sloh Vikingové Sámova říše	VV – byzantské umění (archit., soch., malířství), Etická výchova - poznávání byzantské kultury VV – arabské umění (archit., soch., malířství), MKV - poznávání arabské kultury VV – románský sloh (archit., soch., malířství) EGS – formování evropských států, klíč. události – vznik Svaté říše římské ČJ – první písemné památky, české pověsti, kroniky OV - národ, vlast, čeští církevní patroni MKV – náš etnický původ EV – historické památky	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
kmenového svazu v obranných bojích Dokáže zhodnotit význam říše a) politický (první raná podoba státu na našem území, odolávání vnějším tlakům Východofranské říše), b) kulturní (křesťanská mise Konstantina a Metoděje), vyjmenuje v chronologickém pořadí hlavní představitele (Mojmír, Rostislav, Svatopluk), vysvětlí příčiny zániku říše Rozliší počátky státu podle pověstí a historicky prokázané skutečnosti, srovnáním dá do souvislosti události na Velké Moravě a v Čechách, vyjmenuje hlavní osobnosti konce 9. a 10. století, u každé uvede její přínos či událost spojenou s jejím jménem, zamyslí se nad vyvražděním Slavníkovců – kladný či záporný čin (obdobný problém se zavražděním knížete Václava), zná pojem románská kultura a dokáže podat její příklady, hlavně ve stavitelství, umí popsat kulturu „všedního dne“, konkrétně dvojpolní hospodaření, život a povinnosti poddaných v porovnání se strukturou vlastníků půdy Vysvětlí vztah pojmů křesťanství, katolická a pravoslavná církev, rozliší vztahy mezi světskou mocí a papežem (mocenské spory) v katolické církvi a světskou mocí a patriarchou (podřízenost císaři) v pravoslavné církvi, zdůvodní a zhodnotí křížové výpravy (slučovaly se s hlásanou křesťanskou morálkou, přinesly pro Evropu něco pozitivního) Pohovoří o mimoevropských civilizacích Objasní pokrok v zemědělství - kolonizace, trojpolní systém	Velká Morava Prvních tři sta let českého státu Papežský stát a války ve jménu Krista Gotika kolem nás	EGS – křížové výpravy VV - erby	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
– a dá ho do souvislosti s rozvojem obchodu a vznikem měst, seznámí se se životem na venkově a životem ve městě, vysvětlí pojmy spojené s městy – m. královská, poddanská, věnná, horní, privilegia, cechy atd., učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální i kulturní, učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického Popíše typickou gotickou stavbu, uvede její hlavní znaky, jmenuje příklady Vypráví průběh stoleté války, popíše její výsledky a její dosah na obyvatelstvo žijící v západní Evropě, uvědomí si souvislosti s českým státem (účast Jana Lucemburského ve stoleté válce – Kresčák) Seznámí se státy východní Evropy ve 13. století Dokáže vyjmenovat v chronologickém pořadí vybrané osobnosti přemyslovských knížat a králů, ke každé uvést hlavní události spojené s jejich vládou, hlavní pozornost soustředí na tzv. „poslední Přemyslovce“, dá příklady proměnlivého vztahu k Svaté říši římské – jak příklady posilování suverenity, tak jejího oslabování Vyjmenuje v chronologickém pořadí všechny Lucemburky na českém trůnu, zhodnotí na základě konkrétních údajů jejich vládu, vyzvedne osobnost Karla IV., konkrétně uvede jeho zásluhy o celkový rozvoj státu, sestaví přehlednou strukturu feudální společnosti, vysvětlí rozpory mezi jednotlivými skupinami a doloží, proč se nespokojenost všech obrací proti církvi Objasní nepořádky v církvi, v návaznosti na to vysvětlí Husovy reformní myšlenky, popíše události spojené s Husem a kostnickým koncilem, ocení Husovu názorovou pevnost, v návaznosti na strukturu feudální společnosti vymezí, kdo	Kultury středověké Asie, Afriky, Ameriky Společnost vrcholného středověku Gotická kultura Soupeření velmocí západní Evropy Ruská knížata na bitevních polích Přemyslovci Lucemburkové	VV – gotické umění (archiv., soch., malířství) HV – gotická hudba OV – náš region EV – historické památky ČJ – kroniky, doba Karla IV., rozvoj vzdělání ČJ – rozvoj češtiny, Jan Hus MKV – předsudky, stereotypy kat. církve, husitství	Důraz na české patrony

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
vše patřil mezi husity, z toho vyvodí, že mezi nimi byli názorové rozdíly, což doloží na rozdělení husitů (radikální, umírnění ...), vyjmenuje body jejich společného programu, shromáždí poznatky o válkách s křižáky, o husitském vojenství a pokusí se odpovědět na otázku „Proč husité vyhrávali?“, pochopení vývoje a výsledku husitského hnutí prokáže odpovědí na otázku „Husité vyhráli, či prohráli?“, uvede základní myšlenky P. Chelčického, porovná je s husitským programem, vysvětlí souvislost se vznikem Jednoty bratrské Zhodnotí osobnost Jiřího z Poděbrad, a to především tak, že vysvětlí pojem „král dvojího lidu“, popíše jeho spory s papežem a úmysl vytvořit mírový svazek evropských panovníků, vysvětlí pojem „stavovská monarchie“, popíše vnitřní spory mezi šlechtou a městy za vlády Jagellovců, uvede oba jagellovské panovníky, uvede příklady stavby pozdní (vladislavské) gotiky Popíše vznik a rozmach Osmanské říše, její náboženství, vysvětlí, proč byla hrozbou pro Evropu, seznámí se s pojmem reconquista a se vznikem Španělska, porozumí zvláštnostem států na Apeninském poloostrově a dokáže pohovořit o novém životním stylu – humanismu, který se zde zrodil Objasní souvislosti s antikou, popíše typickou renesanční stavbu, uvede hlavní osobnosti, vysvětlí podstatu humanismu Popíše při práci s mapou objevné plavby těchto mořeplavců: Kolumbus, Vasco da Gama, Magalhães, uvede příčiny a důsledky těchto objevů, objasní vztah kolonie a jejího vlastníka, posoudí tento vztah z morálního hlediska Popíše pronikání renesance z Itálie do okolní Evropy, uvede její jednotlivé obory (malířství, sochařství, architektura, literatura, divadlo, hudba), představitele a příklady významných děl té doby, zhodnotí rozvoj vzdělání a počátky	Husitství České království v době poděbradské a za Jagellonců Osmanská říše, Pyrenejský poloostrov, Apeninský poloostrov Italská renesance Století velkého objevování, rozvoje věd, nových názorů na život nové krásy Objevné plavby Zaalpská renesance a rozvoj tohoto období v oblastech umění a vědy	EGS – mírové poselství Jiřího z Poděbrad ČJ (lit.), HV – humanismus MKV, Etická výchova – poznávání jiných kultur EGS – 1492 – objevení Ameriky VV, HV, ČJ – renesance (archít., soch., malířství, hudba, literatura)	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
moderních věd Popíše zrod baroka, vysvětlí pojem manýrismus, uvede příklady raného baroka v malířství, sochařství a architektuře Orientuje se v nově vzniklé náboženské situaci v Evropě, což prokáže schopností vysvětlit pojmy reformace, protireformace, katolíci, evangelíci (protestanti), křesťanství, seznámí se s nizozemskou revolucí, popíše evropské velmoci na východě Evropy Popíše okolnosti nástupu Habsburků na český trůn, vysvětlí podstatu jejich sporu s českými stavy (snaha Habsburků o absolutní monarchii a náboženské důvody), popíše průběh tohoto sporu vrcholící stavovským povstáním 1618, na příkladu Obnoveného zřízení zemského zhodnotí výsledek stoletého sporu Vysvětlí příčiny tohoto mocenského sporu, vyjmenuje hlavní válčící země na obou stranách a jejich motivaci k účasti ve válce, popíše vojenství této doby (složení vojsk, zbraně, taktika), zhodnotí výsledek války (vestfálský mír), především ve vztahu k českým zemím a střední Evropě	Počátky barokního umění Evropa v 16. století Habsburkové na českém trůně, Vznik habsburské monarchie Tricetiletá válka	VV, HV, ČJ – baroko (archit., soch., malířství, hudba, literatura) MKV – předsudky, stereotypy katolické církve EGS – reformace VDO – rekatolizace, náb. nesnášenlivost OV – typy států, složky státní moci VV - dějiny umění - architektura města Jičín spojená s osobností Albrechta z Valdštejna (návštěva muzea, kostela, popř. města)	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Vyučovací předmět: Dějepis**

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
Osvojí si periodizaci novověku Popíše situaci mimoevropských civilizací, popíše situaci v evropských zemích po třicetileté válce (úpadek zemědělství, úbytek poddaných, posílení panovnické moci, ...), vysvětlí pojem rozptýlená a soustředěná manufaktura, vysvětlí pojem vědecká revoluce 17. století, pokrokové myšlenky a objevy vyjmenuje podle významných osob, dokáže dát do souvislosti s rozvojem racionality pojem osvícenství a vyzvedne, uvede jeho hlavní pokrokové znaky, po porovnání feudálního a kapitalistického systému dokáže uvést přednost kapitalistické společnosti, na základě porovnání obou systémů bude zkoumat vývoj ve vybraných zemích, bude o něm vyprávět či popisovat základní události a učiní zásadní závěry asi v tomto duchu: a) Pokrok, parlamentarismus: Anglie – konstituční monarchie jako výsledek anglické revoluce k následování b) Absolutismus, obhajoba feudalismu, avšak přesto s modernizujícími prvky: Francie – absolutismus Ludvíka XIV. (merkantilismus) Prusko – militarismus, Fridrich I. a II. Rusko – reformy Petra Velikého, Kateřina II. Popíše, jak se proměňoval barokní sloh v průběhu 17. a 18. století, vyjmenuje znaky a představitele tohoto kulturního směru, dokáže uvést příklady barokních památek ze svého okolí Vyjmenuje hlavní důsledky porážky českých stavů a třicetileté války, blíže popíše nevolnickou bouři (např. Chodové, sedláci u	Novověk Úvod Svět ve 2. polovině 17. a v 18. století – nástup kapitalistických vztahů Baroko České země po třicetileté válce a období osvícenského absolutismu	OV – typy států, složky státní moci MKV - poznávání jiných kultur, rasismus – otrokářství USA VDO – USA, VB (Prohlášení nezávislosti Spojených států amerických, „slavná revoluce“ ve VB) VV, HV, ČJ – baroko (archít., soch, malířství, hudba, literatura) VDO – rekatolizace, náb. nesnášenlivost EV – historické památky	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
Chlumu), vysvětlí problém nástupu Marie Terezie na trůn (pragmatická sankce), uvádí příklady reforem Marie Terezie a hodnotí jejich přínos, uvede a vysvětlí dvě základní reformy Josefa II – toleranční patent a patent o zrušení nevolnictví Vysvětlí, kdy a proč vznikl klasicismus, odkud čerpal náměty, objasní pojem romantismus, uvede konkrétní příklady klasicistní a romantické tvorby Popíše francouzskou společnost před revolucí, označí problémy, tj. uvede příčiny nespokojenosti – revoluce, sestaví základní osnovu průběhu revolučních událostí a podle ní vypráví, zhodnotí myšlenky Deklarace lidských a občanských práv vzhledem k době vzniku (dnes samozřejmé ...), zhodnotí výsledek revoluce – vítězství, porážka?, vypráví o Napoleonovi a jeho taženích Na konkrétních příkladech dokáže, že průmyslová revoluce znamenala komplexní změnu společnosti, zhodnotí klady i zápory těchto změn, vysvětlí pojem kapitalismus volné soutěže, liberalismus, podá důkazy negativních stránek společnosti této doby a v souvislosti s tím vyvodí obecný význam termínu socialismus a rozliší jeho základní směry: utopický, parlamentní, revoluční marxismus, uvede stručný přehled úspěchů národně osvobozenického hnutí, na příkladu vybraných států popíše příčiny a výsledky revoluce 1848 Zjistí průmyslová centra v Čechách, uvede hlavní osobnosti a jejich vynálezy, vysvětlí pojem národní obrození, uvede souvislosti s evropským vývojem a zvláštnosti českého procesu, uvádí jména národních buditelů a jejich konkrétní přínos, porovná příčiny a výsledky revoluce 1848, vypráví o průběhu revolučních událostí (především v Praze), uvede hlavní znaky bachovského absolutismu a příčinu jeho pádu, vysvětlí, co se změnilo vznikem Rakouska-Uherska, porovná	Klasicismus a romantismus Velká francouzská revoluce Svět v první polovině 19. století Nástup průmyslové revoluce, národní obrození a revoluční rok 1848 v našich zemích Svět ve druhé polovině 19. století	VV, HV, ČJ – klasicismus a romantismus (archit., soch., malířství, hudba, literatura) VDO – Občan, občanská společnost a stát EV - prům. revoluce – dopad na živ. prostředí a přírodní zdroje, tech. vynálezy MDV – NO – obroda čes. jazyka, knihy, noviny ...	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
výsledek s příčinami revoluce 1848 – co vyřešeno, který problém trvá dál (národnostní otázka) Popíše pokrok, který přinesla technickovědecká revoluce, uvede konkrétní příklady vynálezů z oblasti nových energetických zdrojů – elektřiny a spalovacího motoru, zná jména významných vynálezců, objasní pojem monopolního období kapitalismu, podá základní charakteristiku nejvýznamnějších států, pochopí počátky dělnického hnutí, vysvětlí pojem feminismus, pacifismus Seznámí se s pojmy realismus, impresionismus, postimpresionismus, secese, fauvismus, kubismus, historismus, novogotika, novorenesance, objasní pojem generace Národního divadla Popíše neúspěšný průběh snah o česko-německé vyrovnání (od fundamentálních článků), podá důkazy o vyspělosti české společnosti v oblasti kulturní, technicko-průmyslové (mj. výstava 1891) i politické (diferenciace politického života – politické strany), což kontrastuje s neúspěšností v oblasti státoprávních požadavků (ne ovšem požadavku samostatného státu!) Rozliší skutečné příčiny války od záminky – sarajevského atentátu, na základě popisu vojenské taktiky a vyjmenování nových zbraní vysvětlí vojenský charakter války – vleklá, poziční, popíše události v Rusku vrcholící říjnovou revolucí a vysvětlí jejich vliv na ukončení války, dokáže zdůvodnit, v čem spočívala zásluha TGM o vznik ČSR, uvede další představitele odboje, vypráví o legiích a zhodnotí jejich význam pro vznik státu, zná jistě datum 28. 10. 1918, objasní charakter versailleského systému	Realismus, secese, moderní umění Naše politika – snaha o česko-německé vyrovnání První světová válka	VV, HV, ČJ – realismus, secese, moderní umění (archít., soch., malířství, hudba, literatura) OSV – hodnoty, postoje Čj – odraz války v literatuře (J. Hašek, ...) VV – odraz války ve výtvarném umění	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Vyučovací předmět – Dějepis**

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
úvod do dějin 20. století jako do zdroje poučení, cestě k porozumění objasní charakter versailleského systému a problémy jeho fungování charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu; vyvodí odlišnosti demokracie (USA, ČSR) a totality (nacismus v Německu, fašismus v Itálii, komunismus v SSSR), seznámí se se situací meziválečného období v Asii rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů uvede příčiny a důsledky hospodářské krize, najde souvislost mezi hospodářským vývojem a nástupem extrémních sil seznámí se s uměním meziválečného období, vysvětlí pojmy surrealismus, abstraktní umění, funkcionalismus, konstruktivismus, dokáže sám přiřadit, popř. vyhledat dílo k umělcům jako P. Picasso. M. Chagall, S. Dalí, J. Čapek, Le Corbusier, J. Gočár, z popisu 30. let vyvodí zásadní závěry: a) krize a vývoj v Německu vedou k nárůstu extrémních sil, b) vnitrostranický vývoj dokáže udržet demokratický systém, c) demokracie a samostatnost se hroutí, až když se ČSR stává předmětem mezinárodních zájmů –	Dějiny 20. století Úvod Svět po první světové válce Světová hospodářská krize Meziválečná umělecká avantgarda ČSR – boj o záchranu demokracie a samostatnosti státu Vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy	VDO – vznik totalitního zřízení EGS – vznik SN VV, HV, ČJ (lit.) – meziválečná umělecká avantgarda OV – problémy lidské nesnášenlivosti - životní názor (náboženství) MDV - propaganda VDO – Občan, občanská společnost a stát - volební systém, formy vlády, ČSR – Češi x Němci x Židé	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Mnichov 1938, vymezení období druhé republiky a uvede změny jejího politického systému přehledně popíše vývoj válečných operací, uvede základní časové mezníky a místa nejvýznamnějších válečných operací, vyjmenuje představitele tzv. Velké trojky, vysvětlí pojem protihitlerovské koalice, její hlavní zásady a cíle, uvede hlavní body diplomatických jednání na hlavních konferencích – Teherán, Jalta, Postupim na příkladech demonstuje zneužití techniky v 2. světové válce a jeho důsledky na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv vysvětlí pojem Protektorát Čechy a Morava a vztah Čechů k novému útvaru, orientuje se v domácím a zahraničním odboji: popisuje jeho činnost a uvádí stručně konkrétní přínos vybraných osobností odboje v souvislosti s konkrétními místy, akcemi, na základě staletého historického vývoje objasní rozdíl ve vztahu Slováků k jejich státu, sleduje vývoj změny tohoto vztahu až po vznik odboje a povstání objasní vznik a strukturu organizace OSN, vysvětlí, proč dochází po roce 1945 k rozporu mezi bývalými spojenci, na konkrétních příkladech dokumentuje tyto rozpory shromáždí znaky charakterizující pojem studená válka, dokáže porozumění pojmům „ochlazování a oteplování“ uváděním konkrétních příkladů událostí, o kterých shromáždí informace a dokáže je prezentovat, uvede	Druhá světová válka Ztráta samostatnosti ČSR Domácí a zahraniční odboj Svět po druhé světové válce (1945 – 1948) Studená válka	EGS – 2. sv. válka jako mezník vývoje MKV - etická výchova – rasismus 20. st., lid. solidarita během válek OSV+VDO - holocaust VDO – Formy participace občanů v politickém životě OV – mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy EGS – Východ x Západ, NATO, Varšavská smlouva	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
příklady rozpadu koloniálního systému a vyvodí vliv tohoto fenoménu na světové dění, zhodnotí význam Gorbačovovy politiky vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků pro konec studené války vyjmenuje změny, které nastaly v obnovené ČSR v důsledku války i světového vývoje, popisuje průběh vnitropolitického zápasu, který končí únorovými událostmi v roce 1948 seznámí se s uměním 2. poloviny 20. století, dokáže vysvětlit pojmy: body-art, abstraktní expresionismus, nová figurace, popart, happening, informel, land-art shromáždí konkrétní důkazy pro označení vlády KSČ jako totalitní – především události těsně po únoru 1948 a v 50. letech, srovná komunistický totalitní model s modelem demokracie v západních zemích, zformuluje základní rozdíly, zhodnotí význam roku 1968 jako pokusu o reformu, na základě popisu období normalizace zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí ocení význam disidentského hnutí (uvede příklady) vedoucího spolu s mezinárodním vývojem k pádu totalitního režimu chápe podíl OSN na bezpečnosti a ochraně lidských práv, popíše války, které probíhaly na přelomu 20. a 21. století, zabývá se naléhavými problémy, které řeší v současné době státy Evropy, seznámí se situací současného složení obyvatelstva Evropy a situací v	ČSR po osvobození – omezená demokracie Umění 2. poloviny 20. století ČSR pod vládou KSČ Svět po skončení studené války 17. listopad a vznik Československa	VV, HV, ČJ (lit.) – umění 2. poloviny 20. století VDO – ČSR a komunismus, formy vlády, Listina práv a svobod a Charta 77 MDV - propaganda EGS - OSN EV – zásahy do přírod. poměrů EGS – Jsme Evropané - revoluce 1989, začlenění ČR do integračního	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
oblasti náboženství, učí se chápat, proč je nutné pečovat o přírodní prostředí a památky, vysvětlí problematiku terorismu a extremismu vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce vysvětlí pojmy samizdat, disidenti, „sametová revoluce, popíše vznik České republiky a Slovenské republiky, v souvislosti se vznikem České republiky spojí jméno V. Havla, seznámí se s vnitřní situací v naší republice až po současnost, ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU) aktivně přistupuje k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu - orientuje se v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě posoudí postavení rozvojových zemí prokáže základní orientaci v problémech současného světa na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR uvede příklady zahraničních misí Armády ČR	Současné dějiny ČR	procesu – vstup do EU Obrana vlasti	

9.2. Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova k občanství vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Navazuje na učivo prvouky, vlastivědy a dalších předmětů. Směřuje k orientaci žáků ve významných okolnostech společenského života, seznamuje je s postavením jednotlivců ve struktuře společenských vztahů. Pomáhá utvářet vztahy ke skutečnosti, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu. Podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí včetně činnosti armády. Utváří

a rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje u žáků vědomí odpovědnosti za vlastní život, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce. Otevírá cestu k sebepoznání a přijímání pozitivních životních hodnot.

Časové vymezení

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1

Organizační vymezení

Výchova k občanství je vyučována jako samostatný předmět, který integruje poznatky a doplňuje poznatky z dalších předmětů. Žáci pracují ve třídě, v počítačové učebně, v terénu. Realizují exkurze, výlety, besedy a projekty. Využívají se různé metody práce, vyučující se inspiroje aktuálními událostmi.

Obsahové vymezení

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání
- ochrana zdraví, života a majetku
- obrana státu, úloha armády

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vybírání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, propojování získaných poznatků do širších celků, nalézání souvislostí
- vedeme k získávání poznatků, k jejich hodnocení, třídění a vyvozování závěrů
- vedeme žáky k ověřování důsledků
- poskytujeme metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky tvořivému přístupu k řešení problému, umění vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umět nalézt řešení
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a schopnosti hájit svá rozhodnutí
- klademe otevřené otázky

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- nasloucháme s žáky promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagujeme
- učíme žáky komunikovat na odpovídající úrovni
- učíme žáky využívat ke komunikaci vhodné technologie
- máme zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podněcujeme žáky k argumentaci
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci v týmu, vzájemně si naslouchat a pomáhat
- upevňujeme dobré mezilidské vztahy
- učíme žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedenme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke znalosti legislativy a obecných morálních zákonů a k jejich dodržování
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních
- formujeme volní a charakterové rysy žáků
- učíme žáky se zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- vedeme žáky k posouzení nebezpečí a k tomu být schopni na něj přiměřeně reagovat
- učíme žáky, jak se chovat za mimořádných situací (povodeň, požár, nebezpečné chemické látky...)
- učíme žáky chápat nutnost obrany vlasti a znát význam armády
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- napomáháme podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vedeme ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Kompetence digitální

- vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- využíváme s žáky digitální technologie, aby si usnadnili práci a zkvalitnili výsledky své práce
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posouzení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky kriticky hodnotit přínosy používání digitálních technologií a znát jejich rizika
- dbáme na to, aby žáci jednali eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Průřezová témata

OSV (sociální rozvoj, osobnostní rozvoj)

VDO (občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)

EGS Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané)

MKV (kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)

EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí)

MDV tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu)

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Vyučovací předmět: Výchova k občanství**

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, exkurze, kurzy	Poznámky
Chápe závislosti člověka na přírodě v návaznosti na vegetační cyklus přírody Orientuje se v typech a historii vývoje kalendáře Jmenuje a vyhledává v kalendáři významné dny a svátky, dokáže je spojit se zvyky a tradicemi Dokáže vysvětlit pojem domov, přejít k pojmům obec, vlast, Evropa, svět Vlastními slovy dokáže vyjádřit vztah k místu, kde žije Vnímá krajinné a ekologické prostředí Dokáže vysvětlit význam rodiny pro vývoj člověka Na příkladech dokládá význam spolupráce při řešení úkolů v rodině Uvědomuje si postavení rodiny ve společnosti Rozeznává typy rodin Jmenuje a vysvětluje funkce rodiny Porozumí základním pojmům, popíše základní funkce složek státní moci, charakterizuje demokratický systém Uvědomuje si význam úcty ke kulturním památkám, učí se schopnosti vystoupit proti vandalismu	Člověk v rytmu času Čas nezastavíš Cyklus přírody Kalendář Domov je tam, kde... Místo, kde žijeme Obec; Obecní zřízení; Životní prostředí Rodinný život Rodina; Rodina-postavení a role ženy a muže; Příbuzenské vztahy; Manželství je smlouva, slib a přísaha; Rodina-místo návratů; Děti-pokračování našeho života; Rodina-ostrov bezpečí; Rodina dělá z domu domov; Rodina jako vzor a příklad; Když vlastní rodina chybí; Pomoc na dálku; Vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte; Komunikace; Komunikace v rodině; Modelové situace a hry zaměřené na osvojení komunikačních dovedností Má vlast Život v regionech Kolik řečí znáš... Státní symboly Česká republika-demokratický právní stát Z historie V hlubinách dávných časů; O zlatý dukát; Významné osobnosti; Naši prezidenti; Stověžatá Praha	EGS – důsledky pohybů Země pro život lidí na světě OSV – otázka vlastního názoru na tvar, pohyby Země v minulosti M – porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země VO – kalendář Př – roční období – změny v přírodě, život na Měsíci Čj – 2 významy slova den VDO – občan, občanská společnost EV – vztah člověka k prostředí MKV – mezilidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity MDV – zdroj informací – mapy, aktuality OSV – týmová spolupráce EGS – pohled na svět, ve	Glóbus - jeho využití rozvoj představivosti a fantazie dětí Příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci, ve které žáci žijí. Lze zařadit vycházku, kde žák určuje světové strany podle busoly, kompasu i jinými způsoby, pohybuje se v terénu podle azimutu, vytváří jednoduché náčrtky a plánky okolní krajiny K měření vzdáleností využívají mapy, které žáci potřebují v životě - turistické mapy

Rozlišuje práva a povinnosti Zná základní lidská práva Uvědomuje si povinnosti vyplývající z rolí člověka Označuje odlišnosti, vytváří si postoje k toleranci a respektu Zaujímá aktivní postoje proti projevům netolerance Uvědomuje si význam vzdělání, společných pravidel a norem ve školním kolektivu, význam tolerance i spolupráce Zná zásady efektivního učení Navrhuje způsoby řešení neshod a konfliktů nenásilným způsobem Uvědomuje si význam volnočasových aktivit pro zdraví člověka Uvádí klady a zápory při využívání multimediálních zařízení v životě člověka Objasňuje vlastními slovy nebezpečí spojená s krizovými situacemi, včetně oblasti šikanování Diskutuje nad posouzením možných následků krizových situací, navrhuje konstruktivní řešení Zná možnosti spolupráce a překonání strachu při odhalování příčin a původců šikany, vyhledávání pomoci Vyhledá kontaktní adresy a telefony na zařízení pro pomoc v krizi ve svém okolí Vyjadřuje vlastními slovy cíle a obsah „Úmluvy o právech dítěte“ Zná zásady první pomoci	Miniúvod do lidských práv Všichni jsme lidé; První krok k lidským právům; Dvě strany mince; Moje práva-tvoje práva Život ve škole Škola-základ života; I ve škole s pravidly; Umění učit se; Vedení záznamu o čase stráveném u televize, videa a počítače; Kamarádství, přátelství a láska Vyrovňování se s problémy Osobní bezpečí Způsoby chování v krizových situacích Šikana Dětská krizová centra a linky důvěry První pomoc Když rozhodují vteřiny aneb Zásady první pomoci	kterém žiji D – tematické mapy Čj – názvosloví OSV – mezilidské vztahy - kooperace a kompetice ICT – Internet – zdroj informací VDO – občanská společnost a škola OSV – řešení problémů MDV – aktuality	Žáci by měli využívat různé zdroje poskytující obrazovou dokumentaci
---	---	---	---

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, exkurze, kurzy	Poznámky
Uplatňuje vhodné způsoby chování v různých životních situacích, nenásilným způsobem řeší případné konflikty, vhodně volí způsob komunikace Rozlišuje záměrné a nezáměrné působení Rozpozná nežádoucí vlivy okolí a umí se jim bránit Porozumí základním pojmům Dokáže vysvětlit obsah pojmu kultura Snaží se poznat jiné kultury a porozumět odlišnostem Respektuje kulturní zvláštnosti, odlišné názory, způsoby chování a myšlení Dokáže ocenit krásy naší vlasti Aktivně přistupuje k ochraně životního prostředí, uvědomuje si nutnost ochrany přírodního a kulturního bohatství Porozumí základním pojmům Rozlišuje základní potřeby od marnotratných Respektuje cizí majetek, dobře využívá a chrání majetek vlastní Uspokojuje své potřeby přiměřeně s ohledem na druhé Zná znaky státu, rozlišuje různé formy státních zřízení	Život mezi lidmi (Patříme k lidem; Vliv rodiny; Ve škole; Mezi vrstevníky; Komunikace; Média) Člověk a kultura (Kultura; Umění; Krása kolem nás; Víra a náboženství; Nejstarší formy náboženství; Slušnost pro každý den; Kam za kulturou) Přírodní a kulturní bohatství (Krásy naší země; Procházka po architektonických stylech; Ochrana přírodního a kulturního bohatství; Zachraňme Zemi) Majetek v našem životě (Naše potřeby; Mít nebo být?; Majetek a vlastnictví) Řízení společnosti (Stát; Cesta k demokracii; Volby; Začlenění do veřejného života; Každý chce dosáhnout úspěchu)	OSV – verbální a neverbální sdělování, techniky sdělování Čj – hromadné sdělovací prostředky MDV – tvorba mediálního sdělení, aktuality, vliv médií na každodenní život D – náboženství VV – jednoduchý komiks na téma stvoření světa Z – práce s mapou EV – ekosystémy, problémy životního prostředí, aktuální ekologické problémy D, VV – architektonické slohy Z – podnebné pásy, kraje ČR Př – přírodní ekosystémy Z – životní úroveň vybraných zemí VDO – Ústava ČR D – historie vývoje lidských práv	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, exkurze, kurzy	Poznámky
Uvědomuje si vlastní spoluzodpovědnost za fungování státu, poznává způsoby účasti na veřejném životě Charakterizuje principy demokracie Uvědomuje si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi Zajímá se o dění ve světě Vnímá rozdíly mezi obyvateli jednotlivých zemí jako přirozené důsledky různých životních a kulturních podmínek, nepovažuje je za důvod k nepřátelství Rozpoznává netolerantní projevy v chování lidí Zná základní lidská práva a uplatňuje je v reálných situacích Posuzuje svá vlastní práva a práva jiných a respektuje je Uvědomuje si nutnost ochrany lidských práv	Svět kolem nás (Spolupráce mezi zeměmi Evropy; Tolerance k národnostním menšinám; Nadnárodní organizace a aliance; Ochrana obyvatel za mimořádných situací; Skupina vrstevníků a násilí; Agresoři a oběti; Bezpečné sportování) Lidská práva (Lidská práva v dokumentech; Rovnost a nerovnost; Svoboda a autorita; Morálka a mravnost; Všeobecná deklarace lidských práv)	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika EGS – Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MKV – kulturní diferenciaci, princip sociálního smíru a solidarity D – historie EU Z – Schengenský prostor práce s mapou lidské rasy VDO – Listina základních práv a svobod VO – práce s dokumenty (např. Listina základních práv a svobod, Úmluva o právech dítěte)	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Vyučovací předmět: Výchova k občanství**

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, exkurze, kurzy	Poznámky
Uvědomuje si vývojové změny fyzické, psychické a sociální a dokáže je rozlišit Vnímá vliv prožitých událostí na formování osobnosti Přijímá rozdíly mezi lidmi jako přirozený jev Dokáže pojmenovat hlavní znaky jednotlivých vývojových období Nevnímá odlišnosti lidí jako důvod k nepřátelství, vytváří si kladný vztah k sobě i k ostatním lidem Uvědomuje si význam motivace pro dosahování dobrých výsledků činnosti Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru Dokáže vysvětlit rozdíl mezi pojmy vjem, smyslové vnímání, myšlení, myšlenková operace, paměť, pozornost, hra, práce, city Uvědomuje si součinnost smyslových orgánů Uvědomuje si chybné tendence při vnímání druhých lidí a snaží se je minimalizovat Hledá nové způsoby řešení problémů Procvičuje různé druhy paměti, zná svůj typ paměti Využívá poznatků při vlastním učení Dokáže vysvětlit rozdíly funkcí levé a pravé hemisféry	Osobnost Jsem člověk – ale jaký? Navždy v pubertě? Já a moje já Jaký jsem Co dokážu Psychické procesy a stavy Jak poznávám a vnímám Myslím, tedy jsem Pamatuješ si jak...? Celý život je učením Jak prožívám své city	OSV – sebepoznání a sebepojetí Př – vývojové fáze člověka Z – průměrná délka života – příčiny odlišností Čj – odborné termíny VO – testy IQ OSV – rozvoj schopností poznávání Z – průměrný věk dožití (demografie) Čj – odborné termíny, hry se slovy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, exkurze, kurzy	Poznámky
Porovnává cenu a kvalitu při nákupu zboží Uvědomuje si význam práce jako hlavního zdroje příjmů Popíše základní principy tržního hospodářství, rozlišuje pojmy nabídka, poptávka, trh Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení reklamy na chování lidí Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů Rozlišuje dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede konkrétní příklady jejich součinnosti Dokáže vysvětlit rozdíl mezi právními a morálními normami Dodržuje společně stanovené zásady v třídním kolektivu Chápe význam dodržování pravidel v životě člověka Uvědomuje si potřebu dodržování pravidel pro fungování společnosti Dokáže vysvětlit pojmy právní vztah, právní řád, právní odpovědi Rozlišuje účastníky právních vztahů Dokáže vyhledat příslušné právní normy Uvědomuje si důležitost znalosti svých práv a povinností a podle toho jedná Zná Ústavu ČR a dokáže v ní vyhledat informace Uvědomuje si důležitost Ústavy ČR jako nejvyššího právního předpisu Rozlišuje moc zákonodárnou, výkonnou a soudní, zná státní orgány a jejich pravomoci Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní	Právní minimum Pravidla jsou všude okolo nás Právo tvoří systém Právní vztahy Základy práva v ČR Ústavní zákony Státní symboly Moc zákonodárná Moc výkonná Moc soudní Listina základních práv a svobod Politika Evropská unie a právo	VDO - Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Čj – odborné termíny, práce se slovníky D – vývoj práva, historické zákoníky VDO - Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané D - významné historické osobnosti (prezidenti)	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, exkurze, kurzy	Poznámky
moci ČR i jejich orgánů a institucí Uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě státu Dokáže přiměřeně prosazovat svá práva a respektovat při tom práva druhých Rozlišuje principy levicových a pravicových politických stran, orientuje se v politickém spektru Zná orgány EU a jejich funkce Zajímá se o aktuální dění v EU Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání		VO – práce s dokumenty (Ústava ČR, Listina základních práv a svobod) Hv – státní hymna	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Vyučovací předmět: Výchova k občanství**

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, exkurze, kurzy	Poznámky
respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám rozpozná projevy masové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat uvědomí si význam přátelství v životě člověka uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích navrhne způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry..) pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska - pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností pochopí, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a	Člověk hledá společenství lidská setkání podobnost a odlišnost lidí přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi problémy lidské nesnášenlivosti vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, party, skupiny, láska) mezilidská komunikace a její projevy lidská solidarita (pomoc člověku v nouzi, potřební lidé ve společnosti)	dějepis, zeměpis, český jazyk	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, exkurze, kurzy	Poznámky
že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus schopen sebepoznání, poznání jiných lidí uvědomí si význam vůle dokáže posilovat své volní jednání získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání porozumí různým stránkám lidského života uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci zamyslí se nad smyslem lidského života dokáže pochopit, proč má lidský život smysl v konání dobra a prospěchu nejen v osobním, ale i obecném	Člověk hledá sám sebe člověk jako osobnost charakter, charakterové vlastnosti, svědomí sebeoznání, sebevědomí, sebehodnocení, sebekritika vůle, volní jednání city a emoce (protikladnost, smíšenost, podmíněnost, pestrost, nakažlivost emocí, hloubka citu, výrazovost) - sociální pozice, sociální role		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, exkurze, kurzy	Poznámky
- uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka seznámí se s významnými světovými náboženstvími, církvemi a náboženskými hnutími pochopí význam náboženské tolerance, náboženské svobody uvede příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život lidstva uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní její klady a zápory vysvětlí, proč má ČR zájem o vstup do EU uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU uvede příklady činnosti mezinárodních organizací, ke kterým má ČR vztah (OSN, WHO, NATO, UNICEF) -uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí	životní cíle, aspirace, plánování života hledání smyslu lidského života (dobro, spokojenost, radost, odpovědnost, solidarita) životní názor (víra, náboženství, náboženské sekty, svoboda a tolerance, závislost a samostatnost) Člověk hledá svůj svět významné globální problémy (příklady globálních problémů, jejich příčin a možných důsledků pro život lidstva) globalizace (projevy, klady a zápory) mezinárodní vztahy – integrační proces v Evropě (EU a ČR, význam evropské integrace)	Projekt: plán života OSV: - osobnostní rozvoj sociální rozvoj VDO: - formy participace občanů v politickém životě principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS: - Evropa a svět nás zajímá	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty, exkurze, kurzy	Poznámky
nevojenského charakteru posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy	mezinárodní organizace mezinárodní spolupráce - Obranné organizace - Světový mír - terorismus	objevujeme Evropu a svět jsme Evropané MKV: - kulturní difference lidské vztahy multikulturalita EV: - lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV: - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu	

10. ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje oblast informací spojených se zkoumáním přírody. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem, jako je důležitost udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka.

Žáci poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností – závislost člověka na přírodních zdrojích, vliv lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování, a také významná podpora vytváření otevřeného, kritického myšlení a logického uvažování. Tím dochází k propojení vzdělávací oblasti s reálným životem.

10.1. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a příroda. Vede žáky ke zkoumání přírody a jejích zákonitostí. Učí je experimentovat a měřit, zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, vyhledávat a analyzovat informace. Dává jim základ pro pochopení a využívání současných technologií, pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě a vede je k vytváření komplexního pohledu na vztah mezi člověkem a přírodou

Časové vymezení

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	1

Organizační vymezení

Ve výuce se střídají různé formy práce. Frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová a individuální práce s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů a literatury.

Žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování, během výuky probíhají krátkodobé projekty.

Obsahové vymezení

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
 - vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
 - vede k vytváření a ověřování hypotéz
 - učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
 - směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
 - podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:
- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
 - přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
 - zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustavy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, k používání odborné terminologie, k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací, k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- organizujeme práci ve skupinách založenou na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinového a inkluzivního vyučování a tím vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vedeme žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s využíváním digitálních technologií při zpracování získaných údajů při měření
- seznamujeme žáky s využitím digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z různých digitálních zdrojů

Průřezová témata:

VDO rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat

OSV rozvíjení dovedností a schopností

EV posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky

MDV komunikace a kooperace, kritické čtení

EGS evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj

MKV vzájemné respektování

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Fyzika**

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty	Poznámky (hodiny)
Žák: - se seznámí s učivem pro daný ročník - se seznámí s řádem učebny fyziky a chováním v učebně	 Úvodní hodina		1h září
	Vlastnosti látek a těles		14h
- rozliší na příkladech těleso a látku	- tělesa a látky		
- určí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynné, kapalné či pevné	- skupenství látek		
- žák určí základní tvary těles, uvede, zda tvar a objem se mění u látek pevných, kapalných a plyných	- tělesa, jejich tvar a objem		
- žák uvede různé vlastnosti látek pevných - zná příklady využití různých vlastností látek v praxi - při experimentech porovná některé vlastnosti např. pevnost, pružnost, křehkost...	- vlastnosti pevných látek		
- žák uvede různé vlastnosti kovů a jejich využití v praxi	- vlastnosti kovů		říjen
- žák uvede různé vlastnosti látek kapalných a plyných - zná příklady využití různých vlastností látek v praxi	- vlastnosti kapalných a plyných látek		
- popíše atomy a molekuly, na modelových příkladech, dokáže žák vysvětlit vznik molekuly (kyslík, vodík, voda, oxid uhličitý)	- složení látek	Ch - návaznost v 8.roč., atomy, ionty, prvky, chem. vazba	
-žák vysvětlí Brownův pohyb, uvede příklady difúze - popíše vzájemné silové působení částic v látkách	- pohyb částic látek jejich silové působení		

- vysvětlí rozdíl v uspořádání částic v látkách krystalických a amorfních	- pevné látky krystalické a amorfní		
- na základě částicové stavby látek žák vysvětlí vlastnosti pevných látek	- vlastnosti pevných látek (shrnutí)		
- na základě částicové stavby látek žák vysvětlí vlastnosti kapalných látek a vlastnosti plyných látek	- vlastnosti kapalných a plyných látek (shrnutí)		
- dokáže porovnat pomocí částicové stavby látky pevné, kapalné a plyné	- vzájemné porovnání vlastností látek pevných, kapalných a plyných		listopad
	písemné opakování		
- žák uvede základní vlastnosti těles, které může měřit	Fyzikální veličiny, porovnávání a měření		
	Měření délky pevného tělesa		6h
- žák uvede označení délky, hlavní jednotku délky, její díly a násobky	- délka, jednotky délky		
- uvede příklady délkových měřidel - vybere vhodné měřidlo pro danou délku	- délková měřidla		
- vyjádří délku při dané jednotce jinou jednotkou délky	- převody jednotek délky	M - převody jednotek, převodní vztahy	
- změří danou délku vhodným délkovým měřidlem, zapíše výsledek (s určením odchylky měření)	- měření délky		
- opakovaně naměří délku tělesa vhodným měřidlem - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny	- opakované měření délky		
- změří např. „tloušťku“ stránky, průměr kádinky, mince, průměr tenkého drátku...	- měření délky dalších těles		
	písemné opakování		prosinec
	Určení plochy		2h
- žák uvede hlavní jednotku obsahu, její díly a násobky	- jednotky obsahu		

- vyjádří obsah při dané jednotce jinou jednotkou obsahu			
- změří délky stran čtverce a obdélníka a určí velikost obsahu - pomocí čtvercové sítě určí obsahy různých útvarů	- určení obsahu základních tvarů	M-jednoduché výpočty	
	Měření objemu tělesa		6h + 1LP
- uvede hlavní jednotku objemu, její díly a násobky - vyjádří objem při dané jednotce jinou jednotkou objemu	- objem, jednotky objemu	M-převody jednotek, převodní vztahy	
- změří objem kapalného tělesa při použití odměrného válce a zapíše výsledek (s určením odchylky měření)	- měření objemu kapalného tělesa		
- změří objem pevného tělesa při použití odměrného válce a zapíše výsledek (s určením odchylky měření)	- měření objemu pevného tělesa		
- změří objem např. pingpongového míčku, malého hřebíčku (broku), kamene (který se nevejde do odměrného válce...	- měření objemu dalších těles		
	-písemné opakování		leden
- žák odhadne např. výšku, délku, hmotnost různých zvířat	- fyzikální veličiny a zvířata		
	Měření hmotnosti tělesa		5h + 1LP
- žák uvede hlavní jednotku hmotnosti její díly a násobky - vyjádří hmotnost při dané jednotce jinou jednotkou hmotnosti	- jednotky hmotnosti		
- umí použít váhy digitální, rovníramenné - popíše rovníramenné váhy	- druhy vah		
- naměří hmotnost různých těles na rovníramenných i digitálních vahách	- měření hmotnosti pevných a kapalných těles		
	-písemné opakování		
	Určování hustoty látek		6h + 1LP
- uvede jednotku hustoty a vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty	- hustota látky		únor
- určí hustotu látky z dané hmotnosti a objemu - experimentálně určí hustotu látky z naměřené hmotnosti a	- výpočet hustoty látky		

objemu (k výpočtu použije vztah: $\rho = m / V$) - vyhledává hustotu v tabulkách			
- určí hmotnost tělesa dané látky při daném objemu (k výpočtu použije vztah $m = \rho \cdot V$)	- výpočet hmotnosti látek		
	- písemné opakování		
	Měření času		4h
- uvede hlavní jednotku času, její díly a násobky - vyjádří čas při dané jednotce jinou jednotkou času	- čas - jednotky času a jejich převádění		
- uvede různá měřidla času - seznámí se s historií měření času	- měřidla času		březen
- změří čas a zapíše výsledek (s určením odchylky měření)	- měřidla času - měření času		
	- písemné opakování		
	Měření teploty tělesa		7h +1LP
- vysvětlí změnu objemu pevných těles (délky drátu) v závislosti na teplotě - uvede příklady využití v praxi	- změna objemu pevných těles při zahřívání nebo ochlazování		
- vysvětlí změnu objemu kapalných a plyných těles v závislosti na teplotě - uvede příklady využití v praxi	- změna objemu kapalných a plyných těles při zahřívání a ochlazování		
- uvede hlavní jednotku teploty - popíše princip teploměru, uvede některé typy teploměrů	- jednotky teploty - teploměry (kapalinové a bimetalové)		duben
- změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek	- měření teploty tělesa		
- žák v několika dnech zapisuje venkovní teploty do tabulky, sestaví z nich graf	- změna teploty v průběhu času	MV Fungování a vliv médií ve společnosti - sleduje předpovědi změn teploty (v tisku, rozhlasu a televizi) orientuje se v grafech změn teploty	
	- písemné opakování		

	Síla – její měření a znázornění, gravitační síla		7h
- ukáže směr svislý a vodorovný a jejich praktické využití	- směr svislý a vodorovný		
- vysvětlí na příkladech z praxe vzájemné působení těles - popíše působení síly gravitační, elektrické, magnetické) na jednoduchých příkladech z praxe	- vzájemné působení těles, síla - jednotky síly a její měření		
- žák znázorní danou sílu (její směr, velikost a působíště) - popíše siloměr a vysvětlí jeho využití - změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek	- znázornění síly		
- vysvětlí na příkladech z praxe působení gravitační síly Země na tělesa - určí souvislost gravitační síly a hmotnosti tělesa	- gravitační síla, tíha tělesa		
- vypočítá velikost gravitační síly v závislosti na hmotnosti (využije vztah $F_g = m \cdot g$) - pracuje s veličinou g a její jednotkou	- výpočet gravitační síly		květen
- popíše gravitační pole Země	- gravitační pole		
	-písemné opakování		
	Magnetické vlastnosti látek		5h
- žák rozliší pomocí magnetu látky feromagnetické - popíše části magnetu	- magnety		
- rozliší póly magnetu (např. pomocí druhého magnetu nebo magnetky) - popíše vzájemné působení stejných a opačných pólů	- póly magnetu		
- vysvětlí působení magnetického pole na feromagnetické látky	- magnetické pole		
- vysvětlí zmagnetování železa v magnetickém poli	- magnetická indukce		

	-písemné opakování		červen
	Elektrické vlastnosti látek		6h
- žák předvede elektrování těles - vysvětlí pojem kladný, záporný náboj tělesa - umí správně použít pojem elektrické pole	- elektrování těles při vzájemném dotyku		
- žák pochopí podstatu stavby látek, zná pojmy jádro atomu, obal atomu, proton, elektron a neutron	- model atomu	P – modely různých jednoduchých sloučenin	
- žák podle schematického nákresu sestaví jednoduchý elektrický obvod	- jednoduchý elektrický obvod		
- popíše účinky proudu v praxi	-účinky elektrického proudu - měření elektrického proudu a napětí		
	Závěrečné shrnutí		
1) Žák určí objem daného tělesa pomocí odměrného válce. 2) Žák určí hmotnost daného tělesa pomocí různých druhů vah. 3) Žák vypočítá hustotu tělesa z naměřených hodnot a určí látku tělesa pomocí tabulek. 4) Žák z naměřené hmotnosti a objemu mince určí její hustotu. 5) Žák změří teplotu vody ohřívané v kádince a sestaví graf.	Laboratorní práce: (učitel vybere 4-5 vhodných prací) 1) Měření objemu tělesa v odměrném válci 2) Určení hmotnosti tělesa pomocí různých druhů vah 3) Určení hustoty pevného tělesa 4) Určení hustoty kovu mince 5) Měření teploty vody ohřívané v kádince		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Fyzika**

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty	Poznámky/ hodiny
Žák: - se seznámí s učivem pro daný ročník - se seznámí s řádem učebny fyziky a chováním v učebně	 Úvodní hodina		1h září
	Pohyb tělesa	P – Historie rychlosti	8h + 1LP
- žák pochopí relativnost pojmů klid a pohyb, vysvětlí pojem vztažná soustava	- klid a pohyb tělesa		
- je schopen odlišit tyto pojmy, uvede příklady z praxe	- trajektorie a dráha		
- na vhodných příkladech popíše pohyb: a) posuvný a otáčivý b) přímočarý a křivočarý c) rovnoměrný a nerovnoměrný	- druhy pohybu		
- žák dokáže vysvětlit pojem rychlost rovnoměrného pohybu, zná jednotky rychlosti a je schopen vypočítat vzorový příklad	- rychlost rovnoměrného pohybu	M – desetinná čísla	
- žák pochopí význam průměrné rychlosti a vysvětlí rozdíl mezi průměrnou rychlostí, rychlostí pohybu rovnoměrného a aritmetickým průměrem rychlostí	- průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu		
- je schopen odvodit vzorec pro výpočet dráhy pohybu rovnoměrného	- dráha při rovnoměrném pohybu tělesa		říjen
- dokáže narysovat graf závislosti dráhy na čase a s tímto grafem dále pracovat.	- grafické znázornění		
	- písemné opakování		
	Skládání sil. Těžiště.		8h
- žák znázorní danou sílu (její směr, velikost a působíště), změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek, vypočítá velikost gravitační síly	- znázornění síly, měření síly, gravitační síla (opakování)		

- určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného směru - uveďte příklady z praxe	- skládání dvou sil stejného směru		
- určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil opačného směru - uveďte příklady z praxe	- skládání dvou sil opačného směru	M – grafické sčítání a odčítání úseček	
- uveďte příklady z praxe	- rovnováha dvou sil		
- určí graficky výslednici dvou sil různého směru - uveďte příklady z praxe	- skládání dvou sil různého směru		listopad
- charakterizuje těžiště tělesa jako působiště gravitační síly působící na těleso - experimentálně určí polohu těžiště - při řešení praktických úloh vysvětlí závislost polohy těžiště na rozložení látky v tělese	- těžiště tělesa		
- žák dá do souvislosti polohu těžiště a stabilitu tělesa	- rovnovážná poloha tělesa		
	- písemné opakování		
	Účinky síly		1h
- uveďte praktický příklad účinků síly - rozpozná na příkladech účinky síly - sám uveďte konkrétní příklad ze života pro daný účinek síly	- účinky síly posuvné, otáčivé, deformační		
	Newtonovy zákony		4h
- objasní podstatu druhého pohybového zákona při objasňování běžných situací	- druhý Newtonův zákon (zákon síly)		
- objasní podstatu prvního pohybového zákona při objasňování běžných situací	- první Newtonův zákon (zákon setrvačnosti)		prosinec
- objasní podstatu třetího pohybového zákona při objasňování běžných situací	- třetí Newtonův zákon (zákon akce a reakce)		
	- písemné opakování		
	Otáčivé účinky síly		7h
- určí rameno síly, je-li dáno působiště síly a osa otáčení - používá vztah pro moment síly: $M = F \cdot a$	- účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy, - moment síly		
- vyjádří rovnováhu na páce, používá vztah $a_1 \cdot F_1 = a_2 \cdot F_2$	- rovnovážná poloha páky		
- objasní funkci páky v praxi	- užití páky		leden
- vyjádří rovnováhu na kladce - objasní funkci kladky v praxi	- pevná kladka	OSV Kreativita - pokusy s kladkami a kladkostrojem	
	- písemné opakování		
	Deformační účinky síly v pevných		2h

	látkách		
- na příkladech z praxe žák vysvětlí souvislost tlaku s působící silou a plochou, na kterou tato síla působí	- tlaková síla, tlak	Pascal	
- žák vysvětlí, jak využíváme zmenšení (zvětšení) tlaku v praxi	- tlak kolem nás		
	Deformační účinky síly v kapalinách		9h
- žák připomene vlastnosti kapalin a kapalných těles	- vlastnosti kapalin		
- žák dokáže vysvětlit svými slovy a aplikovat jej na příklady z praxe	- Pascalův zákon		únor
- popíše činnost a využití hydraulického zařízení na příkladech z praxe	- hydraulické zařízení		
- žák na základě pokusu pochopí, že kapalina je přitahována gravitační silou a tím vyvolává tlak	- účinky gravitační síly Země na kapalinu		
- žák dokáže vysvětlit, čím je hydrostatický tlak způsoben a na čem závisí jeho velikost	- hydrostatický tlak		
- žák na základě vlastní zkušenosti definuje tuto sílu jako sílu, která jej „nadlehčuje“, je-li ponořen do kapaliny	- vztlková síla působící na těleso v kapalině		
- na základě experimentů žák pochopí znění tohoto zákona a jeho praktické využití	- Archimédův zákon	Archimédes	
- žák vysvětlí, proč některá tělesa ve vodě plavou, jiná se potopí a jiná se vznášejí. Dále je schopen pochopit, proč záleží na tvaru tělesa	- potápění, plavání a vznášení stejnorodého tělesa v kapalině		březen
- žák vysvětlí princip plavání lodí a činnosti hustoměru	- plavání nesterodných těles v kapalinách - hustoměr		
	- písemné opakování		
	Deformační účinky síly v plynech		6h
- žák připomene vlastnosti plynů a plynných těles	- vlastnosti plynů		
- žák využije znalostí z jiných předmětů (prvouka, zeměpis...)	- atmosféra Země - atmosférický tlak		
- žák porovná vlastnosti kapaliny a plynu a odvodí existenci tlaku vzduchu			
- popíše přístroje naměření tlaku vzduchu	- měření tlaku vzduchu		
- analogicky s kapalinami žák vysvětlí, proč je těleso ve vzduchu nadlehčováno	- vztlková síla působící na těleso v atmosféře Země		
- žák pochopí pojem přetlak a podtlak	- tlak plynu v uzavřené nádobě		
- žák pozná deformační manometr a uvede jeho praktické využití	- manometr		duben

	- písemné opakování		
	Přímočaré šíření světla		6h
- žák dokáže vyjmenovat nejběžnější zdroje světla a zná, jak v nich světlo vzniká, rozdělí různá optická prostředí	- světelné zdroje, optické prostředí		
- žák pomocí pokusu popíše přímočaré šíření světla, paprsek, světelný svazek - žák pomocí jednoduchého pokusu popíše vznik stínu a polostínu	- světelný paprsek, přímočaré šíření světla - stín a polostín		
- žáci si připraví referát na dané téma, po referátu diskuze na dané téma	- měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce		
- žák zná rychlost světla, dokáže vyřešit jednoduché příklady, v tabulkách najde rychlost v jiných prostředích než ve vakuu	- rychlost světla		
	- písemné opakování		
	Odras světla na rozhraní dvou prostředí		7h+1LP
- na základě zákona odrazu žák dokáže experimentálně a graficky vysvětlit zákon odrazu v optice	- odraz světla na rovinném rozhraní dvou prostředí		květen
- vysvětlí, jaký obraz vzniká v rovinném zrcadle	- zobrazení předmětu rovinným zrcadlem		
- žák využije rovinná zrcadla k praktickým úlohám (odraz světla na určené místo, odraz světla při použití dvou, tří zrcadel, periskop, kaleidoskop)	- rovinná zrcadla v praxi	Experimenty venku	
- žák pozná typ kulového zrcadla, aplikuje zákon odrazu, určí „význačné paprsky“ a dokáže graficky znázornit vznik obrazu v kulovém zrcadle - experimentálně zobrazí předmět v dutém a vypuklém zrcadle	- kulová zrcadla - odraz paprsků význačného směru na kulovém zrcadle - zobrazení předmětu kulovým zrcadlem		2h
	- písemné opakování		
	Lom světla		7h
- na příkladu praktických ukázek a zkušeností žák vysvětlí zákon lomu	- zákon lomu		
- žák pozná a popíše druh čočky a pochopí, proč po průchodu světelného paprsku dojde ke změně jeho směru	- čočky		
- žák sestaví a popíše pokus se spojkou, je schopen jej znázornit i graficky, aplikuje své poznatky do praxe	- zobrazení spojkou		červen
- žák sestaví a popíše pokus s rozptylkou, je schopen jej znázornit i graficky, aplikuje své poznatky do praxe	- zobrazení rozptylkou		

- popíše rozklad světla hranolem - popíše rozklad světla v přírodě	- optický hranol, rozklad světla		
- žák vysvětlí činnost jednoduchých optických přístrojů (oko, lupa, dalekohled, fotoaparát, mikroskop, ...)	- optické přístroje		
- popíše objekty Sluneční soustavy	Sluneční soustava		
- popíše zatmění Slunce a Měsíce	- zatmění Slunce a Měsíce		
	Závěrečné shrnutí		
Laboratorní práce: (z laboratorních úloh učitel vybere 4-5 vhodných prací)			
1) Žák určí průměrnou rychlost vozíčku (míčku) z naměřeného celkového času a dráhy.	1) Určení průměrné rychlosti nerovnoměrného pohybu		
2) Žák ověří podmínky rovnováhy na páce.	2) Rovnováha na páce		
3) Žák naměří plochu svého chodidla, určí gravitační sílu, kterou je přitahován k Zemi a vypočítá tlak, kterým působí na podložku.	3) Tlak tělesa na podložku		
4) Žák zobrazí předmět ve dvou rovinných zrcadlech.	4) Zobrazení předmětu rovinným zrcadlem		
5) Žák ověří podmínky plování těles, naměří hustoty daných látek hustoměrem.	5) Ověření podmínky plování těles		
6) Žák zobrazí rozsvícenou svíčku spojkou.	6) Zobrazení předmětu spojkou.		
7) Žák určí ohniskovou vzdálenost lupy a odhadne její zvětšení.	7) Určení ohniskové vzdálenosti lupy		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Fyzika**

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty	Poznámky hodiny
Žák: - se seznámí s učivem pro daný ročník - se seznámí s řádem učebny fyziky a chováním v učebně	 Úvodní hodina		1h září
	Práce, výkon, energie		8h + 1LP
- uvede hlavní jednotku práce (Joule), vysvětlí na příkladech z praxe, kdy těleso koná práci	- mechanická práce		
- vyjádří velikost práce pomocí vzorce $W = F \cdot s$	- výpočet mechanické práce		
- porovná mechanickou práci přizvedání tělesa i s použitím kladky	- mechanická práce při zvedání tělesa na pevné kladce		
- uvede jednotku výkonu (Watt), uvede některé jeho díly a násobky	- výkon		
- vyjádří velikost výkonu v odpovídajících jednotkách	- výpočet výkonu		
- vysvětlí rozdíl mezi výkonem a příkonem, určí účinnost zařízení z daných hodnot	- účinnost		říjen
- při řešení úloh užívá vztah pro výpočet polohové energie tělesa: $E_p = m \cdot g \cdot h$	- polohová energie tělesa		
- objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energií tělesa	- pohybová energie tělesa		
- v konkrétních příkladech "na pohyb tělesa v gravitačním poli Země" určí, kdy dojde k poklesu (vzrůstu) polohové (pohybové) energie tělesa	- přeměna pohybové a polohové energie tělesa (zákon zachování energie)		
	- písemné opakování		
-- rozdělí zdroje energie na obnovitelné a neobnovitelné	- alternativní zdroje energie	EGS – alternativní zdroje energie,	

- vyjmenuje různé druhy obnovitelných zdrojů energie (vodní, větrná, solární, biopaliva...)		Elektrická energie, výroba elektrické energie a její vliv na životní prostředí	
- popíše výhody a nevýhody energie jednotlivých obnovitelných zdrojů energie a jejich možnost využití v České republice	- využití alternativních zdrojů energie	P: alternativní zdroje energie	
	Vnitřní energie tělesa, teplo		8h
- žák vysvětlí pojem vnitřní energie tělesa, teplo a souvislost s pohybem a vzájemným působením částic tělesa	- stavba látek, vnitřní energie tělesa		
- na příkladech z praxe vysvětlí výměnu tepla mezi dvěma tělesy nebo částmi jednoho tělesa	- tepelná výměna - změna vnitřní energie tělesa		
- žák popíše změnu vnitřní energie tělesa, vysvětlí pojem teplo, dokáže vysvětlit veličiny ve vzorci pro výpočet tepla	- teplo		
- žák umí vypočítat teplo přijaté a odevzdané tělesem, popíše příklady dějů z praxe	- teplo přijaté a odevzdané tělesem		
- určí měrnou tepelnou kapacitu z tabulek, vysvětlí použití této hodnoty v praxi	-měrná tepelná kapacita		listopad
- vypočítá velikost přijatého nebo odevzdaného tepla s využitím vzorce $Q = m \cdot c \cdot (t_2 - t_1)$	- výpočet tepla		
- žák popíše změnu tepelné energie na jiný druh na příkladech z praxe	- kalorimetr, určení tepla - zákon zachování energie		
	- písemné opakování		
	Šíření tepla		5h
- žák popíše jev tepelná výměna na příkladech z praxe	- vedení tepla		
- vysvětlí proudění kapalin a plynů na základě změny hustoty látky při změně teploty	- proudění tepla		
- rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, prouděním, tepelným zářením)	- tepelné záření		
-- rozdělí zdroje energie na obnovitelné a neobnovitelné - vyjmenuje různé druhy obnovitelných zdrojů energie (vodní, větrná, solární, biopaliva...)	- alternativní zdroje energie		P: alternativní zdroje energie PT – I/1,2,3,5,6,7,8, 9,10,11 V/1,2,3,4

			VI/1,2,3,4,5,6,7
- popíše výhody a nevýhody energie jednotlivých obnovitelných zdrojů energie a jejich možnost využití v České republice	- využití alternativních zdrojů energie		
	Změna skupenství		8h + 1LP
- uvede souvislost změny teploty a vnitřní energie látek	- skupenství a vnitřní energie		prosinec
- určí skupenské teplo tání tělesa	- tání a tuhnutí		
- v tabulkách zjistí teploty tání různých látek	- teplota tání a tuhnutí		
- vysvětlí anomálii vody v přírodě			
- vymezí hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh	- vypařování a zkapalnění		
- uvede příklady praktického využití varu při nižším a vyšším tlaku	- var - var za sníženého a zvýšeného tlaku		
- objasní kapalnění na příkladech z praxe	- kapalnění		
- uvede příklady sublimace a desublimace z přírody	- sublimace a desublimace		
	- písemné opakování		leden
	Tepelné motory		7h
- rozdělí motory, popíše motory tepelné a rozvoj výroby v závislosti na využití parního stroje	-tepelné motory, parní stroj		
- popíše pístové spalovací motory a rozdělí je podle paliva, způsobu zapálení...	- pístové spalovací motory		
- vysvětlí činnost čtyřdobého zážehového motoru a jeho využití	- čtyřdobý zážehový motor		
- vysvětlí činnost čtyřdobého zážehového motoru a jeho využití	- čtyřdobý vznětový motor		
- vysvětlí použití dvoudobého zážehového motoru a proudového motoru	- dvoudobý zážehový motor - proudový motor		
- popíše činnost raketového motoru	- raketový motor		
	- písemné opakování		únor
	Meteorologie		3h
-objasní základní meteorologické pojmy na dějích v přírodě	- meteorologie		

- žák vysvětlí využití naměřených fyzikálních veličin v meteorologii	- základní meteorologické pojmy		
- žák vysvětlí využití naměřených fyzikálních veličin v meteorologii	- základní meteorologické pojmy		
	Elektrické jevy	opak. ze 6. roč.	4h
- rozhodne (ze znalosti počtu protonů a elektronů v částici), kdy se jedná o kladný, záporný iont a kdy o neutrální atom	- model atomu - ionty		
- uvede hlavní jednotku elektrického náboje - ověří, zda na těleso působí elektrická síla a zda v daném místě existuje elektrické pole, - rozhodne (na základě znalostí druhu náboje), zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat	- elektrování tělesa - elektrické pole ze elektrovaného tělesa - elektroskop - elementární elektrický náboj		
- rozliší pokusem vodič a izolant - objasní podstatu elektrostatické indukce - uvede, ve kterých případech hovoříme o polarizaci izolantu	- vodiče a izolanty - elektrostatická indukce - polarizace izolantu		březen
- popíše elektrické pole pomocí siločar - charakterizuje stejnosměrné elektrické pole - uvede, jak se chová částice se záporným (kladným) elektrickým nábojem ve stejnosměrném elektrickém poli	- siločáry elektrického pole - stejnorodé elektrického pole		
	Zákony elektrického proudu v obvodech		13h + 2LP
- žák podle schéma sestaví jednoduchý obvod (nerozvětvený a rozvětvený)	- jednoduchý elektrický obvod	OSV Poznávání lidí – spolupráce při pokusech a lab. pracích	
- vyjádří daný proud v různých jednotkách - naměří proud procházející obvodem - určí směr elektrického proudu v elektrickém obvodu	- měření elektrického proudu v obvodu		
- uvede hlavní jednotku napětí, některé její díly a násobky, vyjadřuje napětí při dané jednotce jinou jednotkou napětí - uvede příklady zdrojů elektrického napětí	- elektrické napětí - zdroje elektrického napětí		
- naměří stejnosměrné napětí na žárovce, napětí různých zdrojů (monočlánek, baterie 9V...)	- měření elektrického napětí		
- objasní Ohmův zákon - uvede hlavní jednotku elektrického odporu, některé její násobky, vyjádří odpor při dané jednotce jinou jednotkou odporu	- Ohmův zákon - elektrický odpor vodiče		

- využije Ohmův zákon k výpočtu jednotlivých veličin	- Ohmův zákon -užití		
- uvede, na kterých vlastnostech závisí odpor vodiče	- vlastnosti vodiče a jeho elektrický odpor		duben
- žák použije vzorec pro celkový odpor rezistorů k výpočtům - využije vztahy pro celkový proud a napětí k výpočtům	- sériové zapojení elektrických obvodů		
- žák použije vzorec pro celkový odpor rezistorů k výpočtům - využije vztahy pro celkový proud a napětí k výpočtům	- paralelní zapojení elektrických obvodů		
- využije vztahy pro celkový odpor, proud a napětí k výpočtům	- sériové a paralelní zapojení elektrických obvodů		
- objasní princip a využití rezistoru s plynule proměnným odporem	- rezistor s plynule proměnným odporem		
- uvede využití tepelných účinků elektrického proudu	- tepelné účinky elektrického proudu - elektrická práce		
- při řešení konkrétních úloh použije vztahy pro elektrickou práci a výkon: $P = U \cdot I$, $W = U \cdot I \cdot t$	- elektrický výkon a příkon	EV -Porovnává výkony různých domácích elektrických spotřebičů z údajů na jejich štítcích- volba optimálního spotřebiče podle jeho energetické náročnosti (třída A, B, C) z hlediska ekonomického i ekologického	
	- písemné opakování		
	Magnetické vlastnosti látek	opak. ze 6. roč	2h
- uvede rozdíl mezi magnety přírodními a umělými- popíše magnet (póly a netečné pásmo), vysvětlí, které póly se odpuzují a které přitahují - vysvětlí pojem magnetické pole a určí, jak se projevuje	- magnety přírodní a umělé - póly magnetu - magnetické pole		květen
- předvede a vysvětlí pojem magnetizace látky - vysvětlí rozdíl mezi magneticky tvrdou a měkkou ocelí - vysvětlí pojem indukční čáry	- magnetizace látky - indukční čáry magnetického pole - elektromagnetická indukce vodiče a polarizace izolantu		
	Elektromagnetické jevy		5h
- určí, jak se mění magnetické pole, prochází-li obvodem větší proud	- magnetické pole cívky s elektrickým proudem		

- uveďte konkrétní příklad z praxe o využití otáčivého účinku stejnorodého magnetického pole na cívku s elektrickým proudem (např. stejnosměrný elektromotor apod.)	- otáčivý účinek stejnorodého magnetického pole na cívku s elektrickým proudem		
- vysvětlí princip stejnosměrného elektromotoru	- stejnosměrný elektromotor		
- objasní pojmy: elektromagnetická indukce, indukovaný proud, indukované napětí	- elektromagnetická indukce		
	- písemné opakování		červen
	Střídavý proud		5h
- popíše princip vzniku střídavého proudu (napětí)	- vznik střídavého proudu a napětí		
- charakterizuje střídavé napětí pomocí periody a kmitočtu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - určí periodu střídavého proudu (napětí) z jeho kmitočtu a naopak	- měření střídavého proudu a napětí		
- objasní činnost transformátoru - používá s porozuměním transformační vztah	- transformátor		
- uveďte příklady použití transformátoru v praxi	- transformátory v praxi		
- popíše výrobu a přenos elektrické energie	- rozvod a přenos elektrické energie		
1) Žák určí vlastní výkon při vystupování na stupínek (židli) a při vzpírání činky. 2) Žák určí teplotu tání thiosíranu sodného a sestaví graf závislosti teploty na čase. 3) Žák změří elektrický proud v jednotlivých místech obvodu a změří napětí mezi koncovými body různých úseků jednoduchého elektrického obvodu.	Laboratorní práce: (ze zadaných laboratorních úloh učitel vybere 4-5 vhodných prací) 1) Určení výkonu při vystupování a při vzpírání 2) Určení teploty tání krystalické látky 3) Měření elektrického proudu a elektrického napětí v obvodu		

4) Žák vypočítá elektrický odpor rezistoru z naměřeného proudu procházejícího rezistorem a z naměřeného napětí mezi svorkami rezistoru.	4) Určení elektrického odporu rezistoru		
5) Žák porovná proudy procházející tenkými vrstvami tuhy a zjistí, na čem závisí odpor vrstvy tuhy.	5) Měření odporu tenkých vrstev tuhy		
6) Žák využije reostat k regulaci elektrického proudu v obvodu s žárovkou a použije reostat jako dělič napětí.	6) Užití reostatu k regulaci proudu v obvodu a jako děliče napětí		
7) Žák ověří pokusem, zda sekundárním obvodem transformátoru prochází indukovaný proud při stejnosměrném proudu, při přerušovaném stejnosměrném proudu a při střídavém proudu v primárním obvodu.	7) Ověření činnosti transformátoru		
8) Žák sestaví transformátor pro transformaci nahoru a dolů a ověří vztah $U_2:U_1=N_2:N_1$	8) Sestavení transformátoru		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty	Poznámky hodiny
Žák: - se seznámí s učivem pro daný ročník - se seznámí s řádem učebny fyziky a chováním v učebně	 Úvodní hodina		1h září
	Vedení elektrického proudu v různých látkách, polovodiče		9h + 1LP?
- ověří pokusem podmínky průchodu elektrického proudu obvodem - stanoví nezbytné podmínky vzniku elektrického proudu v obvodu - charakterizuje vedení elektrického proudu v kovech (jako usměrněný pohyb volných elektronů)	- podmínky vedení elektrického proudu v látce - vedení elektrického proudu v kovech		
- charakterizuje vedení elektrického proudu v kapalinách (jako usměrněný pohyb volných iontů)	- vedení elektrického proudu v roztoku elektrolytu		
- charakterizuje vedení elektrického proudu v plynech (jako usměrněný pohyb volných iontů a elektronů)	- vedení elektrického proudu v plynech		říjen
- charakterizuje vedení elektrického proudu v polovodičích (jako usměrněný pohyb volných elektronů a děr) v závislosti na teplotě	- vedení elektrického proudu ve vlastních polovodičích		
- charakterizuje vedení elektrického proudu v polovodičích (jako usměrněný pohyb volných elektronů a děr)	- vedení elektrického proudu v příměsových polovodičích		
- zapojí správně polovodičovou diodu v závěrném či propustném směru	- polovodičová dioda		
- vysvětlí využití polovodičových součástek v praxi	- polovodičové součástky		listopad
- žák popíše tranzistorový jev a využití tranzistorů v praxi	- tranzistor		
	- písemné opakování		

	Kmitání, vlnění, akustika		7h + 1LP
- žák uvede příklady periodických dějů a kmitavých dějů	- periodické děje, kmitavý pohyb		prosinec
- žák předvede kmitání s různými pružinami	- závislost T a f kmitání tělesa na tuhosti pružiny a na hmotnosti, matematické kyvadlo		
- žák vysvětlí vznik vlnění, popíše vlnění podélné a příčné	- vznik vlnění, druhy vlnění, vlnová délka		
- uvede zdroje zvuku ve svém okolí, odůvodní, proč je přítomnost látkového prostředí nezbytnou podmínkou pro šíření zvuku	- zvuk - zdroje zvuku - šíření zvuku		leden
- v konkrétních problémových úlohách využije poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří			
- žák uvede na konkrétních příkladech z praxe využití ultrazvuku a infrazvuku k medicíně, přírodě i technické praxi	- tón, výška a kmitočet	P: Vydej tón	
- uvede některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku na člověka	- hlasitost zvuku		
- objasní odraz zvuku jako odraz zvukového rozruchu od překážky a vysvětlí vznik ozvěny	- odraz zvuku		
	- písemné opakování		únor
	Jaderná energie		5h
- žák popíše model atomu	- atom, model atomu		
- vysvětlí pojmy protonové a nukleonové číslo	- jádro atomu		
- objasní pojmy: jaderná síla, jaderná energie	- radioaktivita	P: jaderná energie	březen
- určí, co udává protonové číslo, nukleonové číslo	- poločas přeměny (rozpadu)		
- vysvětlí poločas přeměny	- radioaktivní záření v denním životě		
- uvede příklady přirozených radionuklidů a umělých radionuklidů	- jaderná reakce		
- popíše jadernou reakci			
- vysvětlí pojem: řetězová reakce			
- vysvětlí princip jaderného reaktoru	- jaderný reaktor		
- popíše nebezpečí radioaktivního záření	- jaderná energetika		
	Vesmír		6h
- charakterizuje Sluneční soustavu (jako soustavu vesmírných těles tvořenou Sluncem, jeho planetami, měsíci	- sluneční soustava		

planet, planetkami a kometami, ve které planety a planetky obíhají kolem Slunce pod vlivem jeho gravitačního pole a měsíce planet obíhají kolem planet pod vlivem jejich gravitačních polí)			
- žák uvede planety pozemského typu a jejich odlišnosti	- planety		duben
- žák uvede planety typu „plynní obři“ a jejich odlišnost od planet pozemského typu	- planety „plynní obři“		
- uvede základní rozdíly mezi hvězdou a planetou	- hvězdy		květen
- popíše galaxie	- galaxie		
- popíš jednotky používané k měření vzdálenosti ve vesmíru	- měření vzdáleností ve vesmíru		
- astronomická jednotka, světelný rok			
	závěrečné shrnutí		červen
1) Žák ověří funkci diody v propustném a závěrném směru 2) Žák sestaví graf závislosti doby kmitu matematického kyvadla na jeho délce.	Laboratorní práce: 1) Dioda 2) Určení závislosti doby kmitu matematického kyvadla na jeho délce.		

10.2. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie vychází z obsahu vzdělávacího oboru Člověk a příroda, je částečně spjat s vyučovacím předmětem Fyzika. Cílem výuky je, aby žáci porozuměli zákonitostem přírodních procesů, uvědomovali si užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praxi. Dále, aby si osvojili dovednost objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace.

Časové vymezení

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	-	-	2	2

Organizační vymezení

Učitel při výuce využívá různé formy práce. Frontální výuka je spojena s praktickými cvičeními, s nácvikem jednoduchých laboratorních metod a postupů. Učitel využívá pro názornost demonstračních pokusů.

Obsahové vymezení

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme problémové situace související s učivem chemie
- dáváme žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dáváme možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi
- využíváme získané vědomosti a dovednosti k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcujeme žáky k argumentaci
- zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat
- vedeme žáky k obhajobě svých myšlenek

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi
- vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

- společně s žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc, zachovat se přiměřeně v situaci jako je požár, povodeň, chemická havárie)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládnutí běžně používaná digitální zařízení, aplikací a služeb; jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, ke zvolení postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

Průřezová témata

OSV zodpovědnost za zdraví každého jedince

VDO, EV zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Chemie**

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Kurzy, projekty	Poznámky
pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) rozliší fyzikální a chemický děj zná zásady bezpečné práce, H- věty, P - věty, varovné značky a jejich význam, seznámí se s mimořádnými událostmi umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený zná vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na rychlost rozpouštění zná příklady z praxe umí vypočítat hmotnostní zlomek složek směsí a %koncentraci zná princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace umí provést filtraci a destilaci ve školních podmínkách umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí umí vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a znečištění zná hygienické požadavky na pitnou vodu	látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech směsi různorodé a stejnorodé roztoky, složení roztoků oddělování složek směsí	opak. F 6 F, Př – koloběh vody, skupenství teplota varu, tuhnutí EV – likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek Př – význam kyslíku pro dýchání a hoření, potřeba čistého vzduchu pro zdraví	V rámci hodin chemie jsou žáci vedeni k ochraně zdraví, přírody a životního prostředí. Hodiny chemie jsou přibližovány praktickému životu. Během vyučování nezapomínáme diskutovat o aktuálním dění v přírodě, společnosti a vědě (např. ropné havárie, nové objevy ve vědě,), hovoříme o článcích v odborných časopisech a novinách.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Kurzy, projekty	Poznámky
seznámí se s hlavními znečišťovateli pitné vody zná procentový obsah hlavních složek vzduchu umí vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny seznámí se s mi znečišťovateli vzduchu umí vysvětlit vznik a význam inverze a smogu zná principy hašení požáru – modelové situace v praxi zná pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, nukleonové číslo zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu s PSP umí nakreslit schéma atomu umí odvodit vznik kationtů a aniontů z atomu umí vysvětlit rozdíl mezi atomem a molekulou zná české názvy a značky prvků H, Li, Na, K, Be, Mg, Ca, Ra, V, Cr, Mo, W, Mn, Fe, Os, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Cd, Hg, B, Al, C, Si, Sn, P, N, P, As, Sb, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar s pomocí PSP umí přiřadit protonové číslo prvku a naopak zná princip uspořádání prvků v PSP umí zařadit prvek do skupiny a periody PSP umí vyhledat prvek podle skupiny a periody PSP	voda vzduch atom, molekula, ionty chemické prvky	EV – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života MDV – kritický přístup k inf. z médií k probl. čistoty vody a vzduchu EGS – čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva význam trop. deštných pralesů a zeleně obecně EV – osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu	

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Kurzy, projekty	Poznámky
zná znění a význam periodického zákona zná pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy, koroze seznámí se s rozdíly mezi prvkem a sloučeninou určí počet atomů ve vzorci zná pojem elektronegativita umí vyhledat elektronegativitu prvku v PSP seznámí se s charakterem chemické vazby podle elektronegativity zná význam symbolů v chemické rovnici umí zapsat slovně popsany chemický děj chemickou rovnicí umí zapsat jednoduché rovnice (hoření C, S apod.) umí zformulovat zákon zachování hmotnosti dokáže opravit špatně vyčíslenou rovnici dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici umí vysvětlit pojem halogenid zná pravidla názvosloví halogenidů umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná význam a užití NaCl umí vysvětlit pojem oxid	periodická soustava prvků (PSP) chemické sloučeniny chemická vazba chemické reakce zákon zachování hmotnosti jednoduché anorganické sloučeniny halogenidy	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (osobní zodpovědnost při práci se žiravými kyselinami a hydroxidy) poskytnutí první pomoci při poleptání, zabezpečení lékařské pomoci zraněnému EV – nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů	

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Kurzy, projekty	Poznámky
zná pravidla názvosloví oxidů umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná význam a užití CO, CO₂, SO₂, SO₃, NO, NO₂, CaO zná pojmy kyselinotvorný oxid, zásadotvorný oxid podle elektronegativity určí kyselinotvorný a zásadotvorný oxid orientuje se na stupnici pH zná rozmezí pH kyselin a zásad zná pojem pH indikátor zná barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu a univ. indikátoru zná podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv v přírodě umí vysvětlit pojem kyselina zná pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná vzorec, vlastnosti, význam a užití HCl, H₂SO₄, HNO₃ zná zásady bezpečné práce s kyselinami zná postup ředění H₂SO₄ konc. umí poskytnout první pomoc při poleptání umí vysvětlit pojem hydroxid (zásada) zná pravidla názvosloví hydroxidů umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná vzorec, vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, NH₄OH,	oxidy kyselost a zásaditost roztoků, pH kyseliny hydroxidy	OSV – osobní zodpovědnost při užívání chem. látek (hnojiva apod.) EV – nebezpečí nadměrného hnojení um. hnojivy (stav plodin, ohrožení zdrojů pitné vody, poškození půdy apod.)	

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Kurzy, projekty	Poznámky
Ca(OH)₂ zná zásady bezpečné práce s hydroxidy umí poskytnout první pomoc při poleptání zná reaktanty a produkty neutralizace (obecně) ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů zná příklady užití neutralizace v praxi umí vysvětlit pojem sůl zná pravidla názvosloví solí umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná vybrané metody přípravy solí zná příklady použití solí z praxe - hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec zná chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna zná princip tvrdnutí malty Projekty dle aktuálních možností, např. Voda kolem nás	neutralizace soli		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Chemie**

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Kurzy, projekty	Poznámky
používá jednotku látkového množství – mol - při čtení chemických rovnic vypočítá molární hmotnost sloučeniny z molárních hmotností chemických prvků při výpočtech používá chemické tabulky. řeší jednoduché výpočtové úlohy z chemických rovnic pomocí matematického vztahu, úvahou a z poměru látkových množství. uvede faktory ovlivňující průběh chemické reakce (druh látky, koncentrace, teplota, velikost povrchu pevných reaktantů, katalyzátory). aplikuje zákon zachování hmotnosti zná pojmy oxidace, redukce, redox reakce pozná redox reakci zná princip výroby surového železa a oceli zná princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí seznámí se s ději na elektrodách při elektrolýze NaCl seznámí se s principy galvanického článku seznámí se s příklady užití elektrolýzy v praxi seznámí se s příklady užití galv. článku v praxi	průběh chemických reakcí látkové množství a molární hmotnost výpočty hmotnosti látek z rovnic zákon zachování hmotnosti faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí redox reakce elektrolýza galvanický článek	EV – význam sběru starého železa a ost. kovů jako prům. suroviny, hosp. ztráty způsobené korozí Fe Př – životní prostředí	V rámci hodin chemie jsou žáci vedeni k ochraně zdraví, přírody a životního prostředí. Hodiny chemie jsou přibližovány praktickému životu. Během vyučování nezapomínáme diskutovat o aktuálním dění v přírodě, společnosti a vědě. Hovoříme o článcích v odborných časopisech a novinách.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Kurzy, projekty	Poznámky
umí vysvětlit rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí umí třídit paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie zná pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny umí poskytnout první pomoc při popáleninách zná způsoby hašení požáru, typy a užití hasicích přístrojů zná vliv produktů spalování na životní prostředí zná význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí zná pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený zná obecné vlastnosti uhlovodíků umí vyjmenovat homologickou řadu uhlovodíků C1 -C10 zná pojmy alkan, alken, alkin, aren umí napsat molekulové, racionální a strukturní vzorce C1 -C10 umí sestavit model uhlovodíků C1 -C10 umí zařadit uhlovodíky do skupin podle vazeb zná vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu zná pravidla bezpečnosti práce s org. rozpouštědly zná pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek	energie uhlovodíky deriváty uhlovodíků	Př – ochrana přírody EV – CO₂, CH₄ jako skleníkové plyny, SO₂ jako vedl. produkt spalování uhlí – kyselý déšť význam obnovitelných zdrojů energie Z, Př – těžba a vznik ropy, uhlí, plynu EV – nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy MDV – inf. o haváriích tankerů OSV – osobní zodpovědnost při práci s uhlovodíky (zemní plyn, acetylen, benzen atd.) OSV – osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpouštědla, ředidla, barvy) EV – zneč. živ. prostředí (a odpadních vod) org.	

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Kurzy, projekty	Poznámky
umí odvodit obecný vzorec derivátů uhlovodíků umí zařadit derivát podle charakteristické skupiny zná význam freonů zná vlastnosti a užití teflonu zná vzorec, význam, užití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu zná pojem vícesytný alkohol umí vysvětlit rozdíl líh (etanol) - denaturovaný líh zná podstatu alkoholového kvašení zná princip výroby destilátů zná důsledky působení metanolu a etanolu na člověka zná vzorec, význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu zná karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu zná pravidla bezpečné práce zná vzorec, význam, užití kys. mravenčí, kys. octové zná pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny umí zapsat obecné schéma neutralizace karb. kyseliny a obecné schéma esterifikace rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny zná pojmy monomer, polymer, makromolekula	halogenderiváty uhlovodíků alkoholy, fenoly karbonylové sloučeniny karboxylové kyseliny	rozp. a řed., EGS – poškození ozónové vrstvy jako globální problém lidstva Př – vliv alkoholu na lidský org., alkoholismus OSV – poškození zdraví užíváním alkohol. nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu VDO – zákony o výrobě, prodeji a užívání alkohol. nápojů OSV – osobní zodpovědnost při práci s acetonem (karcin. látka) Př – karbox. kys v org.	

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Kurzy, projekty	Poznámky
seznámí se s fotosyntézou zná rozdělení sacharidů (mono-, oligo-, poly-) zná obecné vlastnosti mono- a polysacharidů umí zařadit glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu, zná jejich výskyt a význam zná podstatu diabetes umí provést důkaz glukózy a škrobu rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe zná schéma rovnice vzniku tuků seznámí se se zdroji tuků ve výživě a jejich významem v organismu zná princip a význam ztužování tuků zná princip zmýdelnění umí vysvětlit rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí seznámí se se zdroji bílkovin ve výživě a jejich významem zná princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu zná význam DNA, RNA zná faktory poškozující bílkoviny umí vyjmenovat některé z funkcí bílkovin zná význam enzymů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E	makromolekulární chemie přírodní sloučeniny sacharidy tuky, detergenty, pesticidy a insekticidy bílkoviny	Př – význam cukrů pro výživu člověka, nadměrná spotřeba cukrů a s tím spojené problémy, diabetes Př – zelené rostliny Z – pěstování cukrovky a cukrové třtiny, bavlníku Př – význam tuků a bílkovin pro člověka, obezita, anorexie, OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu, nadměrný příjem cukru OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu – nadměrný příjem tuků, cholesterol OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu MDV – inf. o nových poznatcích a výzkumu dědičnosti	

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Kurzy, projekty	Poznámky
zná zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě seznámí se se zásadami zdravé výživy umí vysvětlit rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí zná rozdělení plastů podle vlastností zná běžně užívané zkratky plastů (PE, PP, PET, PAD, PES, PAN, PVC, PS), jejich vlastnosti a užití zná význam recyklace plastů zná významné chemické závody v ČR – výrobky, recyklace, rizika pro živ. prostředí, zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti - lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla atd. zná pojmy léčiva, analgetika, antipyretika, analgetika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, karcinogeny zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání, mimořádné události – havárie chem. provozu, únik nebezpečných látek zná význam hnojiv, zná názvy běžně užívaných hnojiv zná běžně užívané stavební materiály a pojiva zná třídy bezpečnosti hořlaviny a jejich význam	plasty a umělá textilní vlákna chemie v životě člověka samostatné práce a referáty v průběhu školního roku	EV – plasty v odpadech, význam recyklace EGS – plasty jako globální problém lidstva OSV – osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty EV – znečištění odpadní vody saponáty OSV – osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnosti, zaměstnání	

10.3. Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Člověk a příroda, navazuje na předmět Přírodověda. Cílem předmětu je poskytnout žákům základní vědomosti o přírodě přírodních dějích s důrazem na jejich praktické využití. Úkolem je vést žáky k porovnávání a zobecňování nových poznatků a vlastních zkušeností a využít je v praktickém životě. Pracovat se získanými informacemi, hledat odpovědi na otázky, snažit se poznat vztahy a souvislosti mezi činnostmi lidí a přírodním prostředím a vést žáky k tomu, aby se svým chováním podíleli na ochraně životního prostředí. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Časové vymezení

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Organizační vymezení

Frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury), laboratorní práce (zaměřené na praktické zjišťování), přírodovědné vycházky s pozorováním, krátkodobé projekty, besedy.

Obsahové vymezení

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- podporuje potřebu klást si otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, hledat řešení
- vede žáky k pochopení významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů,
- vede žáky k ochraně před událostmi způsobenými výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy
- vede k poznání podstaty zdraví a příčiny jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- vede k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného chování v různých situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných situacích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, ke správnému používání odborné terminologie, k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací a k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- zadávám úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- organizujeme práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňujeme prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k využívání skupinového vyučování a ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, které využívá při učení
- vedeme žáky k získávání a vyhledávání informací a digitálního obsahu, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů
- dbáme na využívání digitálních technologií k usnadnění práce
- dbáme na etickém jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Průřezová témata:

VDO tolerance k odlišnostem, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí

OSV lidská komunikace, chování a kreativita, seberegulující jednání

EV porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy

MDV komunikace a kooperace, kritické čtení

EGS evropská a globální dimenze v základech ekologie

MKV vzájemné respektování

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Přírodopis**

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
vznik a vývoj Země, sluneční soustava vysvětlí význam slov – atmosféra, hydrosféra, pedosféra a biosféra zná podmínky a produkty fotosyntézy rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů uvede příklady rozmanitosti přírody, třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti, uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody předvede dovednost používání určovacího klíče	Planeta Země – vznik vesmíru, sluneční soustavy a Země fotosyntéza Život na Zemi – podmínky, vývoj, projevy a rozmanitost života, třídění organismů, pozorování a mikroskop, buňka, jednobuněčnost, mnohobuněčnost Praktické poznávání přírody	Z - Planeta Země EV – základní pojmy rozmanitosti přírody, probudit citový vztah OSV – rozvoj schopností poznávání	C. v Linné Mikroskop A. von Leeuwenhoe k J. E. Purkyně 1.LP - Pozorování rostlinné buňky

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
vysvětlí nebuněčnou formu života zná příklady nebezpečných virových onemocnění popíše způsob života a význam bakterií vyjmenuje příklady bakteriálních onemocnění uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka umí vysvětlit rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin umí popsat jednotlivé části hub zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin umí rozdělit houby na stopkovýtusné a vřeckovýtrusné rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích zná význam různých skupin hub, využití v potravinářském a farmaceutickém průmyslu vysvětlí pozitivní a negativní vliv na člověka a jiné organismy zná zásady sběru hub a první pomoc při otravě houbami pozná lišejníky zeměpisný symbióza řasy a houby uvede význam lišejníků v přírodě uvede význam rostlin v přírodě a pro člověka popíše průběh fotosyntézy a dýchání s využitím znalostí z přírodovědy zná rizika spojená s výskytem sinic zná význam řas, jejich rozdělení a vybrané zástupce vysvětlí pojem nižší rostlina	Viry - výskyt, význam Bakterie - výskyt, význam, praktické využití Houby - houby s plodnicemi - houby bez plodnic Lišejníky Rostliny a sinice - význam - fotosyntéza a dýchání - sinice - řasy	EGS - pandemie nemocí, očkování, problémy 3. světa EV - neléčit virová onemocnění antibiotiky EGS – revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antb. OSV- základní hygienické návyky EV - symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší EV – ochrana rostlin	A. Fleming L. Pasteur První pomoc při otravě houbami 2.LP - Houby

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
používá pojem producent zná stavbu těla, význam, rozdělení, příklady mechorostů vysvětlí pojem vyšší rostlina popíše význam kořene, stonku, listu zná stavbu těla, význam, způsob života a příklady plavuní, přesliček a kapradin zná stavbu těla, význam, způsob života a příklady cykasů, jinanů a jehličnanů vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami vysvětlí pojem nahosemenná rostlina odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů (fotosyntéza, dýchání, růst, vývin, rozmnožování, opylení, oplození) a jejich využití při pěstování rostlin vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady rozezná na základě typických znaků jednoděložné a dvouděložné rostliny rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů určuje běžné druhy, se zaměřením na region rozeznává některé u nás rostoucí jedovaté a léčivé rostliny	- mechorosty Cévnaté rostliny: stavba těla - výtrusné rostliny - nahosemenné rostliny - krytosemenné rostliny 1) jednoděložné rostliny 2) dvouděložné rostliny Jedovaté a léčivé rostliny	PC – semena, klíčení, klíčící rostlina EV - léčivé rostliny, bio - produkty	3.LP - Výtrusné rostliny 4.LP - Nahosem. rostliny 5.LP - Krytosem. rostliny Herbář rostlin Terénní vycházky

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
posoudí jejich vliv na zdraví člověka zná okrasné rostliny pěstované v bytech má přehled o exotickém ovoci a koření orientuje se v jejich výskytu na mapě Světa seznámí se s vybranými biology: A. Leeuwenhoek, L. Pasteur, A. Fleming, J. E. Purkyně, C. Linné vysvětlí pojmy potravní řetězec, potravní pyramida, producent, konzument, reducent uvede příklady přírodních společenstev s porozuměním užívá pojem ekosystém, uvede příklady, zařazuje probrané organismy do společenstev a ekosystémů zná příčiny ohrožení a způsoby ochrany rostlin seznámí se s chráněnými oblastmi a druhy v regionu odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí uvede příklady rostlin a hub rostoucích v lese, prakticky rozlišuje lesní stromy, keře, byliny a houby (zejména jedovaté) uvede příklady živočichů v lese a zařadí je do systematických skupin na základě znalostí z přírodovědy uvede příklady vztahů lesních organismů uvede vztahy lesa k neživým podmínkám prostředí vymezí faktory, které určují rozmanitost lesů vysvětlí význam lesa pro člověka, uvede základní způsoby využívání a ochrany lesa rozliší různé typy bylinných společenstev (pastvina, louka, pole) uvede příklady organismů žijících v bylinných společenstvech rozliší naše základní obilniny (a jiné hospodářsky významné rostliny) zařadí organismy do vyvozených systematických skupin	Cizokrajné rostliny Významní biologové Rostliny a prostředí Ekologie - jedinec, populace, společenstva, ekosystémy - chráněné rostliny - přírodní suchozemské ekosystémy (les, louka, pastvina, pole) Les Louka, pastvina, pole	EV - rostliny - producenti, potravní řetězec EV – umělé ekosystémy, zásahy člověka EGS - hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje	Terénní vycházky

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
vysvětlí pojem: monokultura; navrhne, jak mohou být bylinná společenstva obhospodařována uvede příklady vztahů mezi organismy uvede různý význam pojmu: škůdce, plevel, z pohledu biologie a z pohledu zemědělské výroby, uvede příklady takových organismů			

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy a mapy, modely hub, botanické modely, přírodní materiály, trvalé preparáty, DVD, mikroskopy a pomůcky pro mikroskopování, binokulární lupy, videomikroskop, botanické atlasy a klíče, herbáře, odborná literatura a časopisy.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Přírodopis**

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
popíše živočišnou buňku, vysvětlí funkci organel, orgánových soustav vysvětlí rozdíl mezi jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady vysvětlí pojmy: tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát, pozoruje jej, zakreslí a popíše vymezení základní projevy života, uvede jejich význam zná stavbu těla, způsob života, význam a příklady prvků a nemocí, které mohou způsobit rozpozná, porovná a objasní funkce základních orgánů, orgánových soustav modelových živočichů jednotlivých kmenů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin určuje jednotlivé zástupce se zaměřením na region vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování objasní pojmy přímý a nepřímý vývin vysvětlí pojmy proměna dokonalá a nedokonalá rozpozná přenašeče nakažlivých chorob a zná způsoby přenosu a možnosti nákazy, dodržuje zásady hygieny diskutují o znečišťování vod jako příčině ohrožení výskytu organismů třídí bezobratlé do jednotlivých ekosystémů a zná jejich význam v tomto ekosystému zná hospodářsky významné druhy, seznámí se s jejich životem a chovem rozeznává některé chráněné a užitečné druhy, diskutuje o možnostech ochrany a poznatky uplatňuje v běžném životě	Stavba těla živočichů - jednobuněční - mnohobuněční Prvoci Bezobratlí živočichové	OSV – rozvoj schopností poznávání	- zopakovat taxonomii ze 6. roč. - na konci 7. .roč. umí vybrané organismy rozlišit dle diakritických znaků a zařadit je do taxonomických skupin 1.LP - Prvoci

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
rozeznává běžné škůdce a způsoby boje s nimi posuzuje význam jednotlivých skupin v potravním řetězci provádí jednoduché experimenty na zjištění životních projevů uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy zná stavbu těla, způsob života vysvětlí pojem hermafrodit umí vyjmenovat zástupce popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů popíše způsob života ploštěnek, motolic a tasemnic a jejich nebezpečnost popíše způsob života škravky a roupa a jejich nebezpečnost uvede další příklady živočichů a nemoci, které způsobují podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce pochozí vývojové zdokonalení stavby těla rozlišuje vodní a suchozemské druhy pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie,) zná jejich význam a postavení v přírodě popíše tělo žízály a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů vysvětlí význam žízály v přírodě zná některé další zástupce dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané	- žahavci - ploštěnci - hlístice - měkkýši - kroužkovci - členovci - pavoukovci - korýši, - vzdušnicovci - (hmyz)	Př. 8 – roztoči a onemocnění nervové soustavy EV, Ch – insekticidy EV - narušení přírodní rovnováhy,	2.LP – Žížala obecná 3. LP - Členovci

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
zástupce zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu zná příklady těchto živočichů porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin a chápe vývojové zdokonalování odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě, v potravních řetězcích i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy seznámí se s existencí této skupiny umí popsat stavbu těla ryb a paryb pozná vybrané zástupce paryb rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka pozná vybrané zástupce obojživelníků vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí pozná vybrané zástupce plazů seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích umí poskytnout první pomoc při uštknutí hadem chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich	- ostnokožci Strunatci: podkmen obratlovci - kruhoústí - paryby a ryby - obojživelníci - plazi - ptáci	přemnožené druhy hmyzu - důsledky Z - rozšíření organismů, migrace D – rybníkářství v Čechách EV – ochrana živočichů EV – ochrana živočichů	4.LP - Stavba

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
přizpůsobení k letu a přizpůsobení konkrétním podmínkám životního prostředí seznámí se s životem a chováním ptáků, rozumí pojmu biologická rovnováha, uvádí příklady jejího narušování pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) zná zástupce tažných a přezimujících ptáků třídí ptáky do jednotlivých ekosystémů a zná jejich význam v tomto ekosystému zná hospodářsky významné druhy, seznámí se s jejich životem a chovem rozeznává chráněné druhy aplikuje zásady pozorování v přírodě popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku pozná vybrané zástupce vývojově nižších savců seznámí se s řády savců vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) pozná vybrané zástupce zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému zná hospodářsky významná zvířata seznámí se se způsoby a možnostmi ochrany savců (i jiných živočichů a rostlin) má přehled o některých druzích savců jako přenašečích původců nakažlivých nemocí objasní význam boje proti škodlivým druhům savců seznámí se s vybranými biology: Ch. Darwin řadí vybrané živočichy do příslušných společenstev a ekosystémů uveče příklady chráněných druhů živočichů a možnosti jejich ochrany rozliší různé typy vodních ekosystémů, rozdělí je na přírodní	- savci Významní biologové Ekologie - organismy a prostředí - ochrana živočichů - společenstva, ekosystémy - přírodní vodní ekosystémy (rybník,	EV – ochrana jednotlivých druhů ptactva, přírodní rezervace Z – cesty ptáků EV – ochrana živočichů EGS – ohrožené druhy, nezákonný lov, ochrana chráněných živočichů	ptačího vejce ochrana ptactva rozšíření živočichů Ch. Darwin 5.LP - Srovnání tělních pokryvů obratlovců

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
a umělé uvede příklady organismů žijících v těchto ekosystémech zařadí vybrané organismy do systematických skupin uvede příklady vztahů mezi organismy uvede význam těchto ekosystémů a jejich využití člověkem diskutuje o příčinách poškození těchto ekosystémů a možnostech ochrany aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	řeka, oceán) Rybník, řeka, oceán Praktické poznávání přírody	EV - zamořené vodní plochy, ekologické havárie - globální význam	

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, zoologické modely, vycpaniny, DVD, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, binokulární lupy, videomikroskop, zoologické atlasy.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Přírodopis**

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
seznámí se se systematickým přehledem savců na úrovni řádů podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztrídí vybrané zástupce zařazuje savce do světových biotů poznává savce žijící v ČR a jejich životní prostředí odvozuje ekologická přizpůsobení	Savci		
rozšíří si poznatky o etologii živočichů	Chování živočichů	EV, OSV – chov domácích savců	
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky, zdůvodní rovnost lidských ras, diskutuje o projevech rasismu	Vývoj člověka	MKV - rasy, národnostní menšiny, projevy rasové nesnášenlivosti, diskriminace VDO - tolerance k odlišnostem D - vývoj člověka	Ch. Darwin, A. Hrdlička
žák umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla	Buňky, tkáň, orgány		
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	Orgánové soustavy		5.LP – Buňky, tkáň, orgány
zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb dovede pojmenovat základní kosti a svaly	- soustava opěrná a pohybová	TV - význam posilování, udržování kondice Ch - aerobní procesy, oxidace	1.LP – Opěrná soustava
dovede vysvětlit, jak tělo získává energii	- trávicí soustava	F - zákon zachování energie, přeměna	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve zná stavbu srdce a druhy cév umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy zná stavbu a funkci vylučovací soustavy zná význam a stavbu kůže objasní podstatu řízení lidského organismu zná stavbu nervové soustavy umí popsat činnost nervové soustavy umí popsat části mozku a jejich význam vysvětlí co je duševní hygiena, jak bojujeme proti stresu zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí umí vysvětlit funkci čichového, hmatového a chuťového ústrojí zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří popíše rozmnožování člověka uvede způsoby ochrany před pohlavními chorobami umí vysvětlit odpovědnost v partnerských vztazích a plánované rodičovství zná složky zdravého životního stylu a umí vysvětlit jeho pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka	- dýchací soustava - oběhová soustava, tělní tekutiny - soustava vylučovací - soustava kožní - řídicí soustavy - nervová soustava - smyslové orgány - žlázy s vnitřní sekrecí - pohlavní soustava, rozmnožování Člověk a zdraví - životní prostředí a životní styl	energie EGS - hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě Ch - cukry, tuky, bílkoviny EV - znečištěné ovzduší, exhalace F – objem – vitální kapacita plic F – tlak – tlak krve EV - pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj VZ - sexualita, pohlavně přenosné choroby EGS - pandemie AIDS VZ - nebezpečí návykových látek, kouření,	J. Jánský 3.LP – dýchací a oběhová soustava pitný režim I. P. Pavlov reflexní oblouk 4.LP – Smyslové orgány

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka popíše zásady hygieny těla zná návykové látky a jejich nebezpečí objasní význam zdravého způsobu života zaujímá stanoviska k ekologickým problémům současnosti hodnotí získané poznatky o přírodě a životním prostředí zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci zná zásady prevence běžných a častých chorob (onemocnění) jednotlivých soustav a dopady životního stylu na zdraví rozpozná život ohrožující stavy umí poskytnout základní první pomoc v běžných situacích vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu objasní přenos dědičných informací a důsledky pro člověka vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování dává do souvislosti pojmy chromozóm, gen, znak, genotyp, fenotyp, křížení uvede příklady dědičnosti v praktickém životě vysvětlí význam genetiky pro chovatelství a šlechtitelství seznámí se s vybranými biology: Ch. Darwin, A. Hrdlička, J. Jánský, I. P. Pavlov, J. G. Mendel	- kouření, drogy, alkoholismus, stres - duševní hygiena - nemoci, úrazy, prevence - nemoc – původci a přenos infekce, příčiny a příznaky nakažlivých chorob, prevence, karanténa, epidemie - první pomoc Genetika Významní biologové	alkoholismus EV – vliv lidských aktivit na ŽP vliv vnějšího prostředí na zdraví VDO – zodpovědnost za své zdraví EGS – ochrana ŽP v souvislosti s péčí o zdraví OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace MKV – poskytnutí první pomoci	2.LP – První pomoc J. G. Mendel

Metody, formy, nástroje, pomůcky: anatomické modely, nástěnné obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, DVD, mikroskop, diagnostické pomůcky, výukové programy.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Přírodopis**

Ročník: 9

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
vysvětlí teorii vzniku sluneční soustavy a Země nakreslí a popíše vrstvy zemského tělesa objasní pojmy: nerost, hornina (vyvřelá, usazená, přeměněná hornina) rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek seznámí se s prvky souměrnosti krystalu orientuje se ve stupnici tvrdosti podle charakteristických fyzikálních a chemických vlastností rozpozná vybrané nerosty, laboratorními metodami zjišťuje vlastnosti nerostů roztřídí nerosty do skupin podle chemického složení a uvede konkrétní příklady zná význam některých důležitých nerostů (руды) rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) objasní příčiny těchto dějů vysvětlí základní pojmy rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů vysvětlí sopečnou činnost a zemětřesení popíše druhy zvětrávání dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí (skalní města)	Planeta Země Nerosty a horniny - mineralogie - nerosty, krystal - třídění nerostů - petrologie - horniny Geologické děje - vnitřní (pohyb kontinentů - vznik a zánik zemské kůry, zemětřesení, sopečná činnost, zlomy, vrásnění, poklesy) - vnější (vliv zemské tíže, působení vody a větru, vliv organismů na horniny a nerosty, zvětrávání)	Z - planeta Země, stavba Z - vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě F, Ch - terminologie, rozpustnost Ch - chem. vzorce, značky prvků F – hustota, objem nepravidelných těles M – převody jednotek Z – sopečná činnost, zemětřesení Ch-působení vody ve vápencích	1.LP - Krystaly 2.LP - Mineralogie 3.LP - Petrologie

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
zná nejčastější mimořádné přírodní události v ČR a ochranu před nimi charakterizuje přírodní světové katastrofy, jejich příčiny, dopady a ochranu před nimi porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy seznámí se s hlavními půdními typy a půdními druhy v naší přírodě umí popsat složení půdy, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost chápe důsledky jejího znehodnocení diskutuje o názorech na vznik života na Zemi objasní pojmy geologické éry orientuje se v geologických obdobích vývoje Země vysvětlí souvislosti mezi formami života a podmínkami prostředí v obdobích vývoje Země zná typické organismy v jednotlivých érách vývoje Země a jejich význam pro vývoj dalšího života vysvětlí vznik zkamenělin popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi orientuje se v geologickém složení a stavbě území ČR (Český masiv a Karpatská soustava) pracuje s geologickou mapou a zeměpisnými mapami, využívá poznatků ze zeměpisu objasní pojem atmosféra, její složení v minulosti a nyní a její význam pro život na Zemi, vyvodí význam ozonoféry objasní pojem hydrosféra, litosféra a pedosféra a jejich význam pro život na Zemi zná význam teploty prostředí pro život seznámí se změnami v jednotlivých geosférách způsobenými	/mechanické, chemické, biologické/, krasové jevy) Mimořádné události způsobené přírodními vlivy Pedologie Vznik a vývoj života na Zemi - vznik života, vývoj organismů - geologické éry, geologické epochy Geologický vývoj a stavba území ČR Ekologie - neživé faktory životního prostředí – podmínky života - podnebí a počasí – význam vlivu - přehled základních oblastí biosféry	EV – aktivní přístup k ochraně ŽP	4.LP - Pedologie Ch. Darwin, J. Barrande 5.LP - Ekologie

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
činností člověka a jejich vlivem na život na Zemi rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie navrhuje způsoby ochrany jednotlivých geosfér rozlišuje pojmy počasí a podnebí uvede hlavní přirozené příčiny klimatických změn zváží vliv člověka na změny podnebí na naší planetě diskutuje o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi vysvětlí pojmy potravní řetězec, potravní pyramida, producent, konzument, reducent, zpětná vazba rozezná různé vztahy mezi organismy navzájem s porozuměním užívá pojem ekosystém, uvede příklady, zařazuje probrané organismy do společenstev a ekosystémů vysvětlí podstatu potravních řetězců v jednotlivých ekosystémech a zhodnotí jejich význam uvádí příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí vysvětlí, jak může jedinec ovlivnit zlepšování i zhoršování životního prostředí zhodnotí nebezpečí ekologických katastrof uvede konkrétní příklady své vlastní aktivní účasti na ochraně přírody vysvětlí zákony ekologické přizpůsobivosti seznámí se s vybranými biologi a geology: Ch. Darwin, J. Barrande	- přirozené změny v přírodě a změny vyvolané člověkem - jedinec, populace, společenstva, ekosystémy - organismy a prostředí - ochrana přírody a životního prostředí - globální ekologické problémy a jejich řešení - ekologické katastrofy a jejich předcházení - příčiny zhoršování životního prostředí - důsledky destruktivní činnosti lidské společnosti chráněná území Významní biologové a geologové	EV – funkce ekosystémů EGS – objasňování důsledků globálních vlivů na ŽP EV – ochrana základních podmínek života Z – hydrosféra, atmosféra EV- principy udržitelného rozvoje EV – změny krajiny vlivem člověka EV – ekologické zátěže, přírodní katastrofy EGS – spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO EV – geneticky upravené potraviny, léčba vrozených vad, úprava genomu	

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, mapy, přírodní materiály, sbírky nerostů, hornin a zkamenělin, DVD, výukové programy, mikroskopy a mikroskopické pomůcky, laboratorní pomůcky, mineralogické a geologické atlasy

10.4. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a příroda. Navazuje na vzdělávací obor Člověk a jeho svět. Žáci poznávají složitosti a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích. Zeměpis umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Časové vymezení

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	2	2	1

Organizační vymezení

Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět, výuka probíhá v kmenové třídě, v učebně s nainstalovanou interaktivní tabulí, v terénu. Realizují se výlety, projekty a exkurze. Využívají se metody frontálního vyučování i skupinové práce. Jsou používány mapy, obrazový materiál, internet, pracovní listy, časopisy.

Obsahové vymezení

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci života, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...
- Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých

- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednájí v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

- žáci se seznámí s využíváním digitálních technologií při zpracování získaných informací
- žáci se učí řešit problémy sběrem a tříděním dat z různých digitálních zdrojů
- žáci se seznámí s praktickým využíváním GIS (geografický informační systém)

Učitel vede žáky:

- k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost informačního zdroje
- k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium geografie např. využívání GIS (geografický informační systém)

Předmětem prolínají průřezová témata:

VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie

OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje

EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

EGS: objevování Evropy, světa

MKV: kulturní difference

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Zeměpis**

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na	Slunce a vesmír, naše hvězda Slunce (orientace podle Slunce, délka trvání dnů a nocí, střídání ročních období, rovnodennost, slunovrat) Planeta Země, Měsíc (fáze), rok v ČR, orientace na planetě Zemi, práce s mapou nitro planety, pod hladinou oceánů, vznik hor a pohoří, zvětrávání vzduchový obal Země, počasí, podnebí vodní obal Země, oceánská voda, voda na pevninách, ledovce, podpovrchová voda, jezera a jiné vodní nádrže půdní obal Země organismy a jejich prostředí šířková (geografická) pásma – tropické deštné lesy, savany, pouště a polopouště, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu, lesotundra a tundra, polární pustiny, výškové stupně přírodní základ krajiny, kulturní krajina,	F – sluneční soustava, skupenství látek Př – život ve vesmíru D – stáří kosmu, existence lidstva M – jednotky vzdálenosti, porovnávání Př, D – tematické mapy MV – tvorba mediálního sdělení	Projektová práce – přírodní krajiny

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
přírodu a lidskou činnost porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí ví, jak se zachovat v mimořádných situacích ovládá základní praktické topografie a orientace v terénu	lesohospodářská krajina, zemědělská krajina, těžební a průmyslová krajina, městská krajina, rekreační krajina, chránění území přírody katastrofy ohrožující krajinu i lidi změny životního prostředí globální problémy Země vztah přírody a společnosti (trvale udržitelný život a rozvoj, ochrana přírody, environmentální problémy lidstva) ochrana člověka za mimořádných situací, evakuační zavadadlo, první pomoc, výstražné signály, krizové centrum, pomoc ostatním terénní geografická výuka, praxe a aplikace	EV- vztah člověka k prostředí EV – pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí EGS – Objevujeme Evropu a svět, objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí EGS – mezinárodní spolupráce při ochraně přírody MV – kritický odstup od mediovaných sdělení VDO význam armády při mimořádných situacích OSV – kooperace a kompetice, práce v týmu	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Zeměpis**

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti porovnává potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa vyhledává na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, růst, pohyby, zhodnotí na příkladech mozaiku multikulturního světa	Světadíly (Amerika, Afrika, Asie, Austrálie, Antarktida), oceány, makroregiony světa určující a porovnávající kritéria jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti světadíly přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní a jazykové oblasti, náboženské a kulturní oblasti popis odvětvové struktury, územní dělba práce, ukazatele životní úrovně a hospodářského rozvoje obyvatelstvo světa – kvantitativní a kvalitativní geologické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana. možnost změny EGS – život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost sv. hospodářství na těžbě ner. surovin, vyčerpatelnost ner. surovin, šetření MDV – zdroje informací, aktuality EGS – objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí EGS – Objevujeme Evropu a svět OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – občan, občanská společnost a stát MKV – etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin, kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva,	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje základní obecné geografické znaky sídel zhodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa světové hospodářství regionální společenské, politické a hospodářské útvary, bezpečnostní a hospodářská seskupení států, hlavní světová konfliktní ohniska	MV – vzájemný vztah mezi příslušníky různých národů a etnických skupin EV – pozorování, vnímání a hodnocení důsledků jednání lidí, odpovědný přístup k prostředí v každodenním životě VDO – význam armády, obrana	tup

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Zeměpis**

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů Evropy lokalizuje na mapách Evropy a makroregiony Evropy podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti porovnává potenciál a bariéry Evropy a vybraných makroregionů Evropy vyhledává na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v Evropě posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci evropské populace, její rozložení, růst, pohyby, zhodnotí na příkladech mozaiku multikulturního Evropy	Evropa, makroregiony Evropy určující a porovnávající kritéria jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní a jazykové oblasti, náboženské a kulturní oblasti Evropy popis odvětvové struktury, územní dělba práce, ukazatele životní úrovně a hospodářského rozvoje Evropy obyvatelstvo Evropy – kvantitativní a kvalitativní geologické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana. možnost změny EGS – život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost sv. hospodářství na těžbě ner. surovin, vyčerpatelnost ner. surovin, šetření MDV – zdroje informací, aktuality EGS – objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí EGS – Objevujeme Evropu a svět OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – občan, občanská společnost a stát MKV – etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin, kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva,	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje základní obecné geografické znaky sídel zhodnotí strukturu, složky a funkce evropského hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní evropské surovinové a energetické zdroje porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit lokalizuje na mapě Evropy hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních evropských regionech	společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současné Evropy Evropské hospodářství regionální společenské, politické a hospodářské útvary, bezpečnostní a hospodářská seskupení států, hlavní světová konfliktní ohniska a jejich vliv na Evropu	MV – vzájemný vztah mezi příslušníky různých národů a etnických skupin EV – pozorování, vnímání a hodnocení důsledků jednání lidí, odpovědný přístup k prostředí v každodenním životě VDO – význam armády, obrana	tup

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
Určí absolutní geografickou polohu České republiky Vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií Porovná rozlohu ČR s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států Popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo Zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech Vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice Vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory	POLOHA, POSTAVENÍ ČR V EU A VE SVĚTĚ Poloha Vývoj státního území, postavení ČR v EU a ve světě PŘÍRODNÍ POMĚRY ČESKÉ REPUBLIKY Geologický vývoj Nerostné suroviny Povrch (Česká vysočina, Západní Karpaty, Panonská pánev, Středopolské nížiny), Opakování Podnebí Vodstvo Půdy Biota Ochrana přírody a krajiny OBYVATELSTVO A SÍDLA Obyvatelstvo a sídla	ENV – stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje EGS – poloha státu na mapě, orientace M – porovnávání rozlohy ENV – stav přírody, ochrana, základní podmínky života (ochrana biologických druhů) Př – geologická stavba, ochrana přírody F – atmosférické prvky Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí OSV – jednání s lidmi jednotlivých národů, vlastní názor, naslouchání, národnostní menšiny, rasismus, xenofobie EGS – vzájemné vztahy mezi národy, cestování, návštěvy v zahraničí MDV – zdroj informací, obrazových materiálů, aktuality	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
Srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy Vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje Rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice Hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod Zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky	HOSPODÁŘSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY Průmysl (Těžební a energetický, Hutní, Strojírenský, Chemický a gumárenský, výroba papíru a celulózy, Průmysl stavebních hmot, skla, porcelánu a keramiky, Spotřební, Potravinářský) Zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství Zemědělství Lesní a vodní hospodářství Doprava, spoje, služby, cestovní ruch a rekreace, zahraniční obchod Doprava Spoje Služby Cestovní ruch a rekreace Zahraniční obchod OPAKOVÁNÍ OBYVATELSTVA A HOSPODÁŘSTVÍ ČR	Čj – nářečí M – hustota obyvatelstva Př – vliv osídlení na krajinu D – vznik prvních měst, vývoj urbanizace ENV – vliv hospodářství na životní prostředí – těžba, průmyslové závody, doprava, cestování OSV – vytvoření názoru na stav hospodářství EGS – postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb MDV – reklama, zdroj informací, aktuality Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie D – historie průmyslu Př – obživa obyvatelstva, produkty obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl F – typy továren	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje a administrativní celky ČR Charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost Zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci Popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství, kultury místního regionu a jejich možné perspektivy Pracuje aktivně s mapou místního regionu Zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	KRAJE ČESKÉ REPUBLIKY Praha, hlavní město České republiky Středočeský kraj Jihočeský kraj Plzeňský kraj Karlovarský kraj Ústecký kraj Liberecký kraj Královéhradecký kraj Pardubický kraj Vysočina Jihomoravský kraj Zlínský kraj Olomoucký kraj Moravskoslezský kraj OPAKOVÁNÍ UČIVA O KRAJÍCH ČR Opakování	ENV – stav životního prostředí OSV – spolupráce, obhajoba vlastního názoru EGS – euroregiony, spolupráce v rámci EU – finance MDV – sběr, třídění, hodnocení hospodářských údajů, srovnávání krajů D – historie krajů, kulturní památky Ch – průmysl Čj – významné osobnosti M – práce s daty Př – krajina, stav přírody Projektová práce – Místní oblast	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Zeměpis**

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
Pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku Rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech Orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele Popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací Určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství Porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství Vymezí kritéria hodnocení vyspělosti států Uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ SLOŽKY KRAJINY Lidé na Zemi Světové hospodářství Zemědělství, rybolov, lov, lesní a vodní hospodářství Průmysl (Těžební, Energetický, Hutní, Strojírenský, Chemický, Průmysl stavebních hmot, keramiky a skla, Dřevozpracující, Další odvětví spotřebního průmyslu, Potravinářský) Doprava a spoje (Železniční, Silniční, Říční a jezerní, Námořní, Letecká, Další druhy dopravy) Spoje Služby obyvatelstvu Cestovní ruch Světový trh a mezinárodní obchod	ENV – vztah k přírodě, vliv hospodářství na krajinu a životní prostředí, ochrana přírody EGS – život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost sv. hospodářství na těžbě ner. surovin, vyčerpatelnost ner. surovin, šetření MDV – zdroje informací, aktuality MKV – etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin, kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, podvýživa, hlad, HIV D – nejstarší osídlené oblasti, zvyšování tempa růstu obyvatelstva od 19. st. – demografická revoluce, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce – významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, vývoj dopravy, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
Orientuje se na politické mapě světa Uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy Rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění Uvádí příklady různé míry demokracie ve světě Lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě Uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení Uvede příklady mezinárodního terorismu Objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajině sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků,	POLITICKÁ MAPA DNEŠNÍHO SVĚTA Společné a odlišné znaky států Svrchovanost států Poloha a územní rozloha států Státy světa podle původu a počtu obyvatel Průběh a tvar státních hranic Státy světa podle správního členění Státní zřízení a formy vlády Státy světa podle politického systému a politické moci Politická a hospodářská seskupení států světa, mezinárodní organizace, OSN Odlišný stupeň rozvoje států Ohniska politických, národnostních a náboženských konfliktů Nové státy na mapě světa KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Země – osamělá kosmická loď ve vesmíru Ekosystémy planety Země Přírodní krajina Kulturní krajina Světový ekologický problém: oceán Světový ekologický problém: znečištění atmosféry	Ov – lidská práva, pokrok lidstva, konzumní způsob života, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, volba povolání, zdravý životní styl Rv- rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch – chemizace v zemědělství – vliv na přírodu, kvalitu potravin – vitamíny, využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory F – parní stroj, typy elektráren, jaderná reakce, rychlost dopravních prostředků VDO – prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa MKV – politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu EGS – mezinárodní spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru, nebezpečí terorismu MDV – aktuality, zdroj informací M – zpracování statistických údajů Ov- státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce D – vznik států v minulosti, vývoj počtu států	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí Vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení Uvede některé globální problémy současnosti Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů Uvede možnosti a způsoby ochrany přírody a krajiny Zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	Světový ekologický problém: ničení tropických deštných lesů Světový ekologický problém: kyselý déšť Světový ekologický problém: přelidnění a hlad Ochrana přírody a krajiny: národní parky Cíl – trvale udržitelný rozvoj Závěrečné opakování	Př – vliv přírodních podmínek na osídlení ENV – vývoj přírodního obrazu světa, aktivní řešení problémů životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj EGS – globalizace, globální úroveň uvažování, důsledky gl. problémů pro každého z nás OSV – vlastní zodpovědnost při řešení problémů, komunikace, hledání kompromisu Př – podvýživa, hlad, AIDS, kyselý déšť, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpatelné nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza Ch – skleníkový efekt, kyselý déšť, složení atmosféry, ozón, oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, nerostné suroviny, jiné zdroje energie, pitná voda – znečištění D – rozvoj společnosti, změny krajiny, života lidí v průběhu času F, Ch – alternativní zdroje energie, rozvoj techniky Ov – mezinárodní spolupráce, pokrok lidstva, šetření surovinami	

11. UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA je zařazena na obou stupních ZŠ. V této oblasti vedou učitelé žáky k hledání a ochraně krásy. Oblast směřuje žáky k chápání tradic, ke kritickému přístupu k umění a ke kultuře. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe, přiblížit se tomu, co nás přesahuje. Postupy umělecké tvorby jsou blízké projektovým pracovním postupům, tedy tvořivé činnosti žáků. Jde o objevování projevů autonomie, tělesné a duševní pohody, vnímání prožitku.

Vzdělávací oblast zahrnuje vyučovací předměty: Hudební výchova, Výtvarná výchova

11.1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět rozvíjí u žáků porozumění hudbě a jejímu aktivnímu vnímání. Je rozvíjena celková osobnost žáka vzájemným propojením všech činností v rámci hudební výchovy. Důraz je kladen na práci s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu. V hudební výchově usilujeme o to, aby žák chápal hudbu jako součást umění a rozvíjel své estetické citění.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Organizační vymezení

Žáci mají k dispozici dvě učebny s pianinem, ve většině tříd je keyboard. Učitelé využívají doprovodných nástrojů (Orffova škola) a výukový program na interaktivní tabuli.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu, rytmus, improvizace, reprodukce motivů,

Instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

Hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty, rozpoznání tanců stylových období

Poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, hudební formy, poznávání žánrů, stylů a podob, analýza a interpretace hudby, vnímání hudebních výrazových prostředků, seznámení s českou hudební kulturou i kulturou jiných národů

Organizace

Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke zpěvu na základě jejich dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěchy

Kompetence k řešení problémů

- s žáky rozlišujeme jednotlivé kvality tónů, rozpoznáváme výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- s žáky rozpoznáváme v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišujeme hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- s žáky rytmizujeme a melodizujeme jednoduché texty, improvizujeme v rámci nejjednodušších hudebních forem

- s žáky reagujeme pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřujeme metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- s žáky využíváme jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřujeme hudební náladu
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků
- vedeme žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- vedeme žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

- nabízíme žákům možnost užívat a samostatně volit vhodné digitální hudební nástroje, aplikace či programy z dostupné nabídky pro řešení konkrétních úkolů při reprodukci, produkci i vlastním experimentování v hudební tvorbě skupinové i individuální
- motivujeme k využívání digitálních technologií jako nástroje zprostředkování hudby mezi žákem (recipientem) a autorem (hudebním dílem), umožňujeme žákovi vstupovat do této komunikace prostřednictvím zaznamenávání, sdílení i reprodukce hudby prostřednictvím dostupných digitálních technologií a vnímat sebe sama v roli poučeného posluchače i interpreta
- umožňujeme žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- vedeme žáky k respektování autorských práv u vytvořených digitálních hudebních i zvukových projektů a k etickému jednání při interakci s těmito projekty v digitálním prostředí

Průřezová témata

V tomto předmětu jsou realizována tato průřezová témata: EGS, MKV, EV, MDV, MV

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Hudební výchova**

Ročník: 1

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty dbá na správné dýchání a držení těla, provádí dechová a hlasová cvičení zřetelně vyslovuje, zná význam not rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní umí vytleskat rytmus podle vzoru rozlišuje krátké a dlouhé tóny učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod) reaguje pohybem na tempové a rytmické změny pozná a naučí se vybrané vánoční koledy pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu pozná náladu písně nebo poslechové skladby seznamuje se s národní lidovou písní	vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) -udební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, popř. zobcových fléten). -rytmizace, hudební hry (ozvěna) hudebně pohybové činnosti - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) poslechové činnosti - kvality tónů, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka) vyjádření citů a komunikace	EGS – Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropské hudby MKV - Kulturní diference, lidské vztahy - hudba etnických skupin EV – Základní podmínky života - výchova k životnímu prostředí – hudba – rámus MDV – vnímání autora mediálních sdělení - výběr kvalitní hudby hudba provází výuku ČJ, M (Jedna, dvě ..) i Prv (Prší, prší) OSV – kreativita, komunikace, psychohygiena	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Hudební výchova**

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, správně dýchá reprodukuje na základě svých individuálních schopností rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč, rozlišuje noty, pomlky, takty umí doplnit zpěv hrou na rytmické hudební nástroje umí pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem, rozpozná některé z tanců taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle zná hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) rozlišuje umělou a lidovou píseň umí zhudebnit jednoduché říkadlo seznamuje se s hudbou odlišných kultur dokáže vyjádřit své pocity z písně – rozpozná náladu toleruje zpěv ostatních pozoruje lidské vztahy v písních	vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu), dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje, rytmižace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace hudebně pohybové činnosti poslechové činnosti - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ..) kreativita a iniciativa vyjadřování citů vhodné chování, tolerance	Vv - ilustrace Tv – pochod, taneční kroky Čj – říkadla Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice MV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci) MKV – Lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni) OSV – hodnoty, postoje, praktická etika, kreativita, psychohygiena	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Hudební výchova**

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	průřezová témata	Poznámky
umí vytleskat a taktovat dvoučtvrteční, tříčtvrteční a čtyřčtvrteční takt umí pojmenovat notovou osnovu rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou, podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii pozná hymnu ČR, ví, kdy se hraje, jak se při ní chovat naučí se zpívat vybrané písně dbá na správné dýchání rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad umí doprovázet na rytmické nástroje rozliší rytmus valčíku a polky, umí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá), umí pohybově vyjádřit hudbu poslechem rozezná hudební nástroje poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní dokáže výtvarně ztvárnit píseň nebo skladbu zhudební jednoduchou báseň, říkadlo poslouchá hudbu různých kultur umí vyjádřit své pocity z písně, skladby	vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu) - dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt), pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) poslechové činnosti, hudebně pohybové činnosti kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) tvořivost a iniciativa komunikace a vyjadřování citů	Tv – pochod taneční krok Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice EGS - Evropa a svět nás zajímá VV - kresba dle hudby OSV – kreativita, komunikace, psychohygiena EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – vnímání autora mediálních sdělení	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Hudební výchova**

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
dle svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i dvojhlasě, v durových i molových tóninách, využívá získané pěvecké dovednosti dle svých individuálních schopností a dovedností realizuje (zpěvem, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii dle svých hudebních schopností a dovedností využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní rozpozná v hudbě některé z užitých výrazových prostředků ztvární hudbu pohybem s využitím jednoduchých tanečních kroků rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 , 3/4 a 4/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (kánón a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - intonace a vokální improvizace - čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffeho instrumentáře) - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace, jednoduché lidové tance) Poslechové činnosti - kvality tónů (délka, síla, barva, výška) - vztahy mezi tóny (souzvuk, akord)	ČJ – rytmizace říkadel MKV – kulturní diference, multikulturality OSV- komunikace (řeč těla), kreativita, psychohygiena TV- pohybová průprava	soubor poslechových skladeb skladby dle oblíbenosti u dětí využití hudebních dovedností žáků, kteří navštěvují hudební školu využívání interaktivních programů navštěva hudebních představení

zná jména oper B. Smetany zná názvy symfonických básní cyklu Má vlast seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka poslouchá vybrané skladby pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu pozná opakující se téma v poslouchané skladbě zná některé písně jiných kultur vyjadřuje své pocity z poslechové skladby, z písně různými technikami	- hudební výrazové prostředky a hudební prvky (rytmus, melodie, dynamické změny) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)	OSV – smyslové vnímání, chápání hudby jako prostředku komunikace MVGS – kulturní a historické dědictví, kulturní odlišnosti	
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Hudební výchova**

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	průřezová témata	Poznámky
pozná a zařadí hudební nástroje do skupin seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení, pozná basový klíč čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči umí vytleskat rytmus umí jednoduché dvojhlase písně, kánon umí pohybově vyjádřit nálady reaguje pohybem na znějící hudbu rozpozná některé z tanců různých stylových období zná hudební výrazové prostředky a hudební prvky rozpozná hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) rozlišuje jednotlivé kvality tónů poslouchá vybrané skladby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje zpívá na základě svých dispozic reprodukuje na základě svých individuálních	Hudební nástroje Instrumentální činnost - pomocí nástrojů z Orffeova instrumentáře Hudební terminologie hudební rytmus (2/4, 3/4, 4/4) orientace v notovém záznamu dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) Hudebně pohybové činnosti pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) notový zápis c1 – g2 posuvky stupnice dur – moll synkopa Poslechové činnosti Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)	Vv - ilustrace Tv – pochod, taneční kroky Vl - vlast Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice MDV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -vnímání autora mediálních sdělení MKV-výchova k mezilidským vztahům -etnický původ EGS - Evropa a svět nás zajímá	Vánoce, Velikonoce (+ projekty vhodné k ročnímu období, tématu, ...)

Nabídka poslechových skladeb:

L. Janáček – Říkadla, Lašské tance
B. Smetana – Libuše (vybrané árie), Prodaná nevěsta (vybrané árie), Má vlast (Vltava)
A. Dvořák – Slovanské tance, Symfonie Z nového světa
W. A. Mozart – Don Giovanni (ukázka), Malá noční hudba, Requiem
G. F. Händel – Hudba ohňostroji

ukázka baletu
písničky z pohádek a filmů

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Hudební výchova**

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
popíše a zdůvodní zásady hlasové hygieny a využije je při zpěvu a mluveném projevu využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách zpívá jednohlase (možno i vícehlase), uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně popíše a ohodnotí slyšený vokální projev, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého respektuje daný žánr, realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	VOKÁLNÍ ČINNOST Zásady hlasové hygieny Intonační cvičení Nácvik písní – lidových i umělých Jednoduché vícehlasy – kánon, dvojhlasy zpěv – tercie	Přírodopis, Výchova ke zdraví, Zdravý životní styl OSV – komunikace, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje Soutěž pro celý II. stupeň: Mladý textař (zpěv vítězných textů na původní melodii písní)	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a předvede jednoduchou pohybovou vazbu pohybem reaguje na hudební ukázkou a na změny v jejím průběhu zahraje na zvolený rytmický nástroj jako součást doprovodu zahraje s přihlédnutím k charakteru hudebního motivu, tématu či skladby jednoduchý doprovod (rytmické ostinato) vytvoří jednoduchou obměnu rytmického motivu postihne dominantní hudebně výrazové prostředky při poslechu hudebního díla nebo jeho části a určí pravděpodobnou dobu jeho vzniku orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky rozliší a ve znějící hudbě pojmenuje vybrané výrazové prostředky hudby	HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST dramatizace písní pochod, polka, valčík, mazurka hra na dirigenta INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST Rytmická cvičení Hra na ozvěnu Rytmické hádanky POSLECHOVÁ ČINNOST Poslech vybraných ukázek k jednotlivým tématům (viz. HUDEBNÍ TEORIE) Hudební hádanky Poslech skladeb a jejich rozbor	OSV - Kreativita Tělesná výchova: rytmický pohyb na hudbu Projekt: Výroba pravěkých rytmických hudebních nástrojů + následovná hra VDO – rozvíjet kritické myšlení, aktivita, kooperace OSV – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita Výtvarná výchova: Graficky znázorni, jak na tebe a tvoje pocity působí hudba	V případě potřeby jsou při pohybových činnostech využívány prostory tělocvičny. Pro výuku jsou využívány různé melodické i rytmické nástroje.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
rozpozná na vybraných hudebních ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň, sborovou tvorbu zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období zdůvodní vhodnost či nevhodnost hudební složky ve vybrané ukázce orientuje se v notovém zápisu přístupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku rozpozná některé z tanců různých stylových období	Zařazování vybraných ukázek do příslušného slohového období HUDEBNÍ TEORIE Délkové hodnoty not a pomlk, takt, opakovací znaménka Výrazové prostředky hudby (tempo, rytmus, melodie, barva, dynamika) Jednohlas, vícehlas, homofonie, polyfonie, hudba vokální a instrumentální, hudební forma, hudební druhy a žánry Typy tanců + balet jako druh umění Hudební formy Stručný přehled dějin hudby: od nejstarších hudebních památek po současnost	Etická výchova: citová stránka osobnosti Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Poslech hymen vybraných evropských států Matematika Ukázka z vybraného baletního představení (např. Labutí jezero) Dějepis Multikulturní výchova: hudba různých národů	Využívány jsou také programy na interaktivní tabuli.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
popíše základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových období zdůvodní význam hudby u umělecké a běžné produkce (filmová a audiovizuální tvorba, dramatické umění, sport, reklamy) písemnou či ústní formou vyjádří, jakou roli hraje hudba a umění obecně v jeho životě; uvede situace, ve kterých se nelze bez hudby obejít zazpívá společně se spolužáky státní hymnu a popíše okolnosti a společenské souvislosti jejího vzniku	Souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění Hudba jako součást každodenního života	Mediální výchova Výtvarná výchova, Literatura, Dějepis OSV – umění jako prostředek komunikace	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Hudební výchova**

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy projekty a kurzy	Poznámky
popíše a zdůvodní zásady hlasové hygieny a využije je při zpěvu a mluveném projevu	VOKÁLNÍ ČINNOST Zásady hlasové hygieny	Přírodopis, Výchova ke zdraví, Zdravý životní styl	
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Intonační cvičení		
zpívá jednohlase i vícehlase, uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně	Nácvik písní – lidových i umělých Vícehlasy – kánon, dvojhlasý zpěv	OSV – komunikace, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje	
popíše a ohodnotí slyšený vokální projev, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého		Soutěž pro celý II. stupeň: Mladý textař (zpěv vítězných textů na původní melodie písní)	
respektuje daný žánr			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy projekty a kurzy	Poznámky
zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a předvede jednoduchou pohybovou vazbu pohybem reaguje na hudební ukázkou a na změny v jejím průběhu zahraje na zvolený rytmický nástroj jako součást doprovodu zahraje s přihlédnutím k charakteru hudebního motivu, tématu či skladby jednoduchý doprovod (rytmické ostinato) vytvoří jednoduchou obměnu rytmického motivu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výra-	HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST Dramatizace písní Pantomimické ztvárnění písní - hádanky Tanec na hudbu Pohybové ztvárnění nálady hudby Hra na dirigenta ve dvojicích INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST Rytmická cvičení, hra na ozvěnu	OSV - Kreativita Tělesná výchova: rytmický pohyb na hudbu VDO – rozvíjet kritické myšlení, aktivita, kooperace OSV – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita Výtvarná výchova: Grafické znázornění melodie Etická výchova: citová stránka osobnosti	V případě potřeby jsou při pohybových činnostech využívány prostory tělocvičny. Pro výuku jsou využívány různé melodické i rytmické nástroje.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy projekty a kurzy	Poznámky
zové prostředky a charakteristické sémantické prvky rozliší a ve znějící hudbě pojmenuje vybrané výrazové prostředky hudby zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období orientuje se v notovém zápisu	Rytmické hádanky Vytleskávání rytmu/metra POSLECHOVÁ ČINNOST Poslech vybraných ukázek k jednotlivým tématům (viz. HUDEBNÍ TEORIE) Hudební hádanky – identifikace děl vybraných autorů a jejich dobové zařazení Poslech skladeb a jejich rozbor HUDEBNÍ TEORIE	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Poslech hymen vybraných evropských států Matematika Multikulturní výchova: hudba různých národů Dějepis, Literatura Mediální výchova – filmová hudba (poslechové hádanky) Výtvarná výchova, Literatura, Dějepis OSV – umění jako prostředek komunikace	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy projekty a kurzy	Poznámky
přístupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku popíše základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových období zdůvodní význam hudby u umělecké a běžné produkce (filmová a audiovizuální tvorba, dramatické umění, sport, reklamy) písemnou či ústní formou vyjádří, jakou roli hraje hudba a umění obecně v jeho životě; uvede situace, ve kterých se nelze bez hudby obejít	Procvičování základních vědomostí a dovedností z předešlého ročníku (notový zápis atd.) Intervaly + písně (Ovčáci 1,3,5...) Výrazové prostředky hudby Hudební druhy a žánry Hudební formy - rozlišování Opakování přehledu dějin hudby Dějiny hudby – blíže: Pravěká hudba Hudba starověku		Využívány jsou také programy na interaktivní tabuli.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy projekty a kurzy	Poznámky
zazpívá společně se spolužáky státní hymnu a popíše okolnosti a společenské souvislosti jejího vzniku	Středověká hudba Souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění Hudba jako součást každodenního života		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Hudební výchova**

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
popíše a zdůvodní zásady hlasové hygieny a využije je při zpěvu a mluveném projevu uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně popíše a ohodnotí slyšený vokální projev, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého zpívá jednohlase i vícehlase, respektuje daný žánr zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a předvede jednoduchou pohybovou vazbu pohybem reaguje na hudební ukázkou a na změny v jejím průběhu zahraje s přihlédnutím k charakteru hudebního motivu, tématu či skladby jednoduchý doprovod (rytmické ostinato) vytvoří jednoduchou obměnu rytmického motivu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky	VOKÁLNÍ ČINNOST Zásady hlasové hygieny Intonační cvičení Nácvik písní – lidových i umělých Jednohlas, vícehlas HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST Dramatizace písní Pantomimické ztvárnění písní Pohybové ztvárnění nálady hudby INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST Rytmická cvičení, hra na ozvěnu, rytmické hádanky Vytleskávání rytmu/metra POSLECHOVÁ ČINNOST	Přírodopis, Výchova ke zdraví, Zdravý životní styl OSV – komunikace, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje Soutěž pro celý II. stupeň: Mladý textař (zpěv vítězných textů na původní melodie písní) OSV - Kreativita Tělesná výchova: rytmický pohyb na hudbu VDO – rozvíjet kritické myšlení, aktivita, kooperace OSV – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita	V případě potřeby jsou při pohybových činnostech využívány prostory tělocvičny.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
rozliší a ve znějící hudbě pojmenuje vybrané výrazové prostředky hudby zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období orientuje se v notovém zápisu přístupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku popíše základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových období zdůvodní význam hudby u umělecké a běžné produkce (filmová a audiovizuální tvorba, dramatické umění, sport, reklamy) písemnou či ústní formou vyjádří, jakou roli hraje hudba a umění obecně v jeho životě; uvede situace, ve kterých se nelze bez hudby obejít zazpívá společně se spolužáky státní hymnu a popíše okolnosti a společenské souvislosti jejího vzniku	Poslech vybraných ukázek k jednotlivým tématům Hudební hádanky Poslech skladeb a jejich rozbor HUDEBNÍ TEORIE Procvičování (notový zápis atd.) Intervaly, stupnice, předznamenaní hudební druhy a žánry, hudební formy Dějiny hudby – blíže: Renesance Baroko Klasicismus Romantismus Souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění Hudba jako součást každodenního života	Výtvarná výchova: Grafické znázornění melodie Etická výchova: citová stránka osobnosti Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Poslech hymen vybraných evropských států Matematika Multikulturní výchova: hudba různých národů Dějepis, Literatura Mediální výchova – Vypracování referátů na daná témata + přednes Výtvarná výchova, Literatura, Dějepis OSV – umění jako prostředek komunikace	Pro výuku jsou využívány různé melodické i rytmické nástroje. Využívány jsou také programy na interaktivní tabuli.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Hudební výchova**

Ročník: 9.

Výstup	čivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky zpívá jednohlase i vícehlase dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, respektuje daný žánr zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků a předvede jednoduchou pohybovou vazbu zahraje s přihlédnutím k charakteru hudebního motivu, tématu či skladby jednoduchý doprovod vytvoří jednoduchou obměnu rytmického motivu orientuje se v proudu znějící hudby zařadí slyšenou hudbu do stylového období orientuje se v notovém zápisu popíše základní znaky jednotlivých slohových období písemnou či ústní formou vyjádří, jakou roli hraje hudba a umění obecně v jeho životě	VOKÁLNÍ ČINNOST HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST Společenské tance + společenské chování INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST POSLECHOVÁ ČINNOST HUDEBNÍ TEORIE Souhrnné opakování znalostí a dovedností Dějiny hudby – blíže: Hudba 20. století Moderní hudba Souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění Hudba jako součást každodenního života	OSV – komunikace, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje Soutěž pro celý II. stupeň: Mladý textař „Malý kurz tance a společenského chování“ TV: rytmický pohyb na hudbu VDO – rozvíjet kritické myšlení, aktivita, kooperace OSV – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita Etická výchova: citová stránka osobnosti Multikulturní v.: hudba různých národů Mediální výchova – referáty Výtvarná výchova, Literatura, Dějepis OSV – umění = prostředek komunikace	Hudební výchova v devátém ročníku je koncipována z části jako opakování znalostí a dovedností z minulých ročníků. V případě potřeby jsou při pohybových činnostech využívány prostory tělocvičny. Pro výuku jsou využívány různé melodické i rytmické nástroje. Využívány jsou také programy na interaktivní tabuli.

11.2. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy. Dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k dílu, k sobě samému i k okolí. Přístupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	2	1	1	2	2	1	1	1

Organizační vymezení

Výuka je realizována formou vyučovacích hodin, projektů, účastí na kulturních akcích. Probíhá v učebně i v exteriéru.

Obsahové vymezení

Výtvarná výchova užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků, tvůrčími aktivitami jsou žáci vedeni k rozvíjení pocitů a prožitků. Mají možnost uvědomit si, které prostředky jim nejvíce vyhovují a které by chtěli dále rozvíjet. Nabízena je kresba, malba, koláž, prostorová tvorba a další techniky. Vzdělávání vy vyučovacím předmětu výtvarná výchova směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění, vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově. Seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik, učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace, učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata: VDO, EGS, EV, MDV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- vedeme žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- vedeme žáky k využívání poznatků v dalších výtvarných činnostech
- vedeme žáky k zaujímání a vyjadřování svého postoje k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- vedeme žáky k samostatnému kombinování vizuálně obrazných elementů k dosažení obrazných vyjádření
- vedeme žáky k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a k zaujímání svého postoje
- vedeme žáky k využívání získaných poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- diskutujeme s žáky
- vedeme žáky k respektování názorů jiných
- vedeme žáky k aktivnímu pojmenovávání vizuálně obrazných elementů, k jejich porovnávání a oceňování vizuálně obrazných vyjádření
- vedeme žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tvořivé práci ve skupině
- vedeme žáky ke kolegiální pomoci
- dbáme na respektování různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnosti alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- vedeme k samostatnému využívání vizuálně obrazné techniky
- dbáme na dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- vedeme žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pochopení a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- pomáháme žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Kompetence digitální

- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vedeme žáky ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Výtvarná výchova**

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami správně drží a vede štětec seznámí se s mícháním barev dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) zvládne rozfukávání barev zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, uhlem, tuší modeluje z plastelíny, moduritu, tvaruje papír seznámí se s koláží a frotáží umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, dotváření, otisk apod. seznámí se s ilustracemi např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod. děti zvládnou použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti - citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ snaží se o hodnocení svého výtvoru i práce svého spolužáka	malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti (pocit chladu a tepla pro teplé a studené barvy) kombinace barev kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání ilustrátoři dětské knihy utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby hodnocení, sebehodnocení	VDO – Občanská společnost a škola- výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost EV - Ekosystémy, vztah člověka k prostředí - výchova k životnímu prostředí MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kritický přístup k výtvarnému umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění Čj - čtení	náročnost práce bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Výtvarná výchova**

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami správně drží a vede štětec umí míchat barvy dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev rozliší teplé a studené barvy rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem zvládne koláž, frotáž	malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev, Goethův kruh kresba - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání ilustrátoři dětské knihy utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků	VDO – Občanská společnost a škola-výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost EGS – Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropských kultur EV - Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí -výchova k životnímu prostředí MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kritický přístup k výtvarnému umění a věst k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění Např. – pocit chladu a tepla pro teplé a studené barvy, vyjádření rytmu	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Výtvarná výchova**

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami správně drží a vede štětec umí míchat barvy dovede používat různé druhy štětců dle potřeby rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, linie, objemy, objekty, tvary), porovnává je a třídí na základě odlišností v torbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem zvládne koláž, frotáž umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk apod. vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich	malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev, Goethův kruh kresba - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání	VDO – Občanská společnost a škola- výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost EGS – Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropských kultur EV - Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí -výchova k životnímu prostředí MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kritický přístup k výtvarnému umění a věst k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění Např. – pocit chladu a tepla pro teplé a studené barvy, vyjádření rytmu ...	Např. kočka (desky na obrázky) – malba voskovkami (teplé a studené barvy) Např. zimní královna – míchání odstínů modré barvy Např. jednobarevné městečko (využití různých technik malby v jednom obrázku) např. otisk listů (grafické techniky)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Výtvarná výchova**

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik umí barevně vyjádřit své pocity a nálady pojmenovává a porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření – světelné poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy komunikuje o obsahu svých děl prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu zvládne obtížnější práce s linií užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci	malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh. ověřování komunikačních účinků osobní postoj v komunikaci proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru. grafické techniky – tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika	EV- ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí (prolíná výukou VV během celého období) MKV- kulturní difference - lidské vztahy (empatie) - etnický původ MDV - stavba mediálních sdělení EGS - Vánoce, Velikonoce EV – Bramborák	náročnost práce bude postupně od čtvrtého ročníku zvyšována dle věku žáků.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem umí výtvarně zpracovat přírodní materiály - nalepování, dotváření apod. pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a další žák si vytvoří škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů další techniky – koláž, frotáž ilustrátoři dětské knihy	ČJ – literatura D - dějiny umění	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Výtvarná výchova**

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů – světelné poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model zachycuje projevy vlastních životních zkušeností, zobrazí realitu uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly porovná různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a inspiruje se jimi nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výt. umění) pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a další seznámí se s dalšími postupy grafického využití PC programu	rozpoznávání kresby, malby, fotografie, prostorových objektů, architektury. experimentování s barvou, proporce objektů rozpoznávání světelných a barevných kontrastů prostorové proporční vztahy uspořádání objektů do celků, statické a dynamické vyjádření, manipulace s objekty, pohyb těla rozvoj prostorového vidění a citění, vyjádření na základě pozorování uvědomění rozdílnosti svého vnímání podle toho, jaký smysl zapojí (zrak, sluch, hmat) inspirace uměleckými díly výtvarné vyjádření zážitků, emocí, myšlenek, událostí, pohybu – malba, kresba, linie obrazné vyjádření na volné téma, komiks, reklama, plakát individuální a skupinová práce s velkými formáty. dotváření prostředí, ve kterém se nacházíme, výtvarnými pracemi. grafické techniky, ilustrátoři dětské knihy	EV- ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí (prolíná výukou VV během celého období) MKV - kulturní difference lidské vztahy (empatie), etnický původ MDV- stavba mediálních sdělení EGS - Vánoce, Velikonoce EV – Bramborák D – dějiny umění ČJ - literatura	náročnost práce bude postupně od čtvrtého ročníku zvyšována dle věku žáků. např. práce s odpadovým materiálem výtvarná výchova je součástí krátkodobých projektů, které se prolínají více předměty

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů.	Kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka. Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru. Plastická tvorba - papír, drát, sádra Malba. Teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné Plastická a prostorová tvorba Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace.	HV - rytmus, melodie OSV - kreativita HV - hudební nahrávky OSV – rozvoj schopností poznávání D - pravěk - starší doba kamenná - způsob života Pravěké umění (tvorba v přírodě, jsem šaman) EV – lidské aktivity a problémy životního	Např. zátiší, kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru. Např. pocity vyjádřené linií. Např. stavba živé přírody - dominantní prvek, emocionální malba, malba na kámen. Např. společná prostorová tvorba Např. shon na ulici - vystříhování a lepení

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření. Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření. Umí využívat znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření. Osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše. Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	Nauka o perspektivě - (perspektiva paralelní a šikmá), umístění postav na plochu, velikost objektů. Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě. Přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události. Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) - detail, polodetail, celek. Lidská figura - tvarová stylizace - Řecko, Řím Tvarová a barevná kompozice. Např. Babylónská věž - Mezopotámie Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů Písmo a užitá grafika. Např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis	prostředí OSV – komunikace Čj - Řecko a Řím - báje a pověsti D - Egypt (hieratická perspektiva, kánon lidské postavy, hieroglyfy, výzdoba pyramid, papyrus) EGS – Jsme Evropané VDO – principy demokracie EV – ekosystémy D - Mezopotámie, Řecko, Řím EGS – Jsme Evropané MDV – fungování a vliv	postav a objektů na plochu - společná práce, ilustrace řeckých bájí a pověstí, práce v plenéru Např. tisk z koláže, koláž, těstoviny - lepení, barvení, koření - voňavé obrázky, rozfoukávaná tuš, fantastická planeta, čemu se rád věnuji, papíroryt, jak budou vypadat dopravní prostředky v budoucnosti (koláž + kresba) Např. adventní věnec, svícen, vánoční ozdoby. Např. můj kamarád

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům. Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě.	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání. Subjektivní výtvarné vyjádření reality. Vnímání okolních jevů.	médií ve společnosti ČJ - poezie a próza s tématem Vánoc OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Výtvarná výchova**

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů. Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem. Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací. Rozliší působení viz. obr. vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Prvky viz. obr. vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování. Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanty) Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek. Barevné vyjádření. Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.	OSV – rozvoj schopností poznávání EV- vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV - multikulturalita OSV - kreativita	Např. kresba detailu, malba zátiší Např. vytrhávaný reliéfní portrét, kola na vodě – papírový reliéf + kresba tuší Např. návrh šperků, barevnost motýlích křídel Např. kašírování - výtvarné náměty z Asie, Afriky a Ameriky - masky. Např. tiskátka ze sádry, návrh plakátu, adventní věnec

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění. Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích. Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace viz. obr. vyjádření. Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených viz. obr. vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci. K tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace. Na základě kresby podle modelu nakreslí: stojící postavu, postavu s náznakem pohybu, lidskou hlavu (vyjádří odlišnosti tvarů obličeje, proporce obličeje, části obličeje), vytvoří prostorovou práci s figurativním námětem (zjednodušení, stylizace)	Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce - Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějnic. Vlastní prožívání. Interakce s realitou. Událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky. Práce s uměleckým dílem. Experimenty s reprodukcemi um. děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou. Roláž. Architektura. Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice. Člověk – lidské tělo, části lidského těla	MDV, ČJ – tvorba mediálního sdělení OSV – sebepoznání a sebepojetí ČJ - literární texty EGS – Evropa a svět nás zajímá D - románský sloh OSV – poznávání lidí EGS – Jsme Evropané OSV - komunikace D - doba gotiky Př – anatomie lidského těla	Např. vyjádření pocitů pomocí barev - špatná a dobrá nálada Např. rozvíjení jednotné výchozí situace - kolorovaná kresba. Např. Arcimboldo – jeho portréty, Leonardo da Vinci Např. charakteristické stavby románského slohu. Např. gotické vitráže. Např. vytrhávaný reliéfní portrét

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. Orientuje se v grafických technikách. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Kresebné etudy. Etuda s linií jako výtvarným prostředkem. Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání). Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě. tisk z koláže Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování. Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika)	OSV - rozvoj schopností poznávání OSV – komunikace OSV - kreativita OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti D, ČJ - renesance, baroko, klasicismus, romantismus EGS – Jsme Evropané OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti EGS - Evropa a svět nás zajímá OSV – kooperace a	Např. Leonardo da Vinci – koláž Mony Lisy

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
Rozvíjí se v estetickém citění - využívá dekorativních postupů. Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor. Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi. Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy. Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	- renesance, baroko Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích. Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky. Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast. Práce s netradičními materiály. Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála. Správná technika malby - zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19. stol. Technika akvarelu, pastel	kompetice OSV – rozvoj schopností poznávání EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – sebepoznání a sebepojetí Z - mapa světa, obal Země MKV – lidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí D - historické souvislosti 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.	Např. vitráž z barevných papírů. Např. kresba zátiší s geometrickými a měkkými tvary. Např. proměny všedních předmětů -PET lahve. Např. zátiší. Např. malba krajiny v plenéru.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Výtvarná výchova**

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření. Orientuje se v grafických technikách - zvládá tisk z výšky. Rozlišuje obsah viz. obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz. obr. vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Techniky kresby - tužka, perko, uhl, rudka. Dynamická kresba. Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty). Komplementární barvy - textura. Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast (barevný, světelný). Grafické techniky. Práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus. Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a	EV – vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání EGS – Jsme Evropané D - historické souvislosti 20. stol. HV - výtvarné směry 20. stol. promítající se v hudbě OSV – hodnoty, postoje,	Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy. Např. PF, ex libris.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích. Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem. Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé. Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování.	kresby, happening) Při práci s um. dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.). Společná práce - komunikace. Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn. Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly. Uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí. Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí.	praktická etika OSV – komunikace EV - ekosystémy OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV - kreativita EV – vztah člověka k prostředí	Např. zvířata z PET lahví.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty, kurzy	Poznámky
	Prostorová tvorba. Práce v plenéru. Krajinomalba, frotáž.		Např. dotváření náhodného tvaru podle svých fantazijních představ - působivé barevné kombinace.

6., 7., 8. a 9. ročník: Žáci zaznamenávají, sledují, dokumentují a prezentují proměny vlastního výtvarného vývoje. Využívají dostupná média a technické prostředky (kopírku, magnetofon, fotoaparát, skener, internet, mikroskop, ...). Některé výtvarné činnosti doplňují písemným projevem.

Osvojují si schopnost výtvarné výpovědi - jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vedení dialogu, vyjadřování se k tvorbě vlastní i ostatních - tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování. Jsou schopni hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď.

.

12. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je oblastí, kde vzdělání směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví.

Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Tělesná výchova, Přírodopis, Občanská výchova, Prvouka, Přírodověda. Obsah této oblasti prolíná i do ostatních vzdělávacích oblastí a do života školy.

12.1. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavními úkoly tělesné výchovy postupné zvyšování fyzické zdatnosti, rozvoj základních pohybových schopností, síly, vytrvalosti, obratnosti. Tělesná výchova vede žáky k poznávání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci získají pohybové dovednosti v oblasti gymnastiky, sportovních a pohybových her, atletiky, zimních sportů, úpolů.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2	2	3	3	2	2

Organizační vymezení

S přihlédnutím k určité sportovní aktivitě a počasí výuka probíhá v tělocvičnách školy, na hřišti, ve volném terénu. Žáci se účastní sportovních soutěží pořádaných školou i mimoškolních akcí.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, vybudování nouzového příbytku a přežití v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učíme žáky cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení
- změříme základní pohybové výkony a porovnáme je s předchozími
- vedeme žáky k orientaci v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- umožňujeme žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

- dbáme na uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně na ně reagovat v situaci úrazu spolužáka,

- řešíme problémy v souvislosti s nesportovním chováním (podvádění zneužívání podpůrných látek, korupce při hodnocení výsledků), nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.
- dodáváme žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáháme

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učíme žáky reagovat na základní povely a pokyny a samostatně je vydávat, zorganizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých,
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci, napomáháme spolupráci, přátelství, řešení konfliktů, toleranci a ke zvládání agresivity a soutěživosti žáků

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair-play, dodržování pravidel, označování přestupků, respektování opačného pohlaví, zvládání pohybové činnosti ve skupině
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská

- vedeme žáky k realizaci pravidelného pohybového režimu a projevování přiměřené samostatnosti a vůli po zlepšení své zdatnosti
- vedeme žáky k pochopení nutnosti obrany vlasti
- spojujeme pohybovou činnost žáků se zdravím, zařazujeme do jejich vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, vedeme žáky ke kritickému myšlení, hodnocení cvičení
- vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu - žáci přijímají sebe sama, přijímají i druhé bez ohledu na odlišnost, výkon, projevují úctu
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učíme je užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s možností využití moderních digitálních technologií při pohybové aktivitě, sledování tělesných funkcí a s následnou analýzou konečných výsledků
- upozorňujeme žáky i na negativní vliv technologií na rozvoj pohybového aparátu, důležitost kompenzačních cvičení při méně aktivním životním stylu či nevhodném využívání technologií při pohybu (např. sluchátka při jízdě na kole, ...)
- do výuky zařazujeme digitální obrazový materiál, který žákům umožňuje lepší orientaci v probíraném tématu, a zároveň mají možnost analýzy svého pohybu při učení nových dovedností
- motivujeme žáky ke sledování vlastních pohybových aktivit nejen během tělesné výchovy, ale i ve svém volném čase
- snažíme se, aby žáci vnímali při pravidelném cvičení nejen na zlepšování vlastních výsledků, ale také na změny v biorytmu

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV – schopnosti poznávání, sebepoznávání, sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, obecné modely řešení problémů, hodnoty a postoje
- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování
- EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení,...
- MKV – lidské vztahy, multikulturalita
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí, člověk v přírodě
- MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu

Učivo se prolíná ostatními předměty (např: Prvouka, Přírodopis, Dějepis, Zeměpis, Občanská nauka...)

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Vyučovací předmět: Tělesná výchova**

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, Projekty a kurzy	Poznámky
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná některé protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná některé kompenzační a relaxační cviky zvládá vyjádřit rytmus pohybem zná základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní zná pojmy z pravidel některých sportů a soutěží dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy-komunikace v TV bezpečnost při sportování, základ první pomoci, ošetření drobných úrazů. Určení bezpečného místa pro hru a trávení volného času základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (organizace sportovních závodů ve třídě, účast na závodech) VDO – Občanská společnost a škola- rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost EV- Vztah člověka k prostředí	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, Projekty a kurzy	Poznámky
zvládne přihrávku jednoruč, obouruč zná a dodržuje základní pravidla jednoduchých her, jedná v duchu fair-play je schopen soutěžit v družstvu je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo hází kriketovým míčkem nacvičí skok do dálky zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách aktivně zkouší skákat přes švihadlo dokáže podbíhat dlouhé lano, provádí cvičení na lavičkách zkouší cvičit na nářadí (lano, tyč, švédská bedna, kruhy) projevuje samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybových dovedností učí se respektovat zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví účastní se zimních her v přírodě	základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play	OSV - psychohygiena OSV – spolupráce, přiměřené sebeprosazení, zvládnutí agresivity, soutěživosti, řešení konfliktů MKV – napodobování, identifikace, vzory v médiích PA – zásady první pomoci, péče o zdraví	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Vyučovací předmět: Tělesná výchova**

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, Projekty a kurzy	Poznámky
používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, správné dýchání zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, jedná v duchu fair-play rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, je schopen soutěžit v družstvu zná a dodržuje základní pravidla her zvládne přihrávku jednoruč, obouruč	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti bezpečnost při sportování tělocvičné pojmy-komunikace v TV určí vhodná místa pro hru a trávení volného času zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (organizace sportovních závodů ve třídě, účast na závodech) MKV – Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce) OSV - akceptace druhého, umění odpustit, společné plnění úkolů, podílí se na dodržování jasných a splnitelných pravidel OSV - psychohygiena EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví) VDO – Občanská společnost a škola-rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, Projekty a kurzy	Poznámky
nacvičuje techniku hodu kriketovým míčkem, nízký start nacvičí skok do dálky zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách, nacvičuje kotoul vzad zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách a na lavičkách umí základní skok přes švihadlo, dokáže podbíhat dlouhé lano snaží se šplhat na tyči i na laně účastní se bruslení účastní se plaveckého výcviku	základy atletiky základy gymnastiky	EV - Vztah člověka k prostředí OSV – spolupráce, přiměřené sebeprosazení, zvládnutí agresivity, soutěživosti, řešení konfliktů MKV – napodobování, identifikace, vzory v médiích PA – zásady první pomoci, péče o zdraví	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Vyučovací předmět: Tělesná výchova**

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, Projekty a kurzy	Poznámky
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění zná pravidla chování v tělocvičně a hodině TV spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě zná a reaguje na smluvené povel, gesta, signály pro organizaci činnosti	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne cvičení pro děti – taneční krok, jednoduché tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy - komunikace v TV bezpečnost při sportování základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla	OSV – seberegulace a sebeorganizace (organizace sportovních závodů ve třídě, účast na závodech) MKV – lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce) OSV - akceptace druhého, umění odpustit, společné plnění úkolů, podílí se na dodržování jasných a splnitelných pravidel OSV - psychohygiena EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví) VDO – Občanská společnost a škola- rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost EV - vztah člověka k prostředí	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, Projekty a kurzy	Poznámky
účastní se atletických závodů umí šplhat na tyči i na laně zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. provádí přitahování do výše čela na hrazdě naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví seznámí se s dětským aerobikem seznámí se s kondičním cvičením s hudbou účastní se plaveckého výcviku zná základní kroky při bruslení	základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play	Prv – zdraví Hv – rytmus, melodie Prv – bezpečnost Vv - činnosti	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Vyučovací předmět: Tělesná výchova**

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, Projekty a kursy	Poznámky
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění zná pravidla chování v tělocvičně a hodině TV spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne cvičení pro děti – taneční krok, jednoduché tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy - komunikace v TV bezpečnost při sportování základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla	OSV – seberegulace a sebeorganizace (organizace sportovních závodů ve třídě, účast na závodech) MKV – lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce) OSV - akceptace druhého, umění odpustit, společné plnění úkolů, podílí se na dodržování jasných a splnitelných pravidel OSV - psychohygiena EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví) VDO – Občanská společnost a škola- rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost EV - vztah člověka k prostředí OSV – spolupráce, přiměřené	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, Projekty a kurzy	Poznámky
účastní se atletických závodů umí šplhat na tyči i na laně zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. provádí přitahování do výše čela na hrazdě naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví seznámí se s dětských aerobikem seznámí se s kondičním cvičení s hudbou účastní se plaveckého výcviku zná základní kroky při bruslení	základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play	Prv – zdraví Hv – rytmus, melodie Prv – bezpečnost Vv - činnosti	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Vyučovací předmět: Tělesná výchova**

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, Projekty a kurzy	Poznámky
ovládá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu bezpečnost při sportování základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových her organizace	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (organizace sportovních závodů ve třídě, účast na závodech) OSV - psychohygiena PA – zásady první pomoci, péče o zdraví	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, Projekty a kurzy	Poznámky
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví ovládá přihrávky jednoruč a obouruč, driblíng nacvičuje střelbu na koš ovládá pravidla házené a basketbalu je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a	vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika (soutěživost, fair play, pomoc druhému, kolektivní sporty) VDO – občanská společnost a stát EV – vztah člověka k prostředí	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, Projekty a kurzy	Poznámky
jednoduché taktice družstva a dodržovat ji, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo ovládá techniku hodů kriketovým míčkem ovládá princip štafetového běhu uběhne 400 m a 800 m umí skákat do dálky nacvičí správnou techniku skoku z místa umí šplhat na tyči a laně zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stojka umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku zdokonaluje se ve cvičení na ostatním náradí – kruhy, žebřiny, lavičky apod. provádí kondiční cvičení s plnými míči projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace změří základní pohybové výkony a porovná	základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, zásady jednání a chování		bruslení s Mikulášem

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, Projekty a kurzy	Poznámky
je s předchozími výsledky dodržuje bezpečnost a pokyny na ledě zdokonaluje si základy bruslení ovládá chování v přírodě a dodržuje zásady ochrany přírody			

Vzdělávací oblast: Člověka zdraví**Předmět: Tělesná výchova**

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, Projekty a kurzy	Poznámky
➤ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti ➤ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ➤ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ➤ upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením ➤ uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ➤ zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	Atletika - základní pravidla - atletická průprava - běh: 60 m, vytrvalost, štafety - skok daleký - hody Gymnastika - pořadová - kompenzační a nápravné cvičení - cvičení na náčiní a s náčiním - rytmická a kondiční gymnastika s hudbou Sportovní hry a modifikace - vybíjená - kopaná - košíková - přehazovaná - házená - florbal -softbal -netradiční sportovní hry Úpoly	VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Objevujeme Evropu a svět (různé druhy sportů v různých zemích světa) MV – Kulturní difference (sportovní odlišnosti, různorodost výkonů jednotlivých žáků) OSV - psychohygiena OSV – Rozvoj schopností poznávání, seberegulace a	-plavání, lyžování, bruslení a besedy dle podmínek školy Nástroje a provedení: -ukázka, provedení činnosti, předvedení, cvičení v praxi -test, zkouška -hodnocení, sebehodnocení -měření, bodování -popis, rozprava, diskuse, projekt -závody, utkání, hra

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Vyučovací předmět: Tělesná výchova**

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kursy	Poznámky
➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení ➤ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ➤ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ➤ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí ➤ zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ➤ ----- ➤ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví dru-	Atletika - základní pravidla - atletická průprava - běh: 60m, vytrvalost, štafety - skok daleký - hody Gymnastika - pořadová - kompenzační a nápravné cvičení - cvičení na náčiní a s náčiním - rytmická a kondiční gymnastika s hudbou Sportovní hry a modifikace - vybíjená - kopaná - košíková - odbíjená - házená - florbal - softbal - netradiční sportovní hry Úpoly Horolezectví Bruslení a lyžování	OSV - Sebepoznání a sebepojetí OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - psychohygiena Přírodopis – lidské tělo (stavba) MR - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	-plavání, lyžování, bruslení a besedy dle podmínek školy Nástroje a provedení: -ukázka, provedení činnost, předvedení, cvičení v praxi -test, zkouška -hodnocení, sebehodnocení -měření, bodování -popis, rozprava, diskuse, projekt -závody, utkání, hra

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kursy	Poznámky
hých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví ➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ➤ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí ➤ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ➤ v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	Zdravý životní styl - změny v životě člověka a jejich reflexe - zdravý způsob života a péče o zdraví	Hudební výchova SR - Kooperace a kompetice SR - Komunikace EV SR – Komunikace SR - Mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, poznávání lidí MR - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Vyučovací předmět: Tělesná výchova**

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy, Projekty a kurzy	Poznámky
➤ zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy ➤ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly ➤ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny ➤ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci ➤ zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele ➤ aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Atletika - základní pravidla - atletická průprava - běh: 60m, vytrvalost, štafety - skok daleký - hody a vrhy Gymnastika - pořadová - kompenzační a nápravné cvičení - cvičení na náčiní a s náčiním - rytmická a kondiční gymnastika s hudbou Sportovní hry a modifikace - vybíjená - kopaná - košíková - odbíjená - házená - florbal - softbal - netradiční sportovní hry Úpoly Horolezectví Bruslení	VDO – Občan, občanská společnost a stát OSV - psychohygiena OSV – kooperace OKZ – péče o zdraví PA – zásady první pomoci, péče o zdraví	-plavání, lyžování, bruslení a besedy dle podmínek školy Nástroje a provedení: -ukázka, provedení činnosti, předvedení, cvičení v praxi -test, zkouška -hodnocení, sebehodnocení -měření, bodování -popis, rozprava, diskuse, projekt -závody, utkání, hra

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Vyučovací předmět: Tělesná výchova**

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her ➤ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ➤ jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ➤ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ➤ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ➤ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže ➤ uvádí do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky ➤ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdra-	Atletika - základní pravidla - atletická průprava - běh: 60m, vytrvalost, štafety - skok daleký - hody a vrhy Gymnastika - pořadová - kompenzační a nápravné cvičení - cvičení na náčiní a s náčiním - rytmická a kondiční gymnastika s hudbou Sportovní hry a modifikace - vybíjená - kopaná - košíková - odbíjená - házená - florbal - softbal - netradiční sportovní hry Úpoly Horolezectví Bruslení	OSV - Sebepoznání a sebezpojetí OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - psychohygiena Hudební výchova Přírodopis – lidské tělo (stavba) OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	- plavání, lyžování, bruslení a besedy dle podmínek školy Nástroje a provedení: -ukázka, - provedení činnost, - předvedení, - cvičení v praxi -test, zkouška -hodnocení, - sebehodnocení -měření, bodování -popis, rozprava, - diskuse, projekt -závody, utkání, - hra

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
votním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce ➤ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím ➤ dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým ➤ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi ➤ projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc; uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Zdravý životní styl - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - osobní a sociální rozvoj	OSV - Kooperace a kompetice SR - Komunikace EV Zeměpis - orientace na mapě SR – Komunikace Dějepis – historie olymp. her atp. Multikulturní výchova SR - Mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, poznávání lidí MR - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

13. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika oblasti

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spolupráci žáků.

13.1. Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento předmět postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií. Vede žáka k osvojení pracovních dovedností postupů a znalostí, rozvíjí jeho manuální zručnost a schopnost samostatně tvořit. Přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáka.

Na druhém stupni obsahuje témata: Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a chovatelství, Design a konstruování, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů a Svět práce.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Organizační vymezení

Žáci pracují během vyučování ve školních dílnách, kmenových učebnách, na školním pozemku a v kuchyňce. K výuce používají různé formy a metody práce.

Žáci jsou děleni na dvě téměř stejně početné skupiny dívek a chlapců, pokud to počet žáků ve třídě umožní. Výuka v obou skupinách probíhá stejně. Pouze v devátém ročníku se část obsahu liší. Pro dívky jsou ve větším rozsahu zařazeny ruční práce a pro chlapce práce s technickým materiálem.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem
 - vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
 - funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
 - jednoduché pracovní postupy a organizace práce
 - lidové zvyky, tradice a řemesla
- Konstrukční činnosti
 - práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
 - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
- Pěstitelské práce
 - základní podmínky pro pěstování rostlin
 - péče o nenáročné rostliny
 - pěstování rostlin ze semen
 - pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování
- Příprava pokrmů
 - pravidla správného stolování
 - příprava tabule pro jednoduché stolování

Vzdělávací obsah je rozdělen na 2. stupni na tematické okruhy

- Pěstitelské práce a chovatelství
 - pěstování vybraných rostlin
 - pěstování zeleniny
 - pěstování okrasných rostlin
 - technologická kázeň, bezpečnost práce
 - základní znalosti chovu drobných zvířat
 - zásady bezpečného kontaktu se zvířaty
 - hygiena a bezpečnost chovu
- Příprava pokrmů
 - pravidla správného stolování
 - zařízení kuchyně
 - příprava jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně
 - výběr potravin
 - údržba domácnosti
- Práce s laboratorní technikou
 - konkrétní pozorování, měření a experimenty
 - zpracování protokolů
 - první pomoc při úrazech v laboratoři
- Svět práce
 - pracovní činnosti vybraných profesí
 - možnosti při rozhodování o budoucím povolání a profesní přípravě
 - trh práce

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmětem se prolínají průřezová témata, zejména Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce a pomoc při práci), Environmentální výchova (podmínky života, vztah k životnímu prostředí).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatné a tvořivé práci, s žáky stanovujeme podmínky úspěšné práce
- vedeme žáky k pochopení základních informací, k jejich vyhledávání a třídění
- vedeme žáky k poznávání smyslu a cílů učení, k pozitivnímu vztahu k učení
- vedeme žáky k samostatnému tvůrčímu projevu, k posuzování výsledků své práce
- dbáme na správné používání odborné terminologie

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k úpravě pracovního místa
- dbáme na udržování pracovního pořádku, zajištění úklidu
- dbáme na bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel
- plánujeme s žáky dílčí činnosti nutné ke splnění úkolu
- učíme žáky rozpoznat kvalitní práci a dobře splněný úkol
- s žáky vybereme nástroje a materiály, které odpovídají úkolu

Kompetence sociální a personální

- s žáky vymezujeme kritéria dobře odvedené práce
- vedeme žáky k vyslovení ocenění nápadů a práce druhých dříve než kritiku, děkuje druhým za uznání
- vedeme žáky diskuzi ve skupině nad zadaným úkolem a rozdělení si ve skupině rolí
- pomáháme žákům, když potřebují, vedeme je k pomoci druhým
- vedeme žáky k naslouchání druhým o jejich práci, radám se, jak se zlepšit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k popisu, co se mu nelíbí na výsledku práce druhé osoby, ne na osobě samotné
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce a jejich hodnocení
- učíme žáky naslouchat a respektovat názory druhých

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky, aby se nebáli problémů
- diskutujeme o možnostech řešení dané problematiky
- vedeme žáky k vnímání problémové situace
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a schopnosti uvážlivých rozhodnutí

Kompetence občanské

- vedeme žáky k základnímu pochopení principu práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí

Kompetence digitální

- vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- vedeme žáky k využívání digitální technologie k usnadnění prac a zkvalitnění výsledků své práce
- s žáky vyhledáváme, získáváme a kriticky posuzujeme data, informace a digitální obsah
- s žáky kriticky hodnotíme přínosy používání digitálních technologií, upozorňujeme na jejich rizika
- vedeme žáky k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
dodržuje při práci pravidla bezpečnosti zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami vytváří jednoduchými postupy různé předměty z netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí (montáž, demontáž) provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky pečuje o nenáročné rostliny (zalévání, hnojení, přesazování) upraví stůl pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování	práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla stavebnice plošné, prostorové práce s předlohou základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo základní vybavení kuchyně, nákup potravin	OSV - rozvoj schopností poznání a sebepoznání, dovednosti týkající se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích, kooperace a kompetice, kreativita EV- životní prostředí, role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**Vyučovací předmět: Pracovní činnosti**

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy dovede stříhat, vystříhovat, skládat, lepit papír dovede vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru umí aranžovat, dotvářet, opracovávat přírodní materiál umí navlékat nit do jehly, udělat uzel, stříhat textil umí přišít knoflíky umí slepit textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny (otírání listů, zalévání, kypření) umí zasít semena, stará se o ně, aby vyklíčila připraví tabuli pro jednoduché stolování, chová se vhodně při stolování, dodržuje dodržuje pravidla bezpečnosti při práci	práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie příprava pokrmů základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	OSV – Rozvoj schopností poznávání MKV – lidské vztahy VDO – Občanská společnost a škola OSV – kreativita, psychohygiena, kooperace a kompetice Prv – okrasné rostliny, léčivky, koření, léčivky aj. ENV – Základní podmínky života OSV – kreativita, psychohygiena, kooperace a kompetice VV – estetika stolování	praktická příprava studených pokrmů nacvičení kulturního stolování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**Vyučovací předmět: Pracovní činnosti**

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu pracuje podle slovního návodu a předlohy volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování, pečuje o nenáročné rostliny připraví tabuli pro jednoduché stolování, chová se vhodně při stolování	práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek, a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků. Vztah člověka k tradici. kání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání a ládání papíru, vytváření jednoduchých prostorových arů z papíru - papír a karton, problémy životního prostředí - přírodniny - textil - modelovací hmota, těsto, odurit ání, třídění přírodního materiálu, práce podle slovního vodu nebo předlohy vlékání jehly, děláni uzlu, stříhání textilu, základní steh, řívání knoflíků, vyrábění jednoduchého textilního robku, lepení textilií zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, umí zasít semena, provádí přesazování pěstovaných rostlin příprava pokrmů - výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, vzájemné vztahy, komunikace, etika.	VDO – občanská společnost a stát VV, prvouka EV – vztah člověka k prostředí OSV – mezilidské vztahy, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika OSV – kreativita, psychohygiena, kooperace a kompetice	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**Vyučovací předmět: Pracovní činnosti**

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
práce s drobným materiálem vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu konstrukční činnosti provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu pěstitelské činnosti provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy prostorové konstrukce základy aranžování skládání origamů práce s papírem, kartonem, přírodninami, textilem lidové zvyky, tradice a řemesla práce se stavebnicemi – plošnými, konstrukčními, prostorovými práce s návodem a předlohou základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování pokojových rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti setí a sázení množení rostlin odnožemi a řízkováním základy vaření a stolování	EV – vztah člověka k prostředí dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu dle svých schopností a možností VV M – zlomky M – finanční gramotnost, sestavení rozpočtu OSV – kreativita, psychohygiena, kooperace a kompetice	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
příprava pokrmů orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni dokáže vytvořit finanční rozpočet na jednoduché pokrmy			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**Vyučovací předmět: Pracovní činnosti**

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu seznámí se se základy aranžování zvládne různé druhy stehu – přední, zadní, ozdobný seznámí se s látáním a tkaním udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a	Práce s drobným materiálem -vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) -pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití -jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce -lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti -stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů -práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Pěstitelské práce -základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	OSV – rozvoj schopností poznávání MKV – lidské vztahy OSV – kreativita, psychohygiena, kooperace a kompetice Čj – návod, postup práce Prv – okrasné rostliny, léčivky, koření, léčivky aj.	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty a kurzy	Poznámky
pozorování ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie příprava pokrmů základní vybavení kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování technika v kuchyni – historie a význam	ENV – Základní podmínky života OSV – Kooperace a kompetice VV – estetika stolování VI – historie stolování	praktická příprava studených a teplých pokrmů nacvičení kulturního stolování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<u>Práce se dřevem</u> Ovládá jednoduché pracovní operace a postupy při práci s materiálem Dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly, volí vhodný materiál Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci <u>Pěstitelské práce</u> Zvládá jednoduché pracovní postupy na zahradě Správně zachází s pomůckami a nářadím, provádí údržbu Zná základní rozdělení zeleniny a její využití ve zdravé výživě Orientuje se v problematice ovocných rostlin Zvládá základní znalosti o způsobu pěstování ovocných rostlin Ovládá jednoduché pracovní postupy práce na	 Grafická komunikace technický náčrt Měření a rýsování Řezání, pilování, broušení Spojování: lepením, čepováním Povrchová úprava Základní podmínky pro pěstování; Půda a její zpracování Příprava záhonů Pomůcky Výživa rostlin, ochrana půdy a rostlin Podmínky a zásady pěstování vybraných druhů zeleniny Rozdělení zeleniny Ochrana zeleniny před škůdci Osivo a sadba Rozdělení ovocných rostlin Podmínky a zásady pěstování ovocných rostlin Rozmnožování ovocných rostlin (očkování, roubování) Ochrana ovocných rostlin Sklizeň a uskladnění		Výrobek: „plátovaná podložka“ „krmítko pro drobné ptactvo“

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
zahradě při pěstování a sklizni ovoce a zeleniny Má přehled o způsobech uskladnění ovoce a zeleniny Organizuje a plánuje svoji činnost Dodržuje bezpečnost práce a technologickou kázeň Umí využívat květiny v interiérech Orientuje se v problematice vztahu rostlin a zdraví člověka Chápe význam okrasných rostlin ve vztahu k životnímu prostředí Vnímá estetické kvality prostředí Uvědomuje si přírodní a sociální prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot Zná význam léčivých bylin a koření a jejich použití. Chápe a dokáže se chránit před nebezpečím, které je spojeno s určitými rostlinami. <u>Chovatelství</u> Zvládá základní znalosti o chovu chovných zvířat Dovede uvědoměle zvážit zavedení chovu zvířat v domácnosti, též ve vztahu k jednotlivým členům domácnosti	Ovoce a zeleniny Posklizňové ošetření půdy Výsadba ovocných rostlin Výsadba okrasných rostlin Řez okrasných rostlin Výživa okrasných rostlin Pěstování okopanin – výsadba Pěstování vybraných druhů okrasných dřevin a květin Květina v interiéru a exteriéru Řez, vazba, úprava květin živých i suchých Léčivé rostliny a koření; pěstování vybraných rostlin; rostlina a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužití; alergie Chov zvířat v domácnosti Podmínky pro chov Hygiena a bezpečnost chovu První pomoc při úraze způsobeném domácím zvířetem		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<u>Příprava pokrmů</u> Žák se řídí bezpečností práce a zásadami hygieny Připraví jednoduché pokrmy studené i teplé kuchyně Umí poskytnout první pomoc při úrazech <u>Úprava stolu, stolování</u> Žák zvládne principy stolování a obsluhy u stolu	Studená kuchyně Způsoby tepelného zpracování Postupy při přípravě pokrmů Nápoje První pomoc při úrazech Prostírání a příprava tabule ke slavnostním příležitostem Pravidla stolování Obsluha Chování u stolu	ČJ – popis pracovního postupu, vypravování Př – energetická hodnota živin Ch – bílkoviny, cukry, tuky OSV – kreativita, kooperace a kompetice VV – estetika stolování	Praktická příprava pokrmů studené a teplé kuchyně Nacvičení kulturního stolování Ukázky prostírání

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Umí sestavit model elektrických obvodů podle schémat Zná principy fungování základních elektrotechnických součástí a dokáže je zařadit do modelu daného elektrického obvodu Umí poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem Zvládá základní dovednosti v práci s technickým materiálem Orientuje se v technické dokumentaci Ovládá jednoduché pracovní operace a postupy a dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny ochrany při práci Má konkrétní představu o základech pracovních činností ve vybraných oblastech Orientuje se ve struktuře organizací a podniků a jejich personálních požadavcích Je schopen posoudit své možnosti v oblasti profesní orientace	Stavebnice elektrotechnické, Sestavení jednoduchých modelů podle schémat a plánů Základní součásti elektrických obvodů Polovodičové součástky a jejich využití Domácí spotřebiče Zásady bezpečnosti a první pomoc při úrazu elektrickým proudem Práce se dřevem Druhy dřeva, řeziva Měření a orýsování Řezání, pilování, broušení Druhy spojovacího materiálu Spojování: lepením, čepováním Povrchová úprava Povolání lidí, druhy pracovišť Charakteristické znaky lidské práce – pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, pracovní prostředky Druhy a struktura organizací Nejčastější formy podnikání Volba profesní orientace základní principy; sebepoznávání:		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
	osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vliv na volbu profesní orientace Požadavky na klasifikaci, zdraví a osobnost uchazeče v souvislosti se zvoleným povoláním		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Řeší technické úkoly dle zadaných požadavků Uživatelsky pracuje s technickou dokumentací Samostatně zhotoví výkres jednoduchého výrobku ze dřeva Zvládá základní dovednosti v práci s technickým materiálem Orientuje se v technické dokumentaci Ovládá jednoduché pracovní operace a postupy a dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu Dodržuje zásady bezpečnosti práce Vyhotoví jednoduchý dekorální předmět Bezpečně ovládá šicí stroj Zná bezpečnostní pravidla při manipulaci s šicím	Tvorba technické dokumentace zásady Čtení technického výkresu Tvorba vlastního technického výkresu <u>Práce s kovy (chlapci)</u> Výroba surového železa Druhy kovů Měření a orýsování Řezání, vrtání a pilování Povrchová úprava <u>Práce s plasty</u> Výroba a druhy plastů Měření a orýsování Řezání a pilování Tvarování a spojování jednotlivých dílů <u>Práce se dřevem</u> Měření a orýsování Řezání, pilování, broušení Druhy spojovacího materiálu Spojování: lepením, čepováním Povrchová úprava <u>Ruční šití (dívky)</u> Druhy ozdobných stehů Výšivka		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
strojem Rozpozná oděvy podle způsobu praní a žehlení Orientačně zná historii technického vývoje a její úlohu ve vývoji lidstva Rozumí souvislosti výše dosažené kvalifikace a vzdělání v souvislosti s voleným povoláním Zná základní práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Vyhledá informace pro nalezení zaměstnání Orientuje se v nabídce pracovních příležitostí u nás i v zahraničí Prokáže v modelové situaci schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce Má nejzákladnější představy o podmínkách a možnostech drobného podnikání Umí vytvořit jednoduchý záměr či projekt drobného podnikání na základě získaných představ a na základě právních a ekonomických informací	Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla Volba profesní orientace informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využití poradenských služeb Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, nároky na klasifikaci a vzdělání u jednotlivých profesí, informace a poradenské služby Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. Zaměstnání: pracovní příležitosti v regionu, způsob hledání zaměstnání, životopis, přijímací řízení, pohovor, nezaměstnanost, úřady práce Nejčastější formy podnikání Drobné a soukromé podnikání		

14. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce základní školy je hodnocení a klasifikace žáků. Hodnocení žáka má motivační, diagnostickou a regulativní funkci. Při hodnocení a klasifikaci se vychází z ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v platném znění těchto předpisů.

13.1. Obecné zásady

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.

Za první i za druhé pololetí se žákovi vydává vysvědčení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.

Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.

Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.

Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáků i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snázivosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.

Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky v 1. a 2. třídě průběžně prostřednictvím zápisníčků
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období)
- na informativních schůzkách pro rodiče v měsíci listopadu a dubnu

případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka. V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednávají i v pedagogické radě.

Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po

návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního pololetí nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

13.2. Podklady pro hodnocení a klasifikaci

- soustavné diagnostické pozorování
- soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenost na vyučování
- analýza výsledků různých činností žáka
- konzultace s ostatními učiteli
- konzultace s pracovníky PPP a zdravotních služeb (zejména u žáků s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami)
- rozhovor se žákem a se zákonnými zástupci žáka
- různé druhy zkoušek
- didaktické testy, kontrolní písemné práce, laboratorní práce a praktické zkoušky

13.3. Kritéria pro hodnocení a klasifikaci

Při hodnocení a klasifikaci je třeba vždy dbát na:

- věkové zvláštnosti žáka
- schopnosti a talent žáka
- problémy spojené s poruchami učení a chování
- zdravotní stav žáka a další indispozice
- specifiku předmětu
- posouzení komplexního výkonu žáka za celé klasifikační období
- dodržení zásady, že známka není aritmetickým průměrem
- přiměřenou náročnost ze strany učitele
- takové formy zkoušení, ověřování vědomostí a dovedností i komunikace s žáky, aby bylo vyloučeno zesměšnění, stresování či potrestání
- seznámení žáka s veškerými výsledky zkoušení, s možností nápravy chyb a příčinami špatných výsledků či omylů

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické pohybové....) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nehromadily v určitých obdobích.

V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celá klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají v pedagogické radě.

Zákonný zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci požádají.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů.

Učitelé jsou povinni vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci průkazným způsobem.

13.4. Zodpovědnost za hodnocení a klasifikaci

Prospěch

Za hodnocení a klasifikaci žáka zodpovídají vyučující jednotlivých předmětů. Žák 6. až 9. ročníku musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé pololetí, z toho nejméně jednou ústně. Znamky musí být zapsány do systému Bakaláři.

Chování

Za věcnou správnost podkladů pro klasifikaci chování žáků zodpovídá třídní učitel. O snížené známce z chování rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Třídní učitel prokazatelným způsobem uvedomí zákonného zástupce žáka o důvodech udělení snížené známky z chování.

13.5. Hodnocení a klasifikace

V předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuse. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuse. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí.

Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuse. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuse. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti, nezapojuje se do diskuse. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

Ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, úspěšně je rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Používání motivačních razítek a obrázků

V nižších ročnících 1. stupně mohou učitelé používat motivační razítka a obrázky.

13.6. Zásady a pravidla sebehodnocení žáků

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří
- co mu ještě nejde
- jak bude pokračovat dál

Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

13.7. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

Při způsobu hodnocení a klasifikace žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení. Např. bodové hodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

13.8. Zásady pro používání slovního hodnocení:

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

V případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyuč. ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných i nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení pile žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

13.9. Zásady pro hodnocení chování ve škole:

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli, rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.

Kritériem pro klasifikaci je chování a dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.

Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.

Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím systému Bakaláři
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- na informativních schůzkách pro rodiče v měsících listopadu a dubnu
- okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu

13.10. Hodnocení a klasifikace chování:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování, vnitřnímu řádu školy nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnosti školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.

Ocenění mimořádných výsledků

K ocenění mimořádných výsledků žáka ve studiu nebo jeho příkladného chování je možné využít:

Pochvalu třídního učitele, která je udělována za méně výrazný resp. jednorázový skutek. Třídní učitel přihlíží i k celkovému profilu žáka. S pochvalou třídního učitele jsou seznámeni i rodiče, resp. zákonní zástupci nezletilého žáka vhodným způsobem.

Pochvalu ředitele školy, která je plně v jeho kompetenci. Třídní učitel, případně jiný učitel navrhuje toto ocenění zejména na jednání pedagogické rady školy s řádným zdůvodněním. Pochvala ředitele je udělována za významný úspěch žáka, resp. za jeho dlouhodobě dosahované mimořádné výsledky a vždy je přihlíženo k jeho studijnímu a morálnímu profilu. Návrh na pochvalu ředitele nemusí být ředitelem akceptován a udělení odměny může být vráceno do kompetence třídního učitele. Pochvala ředitele je vyhotovována písemně, jsou o ní průkazným způsobem spraveni i rodiče, resp. zákonní zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Opatření k posílení kázně

Proviní-li se žák proti ustanovení školního řádu, ať už ve škole, či při akcích mimo školu, může mu být uděleno podle závažnosti provinění některé z následujících výchovných opatření:

- napomenutí třídního učitele je zcela v kompetenci třídního učitele
- důtku třídního učitele je zcela v kompetenci třídního učitele, udělení DTU třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy
- důtku ředitele školy, uděluje ředitel školy na základě návrhu třídního učitele, případně jiného vyučujícího, po projednání pedagogické rady

Druh uděleného výchovného opatření je závislý na stupni závažnosti přestupku a na jeho případném opakování v průběhu pololetí. Z hlediska výchovného dopadu na chování žáka se výchovné opatření uděluje bez zbytečného odkladu a po jeho důkladném prošetření.

Celkové hodnocení:

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

Prospěl (a) s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanoveným školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků

Prospěl (a)

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Neprospěl (a)

Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR:

Při hodnocení žáků, kteří nejsou občany ČR a plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v ČR vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkony žáka.

Přezkoumání výsledků hodnocení žáka

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení. Je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. ČSI poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška:

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše

ve dvou předmětech.

Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do této doby žák navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník.

Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný

Dodatečná zkouška:

Dodatečnou zkoušku koná žák:

- který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci prvního pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí, ve výjimečných případech do konce klasifikačního období za druhé pololetí.
- který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci druhého pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena do 31. srpna příslušného školního roku, nejpozději do 15. října. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který z vážných důvodů nemohl být klasifikován do 15. října, opakuje ročník.
- který podle posouzení vyučujícího nemá v daném předmětu dostatečný počet známek ve srovnání s ostatními žáky třídy z důvodu vysoké absence. O dodatečné zkoušce rozhoduje pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu.

Postup do dalšího ročníku:

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

15. OCHRANA ČLOVĚKA ZA BĚŽNÝCH RIZIK A MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍ

V rámci průřezových témat jsou žáci po celý rok seznamováni se zásadami ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných situací. Celoškolní projekt probíhá závěrem každého školního roku, kdy žáci prakticky zkoušejí reagovat v simulovaných situacích ohrožující zdraví a bezpečnost

- odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech
- osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí
- osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí
- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)

16. REALIZACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V ŠVP

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	Čj Pč	Čj Pč TH	Aj, TH	Vl Př TH	Čj, M Inf Pč TH	Čj, M Vv Hv Inf Přir Tv TH	Čj, M Vv Hv Tv Přir TH	Čj, M Vv Nj, Fj, Rj Sj, Ch VOČ Z Hv Vv, TH	M Nj, Fj, Rj, Sj Ch Vv Hv TH
Sebepoznání a sebepojetí		TH	TH	TH	Vl Př Tv, TH	Vv Tv TH	Tv Vv TH	Čj VOČ Tv, TH Vv	VOČ Tv Vv TH
Seberegulace a sebeorganizace	Tv	Tv TH	Tv TH	Tv TH	Tv Inf TH	Tv Inf Pč, TH	Tv TH	Tv Ch VOČ, TH	Tv Ch TH
Psychohygiena	Tv Hv Pč	Tv Hv Pč, TH	Tv Hv Pč, TH	Tv Hv Pč, TH	Tv Inf Pč, TH	Tv, TH Inf VOČ	Tv Přir TH	Tv Ch, TH VOČ	Tv Ch TH
Kreativita	Vv Hv Pč	Vv Hv Pč TH	Vv Hv Pč TH	Čj Vv Hv Pč TH AJ	Čj Vv Hv Inf Aj TH	Čj, M Vv Hv Aj Inf TH	Čj, M F Vv Hv VOČ Pč, TH	Vv M Hv Pč VOČ TH	Čj, M Vv Hv Pč TH
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí		TH	Aj TH	TH	Čj Vl Př TH	Tv TH	Tv Z TH	F Tv Přir Ch, TH	Tv TH
Mezilidské vztahy	Čj Dv	Čj Dv TH	Aj TH	Aj Vl TH	Aj Vl Tv TH	Aj D Tv Hv VOČ TH	Aj Z Tv Hv TH	Aj Nj, Fj, Rj Sj, Hv Tv, Ch VOČ Pč, TH	Aj Tv, Hv Pč D VOČ TH
Komunikace	Čj Hv Tv Pč Prv	Čj Prv TH	Aj Čj Prv Hv TH	Aj Čj M Vl Hv TH	Aj Čj M Tv Inf TH	Čj D Aj Inf Tv Hv TH VOČ	Čj Aj Hv Tv Vv TH	Čj Aj, Sj Nj, Fj, Rj Vv, Hv Tv Přir VOČ Pč, TH	Čj Aj Nj, Fj, Sj, Rj Hv Tv Pč, TH

Kooperace a kompetice	Prv Pč	Tv Pč TH	M Pč Tv TH	M Pč TH	M Pč Aj TH Tv	D Aj Tv VOČ TH Z	Aj Tv Hv Pč Tv Vv, TH	Aj Tv Hv Pč Vv, TH	Aj Tv Hv Pč, TH
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		TH	TH	M TH	M Inf TH	Inf Tv D, VOČ TH	M Tv Pč TH	M Vv Tv TH	VOČ Tv TH
Hodnoty, postoje, praktická etika	Prv	Prv Hv TH	Prv TH	VI TH	VI TH	VOČ D TH	Čj VOČ TH	VOČ D TH	Čj VOČ Vv, Z TH

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Čj M Tv Vv Prv	M Vv Pč Prv	Tv Vv Prv		Čj Aj VI	Aj	Aj	Aj Nj	Aj Nj, Fj, Sj, Rj VOČ
Občan, občanská společnost a stát			Prv Tv	VI Tv Aj	VI Čj Tv	Tv	Čj Tv Z	Přír Tv	Čj D VOČ Ch Tv
Formy participace občanů v politickém životě					VI				D VOČ
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	VI				Aj

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímají	Prv Čj Hv	Čj Vv Pč	Hv Vv Aj	Př Aj Vv	ČJ Aj VI Hv	Čj D Aj Přír Tv VOČ	Čj Aj Hv Přír Vv VOČ D	Nj Aj Hv Ch Přír Vv ČJ Z VOČ	Čj Nj, Fj, Sj, Rj Aj VOČ Ch D, Z Pč

Objevujeme Evropu a svět					Čj Vl	Aj Přír Z VOČ	VOČ Z	Přír VOČ	Z Čj Nj, Fj, Rj, Sj Ch Přír
Jsme Evropané		Čj	Aj	Aj	Aj Vl	AJ, D Vv	Aj Vv	Aj Vv	Aj Vv

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	Hv	Prv	Čj Aj	Hv Vv Aj	Aj Vl Vv	Čj Aj D Hv Tv	Aj D VOČ Hv	Aj Nj, Fj, Rj, Sj Přír D VOČ	Nj, Fj, Rj, Sj Aj Čj VOČ D
Lidské vztahy	Hv	ČJ Pr Hv Tv Pč	Tv	Čj Aj Vv Tv Pč	Čj Aj Vl Vv Hv Tv Pč	D Aj Inf VOČ	D Aj	D Aj Přír Vv	Aj VOČ
Etnický původ		Čj		Čj Aj Pč Vv Tv	Čj Aj Vl Pč Vv Tv	Aj	D Aj	Z Aj Nj, Fj, Rj, Sj	Aj Nj, Fj, Rj, Sj
Multikulturalita			Aj	Čj Hv	Vl Aj	VOČ	Aj Vv Hv	Aj Nj, Fj, Rj, Sj Přír Tv	VOČ Aj, Sj, Nj, Fj, Rj Tv
Princip sociálního smíru a solidarity			Pr		Vl	VOČ	VOČ		

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Vv	Vv	Vv Prv	Vv Př	Vv Př Vl	Vv Přír	VOČ Přír	Ch	Vv Ch Přír
Základní podmínky života		Prv		Vv	Vl Př	Př		Ch	Ch Přír
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv			Vv	Vv Př	Vv Přír	Vv Aj Přír	Vv Nj, Fj, Rj, Sj Aj Ch Přír	D Nj, Fj, Rj, Sj Aj Ch Přír
Vztah člověka k prostředí	ČJ, M Vv Tv Pč	M Prv Vv Tv	Prv Vv Tv	Pr Vv Pč Vl	Vl Pr Vv Čj Tv Pč	Z Přír VOČ Tv	Z Vv Aj Přír Tv	Aj Nj, Fj, Rj, Sj Přír Ch Tv Vv	Čj Aj Nj, Fj, Rj, Sj Ch Přír Tv VOČ Vv

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj Vv	Čj Vv	Čj Vv	Čj M	Čj Inf M Hv	Čj Inf Z VOČ	Čj M Z Hv	Čj D Z M Ch	Čj M VOČ Ch
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj	Čj Inf	Čj	Čj Ch	Čj Ch
Stavba mediálních sdělení				Vv	Čj Vv	Čj	Čj		Čj
Vnímání autora mediálních sdělení	Hv	Čj Hv	Hv		Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti					Čj Vl	Inf Hv Vv VOČ	Čj	Čj Hv	Čj D Z
Tvorba mediálního sdělení					Čj Inf	Čj	Čj Vv, VOČ	Čj Nj, Fj, Rj, Sj Hv	Čj Nj, Fj, Rj, Sj Hv
Práce v realizačním týmu					Př Vl	Čj Pč		Čj	Čj

17. PŘEDMĚT SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PÉČE

Charakteristika předmětu speciálně pedagogické péče

Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodů svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Předměty speciálně pedagogické péče mohou zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispět ke kvalitnímu vzdělání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám. Škola vychází z § 19, § 23 odst. 3 a § 26 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a z ustanovení Přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován pedagogickými pracovníky školy s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky, speciálními pedagogy školy nebo školského poradenského zařízení při dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin, přičemž ve druhém stupni podpory je zaměřen na nápravy v oblasti logopedických obtíží, řečové výchovy, specifických poruch učení, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, zdravotní tělesné výchovy, nácvik sociální komunikace. Ve třetím stupni podpory zahrnuje předměty speciálně pedagogické péče uvedené ve druhém stupni podpůrných opatření, doplněné např. o zrakovou stimulaci, bazální stimulaci u žáků s mentálním postižením, práci s optickými pomůckami, logopedickou péči, u žáků, kteří nemohou vnímat řeč sluchem, se věnuje rozvíjení sluchového vnímání, odezírání, rozumění mluvené řeči a její produkci, českému znakovému jazyku, dále se věnuje prostorové orientaci, případně dalším oblastem speciálně pedagogické péče. Ve čtvrtém stupni podpory je předmět speciálně pedagogické péče zaměřen na oblasti předmětů speciálně pedagogické péče ve druhém i třetím stupni podpůrných opatření a dále na český znakový jazyk, prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, na prostorovou orientaci, na samostatný pohyb zrakově postižených, na práci s optickými pomůckami, na Braillovo písmo, na bazální stimulaci u žáků s kombinovanými vadami, případně vychází z dalších obtíží žáků, které vyplývají z charakteru jejich zdravotních obtíží. V pátém stupni podpory vychází předmět speciálně pedagogické péče ze specifických obtíží žáka, je stanoven SPC.

Organizace vzdělávání při poskytování podpůrného opatření spočívajícího v odborném zajištění předmětu speciálně pedagogické péče

Výuka předmětu speciálně pedagogické péče (dále jen PSPP) probíhá podle stupně podpůrných opatření. Omezením je dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin, kterým je naplněno ustanovení § 26 školského zákona, který tyto počty pro jednotlivé RVP stanoví. U základního vzdělávání navíc stanoví i limity pro jednotlivé ročníky:

1. – 2. ročník nejvýše 22 povinných vyučovacích hodin týdně
3. – 5. ročník nejvýše 26 povinných vyučovacích hodin týdně
6. a 7. ročník nejvýše 30 povinných vyučovacích hodin týdně
8. a 9. ročník nejvýše 32 povinných vyučovacích hodin týdně

Pokud školské poradenské zařízení doporučí žákovi jako podpůrné opatření jednu hodinu předmět u speciálně pedagogické péče v prvním ročníku, je možné ji vyučovat nad rámec hodin, které má tento žák v rozvrhu, neboť je to jeho 21. hodina, což je méně než zákonem stanovená maximální týdenní hodinová dotace. Stejně tak by tomu bylo i u doporučení dvou hodin předmětu speciálně pedagogické péče. Teprve v případě doporučení tří hodin předmětu speciálně pedagogické péče by musela být jedna hodina realizována místo některé hodiny v rozvrhu žáka, neboť jinak by došlo k překročení zákonem stanovené maximální týdenní hodinové dotace. V takovém případě se uplatní ustanovení vyhlášky č. 27/2016 Sb., kde je v příloze č. 1 uvedeno, že se hodiny speciálně pedagogické péče čerpají z disponibilní časové dotace. V tomto případě je jediná volba, a to je využití jedné hodiny vyučovacích předmětů český jazyk, o kterou byla minimální časová dotace tohoto předmětu v prvním ročníku posílena, pokud školské poradenské zařízení nedoporučí jinak.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí žákovi jako podpůrné opatření jednu, dvě nebo tři hodiny předmětu speciálně pedagogické péče v pátém ročníku, budou tyto hodiny probíhat vždy místo některé vyučovací hodiny, neboť učební plán v tomto modelu v pátém ročníku využívá týdenní maxima. Při rozhodování, o které vyučovací hodiny se bude jednat, je na výběr ze čtyř vyučovacích hodin, tj. Český jazyk, Matematika, Informační a komunikační technologie a Přírodověda, pokud školské poradenské zařízení nedoporučí jinak. V případech, kdy po splnění podmínky nepřekročení maximální týdenní hodinové dotace v ročníku a případném využití celé disponibilní časové dotace v daném ročníku nelze zajistit realizaci předmětu speciálně pedagogické péče, musí být využita i minimální časová dotace. V každém případě však nesmí být překročena maximální týdenní časová dotace stanovená zákonem.

Předmět PSPP je možno zařadit:

A) jako vyučovací předmět

- od 2. stupně podpůrných opatření
- je realizován z disponibilních hodin

PSPP může vyučovat na I. stupni učitel/ka, který získal/a kvalifikaci podle § 7 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.

Na II. stupni učitel/ka, který získal/a kvalifikaci podle § 8 odst. 2 zákona č. 563/2004, ve znění pozdějších předpisů.

B) jako „nápravy“

- od 2. stupně podpůrných opatření
- PSPP v této formě nemá osnovy, není uvedena na vysvědčení, nehodnotí se
- je realizován z disponibilních hodin nebo nad rámec výuky při dodržení maximálního počtu povinných vyučovacích hodin

Zajištění PSPP u konkrétních žáků je vždy podmíněno doporučením školského poradenského zařízení. Toto doporučení bude obsahovat kromě údaje o zařazení PSPP, počet hodin výuky PSPP a kód NFN (normované finanční náročnosti), který ředitel školy uvede do školské matriky v rámci předávání individuálních dat ze školních matrik, aby mu mohly být přiznány finanční prostředky na realizaci výuky PSPP.

Další poskytované podpory žákům:

1. Doučování

- vyučuje pedagogický pracovník,
- realizuje se zcela nad rámec vyučování.

2. Příprava na vyučování

- pomoc při vypracovávání domácích úkolů,
- může být zabezpečena i vychovatelkou školní družiny či asistentem pedagoga,
- realizuje se nad rámec výuky, ale i v rámci školní družiny.

Základní charakteristika

Školní družina je důležitý výchovný partner rodin žáků a školy. Zabezpečuje především zájmové činnosti, odpočinek a rekreaci žáků v době mimo vyučování. Současně rozvíjí osobní a sociální kompetence. Umožňuje dětem efektivně využívat volný čas, má důležitou primární úlohu jak v prevenci negativních sociálních jevů, tak i v detekci a prevenci nebezpečných socio – patologických jevů.

Směrným cílem výchovně – vzdělávacího programu školní družiny je výchova zdravé osobnosti, odolné vůči negativním společenským vlivům, která bude znát svou cenu a najde si své místo ve zdravé sociální skupině. Prostřednictvím volnočasových aktivit je dosahováno hlavních cílů: vybavit jedince žádoucími vědomostmi, zkušenostmi, dovednostmi a postoji.

Školní družina je místo pro:

- radost
- regeneraci sil dětí po vyučování
- zájmové vyžití dětí
- rozvíjení kreativity
- posilování sebevědomí
- seberealizaci
- hru, pohyb a další spontánní činnosti
- komunikaci a sociální kontakty

Činnosti ve školní družině

Ve školní družině probíhá pravidelná výchovně – vzdělávací činnost v kmenových odděleních. Zahrnuje činnosti ze všech výchovných a vzdělávacích oblastí. Její nedílnou součástí je i průběžná nabídka sponzárních aktivit a příprava na vyučování v podobě rozšiřování a upevňování poznatků.

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra.

Příležitostné akce ve školní družině jsou zpravidla určené pro všechna oddělení a jsou zahrnuté v celoročním plánu akcí ŠD.

V době pobytu ve školní družině mohou děti rozvíjet své zájmy ve specificky zaměřených zájmových kroužcích, které jsou orientovány na oblast estetické výchovy (kroužky keramiky, dovedných rukou), na oblast pomoci dětem s překonáváním handicapů (kroužky logopedie a doučování).

Při veškerých činnostech ve školní družině se vychází ze zásad požadavků pedagogiky volného času. A to zejména požadavek dobrovolnosti, zajímavosti a zájmovosti, aktivity a seberealizace, citlivosti a citovosti. Zřetel je brán na věkové a individuální zvláštnosti dětí a na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

ŠVP je připraven pro žáky 1. – 5. třídy jako jednoletý cyklus.

Školní družina připravuje i akce určené širokou veřejností, nebo se na přípravě těchto akcí podílí (výstavy, jarmarky, tvůrčí dílny – Výtvarné soboty).

Podmínky pro činnost

Školní družina je organizační součástí základní školy. Pro svou činnost využívá 7 místností, hrací chodbu, tři šatny a sociální zařízení a v samostatném pavilonu. Dvě oddělení jsou umístěné v budově školy

Dále má možnost využívat ke své činnosti prostory školy: tělocvičnu, keramickou dílnu, cvičnou kuchyňku, knihovnu, počítačové učebny, sportovní areál a dětské hřiště v prostorách školního dvora. Pro rekreační a sportovní činnost využíváme i vhodné okolí školy, a to zejména zámecký park.

Kmenová oddělení školní družiny jsou účelně vybavena vhodným nábytkem. Prostředí je funkčně rozdělené na centra aktivit s možností variabilní dispozice. Převládá veselá barevnost a celkově inspirující prostředí.

Provozní doba školní družiny koreluje s vyučováním na prvním stupni základní školy a je přizpůsobená potřebám rodičů.

Zájmové vzdělávání ve školní družině realizuje devět kvalifikovaných vychovatelek. Dbáme na vytvoření bezpečného prostředí a to včetně vhodných psychosociálních podmínek a na ochranu zdraví dětí.

Činnost školní družiny je zpoplatněna. Získané finanční prostředky jsou využívány pro potřeby ŠD.

Klíčové kompetence

Vzhledem k tomu, že školní družina navazuje na program školy, podílí se na rozvoji většiny kompetencí obsažených v ŠVP. Souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů získávají děti v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Proces tvorby klíčových kompetencí se bude prolínat všemi výchovně-vzdělávacími oblastmi.

Specifickou oblastí, na kterou se zaměřuje školní družina je budování a rozvíjení **kompetencí k využívání volného času**. Na jejich základě se dítě:

- seznámí se s náměty pro naplňování volného času, a učí se orientovat v možnostech smysluplného využití volného času
- umí si vybrat zájmové činnosti podle vlastních dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech
- dokáže odmítnout nevhodnou nabídku na využití volného času.

Sociální kompetence rozvíjené ve školní družině se orientují především na to, aby dítě dokázalo

- přijatelně vyjádřit opačný názor
- požádat o pomoc či laskavost osoby ve svém sociálním okolí
- zahájit a vést rozhovor se spolužákem nebo dospělou osobou
- pozvat vrstevníka k účasti na činnosti nebo hře
- omluvit se a přijmout omluvu
- rozvíjí schopnost odmítnout nerozumný návrh a odolat tlaku vrstevníků chovat se nevhodným způsobem

Vzdělávací a výchovné oblasti

- Člověk a příroda

- vycházky a pobyty v přírodě
- praktické poznávání přírody
- pozorování změn podle ročních období
- využití přírodních materiálů pro výtvarnou tvorbu
- ohleduplné chování k přírodě a její ochrana
- ekologická výchova, třídění odpadu, sběr papíru
- péče o pokojové rostliny, práce na pozemku
- péče o zvířata - krmení ptáků, sběr kaštanů pro zvěř

- Člověk a svět práce

- osvojování si praktických dovedností
- rozvoj manuálních dovedností s důrazem na jemnou motoriku
- práce s tradičními i netradičními materiály
- poznávání práce druhých, besedy, exkurze
- učit se vážit si práce druhých

- Člověk a zdraví

- péče o osobní hygienu, upevňování hygienických návyků, udržování pořádku
- pohybové aktivity a tělovýchovné chvíle v oddělení, tělocvičně, na hřišti
- pravidelný pobyt na čerstvém vzduchu, relaxační cvičení
- tvorba správných stravovacích návyků, zásady stolování, dodržování pitného režimu
- předcházení úrazům, poučení o bezpečnosti
- praktické ošetření drobných poranění, jak vyhledat pomoc

- Člověk a společnost

- příbuzenské vztahy v rodině, vztahy ve škole a mezi dětmi – pravidla soužití, řád chování ve školní družině
- podobnost a odlišnost lidí, rozdíly v prožívání, v myšlení, v jednání
- posilování komunikačních dovedností, kultivace slovního i mimoslovního projevu, rozvíjení slovní zásoby

- schopnost vyjádřit se, schopnost naslouchat – vyprávění dětí, řízené rozhovory
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování
- chování lidí, pravidla slušného chování, práva a povinnosti dítěte
- vytváření pozitivního klimatu v družině založeného na vzájemné úctě, toleranci a radosti ze spolupráce
- poznávání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- schopnost a ochota pomoci
- zařazení prvků mediální výchovy

- **Místo kde žijeme**

- poznávání nejbližšího okolí, družiny, školy, města
- vytváření vztahu k našemu městu a státu
- vycházky, určování významných objektů a jejich návštěva
- poznatky z cest
- regionální pověsti jako poslechové činnosti
- dopravní výchova – cesta do školy, dopravní předpisy

- **Člověk a čas**

- budování správného režimu dne, vytváření pravidelných návyků
- učit se orientovat v čase
- základy pro smysluplné využívání volného času
- tradice a jejich dodržování, návštěva muzea, zámku, kostelů

- **Umění a kultura**

- tvořivé vnímání okolního světa, vnímání krásna
- využití výtvarné tvorby dětí k výzdobě družiny
- výtvarné činnosti s použitím nekonvenčních výtvarných technik
- budování vztahu ke knize, četba, návštěva knihoven
- výtvarné výstavy, jarmarky a účast v soutěžích
- aktivní dramatická činnost, návštěvy divadelních představení
- budování vztahu k hudbě, poslech, aktivní zpěv, rytmické nástroje

Činnost školní družiny doplňují každoroční společné akce:

- slavnostní zahájení školního roku
- dne otevřených dveří
- tematické výstavy dětských prací na schodech ŠD
- vánoční charitativní jarmark
- divadelní představení

Měsíc	Téma	Náplň činnosti v oddělení
Září	Kdo jsi kamarád, tak pojď si s námi hrát.	- já a moji noví kamarádi - seznamovací a sebezpoznávací hry - já a moje tělo - moje vizitka - základní hygienická pravidla - bezpečnost a péče o zdraví - základy první pomoci - pravidla chování ve družině - naše hry a hračky - orientace v prostoru a čase, - seznámení s prostory družiny
Ríjen	Když podzim čaruje	- podzimní práce, sklizeň na poli a na zahrádce - bramborový den, čas jablíčkové vůně - podzimní změny v přírodě, odlet ptáků, volně žijící zvířata - výtvarné zpracování podzimních námětů - podzimní hry a zábavy
Listopad	Na svatého Martina, už se kouří z komína	- pozorování počasí - stromy a jejich proměny - loučení s podzimem, zamykání lesa - práce s přírodními materiály - bubáci a strašidla, čas svítících dýní - příprava výrobků na vánoční jarmark
Prosinec	Vánoce, vánoce přicházejí	- adventní tradice, postavy adventu - čertoviny - symboly vánoc, zpěv koled - vytváření slavnostní nálady a atmosféry - pečeme, vaříme a stolujeme - posezení u stromečku, kdo kde naděluje - cesta k Betlému
Leden	Bude zima, bude mráz?	- znaky zimy - ptáci v zimě, jak zvířátka spí - hry a sporty na sněhu a ledu - zimní olympiáda, přehlídka sněhuláků - hádání - hlavy lámání - stolní hry - předcházení nemocem, nemoc x úraz
Únor	Pojďte s námi do pohádky	- čteme, díváme se, malujeme, hrajeme a poznáváme pohádky - pohádkáři, ilustrátoři - klobouková slavnost, společenská pravidla - tradice masopustu - sportujeme v tělocvičně - klauniáda, karneval
Březen	Sluníčko, sluníčko, popojdi maličko	- charakteristické znaky jara - domácí a hospodářská zvířata a jejich mláďata - voda – zdroj života, život ve vodě - otvírání studánek - ochrana přírody - jaro jako výtvarné téma

		- pěstítké pokusy - tradice velikonoce
Duben	Ten chlumecký zámek je za lesem	- historie a současnost města, důležité objekty, památky, vycházky městem, výtvarné zpracování, četba pověstí - doprava a bezpečnost, značky, dopravní prostředky, - dopravní soutěže - čarodějnická školička, soutěže a výtvarné zpracování námětu - Den Země
Květen	Holduj tanci, pohybu	- sport pro každého, netradiční sporty, překážkové dráhy, hry na hřišti, sportovní olympiáda - tančíme pro maminky - maminka má svátek, výroba dárečků - moje rodina, příbuzenské vztahy - povolání, profese - můj pokoj, domov, vlast
Červen	Sláva nazdar výletu	- všude na světě jsou děti, dětský den - cestujeme, jezdíme, poznáváme svět - dopravní prostředky - turistické a branné dovednosti - oheň – dobrý sluha, zlý pán - těšíme se na prázdniny - letní louka, dary léta – vycházky, výtvarné zpracování

Charakteristika vyučovacího předmětu

Slovenský jazyk je vyučovací předmět, který představuje jeden z nabízených dalších cizích jazyků. Jeho postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání ve výuce tohoto (dalšího) cizího jazyka směřují k dosažení úrovně A1, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	-	-	-	-	-	-	-	3	3

Organizační vymezení

Žáci pracují v kmenové učebně, v počítačové učebně a v učebně s nainstalovanou interaktivní tabulí. Využívají různé formy práce (dialogy, výklad, poslech, četba, ústní reprodukce textu, samostatná práce, práce se slovníkem, hry, soutěže, dramatizace, zpěv, krátkodobé projekty).

Obsahové vymezení

Věnuje se pozornost rozvoji všech řečových dovedností, zvláště pak dovednostem produktivním a interaktivním, tj. dovednosti mluvení a dovednosti psaní. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Ve stále větším rozsahu se žáci seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti včetně příslušných sociokulturních aspektů. Žáci jsou vedeni k užití ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

- žák se domluví s kamarády na tom, co budou dělat, kdy, kde a případně jakým způsobem
- v konverzaci reaguje na jednoduché otázky
- rozumí obsahu jednoduchých a krátkých textů
- rozumí jednoduché promluvě, pokud mu mluvčí pomáhá
- vyhledá jednoduché a konkrétní informace v krátkých textech
- sestaví jednoduché písemné sdělení k tématům, která mu jsou blízká
- seznamuje se s důležitými prvky života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků**Kompetence k učení**

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, používání naučených jazykových prostředků, poznávání smyslu a cílů učení
- vedeme žáky k posouzení vlastního učení, vybírání vhodných způsobů a metod, vhodnému plánování a organizování procesu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností při řešení problémů
- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností při řešení úkolů
- vedeme žáky ke sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů
- vytváříme prostor pro objevování různých variant řešení
- klademe vhodné otázky
- umožňujeme přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikační

- vedeme žáky k vhodným formulacím a vhodnému vyjadřování myšlenky a názoru, k naslouchání druhým a zapojování se do rozhovoru
- vedeme žáky k práci s texty přiměřenými věku a znalostem a vhodným reakcím na ně
- umožňujeme zapojení všech žáků do diskuse
- umožňujeme žákům osvojit si prostředky pro komunikaci

- vytváříme příležitosti k rozvoji mluveného i psaného projevu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, dvojicích a podílení se na tvorbě pravidel práce, na utváření příjemné atmosféry na základě ohleduplnosti, zdvořilosti a respektu
- učíme žáky spolupracovat s druhými, respektovat a oceňovat práci druhých
- vedeme žáky k utváření si pozitivní představy o sobě samém
- využíváme hodnocení, která umožní žákům vnímat vlastní pokrok
- necháváme prostor pro sebehodnocení žáků
- vytváříme prostor pro poznání a vytváření různých rolí v pracovní činnosti

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování tradic, kulturních hodnot a názory druhých
- vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání
- vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu a pohybu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plnění svých povinností, k využívání pracovních materiálů a využívání znalostí z jiných předmětů
- využíváme získaných znalostí a zkušeností, napomáháme při cestě ke správnému řešení
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s realitami, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi

Průřezová témata

OSV - sociální rozvoj, mezilidské vztahy, komunikace, osobnostní rozvoj

EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

MKV - lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, etnický původ

MDV - tvorba mediálního sdělení

EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

VDO - občanská společnost a škola

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět – Slovenský jazyk**

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • se zapojí do jednoduchých rozhovorů: • pozdraví, rozloučí se, představí, osloví osoby, vyjádří souhlas a nesouhlas • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • sestaví blahopřání k narozeninám • používá dvojjazyčný slovník.	Gramatika: - gramatické jevy související s namluvenými texty - slovesa - předložky - přivlastňovací zájmena - pravopis - výslovnost Tématické okruhy - představení se, pozdravy, jména, čísla od 1 do 20 - představení se (pokračování), různé národnosti a cizí jazyky - rodina a její členové, profese učitelů, domácí zvířata, jednoduchý fyzický popis osoby, její věk - pokyny vyučujícího, školní pomůcky, barvy, dny v týdnu, části dne, hodiny, běžné denní činnosti - zájmy a záliby, známé osobnosti různých oblastí Slovenska - názvy měsíců v roce, datum, oslava narozenin, výběr dárku - Příprava projektu „Den v přírodě“, počasí, roční období, terminologie související s internetem - prázdninové aktivity a místa, kde se provádějí; některé výrazy pro práci s počítačem	OSV – rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, komunikace v různých životních situacích, rozšiřování sociálních dovedností, poznávání lidí EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - multikulturalita, kulturní difference SJ bude sloužit k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných zemí, napomáhá vzájemnému respektování odlišných kultur, (Vánoce, Velikonoce) MV – osvojení základních pravidel komunikace, dialogu.	rozumí otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. tolerance chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. metody, formy, nástroje, pomůcky – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, ústní reprodukce, samostatná práce, hry, soutěže, písničky, říkanky, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět – Slovenský jazyk**

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
žák • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • v krátkých nahrávkách o běžných věcech i o vztazích mezi zeměmi rozpozná důležité informace • čte texty vybraných témat • osvojí si názvy měsíců – používá číslovky i hry s čísly • dokáže říci, kolik je hodin • rozliší základní informace o lidech, jejich rodině, jejich bydlišti, práci a koníčcích • používá dvojjazyčný slovník	Gramatika - vyjmenovaná slova - gramatické jevy související s namluvenými texty - slovesa - předložky - přívlastňovací zájmena - pravopis - výslovnost Tématické okruhy - škola (rozvrh, školní předměty), dopravní prostředky, orientace ve městě, ptaní se na cestu a její popisování - bydlení, vlastní pokoj, orientace v prostoru, popis všedního dne - jídlo a stravování, nákup v obchodě, ptaní se, kolik co stojí, vyjádření množství - svátky, tradice a zvyky, důležitá data, Vánoce v Evropě, svátky v mém regionu - oblečení, módní doplňky, materiály - lidské tělo, zdraví a nemoc, u lékaře, zdravotní stav. - vztahy s přáteli, v rodině, ve škole a mezi národy, popis osoby, komunikace přes internet - určení směru (orientace), příroda a zvířata, názvy zvířat a jejich popis	OSV – rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, komunikace v různých životních situacích, rozšiřování sociálních dovedností, poznávání lidí EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - multikulturalita, kulturní difference SJ bude sloužit k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných zemí, napomáhá vzájemnému respektování odlišných kultur, (Vánoce, Velikonoce) MV – osvojení základních pravidel komunikace, dialogu.	metody, formy, nástroje, pomůcky – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, ústní reprodukce, samostatná práce, hry, soutěže, písničky, říkanky, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem zavedení předmětu je posílení role třídního učitele při práci se třídním kolektivem.

Předmět vede žáky k aktivnímu rozvoji mezilidských vztahů a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova a doplňujícím vzdělávacím oborem Etická výchova. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky.

Uvedený předmět nahrazuje operativní třídnické hodiny, zařazované mimo běžný rozvrh hodin. Předmět jako třídnická hodina slouží především k práci s žákovským kolektivem (dynamika třídní skupiny a její změny), ke zlepšování vztahů v rámci třídního kolektivu, včasné diagnostice rizikového chování ve třídě, ke společnému plánování akcí třídního kolektivu, k tvorbě vlastních třídních projektů, k posilování vztahu třídního učitele a třídy, k možnosti aktivního podílu žáků na vytváření zdravého třídního kolektivu, k vytvoření bezpečného prostředí ve třídě. Tento systém garantuje Školní poradenské pracoviště.

Žákům je poskytnut:

- prostor být slyšet (žák má prostor třídě něco sdělit),
- prostor pro poznání své třídy,
- prostor pro předcházení problémům i pro jejich řešení,
- prostor pro oceňování.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	-	1	1	1	1	1	1	1	1

Organizační a obsahové vymezení

Na prvním stupni je obsah Osobnostního a sociálního rozvoje chápán převážně ve smyslu třídnické hodiny. Na druhém stupni jsou do obsahu doplněna i témata ze vzdělávacího oboru Etická výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Smyslem a cílem předmětu je vybavit žáky souborem klíčových kompetencí, které představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní a sociální rozvoj. Žáci řeší problémy samostatně, přijímají za ně odpovědnost. Osvojují si techniky efektivní pro soužití třídy (plánování společných činností, řešení konfliktů, práce s pravidly). Učitel uplatňuje systemický přístup (chceme-li špatně fungující systém zlepšit, nebudeme se příliš zabývat hledáním příčiny, poruchy, budeme se ptát, co by mohlo fungovat lépe, hledáme rovnou pozitivní řešení).

Do předmětu jsou implementovány prvky Etické výchovy jako doplňujícího vzdělávacího oboru (výchovný styl, specifický model výuky: senzibilizace, hodnotová reflexe, nácvik ve třídě, transfer do reálného života).

Předmět má své opodstatnění při specifické primární prevenci, kdy jsou aktivity směřovány na konkrétní typ rizikového chování (např. interpersonální agresivní chování, delikventní chování ve vztahu k hmotným statkům, záškoláctví a neplnění školních povinností atd.). V rámci nespecifické primární prevence podporujeme žádoucí formy chování a pozitivní zájmy. Jde o výchovné přístupy formující osobnost, postoje, hodnotovou orientaci a mravní povědomí.

V předmětu jde nejen o předávání znalostí, ale především o zdokonalování schopnosti žáků racionálně se rozhodovat, vést k uvědomování si hodnot, nácvik dovedností při konfrontaci se stresovými situacemi a asertivní odolávání tlaku, rozvíjení pozitivního sebehodnocení a sebeúcty.

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům vybrat si nebo zformulovat témata, o která mají zájem

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vnímání nejrůznějších problémových situací, rozpoznání a pochopení problému, přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlení a naplňování způsobu řešení problémů a využívání vlastního úsudku a zkušeností,

- poskytujeme žákům prostor pro praktické ověřování správnosti řešení problémů; vedeme žáky k aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů,
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, činění uvážlivých rozhodnutí, schopnosti je obhájit, uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a schopnosti výsledky svých činů zhodnotit.

Kompetence komunikační

- rozvíjíme u žáků komunikativní dovednosti, schopnost vyjadřovat se výstižně a kultivovaně,
- vedeme žáky k naslouchání promluvám druhých lidí, učíme žáky vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, podílení se na vytváření pravidel práce v týmu,
- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi, k přispívání k upevňování dobrých mezilidských vztahů a v případě potřeby poskytnutí pomoci nebo požádání o ni,
- v třídnické hodině žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají,
- v třídnické hodině si žák vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

- v třídnické hodině je žák veden k respektování přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, je si vědom svých práv i povinností,
- prostřednictvím třídnické hodiny žák vnímá školu jako model demokratického společenství ve smyslu participace žáků na životě školy i třídy.

Kompetence pracovní

- znalosti a zkušenosti získané v třídnických hodinách žák využívá v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Kompetence digitální

- podporujeme žáky ve využívání technologií při vyhledávání informací při plánování společných akcí,
- ve vyšších ročnících vedeme žáky k vzájemné přátelské komunikaci na sociálních sítích.

Průřezová témata

OSV – sociální rozvoj, mezilidské vztahy, komunikace, osobnostní rozvoj

EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

MKV - lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, etnický původ

MDV - tvorba mediálního sdělení

EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

VDO - občanská společnost a škola

Vyučovací předmět – Třídnická hodina

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných pravidel • orientuje se ve stylu působení odměn a sankcí • vnímá svá základní práva a povinnosti • si osvojí vhodné způsoby kladení otázek • rozlišuje vhodné a nevhodné či hrubé výrazy v komunikaci • neskáče druhým do řeči, naslouchá • si vytváří základy svého sebepoznání • vnímá odlišnosti a podobnosti lidí • si osvojí základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých • zvládá projevovat pozornost, laskavost, uznání vůči druhým • rozvíjí tvořivé myšlení • zvládá prosociální dovednosti dělení se a darování • využívá tvořivost při darování	Třída jako společenství - význam pravidel, odměny a tresty, základní práva a povinnosti Základní komunikační dovednosti - kladení otázek, vnímavost ke vhodným a hrubým výrazům, naslouchání Formování zdravého sebepojetí a sebeúcty - silné a slabé stránky, pocity Pozitivní hodnocení druhých - projevy pozornosti, laskavosti, uznání Tvořivost - představivost, společné plnění úkolů Prosociální dovednosti - dělení se, darování	Čj - základní komunikační pravidla, naslouchání, dialog, nonverbální komunikace Prv - lidé kolem nás OSV, VDO, MKV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, můj vztah k sobě samému a k druhým lidem, cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání – dodržování pravidel, plnění svých povinností, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, vzájemné poznávání se ve třídě, chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navázat na druhé; schopnost řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny, dovednosti řešení problémů a rozhodování se, postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	

Vyučovací předmět – Třídnická hodina

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: - rozvíjí schopnost naslouchat druhým - rozvíjí své schopnosti související s tvořivostí - rozvíjí tvořivost v oblasti mezilidských vztahů - identifikuje základní pocity - vyjadřuje pozitivní city - eliminuje urážky, které vyjadřuje vůči druhým - reflektuje situaci druhých - poskytuje adekvátní pomoc - identifikuje důvody radosti a smutku - snaží se zmírnit prožívání smutku druhých - navazuje a rozvíjí kamarádské vztahy - vyjadřuje vhodnými formami zájem o druhé	Zúčastněné naslouchání - důsledky nepozornosti, výhody naslouchání Tvořivost - význam tvořivosti v mezilidských vztazích Komunikace citů - obdiv, laskavost, radost, eliminace vzájemného urážení se Empatie - vnímavost, pochopení, radost, smutek Prosociální chování - význam kamarádství, zájem o druhé	Čj - základní komunikační pravidla, naslouchání, dialog Prv - lidé kolem nás - nonverbální prostředky (mimika, gesta) - vyjadřování závislé na komunikační situaci OSV, VDO, MKV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, můj vztah k sobě samému a k druhým lidem, cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání – dodržování pravidel, plnění svých povinností, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, vzájemné poznávání se ve třídě, chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navázat na druhé; schopnost řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny, dovednosti řešení problémů a rozhodování se, postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	

Vyučovací předmět – Třídnická hodina

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: - reflektuje a vnímá důležitost prvků neverbální komunikace - dokáže vyjádřit druhému pochvalu - správně reaguje na pochvalu - se dokáže usmířit - vnímá důležitost usměrňování citů - usměrňuje svůj hněv - chápe důležitost empatie - zvládá přátelské přijetí - dokáže vyjádřit soucit - prezentuje své vzory - zdůvodní, co ho na vzorech přitahuje	Neverbální komunikace - možnosti a zásady efektivní neverbální komunikace Pozitivní hodnocení druhých - pochvala, odpuštění, usmíření, úcta Komunikace citů pocity spokojenosti, smutku, obav, hněv Empatie - důležitost empatie, přijetí, soucit Vzory - reálné a zobrazené	Čj - základní komunikační pravidla, naslouchání, dialog vyjadřování závislé na komunikační situaci Př - člověk a jeho zdraví OSV, VDO, MKV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, můj vztah k sobě samému a k druhým lidem, cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání – dodržování pravidel, plnění svých povinností, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, vzájemné poznávání se ve třídě, chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navázat na druhé; schopnost řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny, dovednosti řešení problémů a rozhodování se, postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	

Vyučovací předmět – Třídnická hodina

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • zvládá vést dialog s druhými v rovnocenné i podřízené pozici • si uvědomuje své schopnosti a silné stránky • vnímá a reflektuje svoje úspěchy • utváří své pozitivní sebehodnocení • prohlubuje sebpřijetí • rozlišuje způsoby vhodné a nevhodné sebezprezentace • rozvíjí své sebeovládání • utváří si, vnímá a reflektuje své cíle • vnímá a reflektuje význam iniciativy • iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky • reflektuje své neúspěchy a vyvozuje z nich poučení • rozvíjí smysluplné využití volného času • vnímá důležitost asertivity pro svůj život • reaguje asertivně na nevhodné nabídky • projevuje zájem o spolužáky • dokáže být prospěšný • respektuje druhé • vyjadřuje prosociální chování	Dialog jako prostředek komunikace - zdvořilost, otevřená komunikace Sebehodnocení a sebeúcta - sebezpojetí – sebezpoznání, sebehodnocení, sebezpojetí, sebezprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování Iniciativa a tvořivost - ve vztahu k jiným lidem, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu Asertivita - rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky Prosociální chování - povzbuzení, zájem, respekt	Čj - základní komunikační pravidla, naslouchání, dialog - vyjadřování závislé na komunikační situaci Př - člověk a jeho zdraví OSV, VDO, MKV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, můj vztah k sobě samému a k druhým lidem, cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání – dodržování pravidel, plnění svých povinností, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, vzájemné poznávání se ve třídě, chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navázat na druhé; schopnost řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny, dovednosti řešení problémů a rozhodování se, postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	

Vyučovací předmět – Třídnická hodina

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • volí vhodný způsob komunikace • využívá komunikaci ke sdílení zájmů, názorů, pocitů a k budování dobrých mezilidských vztahů. • uvědomí si příčiny a důsledky nesprávné komunikace • chápe dialog jako možnost vzájemného obohacení, příležitosti ke sdílení • na základě empatického vnímání přemýšlí nad řešením problému • zaujímá aktivní přístup k řešení problémů • chápe význam čestného chování v životě člověka • uvědomuje si význam pravidel • dokáže se chovat asertivně a prosociálně i v soutěživých situacích	Otevřená komunikace - úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách Aktivní naslouchání - cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání Iniciativa ve ztížených podmínkách - pozitivní formulace problému, rozhodnost a řešení problémů, zátěžové situace, kritické myšlení, empatie Fair play - čestné chování, význam pravidel v životě člověka, zdravá soutěživost, asertivita, prosociálnost	Čj - naslouchání, dialog VOČ - vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití OSV, VDO, MKV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, můj vztah k sobě samému a k druhým lidem, cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání – dodržování pravidel, plnění svých povinností, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, vzájemné poznávání se ve třídě, chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navázat na druhé; schopnost řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny, dovednosti řešení problémů a rozhodování se, postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	

Vyučovací předmět – Třídnická hodina

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • volí vhodný způsob komunikace • využívá komunikaci ke sdílení zájmů, názorů, pocitů a k budování dobrých mezilidských vztahů. • uvědomí si příčiny a důsledky nesprávné komunikace • ve styku s vrstevníky preferuje pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy • vytváří si kladný vztah k sobě i k ostatním lidem • si uvědomuje nebezpečí nezdravého napodobování • na příkladech objasní asertivní, pasivní a agresivní chování • navrhne, jak efektivně a nenásilně řešit neshody nebo konflikty • respektuje postoje a názory druhých • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	Pravdivá komunikace - umění mluvit a argumentovat, rozvoj komunikačních dovedností, pravda a lež - konfrontace, zbytečnost a nevhodnost vulgárních výrazů, tajemství - projev důvěry Přiměřené sebevědomí - zdravé sebevědomí, optimistický přístup, sebepoznání, sebepřijetí, silné a slabé stránky - posílit pozitivní vnímání své osoby, práce s chybou, seberozvoj - stanovování cílů, získat nad svým životem lepší kontrolu Pozitivní hodnocení událostí a druhých - vnímavost - identifikace situací a způsobů chování, pochvala, uvědomit si dobro, které od druhých přijímáme Reálné a zobrazené vzory - imitace x identifikace - nebezpečí, nezdravého napodobování ve třídě, mezi vrstevníky, autorita - vliv autorit, sebepojetí Asertivita - umění se přiměřeně prosadit, asertivní dovednosti a práva Prosociálnost za ztížených podmínek - multikulturní prostředí - předsudky	VOČ - vztahy mezi lidmi a formy soužití OSV, VDO, MKV - můj vztah k sobě samému a k druhým lidem (spolužáci, kamarádi); moje psychika, postoje a hodnoty; zdravé a vyrovnané sebepojetí, cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání, vůle; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení, dovednosti pro pozitivní naladění mysli; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, rozvoj kreativity (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, uvést nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích, vzájemné poznávání se ve třídě, chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, dovednosti řešení problémů a rozhodování se, postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	

Vyučovací předmět – Třídnická hodina

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: - vytváří si kladný vztah k sobě i k ostatním lidem - navrhne, jak efektivně a nenásilně řešit neshody nebo konflikty - si uvědomuje rizika manipulace - si uvědomuje smysl pro sociálního chování - rozumí pojmu hodnota a vnímá jejich důležitost v životě	Důstojnost lidské osoby - co mohu já a co ostatní - svoboda, rovnost, potencialita, jak se do lesa volá...? - náš způsob jednání vyvolává odpovídající emoce u druhých, past na hněv - jak se zachovat, když nás zlost ovládne, strach - obavy, překonání Asertivita - pasivní, agresivní a asertivní chování, asertivní práva a povinnosti, manipulace a manipulativní techniky - obrana, kompromis, dovednosti: umět požádat o laskavost a sdělit/přijmout stížnost, tak abych se při tom necítil nepříjemně, nezpůsobil konflikt a uměl přijmout závěr situace Komplexní prosociálnost - význam prosociálního chování, znaky prosociálního chování a prosociální osobnosti, co mohu prosociálně nabídnout? - formy prosociálního chování a použitelnost získaných dovedností v reálném životě Etické ctnosti - Hodnoty a jejich důležitost v životě - Mravní usuzování - Morální dilema	VOČ - vztahy mezi lidmi a formy soužití člověk ve společnosti, člověk jako jedinec OSV, VDO, MKV - jak se promítá mé já v mém chování; druzí jako zdroj informací o mně; můj vztah k sobě samému a k druhým, zdravé a vyrovnané sebepojetí, cvičení sebekontroly a sebeovládání, vyhledání pomoci při potížích; dobrý vztah k sobě samému; chování podporující dobré mezilidské vztahy; dovednosti verbální a neverbální komunikace; naslouchání druhým; vedení dialogu; komunikace v různých situacích, jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině, dovednosti pro řešení problémů, i v mezilidských vztazích, postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	

Vyučovací předmět – Třídnická hodina

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: - vytváří si kladný vztah k sobě i k ostatním lidem - chápe význam konstruktivní kritiky - rozliší, které chování odpovídá a které překračuje sexuální normu (z hlediska věku, zdraví, práva, etiky, morálky, sociokulturního prostředí aj.) - rozumí pojmu hodnota a vnímá jejich důležitost v životě - si uvědomuje význam společných pravidel a norem ve školním kolektivu - uvědomuje význam vzdělání - iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky a dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně - na příkladech doloží přínos spolupráce při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů ve škole	Já, potenciální vzor pro druhé - životní cíle a dosahování potřeb (sebepojetí a seberealizace) Asertivita ve skupině (třída jinýma očima) - kritizovat, ale nebýt při tom ve sporu, umění kritiku přijímat Sexuální zdraví - vnímání rozdílností mezi mužem a ženou v myšlení, chápání, postojích a reakcích a umění je akceptovat Etická stránka lidské sexuality - komunikační dovednosti a umění citlivě naslouchat druhým, přátelství a láska, hodnoty a možnosti partnerských vztahů - základní vztahové hodnoty Etické ctnosti - schopnost pozitivního oceňování, lidskost, morální dilema, smysl života Tvořivost a kreativita, iniciativa - nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci	VOČ - vztahy mezi lidmi a formy soužití; rizika ohrožující zdraví a jejich prevence člověk ve společnosti, člověk jako jedinec OSV, VDO, MKV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, jak se promítá mé já v mém chování; druzí jako zdroj informací o mně; můj vztah k sobě samému; moje tělo, moje psychika; zdravé a vyrovnané sebepojetí, regulace vlastního jednání a prožívání; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení, dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě, zvládání stresu; hledání pomoci při potížích, chyby při poznávání lidí, chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, dovednosti řešení problémů a rozhodování se, postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	

Charakteristika předmětu

Angličtina bez stresu je volitelný předmět 6. ročníku, který rozvíjí znalosti a dovednosti žáků získané v hodinách anglického jazyka. Je zaměřen zejména na rozvoj dovedností v anglickém jazyce-mluvení, poslech čtení a psaní na běžná témata s menším důrazem na gramatiku. Pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	-	-	-	-	-	1	-	-	-

Organizační a obsahové vymezení

Výuka probíhá jednou za dva týdny dvě vyučovací hodiny v menším počtu žáků šestých ročníků, kteří projeví zájem o prohloubení znalostí v anglickém jazyce. Skupina pracuje v jazykové učebně, která je vybavena uspořádáním a moderním vybavením, určeným k výuce cizích jazyků. Výuka tohoto předmětu tak směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka – k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Angličtina bez stresu využívá průřezová témata předmětu anglický jazyk a je zaměřena na rozvoj mluvení, poslechu, čtení a psaní, na která není při běžné výuce dostatek času. Žáci často pracují ve dvojicích nebo skupinách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**Kompetence k učení**

- žáci si osvojují efektivní strategie vedoucí k zvládnutí předmětu
- žáci se učí orientovat v materiálech, jako jsou časopisy, slovníky a knihy
- učí se odhadovat významy neznámých slov a orientovat se v neznámém textu či poslechu, což je nezbytné pro správnou komunikaci
- rozšiřují si znalosti frází v různých konverzačních oblastech
- jsou schopni porozumět čtenému textu a stručně ho převyprávět
- žáci na dané téma napíší několik vět

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí vyhledávat informace z různých zdrojů, vyhodnocovat je a zpracovávat
- žáci používají již jednou vyřešený problém na jiné téma
- žáci jsou podněcováni k logickému uvažování a řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žáci samostatně vyjadřují svůj názor a myšlenky pomocí rozhovorů, popisu obrázků, nedokončených vět, dokončování příběhů
 - žák je veden ke komunikaci učitelem pomocí gest, mimiky, názornými pomůckami, jednoduchými a srozumitelnými pokyny
- žáci mají příležitost k rozvoji mluveného i psaného projevu

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou podporováni ke skupinové práci
- žák je veden ke spolupráci se spolužáky a ke schopnosti ohodnotit svoji práci i práci druhých
- žáci si upevňují vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat cíle

Kompetence občanská

- žáci jsou připravováni k vědomí svých práv a povinností ve společnosti

- žáci jsou vedeni k sebeúctě a úctě k druhým lidem
- dále k ochraně svého zdraví a životního prostředí
- žáci jsou hodnoceni pomocí pozitivní motivace a mohou se vždy na učitele obrátit s žádostí o pomoc

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k práci
- pracují v podnětném a tvořivém prostředí
- žáci jsou motivováni k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia vedoucího k budoucímu povolání

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi

Průřezová témata

OSV - sociální rozvoj, mezilidské vztahy, komunikace, osobnostní rozvoj

EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

MKV - lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, etnický původ

MDV - tvorba mediálního sdělení

EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

VDO - občanská společnost a škola

Vzdělávací oblast: Cizí jazyk**Vyučovací předmět: Angličtina bez stresu**

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovovanému poslechu, textu a konverzaci • vyžádá jednoduchou informaci, jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace za pomoci svých spolužáků a učitele • zvládá společenskou konverzaci, udrží průběh konverzace v modelové situaci • zná základní informace o Velké Británii a tradicích v anglicko mluvících zemích	- Introductions - Family and friends - Hobbies and sports - Seasons of the year - My daily routine - School life - Clothes - Christmas - Animals - Holidays and festivals - Food and drink - Shopping - The UK - Weather - Summer activities	OSV – rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, komunikace v různých životních situacích, rozšiřování sociálních dovedností, poznávání lidí EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - multikulturalita, kulturní difference, napomáhá vzájemnému respektování odlišných kultur, (Vánoce, Velikonoce) MV – osvojení základních pravidel komunikace, dialogu.	

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis v terénu a laboratoři je jedním z volitelných předmětů 6. ročníku. Umožňuje žákům poznávat přírodu, porozumět zákonitostem přírodních procesů a uvědomit si užitečnost uplatňování přírodovědných poznatků v praktickém životě. Dává možnost žákům pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Předmět umožňuje žákům prakticky si ověřit souvislost mezi všemi složkami přírody a význam každé z nich pro zajištění přírodní rovnováhy. Ověří si také, jak působí na tuto rovnováhu zásahy člověka. Přírodopis v terénu a laboratoři je založen na integraci poznatků z biologických a z dalších přírodovědných oborů. V rámci předmětu jsou upevňována a prohlubována průřezová témata vycházející z předmětu přírodopis.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	-	-	-	-	-	1	-	-	-

Organizační vymezení

Z organizačních forem výuky předmětu převažují terénní a laboratorní práce, přírodovědné vycházky, exkurze, práce na projektech. Alespoň 70% času je věnováno pozorovacím, měřicím a experimentálním činnostem. Zbývající čas je věnován řešení problémových úloh, nácviku práce s informacemi při řešení úkolů, diskusím, zpracování seminárních prací a také rozšiřování znalostí získaných ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Proběhne minimálně jedna exkurze.

Obsahové vymezení

Obsah je sestaven tak, aby mohlo být využito poznatků získaných hlavně v předmětech přírodověda, přírodopis, zeměpis, matematika. Obsahem předmětu se také prolíná část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a průřezových témat.

Vzdělávání v předmětu Přírodopis v terénu a laboratoři:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- podporuje potřebu klást si otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, hledat řešení
- vede žáky k pochopení významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů,
- vede žáky k ochraně před událostmi způsobenými výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy
- vede k poznání podstaty zdraví a příčiny jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- vede k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného chování v různých situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných situacích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Předmět Přírodopis v terénu a laboratoři úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: organické a anorganické látky
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, chráněné oblasti, podnebí a počasí, orientace na mapě Světa a ČR
- pracovní činnosti: pěstitelství
- výchova ke zdraví: výživa a zdraví, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- informatika: práce s informačními technologiemi

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků**Kompetence k učení**

- učitel seznamuje žáky různými metodami poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

- učí žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- uplatňuje individuální přístup k žákovi
- motivuje k učení – snaží se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učí trpělivosti, povzbuzuje

Kompetence k řešení problémů

- vytvářením praktických problémových úloh a situací se žáci učí prakticky problémy řešit
- na modelových příkladech se učí žáci algoritmu řešení problémů.
- učí žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů.
- podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- učí, jak některým problémům předcházet.

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- klade důraz na „*kulturní úroveň*“ mluveného i písemného projevu
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených v řádu učebny přírodopisu a na mimoškolních akcích
- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- rozvíjení schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učitel učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině
- důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel (manipulace s přírodními, pravidla chování ve škole, v učebně přírodopisu, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- v rámci možností a podmínek školy učí žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžaduje jejich dodržování
- vede žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd a v různých průmyslových odvětvích založených na biotechnologiích
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, které využívá při učení
- vedeme žáky k získávání a vyhledávání informací a digitálního obsahu, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů
- dbáme na využívání digitálních technologií k usnadnění práce
- dbáme na etickém jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Průřezová témata:

VDO - tolerance k odlišnostem, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí

OSV - lidská komunikace, chování a kreativita, seberegulující jednání

EV - porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy

MDV - komunikace a kooperace, kritické čtení

EGS - evropská a globální dimenze v základech ekologie

MKV - vzájemné respektování

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis v terénu a laboratoři

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
Žák: - zná zásady bezpečné práce s laboratorní technikou a přírodními materiály - dovede poskytnout první pomoc při drobných poraněních - zná telefonní číslo záchranné služby - uvede zásady pozorování v přírodě - dovede vyhledávat potřebné informace v literatuře a pracovat s výpočetní technikou - zpracovává výsledky své práce do protokolů a záznamových archů, vyvozuje závěry, zhodnotí svoji práci - aktivně pracuje ve skupině - popíše mikroskop, připraví jednoduchý mikroskopický preparát, pozoruje různým zvětšením, dokáže ho jednoduše zakreslit a popsat - pracuje s lupou, mikroskopem, binokulární lupou - pojmenovává jednotlivé laboratorní pomůcky a dovede je používat v praxi	Praktické poznávání přírody - bezpečnost a zásady práce v laboratoři - základní postupy v biologii - práce s literaturou - záznamy pozorování	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV- základní hygienické návyky VZ - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví	
- rozlišuje taxonomické jednotky, dovede do nich organismy zařadit - umí vytknout hlavní znaky organismů ve vyšších taxonomických jednotkách	Rozmanitost organismů	EV – základní pojmy rozmanitosti přírody, probudit citový vztah EV - rostliny - producenti, potravní řetězec Z – rozšíření organismů	Exkurze – muzeum, botanická zahrada
- využívá poznatky získané v přírodopisu - umí připravit mikroskopický preparát rostlinných buněk z různých rostlinných materiálů - v preparátu rozpozná a pojmenuje jednotlivé buněčné organely - rozumí pojmu pletivo - rozlišuje druhy pletiv a zná jejich význam pro rostlinu	Stavba rostlinného těla - rostlinná buňka - pletiva - rostlinná barviva		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
- dokazuje jednoduchými pokusy některá rostlinná barviva - využívá znalosti o stavbě rozmnožovacích orgánů rostlin získané v přírodovědě a přírodopisu - prakticky rozezná jednotlivé části květu - rozumí pojmům pohlavní a nepohlavní rozmnožování - prakticky umí rozmnožit pokojové a některé hospodářsky využitelné rostliny - v přírodě vyhledává rozmanité plody a semena, třídí je do skupin podle stavby, skupiny pojmenovává - na základě vlastností plodů rozeznává způsoby rozšiřování plodů - provádí jednoduché zkoušky klíčivosti semen - rozumí pojmu živné roztoky - rozeznává naše ovocné rostliny a jejich plody - prakticky umí zpracovat některé druhy ovoce - jednoduše vysvětlí principy dýchání a fotosyntézy - provádí jednoduché důkazy těchto dějů - vysvětlí pojem průduch, připravuje jeho mikroskopický preparát, chápe funkce průduchu a jeho význam pro rostlinu - zná základní organické a anorganické složky látek - využívá znalostí z přírodopisu - provádí jednoduché chemické pokusy na zjištění přítomnosti organických a anorganických látek v organismech - používá bezpečně chemické látky - vysvětlí pojmy nižší rostliny, plankton, jednobuněčný a mnohobuněčný organismus, dovede tyto organismy rozlišit - charakterizuje jednotlivé skupiny na základě vlastního přímého pozorování, uvede jejich význam pro život na Zemi, pro ostatní organismy včetně člověka - umí odebírat plankton - připravuje jednoduché mikroskopické preparáty	Rozmnožování rostlin - semena a plody - klíčivost semen - pohlavní a nepohlavní rozmnožování - stavba květů Fyziologické děje u rostlin - dýchání - fotosyntéza Důkazy látek v organismech Nižší rostliny - řasy - sinice - rostlinný plankton	PČ – pěstitelství - semena, klíčení, klíčící rostlina VZ – výživa a zdraví F – fotosyntéza, světlo . CH – organické a anorganické látky	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
• určuje jednotlivé nalezené zástupce podle klíčů a publikací • vysvětlí pojem vyšší rostliny • charakterizuje jednotlivé skupiny na základě vlastního přímého pozorování • vyhledává jednotlivé zástupce v přírodě a určuje je s pomocí klíčů, publikací a přírodovědných mobilních aplikací • sbírá materiál pro podrobnější pozorování • zhotovuje jednoduché mikroskopické preparáty a provádí jednoduché pokusy • vytvoří mechovou zahrádku a pečuje o ni • vysvětlí pojmy vyšší rostliny, nahosemenné rostliny • v přírodě se seznámí s našimi i cizokrajnými zástupci • rozeznává naše zástupce podle typických znaků • sbírá materiál pro podrobnější pozorování • vysvětlí pojmy vyšší rostliny, krytosemenné, jednoděložné a dvouděložné rostliny • rozeznává jednoděložné a dvouděložné rostliny podle charakteristických znaků • sbírá materiál pro podrobnější pozorování • s využitím klíčů a přírodovědných mobilních aplikací určuje regionální zástupce • rozpozná běžně se vyskytující druhy • pěstuje pokojové, hospodářské a okrasné druhy • umí vytvořit optimální podmínky pro život různých druhů rostlin • rozeznává některé u nás rostoucí jedovaté rostliny • rozeznává některé cizokrajné druhy rostlin a orientuje se v jejich výskytu na mapě Světa • rozeznává a některé léčivé byliny, umí je sušit a uchovávat • posoudí vliv těchto skupin rostlin na zdraví člověka • rozeznává některé naše listnaté stromy	Vyšší rostliny - mechy - kapradiny - přesličky Vyšší rostliny - nahosemenné rostliny Vyšší rostliny - dvouděložné krytosemenné rostliny - jednoděložné krytosemenné rostliny - rostliny v České republice, zaměření na region	PC – praktické pěstování rostlin EGS - hospodářsky významné rostliny EV - léčivé rostliny EV – ochrana rostlin	Herbář rostlin

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
- vysvětlí pojmy ekosystém a společenstvo - zhodnotí příčiny ohrožení některých rostlinných druhů v regionu a v ČR - seznámí se s chráněnými a ohroženými oblastmi v regionu - rozeznává některé chráněné druhy rostlin - vysvětlí pojmy producent, potravní řetězec - vysvětlí vztahy rostlin s ostatními organismy a jejich nezbytnost pro život na Zemi - umí připravit rostlinný materiál pro další zpracování - provádí jednoduchá aranžmá rostlin - umí pracovat s botanickými klíči - rozpozná naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi, zná zásady jejich sběru - porovná a rozliší běžné druhy hub podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - umí vytvořit výtrusogram - objasní stavbu lišejníků - vysvětlí pojem bioindikátor - sbírá materiál pro další zpracování a pozorování - seznámí se se základními meteorologickými pojmy - provádí praktická zjišťování v terénu, výsledky - dlouhodobě zaznamenává, provádí zpracování výsledků a porovnává je se zjištěními HMÚ	Ekologie - chráněné a ohrožené druhy rostlin - vztahy organismů Zpracování rostlinného materiálu Aranžování Houby a lišejníky Podnebí a počasí	EV - symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší Z – podnebí a počasí	

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy a mapy, botanické modely, přírodní materiály, trvalé preparáty, DVD, výukové programy, iPADy, mikroskopy a pomůcky pro mikroskopování, binokulární lupy, videomikroskop, terénní mikroskopy, laboratorní a terénní pomůcky, botanické atlasy a klíče, herbáře, odborná literatura a časopisy.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná tvorba je jedním z volitelných předmětů 6. ročníku. Zaměřuje se na obsahy výtvarného umění, v širším pojetí může zahrnovat i různé projevy kultury a počítačové tvorby (videoart, fotografie, grafický design, klasické i moderní grafické techniky).

Cílem tvůrčích činností, při kterých se žák seznamuje s vyjadřovacími prostředky oboru, je poskytnout mu prostor pro seberealizaci, vnímání vizuálního umění a pochopení tvůrčího procesu jako celku.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	-	-	-	-	-	1	-	-	-

Organizační vymezení

Žáci pracují ve výtvarné, nebo počítačové učebně dle potřeby dané práce. Využívají různé formy práce (kresba, malba, grafika, modelování, kombinované techniky, digitální výtvarné techniky apod.)

Obsahové vymezení

Výtvarná tvorba je zaměřena na tvůrčí činnosti – tvorbu, rozvoj vlastního vnímání, cítění, prožívání, představivosti a fantazie. Vzdělávání směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění. Vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově, seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik.

- Žáci se učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace, učí se užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky.
- Žáci postupně rozvíjejí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost, uplatňují subjektivitu, jsou vedeni k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků**Kompetence k učení**

- Žáci jsou vedeni k využívání vlastní tvorby v procesu učení, zvláště při využívání mezipředmětových vztahů, osvojují si výtvarné techniky a jejich užití při tvůrčích činnostech.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení na základě vlastního pozorování a posuzování uměleckých děl i vlastní tvorby, učí se volit vhodné výtvarné vyjadřovací prostředky

Kompetence komunikační

- Žáci jsou vedeni k poznání, že výtvarné dílo může být jedním z významných způsobů neverbální komunikace mezi lidmi, a k rozvíjení dialogu nebo diskuze o uměleckém díle.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, dvojicích a podílení se na tvorbě pravidel práce, na utváření příjemné atmosféry na základě ohleduplnosti, zdvořilosti a respektu
- učíme žáky spolupracovat s druhými, respektovat a oceňovat práci druhých
- vedeme žáky k utváření si pozitivní představy o sobě samém
- využíváme hodnocení, která umožní žákům vnímat vlastní pokrok
- necháváme prostor pro sebehodnocení žáků
- vytváříme prostor pro poznání a vytváření různých rolí v pracovní činnosti

Kompetence občanské

- Žáci jsou vedeni k projevování pozitivního postoje k uměleckým dílům, kultuře a tvořivosti a k oceňování našich tradic a kulturního historického dědictví.

Kompetence pracovní

- Žáci se učí používat výtvarné materiály a nástroje, osvojují si různé výtvarné techniky. Jsou vedeni k využití znalostí a zkušeností získaných v jiných vzdělávacích oblastech.
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů a aplikací

- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium výtvarné tvorby např. Canva, Flipanim, Tinkercad...

Průřezová témata

OSV – rozvoj výtvarných dovedností, uvědomování si hodnoty spolupráce, kreativita - pružnost nápadů, ověřování si získané poznatků při vlastní tvorbě, působení na různé smysly, obhajoba vlastních postojů atd.

EGS – jednoduchý přehled dějin evropské kultury, znalost přehledu evropských slohů, tradice národů Evropy, lidové zvyky atd.

MKV – uživatelská činnost ve sledování kulturního přehledu, tolerance k různorodým komunitám atd.

EV – vztah člověka a životního prostředí, tvořivost s různými odpadovými materiály, otázky ekologie a jejich dopady na budoucí zdravý život člověka atd.

MV – rozlišování umění od nástrojů prvoplánové manipulace vizuálními prostředky (propaganda, tzv. „fake news“) atd.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět – Výtvarná tvorba**

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • Žáci se učí vnímat a rozlišovat různé barvy, tvary, textury a proporce. • Předmět dává prostor pro experimentování s různými materiály, technikami a nápady. • Žáci se seznamují s historií umění, různými uměleckými směry a styly. • Učí se kreslit, malovat, modelovat, tisknout a používat další výtvarné techniky. • Žáci se učí chápat umění jako součást kultury a společnosti a vnímají estetické hodnoty v okolním prostředí. • Žáci se učí vyjadřovat své myšlenky a pocity prostřednictvím výtvarných děl a také rozumět uměleckým dílům jiných. • Výtvarná výchova může být propojena s dalšími předměty, jako je literatura, dějepis, informatika a další, a to jak teoreticky, tak i prakticky. • Předmět vede žáky k rozvoji estetického vkusu, vnímání krásy a hodnoty uměleckých děl.	- Kresba: tužka, uhlí, pastelky, fixy. - Malba: vodové barvy, tempery, akrylové barvy, olejové barvy. - Grafika: tisk z koláže, linoryt. - Modelování: hlína, modelovací hmota. - Kombinované techniky: využití různých materiálů a technik v jednom díle. - Digitální výtvarné techniky: práce s grafickými programy na počítači	OV – estetické prožitky, kultivace estetického vnímání, ekologie, práce s odpadovými materiály, komunikace, sebepoznávání PŘ – lidské tělo, estetické vnímání přírody Fy – barevné spektrum D, ČJ – historické souvislosti, významní světoví představitelé a jejich díla M – perspektiva	dlouhodobý projekt výtvarné vyjádření prožitků, fantazie linie, objemy, tvary zachycení struktury objekty v ploše, objemy, prostoru práce s materiálem barvy základní, doplňkové, studené, teplé, neutrální, barevný kontrast, kompozice kresba a malba podle modelu, figurální náměty kombinované techniky grafika, užitá grafika, design nová média a technika, počítačová grafika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zdravý život v pohybu je volitelný vyučovací předmět, jehož cílem je vést žáky k pochopení významu zdravého životního stylu a k osvojování si návyků podporujících jejich dlouhodobé fyzické i psychické zdraví. Předmět přispívá k prevenci civilizačních onemocnění, rozvoji fyzické kondice, duševní pohody a zdravých sociálních vztahů. Získané poznatky a dovednosti mají přesah do osobního i budoucího profesního života žáků. Výuka je zaměřena na oblasti, které prokazatelně ovlivňují zdraví jedince – výživu, metabolismus, pohyb, spánek a duševní zdraví. Součástí tematických okruhů je i škodlivost a rizika návykových látek či vliv moderních technologií na zdraví jedince. Žáci jsou seznamováni se základy jednoduché fyzioterapie, principy biohackingu a metodami monitoringu pohybové aktivity.

V hodinách jsou teoretické poznatky systematicky propojeny s praktickými činnostmi. Žáci se přímo zapojují do pohybových aktivit, zkoušejí si jednoduchou diagnostiku pohybového aparátu, připravují zdravé recepty a ověřují si nabyté znalosti v reálných situacích. Výuka vychází z vědecky podložených informací, při práci jsou využívány aktuální studie a odborné publikace z různých zdrojů.

Předmět rozvíjí kompetence k učení (vyhledávání, třídění a aplikace informací), kompetence sociální a personální (spolupráce ve skupině i samostatná práce), kompetence digitální (kritické vyhodnocování informací z internetu, práce s ověřenými zdroji, práce s přístroji umožňující monitoring ukazatelů zdraví a pohybových aktivit) a kompetence k řešení problémů (rozpoznání dezinformací, porovnávání vědeckých a marketingových tvrzení). Žáci se učí rozlišovat mezi informacemi podloženými výzkumem a pouhými reklamními sděleními, čímž si zlepšují orientaci ve světě médií a internetu.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	-	-	-	-	-	1	-	-	-

Organizační vymezení

Žáci pracují v kmenové učebně, učebně s nainstalovanou interaktivní tabulí a v počítačové učebně, kde má každý žák možnost obrátit se k práci v prostředí internetu. V rámci výuky je zařazena i práce s Ipady umožňující využívat programy a aplikace. Pro potřeby praktické výuky je využívána kuchyňka, prostory tělocvičen, venkovní atletický a sportovní areál. Žákům jsou poskytnuty pomůcky na vaření, potřebné sportovní vybavení, náčiní a nářadí. Dále mají k dispozici přístroje a zařízení pro monitoring pohybových aktivit, zdravotních a tělesných metrik.

Žáci využívají různé formy práce a aktivit (dialogy, výklad, poslech, četba, ústní reprodukce textu, samostatná práce, vyhledávání článků, písemné práce, zápis, hry, pohybové a sportovní aktivity, vaření, práce s měřidly a přístroji, pracovní listy, práce na projektu, tvorba svého portfolia, práce v prostředí internetu, diagnostika pohybového aparátu, zdravotní diagnostika, práce v aplikacích)

Obsahové vymezení

Výuka předmětu Zdravý život v pohybu je zaměřena na propojení teoretických poznatků a praktických dovedností, které podporují zdravý životní styl. Žáci se seznamují se zásadami správné výživy, fungováním metabolismu, významem pravidelného pohybu, kvalitního spánku a duševní hygieny. Součástí výuky je také prevence civilizačních onemocnění, rizika spojená s užíváním návykových látek a bezpečné využívání moderních technologií.

Žáci si osvojují základní principy fyzioterapie, učí se provádět jednoduchou diagnostiku pohybového aparátu a využívají nástroje pro monitoring pohybové aktivity. Praktická část zahrnuje pohybové hry, cvičení, relaxační techniky, vaření zdravých pokrmů a tvorbu vlastních projektů podporujících zdravý životní styl.

V průběhu výuky jsou využívány aktuální vědecké studie, odborné publikace a ověřené internetové zdroje. Žáci se učí kritickému myšlení při vyhledávání informací, rozlišují mezi vědecky podloženými fakty a marketingovými tvrzeními a osvojují si základní mediální gramotnost.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací o zdravém životním stylu
- učíme žáky používat nabyté poznatky v praxi, ověřovat je a hodnotit jejich přínos pro vlastní zdraví
- vedeme žáky k posouzení vlastního životního stylu a plánování jeho zlepšení
- podporujeme samostatné i skupinové učení v teoretické i praktické části výuky

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly vyžadující propojení teoretických znalostí a praktických dovedností
- učíme žáky vyhodnocovat rizika nezdravého životního stylu a hledat způsoby jejich eliminace
- podporujeme kritické myšlení při vyhledávání informací, rozlišování ověřených faktů od mýtů a reklamních tvrzení
- motivujeme žáky k hledání různých variant řešení pro dosažení zdravějšího životního stylu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k jasnému, srozumitelnému a věcnému vyjadřování názorů v diskusi o zdraví
- podporujeme aktivní naslouchání a respektování názorů druhých
- učíme žáky prezentovat výsledky projektů a obhajovat vlastní stanoviska pomocí relevantních argumentů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích a skupinách při plnění pohybových i teoretických úkolů
- podporujeme ohleduplnost, vzájemný respekt a dodržování pravidel bezpečnosti při pohybových aktivitách
- motivujeme žáky k sebehodnocení a vnímání vlastního pokroku

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví ostatních
- podporujeme respektování zásad zdravého životního stylu a prevenci sociálně-patologických jevů
- rozvíjíme povědomí o dopadech životního stylu na životní prostředí (např. volba potravin, pohybové aktivity v přírodě)

Kompetence pracovní

- učíme žáky efektivně plánovat a organizovat svou pohybovou aktivitu
- vedeme k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při praktických činnostech
- motivujeme žáky k využívání znalostí a dovedností získaných v jiných předmětech (biologie, tělesná výchova, informatika)

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání aplikací a zařízení pro sledování pohybové aktivity a kvality spánku
- učíme žáky vyhledávat a ověřovat informace o zdravém životním stylu v digitálním prostředí
- podporujeme využívání digitálních nástrojů pro tvorbu a prezentaci projektů
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečného a zdravého používání digitálních technologií

Průřezová témata

OSV - sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, duševní zdraví, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce

VDO - pravidla soužití, odpovědnost za vlastní zdraví i zdraví druhých, respektování zásad bezpečnosti při pohybových aktivitách

EGS - zdravý životní styl v různých kulturách, mezinárodní projekty a kampaně na podporu zdraví

MKV - kulturní rozdíly v přístupu ke zdraví a výživě, respekt a tolerance k odlišným zvyklostem v oblasti životního stylu

EV - vztah člověka k prostředí a vliv prostředí na zdraví, pohybové aktivity v přírodě a jejich přínos pro zdraví, udržitelná spotřeba potravin

MDV - kritické hodnocení mediálních sdělení o zdraví, výživě a životním stylu, rozpoznání reklamních a marketingových strategií, práce s informacemi z internetu a sociálních sítí

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Vyučovací předmět – Tělo bez bolesti**

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<u>Žák:</u> • chápe význam zdravého životního stylu a umí uvést jeho hlavní složky • umí sestavit jednoduchý zdravý jídelníček a chápe princip energetické bilance a základy makroživin • zvládne připravit jednoduché zdravé jídlo a rozpozná jídlo nezdravé • rozpozná rizika návykových látek a nadměrného užívání moderních technologií • zná benefity několika různorodých pohybových aktivit podporujících zdraví • vyzkouší si a bude se orientovat v možnostech pohybových aktivit, jenž mají pozitivní vliv na zdraví jedince • zná základní svalové skupiny a orientuje se v jejich zapojení při pohybových aktivitách • rozpozná negativní vlivy nedostatku pohybu, nevhodné stravy, nedostatku spánku a nadměrného stresu • chápe důležitost kvality, délky a struktury spánku ve vztahu ke zdraví • umí využívat jednoduché nástroje a aplikace pro monitoring pohybové aktivity	- Zdravý životní styl - složky zdravého životního stylu, definice, možnosti práce s životním stylem jedince a jak životní styl ovlivňuje zdraví jedince - Výživa - energetická bilance, makroživiny, mikroživiny, sestavení jídelníčku, příprava zdravého jídla dle receptu, hodnocení vlastních stravovacích návyků a orientace mezi běžně dostupnými potravinami - Základy metabolismu - energie a člověk, energie a pohyb, buňka, mitochondrie, kyslík a živiny - Spánek - důležitost spánku, spánkové fáze, struktura spánku, metody zlepšení spánku, negativní vlivy nedostatku spánku, metody ovlivnění kvality spánku - Duševní zdraví - problematika duševního zdraví v moderní době, rizika a druhy psychických problémů, metody a návyky vedoucí ke zlepšení psychického stavu - Svaly, nervy a pohyb - základní informace o svalové a nervové soustavě, základní funkce svalů a nervů, práce svalů a nervů při pohybových aktivitách - Jednoduchá fyzioterapie - jednoduché diagnostické metody pohybového aparátu, aplikace jednoduchých cviků na zlepšení držení těla, rozpoznávání vadného držení těla - Návykové látky - rizika užívání návykových látek, alkohol, tabák, nikotin, vapování, kratom, vliv návykových látek na lidský organismus, a především psychiku jedince	OSV - sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, duševní zdraví, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce VDO - pravidla soužití, odpovědnost za vlastní zdraví i zdraví druhých, respektování zásad bezpečnosti při pohybových aktivitách EGS - zdravý životní styl v různých kulturách, mezinárodní projekty a kampaně na podporu zdraví MKV - kulturní rozdíly v přístupu ke zdraví a výživě, respekt a tolerance k odlišným zvyklostem v oblasti životního stylu EV - vztah člověka k prostředí a vliv prostředí na zdraví, pohybové aktivity v přírodě a jejich přínos pro zdraví., udržitelná spotřeba potravin MDV - kritické hodnocení mediálních sdělení o zdraví, výživě a životním stylu, rozpoznání reklamních a marketingových strategií, práce s informacemi z internetu a sociálních sítí Př - lidské tělo, svalová a nervová soustava, metabolismus, civilizační onemocnění, buňka, výživa VOČ - rizika užívání návykových látek, negativní vliv užívání návykových látek pro společnost, odpovědnost za vlastní zdraví a zdraví druhých Ch - základní složení potravin – bílkoviny, cukry, tuky	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
• zná nejrozšířenější civilizační onemocnění a ví o rizikovém chování, jenž je může způsobovat • zlepší se ve vyhledávání a třídění informací o zdraví z ověřených zdrojů, kriticky je posuzuje a vyvozuje závěry • vyzkouší si poznávání rozdílů mezi vědecky podloženou informací a marketingovým tvrzením	- Civilizační onemocnění - nejčastější civilizační onemocnění, zdravotní rizika těchto onemocnění, rizikové chování zvyšující pravděpodobnost civilizačních onemocnění – „nezdravé chování“ - Vliv moderních technologií na zdraví - rizika nadužívání moderních technologií spojená s fyzickým a duševním zdravím, využití moderních technologií pro podporu zdraví - Základy biohackingu - základní metody a principy vedoucí ke zlepšení zdravotního a psychického stavu jedince - Monitoring pohybových aktivit - metody měření zdraví a výkonnosti při pohybových aktivitách, srdeční tep, zóny dle TF, intenzita zátěže, VO2max, sporttestery, chytré hodinky, hrudní pásy, programy a aplikace - Pohybové aktivity pozitivně ovlivňující zdraví - praktické zapojení se do několika pohybových aktivit, jenž lze využít pro zlepšování zdraví, rozdíl mezi anaerobním a aerobním zatížením, běh, pohybové hry, sportovní hry, posilování, kondiční trénink	TV - zařazení praktických pohybových aktivit, práce svalové a nervové soustavy při pohybových aktivitách, výživa a sportovní výkon, monitoring pohybu a diagnostika pohybového aparátu, základní cviky pro zlepšení držení těla Inf - práce se zdroji na internetu, celková orientace v internetovém prostředí, kritické myšlení při hledání relevantních informací, práce s PC, IPadem, aplikacemi a programy	

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět „Badatelství“ je jedním z volitelných předmětů, který doplňuje vzdělávací oblast „Člověk a příroda“, konkrétně předmět přírodopis a fyziku a rozvíjí aktivní, samostatnou a tvůrčí činnost žáků v této oblasti. Klade důraz na prožitkové poznávání přírody (přírodovědné procházky, práce s přírodninami, vlastní badatelská práce), ochranu přírody, environmentální výchovu a vzdělávání a vytváření postojů, které jsou v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	-	-	-	-	-	1	-	-	-

Organizační vymezení

Z organizačních forem výuky předmětu převažují terénní a laboratorní práce, přírodovědné vycházky, exkurse, práce na projektech. Alespoň 70% času je věnováno pozorovacím, měřicím a experimentálním činnostem. Zbývající čas je věnován řešení problémových úloh, nácviku práce s informacemi při řešení úkolů, diskusím, zpracování seminárních prací a také rozšiřování znalostí získaných ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Obsahové vymezení

Obsah výuky je sestaven tak, aby mohlo být využito poznatků získaných hlavně v předmětech přírodověda, přírodopis, fyzika, zeměpis, matematika. Obsahem předmětu se také prolíná část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a průřezových témat.

Vzdělávání v předmětu Badatelství:

- podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu
- ověřování, doplňování a rozvíjení znalostí získaných v hodinách přírodopisu
- rozvíjení dovedností spojených se záměrným pozorováním a prováděním složitějších a časově náročnějších pokusů, včetně jejich vyhodnocování a vyvozování závěrů
- rozvoji logického a tvůrčího myšlení
- schopnosti obhajovat výsledky své práce a využívat je v běžném životě
- chápání souvislostí mezi stavem přírody, lidskou činností a zdravím organismů (v globálním měřítku)
- uvědomělému využití získaných poznatků ve prospěch ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Předmět Badatelství úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: organické a anorganické látky
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, jednotky soustavy SI
- zeměpis: rozšíření rostlin, chráněné oblasti, podnebí a počasí, orientace na mapě Světa a České republiky
- pracovní činnosti: pěstitelství a chovatelství
- výchova ke zdraví: výživa a zdraví, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků**Kompetence k učení**

- zadává komplexní úkoly, které zahrnují informace a poznatky z celého vzdělávacího oboru Člověk a příroda
- učitel seznamuje žáky různými metodami poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- učí žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- uplatňuje individuální přístup k žákovi
- motivuje k učení – snaží se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učí trpělivosti, povzbuzuje

Kompetence k řešení problémů

- vytvářením praktických problémových úloh a situací se žáci učí prakticky problémy řešit
- zařazuje metody, při kterých jsou žáci vedeni k samostatnému řešení problémů
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- učí, jak některým problémům předcházet
- podporuje žáka, aby se učil pozorovat nebo experimentovat samostatně či v týmech

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- klade důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených v řádu učebny přírodopisu a na mimoškolních akcích
- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- rozvíjení schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učitel učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině
- důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel (manipulace s přírodninami, pravidla chování ve škole, v učebně přírodopisu, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat.
- v rámci možností a podmínek školy učí žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžaduje jejich dodržování
- vede žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.
- předkládá dostatek učebních textů a odborných článků,
- umožňuje pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného a ohleduplného chování v přírodě
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd

Průřezová témata:

VDO - tolerance k odlišnostem, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí

OSV - lidská komunikace, chování a kreativita, seberegulující jednání

EV - porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy

MDV - komunikace a kooperace, kritické čtení

EGS - evropská a globální dimenze v základech ekologie

MKV - vzájemné respektování

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Badatelství**

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
Žák: • Zná zásady bezpečné práce s laboratorní technikou a přírodními materiály. • Dovede poskytnout první pomoc při drobných poraněních. • Zná telefonní číslo záchranné služby. • Uvede zásady pozorování v přírodě. • Dovede vyhledávat potřebné informace v literatuře a pracovat s výpočetní technikou. • Umí připravit a provést jednoduchý pokus. • Umí měřit délku, objem, čas. • Umí převádět potřebné jednotky soustavy SI. • Zpracovává výsledky své práce do protokolů a záznamových archů, vyvozuje závěry, zhodnotí svoji práci. • Aktivně pracuje ve skupině. • Připraví jednoduchý mikroskopický preparát, pozoruje různým zvětšením, dokáže ho jednoduše zakreslit a popsat. • Pracuje s lupou, mikroskopem. • Popíše mikroskop, připraví jednoduchý mikroskopický preparát. Pozoruje různým zvětšením, dokáže ho jednoduše zakreslit a popsat. • Pojmenovává jednotlivé laboratorní sklo a pomůcky a dovede je používat v praxi. • Umí pojmenovat a chemicky získat rostlinná barviva z opadaného listí.	Svět experimentátora - experimentální laboratoř - poznávání laboratorních pomůcek - pokus a měření podmínek pokusu - mikroskop, lupa, dalekohled: zásady pozorování Barvy podzimu - chlorofyly, karoteny, xantofyly, antokyany - pH - dormance	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV- základní hygienické návyky VZ - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Z – podnebí a počasí EV – základní pojmy rozmanitosti přírody, probudit citový vztah	Exkurze

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
- Mikroskopicky pozoruje chloroplasty a chromoplasty. - Seznámí se, co je pH, - Sestaví barevnou řadu šťávy zelí nebo řepy v závislosti na pH. - Umí připravit mikroskopický preparát rostlinných buněk z různých rostlinných materiálů. - V preparátu rozpozná a pojmenuje jednotlivé buněčné organely - rozumí pojmu pletivo. - Seznámí se s jednoduchými pokusy s rostlinnými barvivy. - Vytvoří si kultivační médium a založí si krátkodobý mikrobiologický pokus. - Zná základní organické a anorganické složky látek. - Provádí jednoduché chemické pokusy na zjištění přítomnosti organických a anorganických látek v organismech. - Vysvětlí pojmy jednobuněčný a mnohobuněčný organismus. - Jednoduše vysvětlí principy dýchání a fotosyntézy, - provádí jednoduché důkazy těchto dějů. - Vysvětlí pojem průduch, připravuje jeho mikroskopický preparát, chápe funkce průduchu a jeho význam pro rostlinu. - Identifikuje základní skupenství vody a procesy proměny vody mezi jednotlivými skupenstvími. - Umí definovat vnější faktory, které ovlivňují růst a vývoj rostlin. - Jednoduchými pokusy zjistí vliv nedostatku vody a světla na růst rostlin.	Mikrosvět - rostlinná buňka a její organely, jádro - pletiva - rostlinná barviva (chloroplasty, vakuoly) - zásobní a stavební látky organismu - bakterie a viry - užitečné a neužitečné houby Rostlina a její podmínky života - fotosyntéza a dýchání - světlo - voda		Dlouhodobý projekt na téma Voda Exkurze

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
- Zpracovává výsledky své práce do protokolů a záznamových archů, vyvozuje závěry, zhodnotí svoji práci, aktivně pracuje ve skupině. - Vysvětlí pojmy vyšší rostliny, krytosemenné, jednoděložné a dvouděložné rostliny - Vysvětlí pojmy ekosystém a společenstvo. - Sbírá pro podrobnější pozorování s využitím klíčů určuje regionální zástupce a rozpozná běžně se vyskytující druhy. - Seznámí se s cyklem výroby papíru. - Zná typy lesů v České republice a ve světě. - Vyhodnotí rozdíl mezi estetickým působením dvou různých podob krajiny. - Uvědomí si, jak vypadá krajina, v níž se cítí dobře, a které faktory to způsobují. - Vyjadřuje rozdíly v tom, jak působí krajina s odpady a krajina bez odpadů. - Porovná cyklus výroby výrobku běžným způsobem a recyklací z hlediska množství použitých zdrojů a vzniklých odpadů.	Od stromu k lesu Odpady		Projekt Exkurze

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy a mapy, botanické modely, přírodní materiály, DVD, výukové programy, mikroskopy a pomůcky pro mikroskopování, binokulární lupy, laboratorní a terénní pomůcky, botanické atlasy, odborná literatura a časopisy

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Robotika je určen pro žáky 6. ročníku, kteří mají zájem rozvíjet své technické, logické a tvůrčí schopnosti. Cílem předmětu je seznámit žáky se základy programování robotů a s principy 3D modelování a tisku. Žáci budou pracovat s robotickými stavebnicemi firmy VEX, na kterých se naučí sestavovat a programovat různé typy robotů, řešit zadané úkoly a překonávat praktické výzvy. Důraz je kladen na rozvoj logického myšlení, týmové spolupráce a schopnosti hledat kreativní řešení problémů. Součástí předmětu je také 3D modelování, při kterém si žáci osvojí základy práce s jednoduchými modelovacími programy, navrhnu vlastní modely a následně je vytisknou na 3D tiskárně. Výstupem jejich práce mohou být jak funkční technické součástky, tak i vlastní originální výrobky. Předmět přispívá k rozvoji digitální a technické gramotnosti, podporuje zájem o moderní technologie a připravuje žáky na jejich budoucí využití v praxi i dalším studiu.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	-	-	-	-	-	1	-	-	-

Organizační vymezení

Žáci pracují v počítačové učebně dle potřeby dané práce i mimo ni. Využívají různé formy práce (samostatná práce, skupinová práce, řízené objevování, hry a soutěže s roboty, aktivity, tvořivost, schopnosti spolupracovat, úspěšnost při řešení zadaných úkolů a prezentace výsledků, krátkodobé projekty aj.)

Obsahové vymezení

Předmět Robotika je zaměřen na tvůrčí a technické činnosti – konstrukci, programování a tvorbu modelů. Vzdělávání směřuje k rozvíjení zájmu o moderní technologie a k získávání základních dovedností v oblasti digitální gramotnosti. Vede žáky k porozumění principům robotiky, algoritmizace a 3D modelování a umožňuje jim uplatnit vlastní nápady v praxi.

- Žáci se učí chápat robotiku a 3D tisk jako prostředky poznávání, tvořivosti a praktického využití technologií.
- Žáci postupně rozvíjejí logické a technické myšlení, kreativitu, schopnost spolupráce a hledání originálních řešení.
- Jsou vedeni k bezpečnému a odpovědnému užívání technologií a k propojení teoretických znalostí s praktickými dovednostmi.
- Učí se plánovat, vytvářet a prezentovat vlastní projekty, které kombinují konstrukci, programování a práci s 3D modely

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků**Kompetence k učení**

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a porovnávání informací z různých zdrojů (návodů, online tutoriálů, manuálů k robotům, programy pro 3D modelování)
- učíme žáky chápat smysl a cíl zadané práce, plánovat postup a vyhodnocovat výsledek
- podporujeme žáky v samostatném objevování nových funkcí softwaru a technologií
- vedeme žáky k reflexi vlastního učení a k hledání efektivních způsobů řešení problémů

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme praktické úkoly a projekty, které vyžadují hledání více variant řešení
- vedeme žáky k využívání získaných znalostí při konstrukci robotů a tvorbě modelů
- podporujeme žáky při experimentování a testování vlastních nápadů
- vytváříme podmínky pro týmovou diskusi o možných řešeních a společné hledání optimální cesty

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a srozumitelnému vyjadřování svých myšlenek při práci v týmu i při prezentaci výsledků
- učíme žáky naslouchat druhým, respektovat jejich názory a reagovat na ně věcně a konstruktivně
- vytváříme příležitosti k prezentaci projektů před spolužáky a k obhajobě vlastního řešení
- podporujeme používání odborných pojmů z oblasti robotiky a 3D modelování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci při konstrukci robotů a při realizaci 3D projektů
- podporujeme rozdělování rolí v týmu (programátor, konstruktér, dokumentarista, prezentující)
- učíme žáky respektovat práci druhých, ocenit jejich přínos a přijmout zodpovědnost za úspěch společného projektu
- dáváme prostor pro sebehodnocení i vzájemné hodnocení v rámci týmové práce

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování pravidel práce v učebně a k bezpečnému zacházení s technikou
- učíme žáky chápat význam moderních technologií pro společnost a jejich přínos i možná rizika
- podporujeme spolupráci a vzájemnou pomoc mezi žáky
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k výsledkům své práce i k práci ostatních

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování pracovních postupů a zásad bezpečnosti při práci s robotickými stavebnicemi a 3D tiskárnou
- učíme žáky využívat znalosti z jiných předmětů (matematika, fyzika, informatika, technické činnosti) při řešení praktických úkolů
- podporujeme žáky v systematické a vytrvalé práci na projektech od nápadu až k realizaci
- zohledňujeme individuální tempo žáků a vedeme je k samostatnosti i spolupráci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k bezpečnému a smysluplnému využívání digitálních technologií při práci s roboty a 3D tiskem
- učíme žáky pracovat s různými softwarovými prostředími (programování robotů, 3D modelování, slicer pro 3D tisk)
- motivujeme žáky k aktivnímu vyhledávání a využívání online zdrojů, manuálů a návodů
- podporujeme kritické myšlení při práci s digitálními informacemi a daty

Průřezová témata

OSV - spolupráce při týmových projektech, rozdělování rolí, prezentace výsledků práce, naslouchání a respektování názorů druhých, rozvoj tvořivosti, posilování sebedůvěry, sebehodnocení

EGS - využití moderních technologií v různých zemích světa, ukázky aplikací robotiky a 3D tisku v praxi (průmysl, věda, medicína)

MKV - spolupráce žáků bez ohledu na odlišnosti, inspirace příklady z různých kultur při tvorbě projektů, vzájemný respekt a tolerance při týmové práci

MDV - dokumentace a prezentace projektů pomocí digitálních technologií

EV - zamyšlení nad spotřebou materiálu při 3D tisku a jeho recyklaci, využití technologií pro udržitelný rozvoj (např. výroba náhradních dílů místo vyhazování věcí)

VDO - respektování pravidel týmové práce, zodpovědnost za společný výsledek, rozvoj spolupráce a vzájemné pomoci

Vzdělávací oblast: Informatika**Vyučovací předmět – Robotika**

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: • se orientuje ve stavebnici VEX a sestaví jednoduchého robota • naprogramuje robota pomocí blokového programování • řeší praktické úkoly a soutěžní zadání (jízda po dráze, překážky) • vytváří jednoduché 3D modely v grafickém programu • připraví model pro tisk a vytiskne jej na 3D tiskárně • prezentuje svůj projekt (robota nebo 3D model) před spolužáky	- Úvod do robotiky, práce se stavebnicí VEX - Programování pohybu robota, reakce na senzory, jednoduché algoritmy - Projektové úkoly s roboty - 3D modelování – základní tvary, úpravy a kombinace objektů - Příprava modelu v sliceru, nastavení tiskárny, tisk modelu - Dokumentace a prezentace projektů	OSV – spolupráce, komunikace VDO – respektování pravidel ICT – práce s digitálními technologiemi OSV – řešení problémů, tvořivost EV – uvažování o využití technologií pro praxi ICT – digitální gramotnost OSV – rozvoj fantazie a tvořivosti MDV – tvorba mediálního sdělení MKV – respekt a tolerance k odlišným přístupům Matematika - geometrie, prostorová představivost, algoritmizace, prostorová představivost, měřítko Fyzika - mechanika, pohyb, rychlost, tření, materiály, teplo Informatika - programování, logika, práce se softwarem Český jazyk - prezentace, komunikace Informatika - prezentace, digitální záznam	Důraz na bezpečnost práce Práce ve dvojicích a malých týmech Výuka v PC učebně, propojení s robotem Projektová a týmová výuka Práce na PC, individuální i týmová Prezentace před třídou, týmová práce